

HOTĂRÂREA Nr. _____ din _____ 2024

privind: aprobarea Strategiei de valorificare a patrimoniului istoric și cultural, Județul Galați, 2023-2027, strategie elaborată în cadrul proiectului „TRECUTUL ARE UN NOU VIITOR – Cooperare transfrontalieră pentru valorificarea patrimoniului cultural din Galați, România și Hîncești, Republica Moldova”, 1HARD/2.1/25

Inițiator: Președintele Consiliului Județean Galați, dl. Costel Fotea

Numărul de înregistrare și data depunerii proiectului: 16.348/13.12.2023

Consiliul Județean Galați;

Având în vedere referatul de aprobare al inițiatorului;

Având în vedere raportul de specialitate al direcțiilor din aparatul de specialitate al Consiliului Județean Galați;

Având în vedere raportul de avizare al Comisiei de specialitate nr. 1 buget - finanțe, strategii, studii și prognoză economico-socială, al Comisiei de specialitate nr. 4, pentru asistență și protecție socială, învățământ, sănătate, cultură, activități științifice, sportive și de agrement din cadrul Consiliului Județean Galați;

Având în vedere art. 5 alin. (3) din Legea 273/2006 cu privire la finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;

Având în vedere prevederile art. 173 alin. (1) lit. b, alin. (3) lit. d și alin. (5) lit. d din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

În temeiul art. 182 alin. (1) și art. 196 alin. (1) lit. a din Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;

HOTĂRĂȘTE:

Art.1. Se aprobă Strategia de valorificare a patrimoniului istoric și cultural, Județul Galați, 2023-2027, strategie elaborată în cadrul proiectului „TRECUTUL ARE UN NOU VIITOR – Cooperare transfrontalieră pentru valorificarea patrimoniului cultural din Galați, România și Hîncești, Republica Moldova”, 1HARD/2.1/25, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2. Serviciul de Dezvoltare Regională va răspunde de punerea în aplicare a prezentei hotărâri.

P R E Ș E D I N T E,
Costel FOTEA

Contrasemnează pentru legalitate:

Secretarul general al județului,
Ionel COCA

STRATEGIA DE
VALORIFICARE A
PATRIMONIULUI
ISTORIC ȘI
CULTURAL

JUDEȚUL GALAȚI 2023-2027

B E N E F I C I A R

Consiliul Județean Galați

ECHIPA DE PROIECT

Universitatea "Dunărea de Jos" din Galați:

Prof. univ. dr. Arthur-Viorel Tuluș

Prof. univ. dr. Cristian-Nicolae Apetrei

Prof. univ. dr. Cristian Sandache

Conf. univ. dr. Cătălin Negoită

Asist. univ. dr. Oana-Maria Mitu

Dr. Violeta-Maria Raileanu-Mandache

CUPRINS

CAPITOLUL I. CADRUL GENERAL STRATEGIC / 7

1. INTRODUCERE / 8

2. MISIUNE, VIZIUNE, OBIECTIVE CULTURALE / 9

3. ROLUL CULTURII ÎN DEZVOLTAREA JUDEȚULUI GALAȚI / 11

4. PREZENTAREA GENERALĂ A JUDEȚULUI GALAȚI / 13

Date generale / 13

Date istorice / 15

5. LEGISLAȚIE / 22

CAPITOLUL II. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE ÎN JUDEȚUL GALAȚI / 25

1. ÎN DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI / 26

2. INSTITUȚII ȘI INFRASTRUCTURĂ CULTURALĂ / 33

3. PATRIMONIUL ISTORIC ȘI CULTURAL IMOBIL / 49

4. EVENIMENTE CULTURALE DESFĂȘURATE LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI / 80

5. OBICEIURI DE CONSUM CULTURAL / 94

6. TURISM ȘI INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ / 103

CAPITOLUL III. ANALIZA SWOT PRIVIND VALORIFICAREA CULTURII ȘI A PATRIMONIULUI EXISTENT ÎN JUDEȚUL GALAȚI / 121

CAPITOLUL IV. DIRECȚII STRATEGICE PRIVIND VALORIFICAREA CULTURII ȘI A PATRIMONIULUI EXISTENT ÎN JUDEȚUL GALAȚI / 128

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 1 – DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII CULTURALE / 130

Domeniul de intervenție 1.1 – Modernizarea infrastructurii instituționale pentru activități culturale / 130

Domeniul de intervenție 1.2 – Extinderea infrastructurii instituționale pentru activități culturale / 133

Domeniul de intervenție 1.3 – Facilitarea accesibilității la evenimentele culturale / 136

Domeniul de intervenție 1.4 – Dezvoltarea obiceiurilor de consum cultural / 138

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 2 – DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE / 141

Domeniul de intervenție 2.1 – Creșterea nivelului de pregătire în sectorul cultural / 141

Domeniul de intervenție 2.2 – Programe educaționale artistice și culturale pentru dezvoltarea creativității / 142

Domeniul de intervenție 2.3 – Implicarea tinerilor în activitatea de creație / 144

Domeniul de intervenție 2.4 – Consolidarea organizațiilor civile culturale și educaționale / 146

Domeniul de intervenție 2.5 – Consolidarea coeziunii sociale / 148

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 3 – PROTEJAREA PATRIMONIULUI CULTURAL CONSTRUIT ȘI IMATERIAL / 151

Domeniul de intervenție 3.1 – Protejarea și restaurarea patrimoniului construit și natural / 151

Domeniul de intervenție 3.2 – Punerea în valoare și ocrotirea patrimoniului imaterial / 157

Domeniul de intervenție 3.3 – Digitalizarea patrimoniului material și imaterial și dezvoltarea accesibilității acestora / 159

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 4 – INTEGRAREA CULTURII ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ / 162

Domeniul de intervenție 4.1 – Dezvoltarea turismului cultural / 163

Domeniul de intervenție 4.2 – Extinderea ofertelor culturale inovatoare și creative / 165

Domeniul de intervenție 4.3 – Realizarea unei colaborări intersectoriale între sectorul cultural și sfera antreprenorială, în scopul creării unui mediu de afaceri inovativ / 169

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 5 – DEZVOLTAREA NIVELULUI SOCIO-ECONOMIC PRIN INTERMEDIUL CULTURII / 172

Domeniul de intervenție 5.1 – Programe educaționale și culturale menite să reducă dezavantajele sociale / 175

Domeniul de intervenție 5.2 – Creșterea accesului la cultură al grupurilor dezavantajate / 176

Domeniul de intervenție 5.3 – Consolidarea ONG-urilor având ca obiect de activitate integrarea socială, în scopul dezvoltării programelor de incluziune socială / 177

LISTA DE FIGURI

Figura nr. 1. Vedere generală a Portului. Galați (sursa Galați în cărți poștale ilustrate, ed. C.D. Căldăraru, Galați, 2019, p. 27)	9
Figura nr. 2. Hora de la Berești (MIGL)	15
Figura nr. 3 Fibulă din aur Innocens (MIGL).....	16
Figura nr. 4. Valul lui Traian pe teritoriul UAT Vânători, satul Odaia Manolachi (DJC Galați, arhiva instituției).....	16
Figura nr. 5. Detaliu Tabula Geographica Moldaviae/Harta Principatului Moldovei, 1737, Dimitrie Cantemir (DJC Galați, arhiva instituției).....	17
Figura nr. 6. Moldau, Stadt Gallatz (1826) litografie de Alois von Saar după un desen de Erminy (sursa BVAU).....	18
Figura nr. 7. Conacul de la Mânjina, com. Costache Negri (DJC Galați, arhiva instituției)	19
Figura nr. 8. Vedere spre Portul Galați dinspre Palatul Navigației (DJC Galați, arhiva instituției)	20
Figura nr. 9. Județul Galați – prezentare generală.....	21
Figura nr. 10. Fațada principală a clădirii Rectoratului Universității Dunărea de Jos (DJC Galați, arhiva instituției).....	30
Figura nr. 11. Holul central al UDJ (DJC Galați, arhiva instituției).....	31
Figura nr. 12. Repartiția instituțiilor muzeale din județul Galați pe UAT-uri.....	45
Figura nr. 13. Biserica Precista din Galați (DJC Galați, arhiva instituției).....	46
Figura nr. 14. Casa „Hortensia Papadat Bengescu”, com Ivești (DJC Galați, arhiva instituției)	48
Figura nr. 15. Tipologizarea monumentelor istorice din județul Galați.....	50
Figura nr. 16. Situl arheologic de la Barboși-Galați (Castellum) – Vedere spre râul Siret (DJC Galați, arhiva instituției).....	52
Figura nr. 17. Situl arheologic de la Barboși-Galați (Castellum) – Vedere spre Gara Barboși (DJC Galați, arhiva instituției) (sus și jos)	52
Figura nr. 18. Casa Robescu – vedere din str. M. Bravu (stânga) și fațada sudică (DJC Galați, arhiva instituției).....	53
Figura nr. 19. Catedrala Arhiepiscopală „Sf. Ierarh Nicolae și Sf. Andrei”, fațada principală și detaliu frontoane (DJC Galați, arhiva instituției)	54
Figura nr. 20. „Strada Mihai Bravu spre Grădina Publică. Galați” (Galați în cărți poștale ilustrate, ed. C.D. Căldăraru, Galați, 2019, p. 167)	55
Figura nr. 21. Muzeul „Casa Cuza Vodă” (DJC Galați, arhiva instituției).....	57
Figura nr. 22. Școala tip „Spiru Haret” – Colegiul „Costache Negri”, (www.cncn.ro).....	58
Figura nr. 23. Palatul Administrativ, fațada principală (DJC Galați, arhiva instituției).....	60
Figura nr. 24. „Familia Princiară la inaugurarea Palatului Administrativ” (Galați în cărți poștale ilustrate, ed. C.D. Căldăraru, Galați, 2019, p. 51).....	61

Figura nr. 25. Spitalul „Elisabeta Doamna” vedere dinspre nord (Galați în cărți poștale ilustrate, ed. C.D. Căldăraru, Galați, 2019, p. 146)	62
Figura nr. 26. Foișorul din Grădina Publică (DJC Galați, arhiva instituției)	63
Figura nr. 27. Casa Macri, fațada din str. Domnească (DJC Galați, arhiva instituției)	64
Figura nr. 28. Statuia lui Mihai Eminescu, sculptor F. Storck, 1910 (DJC Galați, arhiva instituției)	66
Figura nr. 29. Pescăriile Statului (DJC Galați, arhiva instituției)	67
Figura nr. 30. Repartiția numerică a monumentelor istorice din județul Galați pe UAT-uri și mediul acestora	71
Figura nr. 31. Regimul de proprietate asupra monumentelor istorice	78
Figura nr. 33. Consumul cultural la nivelul județului Galați	95
Figura nr. 34. Ponderi în obiceiuri de consum cultural la nivelul județului Galați	96
Figura nr. 35. Vizitatori în muzee la nivelul județului Galați	97
Figura nr. 36. Spectatori în cinematografe la nivelul județului Galați	98
Figura nr. 37. Spectatori la reprezentații teatrale și artistice la nivelul județului Galați	99
Figura nr. 38. Utilizatori activi ai diferitelor tipuri de biblioteci la nivelul județului Galați	100
Figura nr. 39. Utilizatori activi ai diferitelor tipuri de biblioteci la nivelul județului Galați	101
Figura nr. 40. Indici de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune la nivelul județului Galați	107
Figura nr. 41. Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică	108
Figura nr. 42. Sosiri anuale ale turiștilor la nivelul județului Galați	108
Figura nr. 43. Sosiri ale turiștilor străini în structurile de primire cu funcțiuni de cazare turistică	109
Figura nr. 44. Înnoptări în structurile de primire turistică cu funcții de cazare turistică la nivelul județului Galați	110
Figura nr. 45. Număr de turiști sosiți la nivelul județului Galați	111
Figura nr. 46. Durata medie a sejurului în județul Galați	114
Figura nr. 47. Localități rurale cu zone marginalizate din județul Galați	174

LISTA DE TABELE

Tabel nr. 1. Încadrarea în Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028.....	10
Tabel nr. 2. Arii naturale protejate Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului (http://anpm.ro/web/apm-galati/natura-2000)	13
Tabel nr. 3. Biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe; Sursa: Institutul Național de Statistică (http://statistici.insse.ro/).....	34
Tabel nr. 4. Volume existente in biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare si județe.....	35
Tabel nr. 5. Cititori activi la biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe.....	36
Tabel nr. 6. Volume eliberate pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe ..	37
Tabel nr. 7. Cinematografe pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	38
Tabel nr. 8. Spectacole cinematografice pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe.....	39
Tabel nr. 9. Spectatori la cinematografe pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe.....	39
Tabel nr. 10. Instituții și companii de spectacole sau concerte pe categorii de instituții, după felul instituțiilor și companiilor de spectacole sau concerte, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Sursa: Institutul Național de Statistică (http://statistici.insse.ro/).....	40
Tabel nr. 11. Spectacole si concerte la instituțiile si companiile de spectacole sau concerte pe categorii de unități, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (http://statistici.insse.ro/)	41
Tabel nr. 12. Spectatori si auditori la reprezentații artistice pe categorii de instituții și companii de spectacole sau concerte, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (http://statistici.insse.ro/).....	42
Tabel nr. 13. Locuri in sălile de spectacole si concerte, pe categorii de unități, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (http://statistici.insse.ro/)	43
Tabel nr. 14. Muzeu și colecții publice după felul muzeului/colecției publice pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (http://statistici.insse.ro/)	44
Tabel nr. 15. Vizitatori in muzeu și colecții publice, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (http://statistici.insse.ro/).....	44
Tabel nr. 16. Monumente istorie aflate în mediul urban al județului Galați.....	70
Tabel nr. 17. Monumente istorie aflate în mediul rural al județului Galați.....	74
Tabel nr. 18 Monumente istorie aflate în stare de precolaps și colaps.....	78
Tabel nr. 19. Evenimente culturale desfășurate în județul Galați în perioada 2018 - 2022.....	90
Tabel nr. 20. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică la nivelul județului Galați	105
Tabel nr. 21. Capacitate de cazare (nr. persoane) la nivelul județului Galați.....	106

01

C A P I T O L U L

CADRUL GENERAL STRATEGIC

CAPITOLUL I – CADRUL GENERAL STRATEGIC

1. INTRODUCERE

Strategia de valorificare a patrimoniului istoric și cultural a județului Galați pentru perioada 2023-2027 este elaborată în cadrul proiectului „THE PAST HAS A NEW FUTURE – Cross-border cooperation for the valorisation of the cultural heritage in Galati, Romania and Hincesti, Republic of Moldova”, 1_HARD/2023, obiectivul fiind punerea în valoare a moștenirii culturale și istorice prin propunerea de ținte de dezvoltare și transformare culturală la nivelul acestui județ pentru perioada mai sus menționată.

La nivelul Consiliului Județean Galați și a unor instituții subordonate au fost realizate în ultimii ani diverse documente privind managementul și planificarea strategică sau dezvoltarea durabilă locală. În primul rând, amintim de **Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028**, elaborată în martie 2021 în cadrul unui proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă (POCA) 2014-2020. Alte documente elaborate și puse la dispoziția publicului, care aduc în discuție patrimoniul cultural și istoric al județului Galați, precum și punerea în valoare a acestuia prin turism sunt: **Studiu privind potențialul turistic al Județului Galați – Etapa 1 – Identificare și clasificare a formelor de turism practicabile în județul Galați, vizând dezvoltarea durabilă a teritoriului**, noiembrie 2013; **Județul Galați, Ghid Turistic**, realizat prin proiectul „EscapeLand” – Dezvoltare și promovare în comun a Turismului Activ în Bazinul Mării Negre, septembrie 2022; **Cultural and Historical Heritage in Galati / Patrimoniul Cultural și Istoric în Galați**, Editura Centrului Cultural „Dunărea de Jos”, Galați, 2022.

Planificarea strategică reprezintă un proces sistematic, prin care o instituție își stabilește anumite priorități, care devin esențiale pentru îndeplinirea misiunii ei. Planificarea strategică este o activitate orientată spre viitor, vizând obiectivele de dezvoltare și etapele necesare realizării acestora. Planificarea strategică este un proces continuu, ce ar putea fi utilizat de comunitățile locale pentru a se asigura că politicile și programele existente corespund necesităților de dezvoltare socio-economică a comunității, în cadrul limitărilor impuse de resursele locale disponibile.

I. INTENȚIE STRATEGICĂ	II. ANALIZĂ STRATEGICĂ	III. ELABORAREA STRATEGIEI	IV. IMPLEMENTAREA STRATEGIEI
<ul style="list-style-type: none">•I.1. Constituire grup de lucru•I.2. Definirea problemei și stabilirea sarcinilor de lucru	<ul style="list-style-type: none">•II.1. Analiza potențialului local•II.2. Identificarea surselor și culegerea datelor privind situația existentă	<ul style="list-style-type: none">•III.1. Identificarea soluțiilor. Elaborarea strategiei•III.2. Propunerea de ținte de dezvoltare și transformare culturală•III.3. Consultarea publică	<ul style="list-style-type: none">•IV.1. Monitorizarea și evaluarea rezultatelor aplicării strategiei

Elaborarea Strategiei de valorificare a patrimoniului istoric și cultural a județului Galați pentru perioada 2023-2027 urmărește principalii pași ai unui proces integrat de planificare strategică, de la identificarea necesităților și constituirea unui grup de lucru, trecând prin analiza potențialului local, apoi elaborarea strategiei și stabilirea unor ținte de dezvoltare, precum și a căilor de realizare.

2. MISIUNE, VIZIUNE, OBIECTIVE CULTURALE

Județul Galați reprezintă un pol teritorial național, care se remarcă prin mixitatea funcțională și socială pe care o promovează, reprezentând un loc dezirabil și prielnic pentru a locui, a lucra și a petrece timpul liber. În acest context, dezvoltarea județului se va baza pe cinci piloni principali, care pornesc de la valorile și caracteristicile distinctive ale acestuia:

- Progresul și inovarea – județul Galați este recunoscut pentru activitățile economice tradiționale, dar și pentru capacitatea de reinventare;
- Bunăstarea – județul Galați se remarcă prin beneficiile locuirii în cadrul sau în proximitatea unui pol de dezvoltare la nivel național, păstrând însă avantajul unui ritm al vieții mai lent;
- **Identitatea dunăreană – identitatea județului Galați este strâns legată de istoria Dunării, dar și de peisajele, tradițiile și activitățile din jurul acestui fluviu;**
- **Cultura vibrantă – județul Galați este un județ viu, în cadrul căruia se găsește o ofertă variată de petrecere a timpului liber pe tot parcursul anului;**
- Ritmul liniștit, dar revigorant al naturii și al mediului rural – județul Galați se remarcă prin calitatea crescută a locuirii în mediul rural, precum și prin oportunitățile de agrement oferite de cadrul natural favorabil.¹

Figura nr. 1. Vedere generală a Portului. Galați (sursa Galați în cărți poștale ilustrate, ed. C.D. Căldăraru, Galați, 2019, p. 27)

¹ Conform *Strategiei de dezvoltare a județului Galați 2021-2028*, martie 2021, p. 57, <https://www.cjgalati.ro/images/stories/Comunicate21/03-strategia.pdf>

Din cei 5 piloni principali de dezvoltare a județului Galați, doi dintre ei au legătură cu moștenirea istorică și cu strategia de dezvoltare culturală.

În perioada 2023-2027, printr-o strategie inteligentă și bine direcționată de valorificare a patrimoniului istoric și cultural, județul Galați își poate consolida rolul de centru cultural de interes național care să-i permită, printre altele, atragerea unui număr tot mai mare de turiști. Totodată, creșterea numărului, varietății și notorietății oportunităților de petrecere a timpului liber va contribui la o creștere a calității vieții în județ ce va diminua interesul de migrare a locuitorilor. Finalizarea și aplicarea între 2023-2027 a prezentei Strategii de valorificare a patrimoniului istoric și cultural al județului Galați, finalizarea infrastructurii culturale (noul sediu al Muzeului de Artă Vizuală, Sala de spectacole a Centrului Cultural „Dunărea de Jos”, Sera de plante exotice din cadrul Complexului Muzeal de Științele Naturii „Răsvan Angheluță” etc.), precum și atragerea tinerilor cu vocație artistică în diverse proiecte culturale poate transforma centrul județului într-un hub cultural. În același timp, accesul comunității din Tecuci, Târgu Bujor și Berești, precum și cel din mediul rural, la cultură și la noi oportunități de petrecere a timpului liber poate fi sporit prin folosirea infrastructurii de bază (construirea, modernizarea sau dotarea căminelor culturale, bibliotecilor, precum și al altor spații ce pot avea și destinație culturală) în spectacole sau în alte proiecte culturale și distractive itinerante, în organizarea de seri cinematografice etc.

Selectăm din Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028 următorul obiectiv strategic²:

DOMENIU	OBIECTIVE STRATEGICE	DESCRIERE
CULTURĂ, CULTE, SPORT ȘI AGREMENT	O8. Județ vibrant, care se bucură de o atractivitate sporită atât pentru locuitori, cât și pentru vizitatori, prin diversitatea ofertei culturale, sportive și de petrecere a timpului liber.	Unul dintre palierele importante care influențează calitatea vieții și imaginea de ansamblu a județului Galați o reprezintă oportunitățile de petrecere a timpului liber atât pentru comunitatea locală, dar și pentru eventualii vizitatori. În acest sens, acest obiectiv are ca scop definirea județului drept o destinație plină de vitalitate, în care oricând se pot găsi numeroase opțiuni în funcție de interesele fiecăruia, fie că este vorba despre activități culturale, sportive sau de agrement. Mai mult, prin acest obiectiv se urmărește valorificarea și promovarea adecvată a potențialului local, astfel încât județul Galați să devină din ce în ce mai atractiv și pentru turiști, sporind astfel aportul sectorului turistic la economia județeană.

Tabel nr. 1. Încadrarea în Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028

² Conform *Strategiei de dezvoltare a județului Galați 2021-2028*, martie 2021, p. 57, <https://www.cjgalati.ro/images/stories/Comunicate21/03-strategia.pdf>

3. ROLUL CULTURII ÎN DEZVOLTAREA JUDEȚULUI GALAȚI

Cultura este definită în toate strategiile internaționale, ale Uniunii Europene și cele naționale ca factor de dezvoltare durabilă. Este afirmată importanța identității și a specificității locale și regionale, care necesită protejarea patrimoniului cultural și conștientizarea valorii acestuia de către comunitate. Toate obiectivele converg în direcția considerării culturii ca un al patrulea pilon de dezvoltare durabilă, alături de economie, sectorul social și cel de mediu. Cultura și patrimoniul cultural contribuie intens la vitalitatea teritorială și la o dezvoltare durabilă. Printre documentele, reglementările și strategiile pe care le putem invoca în această direcție amintim:

- *Agenda 21 pentru cultură (2004)*: act prin care orașele și guvernele s-au angajat să respecte drepturile omului, diversitatea culturală, durabilitatea, democrația participativă și crearea condițiilor pentru pace. Un număr tot mai mare de orașe și administrații locale din întreaga lume au aderat la Agenda 21 pentru cultură în consiliile lor locale³.

- *Strategia Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii (2010)*: document elaborat la nivelul Uniunii Europene, prin care se afirmă impactul economic și social pozitiv al patrimoniului cultural, precum și potențialul acestuia de a genera dezvoltare durabilă⁴. De altfel, 2018 a fost declarat de către Comisia Europeană „Anul European al Patrimoniului Cultural”.

- *Declarația de la Hangzhou (2013)*: Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO) recunoștea la nivelul politicilor rolul culturii în dezvoltarea durabilă⁵.

- *Strategia pentru cultură și patrimoniul național 2016-2022*: este un document de politici publice care și-a propus să ghideze activitatea guvernelor României pentru o dezvoltare culturală echilibrată, durabilă, inteligentă, în beneficiul tuturor celor direct implicați în activități culturale și al societății în ansamblul său.

Prin acest ultim document – Strategia pentru cultură și patrimoniu național 2016-2022⁶ – au fost stabilite la nivelul României o serie de obiective generale și direcții de acțiune, necesare în vederea transformării culturii în pilon de dezvoltare durabilă:

Obiective generale:

1. Valorificarea resurselor culturale – elemente de identitate locală și regională – pentru o dezvoltare teritorială durabilă și o calitate ridicată a vieții;

2. O mai bună protejare a patrimoniului cultural, bazată pe o cunoaștere a situației și a angajării de parteneriate eficiente (local-central și public-privat).

³ <https://www.agenda21culture.net/>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/>

⁵ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000221238>

⁶ *Strategia pentru cultură și patrimoniul național 2016-2022*, <https://culturainmiscare.ro/wp-content/uploads/2017/10/Strategie-Culturala.pdf>

Direcții de acțiune:

- 1) Promovarea unei abordări integrate a intervențiilor pentru dezvoltare teritorială, cu evidențierea rolului culturii;
- 2) Susținerea unei dezvoltări durabile prin turism cultural;
- 3) Dezvoltarea infrastructurii de servicii și a ofertei culturale pentru producție și consum cultural de proximitate⁷.

La nivelul României – precum și al altor state din interiorul Uniunii Europene – toate analizele au constatat existența unui decalaj imens între mediul urban și cel rural în privința ofertei culturale, explicabilă prin absența politicilor publice de educare și culturalizare a populației din mediul rural, care a condus la apariția disparităților rural-urbane în domeniul cultural, constând în absența aproape totală a ofertei culturale din mediul rural. Existența unor centre culturale dezvoltate numai în câteva orașe mari ale țării, interesul scăzut pentru restul teritoriilor și pierderea tradițiilor au creat dezechilibre culturale care adâncesc problemele sociale și economice dintre mediul urban și rural. Aceste aspecte se reflectă și în slaba accesibilitate la studii universitare a tinerilor ce provin din mediul rural și în creșterea segregării sociale. Totodată, diminuarea potențialului cultural și neimplicarea culturii în politicile de dezvoltare scad șansele consolidării educației cetățenilor, îmbunătățirii coeziunii sociale, a protejării și valorificării patrimoniului cultural și a dezvoltării economiei locale (turism, industrii creative și culturale)⁸.

O altă schimbare de paradigmă în evaluarea rolului culturii ca factor de dezvoltare durabilă constă în punerea patrimoniului cultural în centrul proceselor economice, sociale sau educative, prin modernizarea legislației și a practicilor administrative ce decurg din acestea, renunțând astfel la mentalitatea anterioară de a-l „muzeifica”. Componenta culturală are în vedere – este adevărat – conservarea și valorificarea resurselor culturale (patrimoniul imaterial, creația contemporană și patrimoniul material), însă cu asigurarea condițiilor necesare dezvoltării de activități economice specifice, precum și o viziune care să integreze componenta culturală la nivelul master planurilor, strategiilor de dezvoltare durabilă și la nivelul planurilor de amenajare a teritoriului prin intermediul planurilor de peisaj⁹.

⁷ Pentru toate obiectivele și direcțiile de acțiune sunt propuse măsuri legislative și alte reglementări, fiind sugerate și anumite priorități de finanțare.

⁸ Concluzii ale studiului *Strategia de Dezvoltare Teritorială a României - 21. Infrastructuri Culturale*, 2014.

⁹ Conform *Codului Patrimoniului Cultural*, proiect aflat în dezbatere publică.

4. PREZENTAREA GENERALĂ A JUDEȚULUI GALAȚI

Date generale | Județul Galați este inclus în Regiunea de Dezvoltare Sud-Est, alături de județele Brăila, Buzău, Constanța, Tulcea și Vrancea. Teritoriul județului se învecinează la nord cu județul Vaslui, la sud cu județele Brăila și Tulcea, la est cu Republica Moldova, iar la vest cu județul Vrancea, fiind poziționat din punct de vedere geografic în exteriorul arcului carpatic.

Forma de relief predominantă este câmpia, incluzând o serie de subunități ale Câmpiei Române (Câmpia Covurlui, Câmpia Siretului Inferior și Câmpia Tecuciului), dar dispune și de zone de podiș (aparțin Podișului Moldovei). Județul este străbătut de fluviul Dunărea și de râurile Siret și Prut, întinse zone din bazinul hidrografic ale acestor ape curgătoare fiind desemnate ca arii protejate de interes național (2% din suprafața județului). În total, la nivelul județului Galați aproximativ 13% din suprafața este inclusă în lista rezervațiilor naturale ce include arii naturale de interes comunitar¹⁰.

Lista rezervațiilor naturale din Județul Galați

Categorie	Număr
Rezervații naturale și Monumente ale naturii	16
Parcuri Naturale	1
Arii de protecție specială avifaunistică (SPA)	5
Situri de importanță comunitară (SCI)	14
Situri de importanță comunitară (SCI) care devin arii speciale de conservare (SAC) conform Hotărârii 685/2022	10

Tabel nr. 2. Arii naturale protejate Sursa: Agenția Națională pentru Protecția Mediului (<http://anpm.ro/web/apm-galati/natura-2000>)

Din punct de vedere administrativ, în componența județului Galați intră două municipii (Galați – reședința județului; Tecuci), două orașe (Târgu Bujor și Berești), 61 comune și 180 de sate, însumând în total un număr de 65 unități administrativ teritoriale (UAT-uri).

Suprafața totală a județului este de 4.466,3 km², reprezentând 1,9% din suprafața totală a țării¹¹. La data de 1 decembrie 2021, populația rezidentă după domiciliu la nivelul județului se ridica la 496.892 rezidenți, dintre care 489.244 (98,46%) locuitori aveau domiciliul în localitatea de recensare, 4.982 (1%) aveau domiciliul în altă localitate din județul Galați, 2.064 (0,42%) aveau domiciliul în alt județ, iar 602 (0,12%) aveau domiciliul în afara României. Din numărul total al rezidenților ce trăiau în județul Galați, 259.071 (52,14%) locuiau în mediul urban și 237.821 (47,86%) în mediul rural. Tendința generală la nivelul întregului județ este de scădere a populației sub influența îmbătrânirii demografice, a emigrării forței de muncă și a unui spor natural cu valori negative. UAT-urile cu cea mai numeroasă populație sunt municipiile Galați (217.851 locuitori – reprezentând 43,84% din totalul populației județului) și Tecuci (32.801 locuitori), iar în mediul

¹⁰ <http://www.anpm.ro/web/apm-galati/natura-2000>

¹¹ Conform <https://galati.insse.ro/despre-noi/despre-judetul-galati/>.

rural câteva comune depășesc 10.000 de locuitori, cum sunt Matca (11.535 rezidenți) și Pechea (10.197 rezidenți). UAT-urile cu cea mai scăzută populație (sub 1.500 de locuitori) sunt Suceveni (1.491 rezidenți), Rădești (1.400 rezidenți), Smulți (1.296 rezidenți), Oancea (1.183 rezidenți) și Suhurlui (1.131 rezidenți)¹².

La nivelul Uniunii Europene au fost stabilite o serie de strategii privind adoptarea principiilor dezvoltării policentrice, prin care au fost determinate cinci categorii de poli de dezvoltare. Aplicând această strategie, la nivelul județului Galați au fost desemnate următoarele¹³:

- 1 pol de dezvoltare urbană: municipiul Galați;
- 2 pol intraregional de dezvoltare urbană: municipiul Tecuci;
- 3 centre de creștere: orașul Târgu Bujor, orașul Berești, comuna Ivești.

Importanța județului Galați este dată, îndeosebi, de rolul Dunării ca axă de transport paneuropean (coridorul Rin-Main-Dunăre), precum și de poziția sa, aflându-se la frontiera cu Republica Moldova și cu Ucraina, fapt care-l transformă în poartă și zonă de contact a României și a Uniunii Europene cu cele două state mai sus menționate. Astfel, portul Galați este cel mai mare port de tip fluvial și maritim de pe Dunăre și al doilea port ca mărime din România, după cel din Constanța. Încă din anul 2008, județul Galați face parte din Euroregiunea Dunărea de Jos – o structură tripartită, fără personalitate juridică – alături de județele Brăila și Tulcea (România), de regiunea Odessa (Ucraina), respectiv raioanele Cahul și Cantemir (Republica Moldova). După aderarea României la Uniunea Europeană (de la 1 ianuarie 2007), s-a adus în discuție problema reformării cadrului organizațional al Euroregiunii prin conferirea de personalitate juridică de către partea română. Discuțiile s-au finalizat prin înregistrarea la Galați, în martie 2009, a Asociației de Cooperare Transfrontalieră „Euroregiunea Dunărea de Jos” ca structură comună de management a cooperării transfrontaliere în cadrul parteneriatului euroregional, în vederea dezvoltării

¹² Conform datelor Recensământului Populației și Locuințelor României din 2021. Vezi <https://www.recensamantromania.ro/rezultate-rpl-2021/rezultate-definitive-caracteristici-demografice/>

¹³ Conform Strategiei de dezvoltare a județului Galați 2021-2028, martie 2021, p. 27, <https://www.cjgalati.ro/images/stories/Comunicate21/03-strategia.pdf>

economice, prin promovarea afacerilor și a spiritului antreprenorial în sectoarele turismului, culturii, agriculturii și în alte sectoare subliniate ca o prioritate în regiune¹⁴.

Din perspectivă rutieră și feroviară însă, județul Galați nu dispune de o rețea care să-i faciliteze ușor accesul către marile orașe europene. Cu toate acestea, potențialul de dezvoltare al orașului-port Galați, precum și al întregului județ, este unul enorm, dacă avem în vedere ultimele realizări și inițiative asumate de autoritățile locale și centrale: deschiderea podului peste Dunăre de la Brăila (situat între Brăila și Galați) și finalizarea drumului expres Galați-Brăila (2023); construirea Variantei Ocolitoare Galați (proiect aflat în faza de execuție); construirea Aeroportului internațional Galați-Brăila (proiect aflat în faza finală de realizare a studiului de fezabilitate); precum și inițiativa recentă de realizare a unui drum expres care să lege orașul Galați de autostrada A2.

Totodată, comuna Tulucești a devenit în mod oficial din octombrie 2020 prima localitate de interes turistic local din județul Galați, în documentația depusă cântărind decisiv faptul că pe teritoriul comunei se află Pădurea Gârboavele, precum și posibilitatea valorificării altor obiective deja existente (herghelia de la Tulucești, „Vatra cu dor” a artistului popular Paul Buță de la Șivița, Valul lui Traian)¹⁵.

Date istorice | Fiind străbătut de Dunăre, Prut și Siret, precum și de o serie de afluenți mai mici ai celor trei mari cursuri de apă, teritoriul actualului județ Galați a cunoscut o locuire permanentă. Cele mai vechi urme de locuire demonstrate arheologic aparțin Paleoliticului final și Epipaleoliticului, fiind localizate la Berești și la Cavadinești, pe terasele bălților Brateș, Cătușa și Mălina din apropierea actualului municipiu Galați. Paleoliticul superior este pus în evidență de descoperirile arheologice de la Pleșa, Puricani, Crăiești, Bălăbănești, Șipote, Rădești, Băneasa, Suceveni etc. Urmează apoi Epoca neoliticului, prin descoperirile de la Negrilești și de la nord de Tecuci, pe valea Bârladului, la Munteni. Culturile de tip pre-Cucuteni și Cucuteni sunt atestate arheologic la Berești, Stoicani, Măstăcani, Smulți, Drăgănești, Băneasa, Suceveni.

Eneoliticul, catalogat de specialiști ca perioada de tranziție către Epoca bronzului, este o perioadă de mari frământări, datorită invaziei indo-europenilor, populații migratoare de crescători de vite și războinici, în sud-estul Europei acest fenomen ducând la formarea tracilor pe un areal mai vast, incluzând și teritoriul actual al țării noastre (aproximativ 3.000 – 2.500 î.Hr.). În județul Galați perioada de tranziție spre Epoca bronzului este reprezentată prin așezări de tip

Figura nr. 2. Hora de la Berești (MIGL)

¹⁴ Vezi <https://actedj.ro/>

¹⁵ HG nr. 887 din 22 octombrie 2020, pentru aprobarea atestării unor localități sau părți din localități ca stațiuni turistice de interes național, respectiv local și pentru modificarea anexei nr. 5 la Hotărârea Guvernului nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiilor turistice, publicată în „Monitorul Oficial” nr. 985 din 26 octombrie 2020.

„sălaș”, cum este cea de la Stoicani.

Epoca fierului este bine documentată în județul Galați, fiind descoperite urme materiale în peste 15 localități actuale – ceramică și monede grecești la Galați, Barboși și Frumușița, care demonstrează o pătrundere a influenței și a culturii materiale a polisurilor grecești de pe malul Mării Negre pe axul Histria – gura Siretului – Barboși – Poiana (Tecuci) – Trotuș – Oituz. De altfel, acest proces contribuie la stratificarea geto-dacilor, cultura acestora fiind identificată prin diverse descoperiri arheologice de pe raza actuală a județului, dar cel mai bine este reprezentată prin așezarea geto-dacă de la Piroboridava (Poiana, comuna Nicorești).¹⁶

Figura nr. 3 Fibulă din aur Innocens (MIGL)

Perioada romană lasă urme îndeosebi în jurul orașului Galați – Castrul (sau *Castellum*-ul după unii specialiști) de la Tirighina-Barboși, în acest perimetru fiind descoperit în anul 1979 mormântul creștinului Innocens. Spre deosebire de restul provinciei Dacia sau sudul Moldovei, romanii, ulterior romano-bizantinii, au reușit să controleze o perioadă mai îndelungată zona Barboșilor și gurile Dunării, aceste capete de pod fiind folosite intens în schimburile comerciale și ca puncte de pătrundere a creștinismului la nordul Dunării. Tot ca o protecție împotriva invaziei populațiilor migratoare este construit cel mai probabil de romani o linie de fortificație de pământ cu o lungime de 126 km, cunoscută în prezent sub denumirea de Valul lui Traian, care prelungea valul din jurul Galațiului de astăzi până la lacul Sasîk (pe teritoriul actual al Ucrainei)¹⁷.

Figura nr. 4. Valul lui Traian pe teritoriul UAT Vânători, satul Odaia Manolachi (DJC Galați, arhiva instituției)

¹⁶ <https://www.cjgalati.ro/index.php/ro/judetul-galati/date-istorice>

¹⁷ Vezi ultimele cercetări în Costin Croitoru, *Sudul Moldovei în cadrul sistemului defensiv roman. Contribuții la cunoașterea valorilor de pământ, Acta terrae septencastrensis*, I, 2002, p. 111.

Din perioada medievală avem atestate documentar primele așezări de pe teritoriul actual al județului Galați: Blăjenii de Jos (1448), Liești (1495), Șerbănești (1430), Bucești (1548), Drăgănești (1575), Umbrărești (1649) etc. Pe harta lui Dimitrie Cantemir din *Descriptio Moldaviae* (scrisă între 1714-1716) sunt consemnate așezările Nicorești, Poiana, Piscu, Corod, Oancea, Adam, Tulucești, Foltești, Tecuci, Galați.¹⁸

Figura nr. 5. Detaliu Tabula Geographica Moldaviae/Harta Principatului Moldovei, 1737, Dimitrie Cantemir (DJC Galați, arhiva instituției).

Dovezi privind existența unei așezări civile pe locul actualului oraș Galați datează încă din antichitate, însă nașterea urbei în calitate de schelă de comerț sau de târg a Moldovei are o dată mai târzie. Unele surse dau ca perioadă de apariție a orașului anul 1400, în timpul domnitorului Moldovei Alexandru cel Bun (1400-1432), când se pare că așezarea era cunoscută sub numele actual și conta ca port important la Dunăre. Apariția și dezvoltarea orașului-port Galați este favorizată de pierderea de către Principatele Române al altor centre comerciale în favoarea Imperiului otoman: Giurgiu și Turnu (1420); Chilia și Cetatea Albă (1484); Brăila (1538).¹⁹ De-a lungul timpului, în portul Galați se vor așeza numeroși negustori străini (greci, evrei, armeni, italieni etc.), care vor contribui alături de etnicii români majoritari la dezvoltarea și modernizarea urbei, chiar dacă orașul va fi în dese rânduri prădat, distrus și afectat de raidurile turcești și tătărești (1651, 1675, 1711, 1758, 1768, 1789)²⁰, în 1821 de Eterie, ocupat în dese rânduri de armata țaristă și va traversa mai multe valuri de epidemii de ciumă²¹.

¹⁸ D. Cantemir, *Descrierea Moldovei*, postfață și bibliografie de Magdalena Popescu, Editura Minerva, București, 1973.

¹⁹ A.-V. Tuluș, *Dunărea de Jos. Scurt istoric / The Lower Danube. A Brief History*, Brăila, 2018, p. 13-14.

²⁰ Efectele distrugerilor asupra economiei orașului sunt consemnate în **Buletinul Camerei de Comerț și Industrie din Galați**, anul XV, septembrie 1912, p. 133-234.

²¹ Pentru mai multe detalii, vezi și P. Păltănea, *Istoria orașului Galați de la origini până la 1918*, Ediția a II-a, coord. E. Drăgoi, vol. I, Galați, 2008, p. 77-278.

Figura nr. 6. Moldau, Stadt Gallatz (1826) litografie de Alois von Saar după un desen de Erminy (sursa BVAU).

Modernitatea pătrunde atât în mediul urban, cât și în cel rural. Eliminarea monopolului comercial otoman asupra Principatelor Române (Tratatul de la Adrianopol din 1829), aplicarea Regulamentului Organic în Moldova (1832), acordarea regimului de porto-franco orașului Galați (din 1837), înființarea Comisiei Europene a Dunării (din 1856) se constituie în factori de dezvoltare. Bancheri, armatori și negustori din toată lumea își vor deschide reprezentanțe comerciale și agenții de navigație la Galați, iar state importante își înființează consulate care până în 1930 vor fi în număr de 20. În mediul rural, stimularea agriculturii după liberalizarea comerțului și creșterea nevoii de cereale în Occident contribuie la creșterea demografică și a numărului de așezări. La aceasta a mai contribuit fenomenul sloboziilor (sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea)²², reforma agrară din 1859 și împrăștiarile din 1879.

²² Așezări nou înființate, scutite de biruri sau prestații o perioadă de timp.

Figura nr. 7. Conacul de la Mânjina, com. Costache Negri (DJC Galați, arhiva instituției)

Populația fostelor județe Covurlui și Tecuci – care s-au contopit prin reforma administrativă din 1968 în actualul județ Galați – s-au remarcat și în lupta pentru Unirea Principatelor Române din 1859. Alexandru Ioan Cuza (fostul pârcălab de Galați) și Costache Negri (originar din satul Mânjina, care actualmente îi poartă numele) au fost printre cele mai importante personalități românești unioniste. La Conacul lui Costache Negri din Mânjina se întâlneau personalități de marcă ale vremurilor Nicolae Bălcescu, Ion Ghica, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Alecu Russo, Grigore Alexandrescu ș.a. pentru a pune bazele Unirii²³

Dezvoltarea orașului va continua în același ritm și între cele două războaie mondiale. După 1948, comunizarea României însă va produce asupra urbei și județului Galați schimbări profunde.

Naționalizarea mijloacelor de producție (11 iunie 1948) și lichidarea inițiativei private a dus la metamorfozarea Galațiului, care și-a pierdut acel spirit viu comercial. Reconstrucția și reșezarea economiei pe baza proprietății colective și pe planificare a condus la uniformizarea orașelor și localităților rurale. Către sfârșitul anilor '50 ai secolului trecut, pe fondul relativei îndepărtări a României de Uniunea Sovietică survenită după moartea lui Stalin, autoritățile românești comuniste au încercat să restimuleze navigația pe Dunăre printr-o politică forțată de industrializare a economiei românești, în care un rol important îl avea construcția unui mare Combinat siderurgic în estul țării cu acces la Dunăre și la Marea Neagră. Acesta a fost construit la Galați și a fost în final inaugurat în septembrie 1966 de către Nicolae Ceaușescu. Pe lângă factorii economici tradiționali (Șantierul naval și Portul fluvial), noul Combinat Siderurgic și Portul mineralier, construit cu această ocazie pentru a deservi Combinatul, au avut un impact demografic substanțial, în oraș așezându-se o populație venită de pe tot cuprinsul României pentru a deservi obiectivele industriale comuniste²⁴.

²³ Pentru mai multe detalii, vezi și Paul Păltănea, *Istoria orașului Galați de la origini până la 1918*, Ediția a II-a, coord. E. Drăgoi, vol. I-II, Galați, 2008.

²⁴ A.-V. Tuluș, *op. cit.*, p. 48-49.

Figura nr. 8. Vedere spre Portul Galați dinspre Palatul Navigației (DJC Galați, arhiva instituției)

Prăbușirea comunismului și revenirea de la o economie centralizată către una de piață a deschis o altă perioadă de tranziție, în care restructurarea Combinatului, Șantierului naval etc. s-au făcut prin disponibilizări de personal, prin migrarea populației active către alte zone mai favorabile din punct de vedere economic (în special, către alte state din Uniunea Europeană), prin tendințe de redistribuire a populației județului între mediul urban și cel rural.

Perioada de tranziție necesită, în primul rând, identificarea unor căi de dezvoltare durabilă, acesta fiind, de fapt, și scopul Strategiei noastre: identificarea și punerea în valoare a patrimoniului istoric și cultural al județului Galați (în esență, cultura) care se constituie într-un pilon de dezvoltare durabilă, alături de economie, sectorul social și cel de mediu.

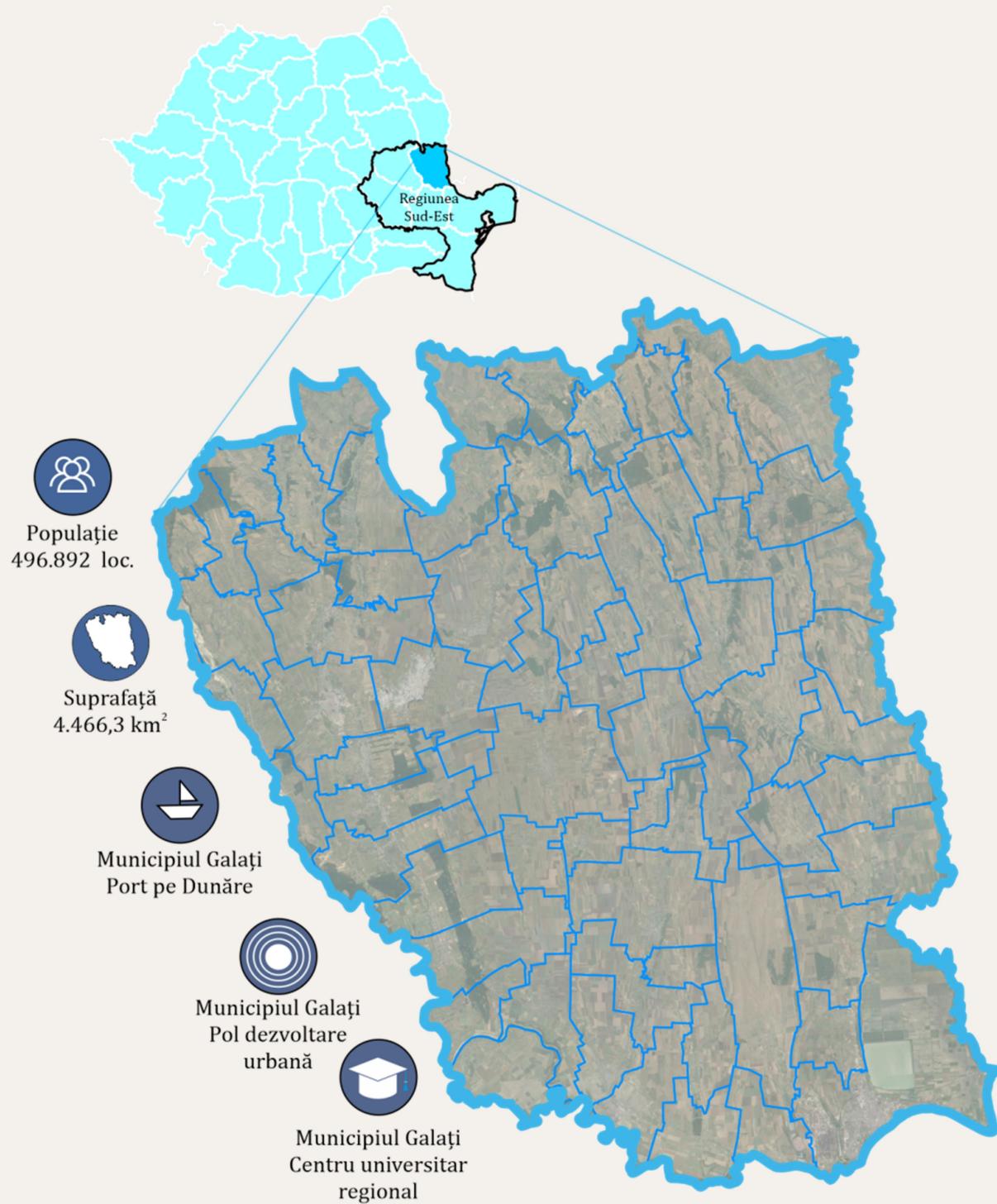

Figura nr. 9. Județul Galați – prezentare generală

4. Cadrul legislativ

PRINCIPALELE ACTE NORMATIVE CARE GUVERNEAZĂ DOMENIUL CULTURII SUNT, CONFORM SITE-ULUI CULTURA.RO (SITE-UL OFICIAL AL MINISTERULUI CULTURII):

Monumente istorice:

LEGEA NR. 422/2001	privind protejarea monumentelor istorice, republicată;
LEGEA NR. 157/1997	privind ratificarea convenției pentru protejarea Patrimoniului arhitectural al Europei;
LEGEA NR. 5/2000	privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a III-a – zone protejate;
LEGEA NR. 350/2001	privind amenajarea teritoriului și urbanismul modificată și completată cu Legea nr. 289 / 2006;
LEGEA NR. 50/1991	privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată;
O.G. NR. 47/2000	privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial, cu modificările și completările ulterioare;
HOT. NR. 1268/2010	privind aprobarea Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO.

Arheologie:

O.G. NR. 43/2000	privind protecția patrimoniului arheologic și declararea unor situri arheologice ca zone de interes național, republicată, cu modificările ulterioare;
LEGEA NR. 150/ 1997	privind ratificarea Convenției europene pentru protecția patrimoniului arheologic (revizuită), adoptată la La Valetta;
OMCC NR. 2562/2010	privind aprobarea Procedurii de acordare a autorizațiilor pentru cercetarea arheologică, cu modificările și completările ulterioare.

Patrimoniul cultural mobil:

LEGEA NR. 182/2000	privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, republicată, cu modificările ulterioare;
H.G. NR. 886/2008	pentru aprobarea Normelor de clasare a bunurilor culturale mobile;
O.G. NR. 2035/2000	pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor culturale deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil, cu modificările și completările ulterioare;

O.G. NR. 2062/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestionarea și inventarierea documentelor specifice bibliotecilor publice;

O.G. NR. 2008/2001 pentru aprobarea Normelor de acreditare a conservatorilor și restauratorilor, cu modificările și completările ulterioare.

Patrimoniu imaterial:

LEGEA NR. 26/2008 privind protejarea patrimoniului cultural imaterial;

LEGEA NR. 410/2005 privind acceptarea Convenției pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, adoptată la Paris la 17.10.2003.

Patrimoniu tehnic și industrial:

LEGEA NR. 6/2008 privind regimul juridic al patrimoniului tehnic și industrial.

Sprijin financiar pentru proiecte culturale:

LEGEA NR. 35/1994 privind timbrul literar, cinematografic, teatral, muzical, folcloric, al artelor plastice, al arhitecturii și de divertisment, republicată;

O.G. NR. 51/1998 privind îmbunătățirea sistemului de finanțare a programelor și proiectelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.

Cultura scrisă:

LEGEA NR. 334/2002 privind bibliotecile, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

LEGEA NR. 186/2003 privind susținerea și promovarea culturii scrise, republicată.

O.G. NR. 47/2000 privind stabilirea unor măsuri de protecție a monumentelor istorice care fac parte din Lista patrimoniului mondial, cu modificările și completările ulterioare;

H.G. NR. 1268/2010 privind aprobarea Programului de protecție și gestiune a monumentelor istorice înscrise în Lista patrimoniului mondial UNESCO.

Instituții muzeale:

LEGEA NR. 311/2003 a muzeelor și a colecțiilor publice, republicată;

O.G. NR. 2035/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice privind evidența, gestiunea și inventarierea bunurilor culturale deținute de muzee, colecții publice, case memoriale, centre de cultură și alte unități de profil, cu modificările și completările ulterioare.

Cinematografe:

O.G. NR. 39/2005	privind cinematografia, cu modificările și completările ulterioare;
ORD. NR. 2379/2006	privind aprobarea Normelor metodologice pentru aplicarea O. G. nr. 39/2005 privind cinematografia, aprobată prin Legea nr. 328/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Instituții de spectacole și concerte:

ORD. NR. 21/2007	privind instituțiile și companiile de spectacole sau concerte, precum și desfășurarea activității de impresariat artistic, cu modificările și completările ulterioare.
---------------------	--

Așezăminte culturale:

O.U.G. NR. 118/2006	privind înființarea, organizarea și desfășurarea activității așezămintelor culturale, cu modificările și completările ulterioare.
------------------------	---

Management instituțional:

LEGEA NR. 329/2009	privind reorganizarea unor autorități și instituții publice, raționalizarea cheltuielilor publice, susținerea mediului de afaceri și respectarea acordurilor-cadru cu Comisia Europeană și Fondul Monetar internațional;
O.U.G. NR. 9/2001	privind unele măsuri în domeniile culturii și artei, cultelor, cinematografeiei și dreptului de autor, cu modificările și completările ulterioare;
O.U.G. NR. 189/2008	privind managementul instituțiilor publice de cultură, cu modificările ulterioare;
H.G. NR. 387/2003	privind înființarea pe lângă Ministerul Culturii și Cultelor, direcțiile pentru cultură, culte și patrimoniul cultural național județene, respectiv a municipiului București, și Administrația Fondului Cultural Național a unor activități finanțate integral din venituri proprii.
O.M.C. NR. 2799/2015	pentru aprobarea Regulamentului – cadru de organizare și desfășurare a concursului de proiecte de management, a Regulamentului-cadru de organizare și desfășurare a evaluării managementului, a modelului cadrului al caietului de obiective, a modelului-cadru al raportului de activitate, precum și a modelului-cadru al contractului de management, emis pe baza și pentru punerea în aplicare a O.U.G. nr. 189/2008;
LEGEA NR. 53/2003	Codul Muncii, republicată;
O.G. NR. 26/2000	cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
LEGEA NR. 32/1994	privind sponsorizarea și mecenatul și Codul fiscal.

Turism:

O.G. NR. 107/1999	privind activitatea de comercializare a pachetelor de servicii turistice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
LEGEA NR. 170/2016	privind impozitul specific unor activități.

02

C A P I T O L U L

ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE
ÎN JUDEȚUL GALAȚI

CAPITOLUL II. ANALIZA SITUAȚIEI EXISTENTE ÎN JUDEȚUL GALAȚI

1. DOMENIUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Conform datelor din Anuarul Statistic al Județului Galați ediția 2022, în anul școlar 2021-2022 rețeaua unităților de învățământ preuniversitar de stat din județ cuprindea 405 unități (137 urban și 268 rural), respectiv: 211 grădinițe (dintre care 64 în mediul urban și 147 în mediul rural), 160 școli (dintre care 44 în mediul urban și 116 în mediul rural), 33 licee, dintre care 11 teoretice (în mediul urban), 19 licee tehnice/tehnologice (15 în mediul urban și 4 în mediul rural), un liceu sportiv, unul de arte și unul economic toate în municipiul Galați. Pe lângă instituțiile menționate anterior, în județul Galați mai există o școală profesională în comuna Ivești, două școli gimnaziale speciale în: una în municipiul Galați și una în municipiul Tecuci, o școală profesională specială și un liceu tehnologic special, ambele în municipiul Galați.

Infrastructura de educație preuniversitară privată este dezvoltată doar în municipiile Galați și Tecuci și în comuna Matca. Aceasta cuprinde: 8 grădinițe în Galați și una în Tecuci, 2 școli (una în Galați și o școală adventistă în Matca), un liceu teoretic în Galați și 9 școli postliceale (7 în Galați și 2 în Tecuci).

Unitățile de învățământ sunt completate de o serie de structuri/instituții conexe, ce oferă oportunități pentru activități extrașcolare: Clubul Sportiv Școlar Galați, Clubul Sportiv Municipal Galați, Clubul Sportiv Școlar Tecuci și Palatul Copiilor Galați cu filiala Clubul Copiilor Tecuci.

Oferta învățământului liceal este dominată în proporție de 59% de învățământul teoretic. În rândul liceelor teoretice predomină, în ordinea numărului de locuri, următoarele specializări: matematică-informatică (532), filologie (476), științe naturale (392) și științe sociale (252). În continuare, 21% din locurile disponibile în rândul liceelor din județ se află în cadrul profilului servicii cu specializările: turism și alimentație (308), economic (238) și comerț (182), urmat de profilul tehnic cu 15% a cărei specializare principală este mecanica (182 locuri), urmată de electric, electronică automatizări și industrie textilă cu 84 de locuri fiecare, cele mai puțin dezvoltate specializări tehnice fiind electromecanică (56), producție media (28) și construcții (14).

Alte specializări cum ar fi cele artistice, muzică, sport, teologie și pedagogie au între 14 și 56 de locuri fiecare și cumulează în total 5% din totalul locurilor din liceele gălățene.

În ceea ce privește excelența învățământului liceal, în topul național din 2022 al celor mai bune licee în funcție de rezultatele elevilor la examenele naționale și în funcție de mediile de absolvire, primul liceu din județul Galați se află pe locul 16 – Colegiul Național "Vasile Alecsandri" din Galați, care a scăzut cu 3 poziții față de anul 2018. În top 100 la nivel național se găsesc și Colegiul Național "Costache Negri" pe locul 32 și Colegiul Național "Mihail Kogălniceanu" pe locul 61. Restul liceelor din județul Galați ocupă locuri de la 117 până la 1105 dintr-un total de 1141 licee clasate la nivel național.

În ceea ce privește învățarea continuă pe parcursul vieții, în anul 2022, în județul Galați existau 67 de programe de formare profesională. Dintre acestea, majoritatea erau oferite de mediul privat (47 de programe de inițiere, calificare, specializare și perfecționare) și 9 programe oferite de mediul ONG (asistent personal al persoanei cu handicap grav, competențe comune-competențe antreprenoriale, antreprenor în economia socială, baby-sitter și competențe comune-competențe informatice).

Populația școlară din județul Galați a înregistrat o scădere de aproximativ 5 procente în perioada 2018-2022 pe fondul scăderii grupelor de vârstă 0-15 ani, în anul 2022 aceasta reprezentând 14.3% din totalul populației județului. Scăderea numărului elevilor în perioada 2018 - 2022 a fost mai mic în mediul urban (-4.3%) față de mediul rural (-5.3%). În mediul rural, scăderi semnificative ale populației școlare în perioada 2018-2022 au fost înregistrate în 24 de comune, iar cele mai mari descreșteri au fost înregistrate în comunele Scânteiești, Buciumeni, Corni, Drăgănești, Băleni, Măstăcani și Negrileşti, de unde populația tânără pleacă pentru a se stabili în alte localități.

În ceea ce privește repartitia populației școlare din județul Galați pe niveluri de învățământ, în anul 2022, majoritar este nivelul primar (26%), urmat de nivelul gimnazial (22%) și cel liceal (20%), în timp ce doar 14% din populația școlară este reprezentată de elevi înscriși în grădinițe și 12% de studenți – aceste două categorii din urmă au înregistrat creșteri ne semnificative în intervalul 2018 – 2022, de 1%, respectiv 3%. Învățământul profesional și postliceal concentrează fiecare aproximativ 3% din totalul populației școlare din județul Galați – deși procentul acestora este similar, evoluția de-a lungul timpului arată două fenomene complet diferite – în cadrul învățământului profesional populația școlară a scăzut cu 5% în perioada 2018 – 2022, în timp ce învățământul postliceal și de maiștri este singurul nivel care a înregistrat creșteri în perioada analizată, de 28%.

Analiza la nivel de Unitate Administrativ Teritorială în 2018 relevă faptul că în 3 din 4 orașe (Galați, Tecuci și Târgu Bujor), infrastructura școlară este mai solicitată decât la nivel național, cu 35 până la 39 de elevi pe clasă. În mediul rural, doar 10 din 61 de comune au clase supraîncărcate (Foltești, Vânători, Tudor Vladimirescu, Șendreni, Frumușița, Ghidigeni, Pechea, Ivești, Cudalbi și Brăhășești), în timp ce în 31 de comune sunt mai puțin de 20 de elevi pe clasă, cu ce mai mică valoare în Băleni unde sunt aproximativ 10 elevi într-o sală de clasă.

În anul 2018, în județul Galați se aflau 6176 cadre didactice, din care majoritatea de 30% se regăseau în învățământul gimnazial, restul distribuindu-se în procente aproximativ egale în învățământul liceal (24%) și cel primar (18%), cel universitar pe locul 4 (cu 15%), iar învățământul preșcolar fiind abia pe locul 5 ca număr de cadre didactice (cu 12%), datorită populației școlare mai puțin numeroase. Per total, numărul profesorilor a crescut în intervalul 2018-2022 cu aproximativ 4%. Scăderi au avut loc în cadrul învățământului profesional, cea mai mare creștere a personalului didactic a fost înregistrată în mediul universitar.

În mediul rural, conform tendințelor din contextul suprateritorial, populația școlară și aparatul didactic sunt în scădere. Existența Unităților Administrativ Teritoriale, unde infrastructura

școlară este supraîncărcată, cu peste 30 de elevi pe sală de clasă, reprezintă un punct nevralgic. Laboratoarele școlare, atelierelor, sălile și terenurile de sport lipsesc în multe comune din județ. Problema privind dotările sălilor de clasă și a laboratoarelor va putea fi rezolvată dacă autoritățile publice locale vor obține finanțări prin Planul Național de Redresare și Reziliență pentru dotarea cu mobilier, materiale didactice și echipamente digitale.

Liceele tehnice și tehnologice au probleme de promovabilitate la examenele naționale.

Elevii gălățeni nu beneficiază de servicii complexe de consiliere și orientare în carieră, aceștia ajungând de multe ori să se înscrie în învățământul liceal și universitar fără o idee clară asupra unui parcurs în carieră.

Dacă prezența unităților de învățământ nu este o problemă, dotarea acestora nu este corespunzătoare, Reprezentanții instituțiilor publice declară faptul că dotarea laboratoarelor, atelierelor și sălilor de curs este una dintre cele mai mari probleme ale învățământului din regiune.

Percepția părinților și a tinerilor asupra învățământului tehnic este una negativă, aceștia nefiind motivați să se înscrie la liceele de profil și să facă performanță în acest domeniu. Totodată, reprezentanții instituțiilor publice declară faptul că nu sunt dezvoltate suficiente parteneriate cu marii angajatori din județ care să ofere locuri de practică și locuri de muncă elevilor.

Există o serie de evoluții pozitive în ceea ce privește rezultatele elevilor din județul Galați la olimpiade naționale cu 56 premii (I, II, III) și 31 de mențiuni în anul școlar 2012-2022. De asemenea, au fost obținute două medalii, una de argint și una de bronz la etapele internaționale ale olimpiadelor. O altă direcție cu o evoluție constantă este domeniul roboticii, unde, deja de câțiva ani, echipe de la licee din Galați și Tecuci au obținut premii la Campionatul Național First Tech Challenge.

Bazele vieții academice în orașul Galați au fost puse în perioada 1948 - 1959. Statutul de centru de învățământ superior al Galațiului s-a conturat, printre altele, și ca urmare a demersurilor instituțiilor economice și culturale ale orașului și județului, a căror istorie a fost legată indisolubil de Dunăre. În toamna anului 1948 a luat ființă *Facultatea de Îmbunătățiri Funciare*, prima facultate din țară cu acest profil. În anii 1951, 1955 și 1959 au fost înființate noi facultăți constituite în *Institutele Agronomic, Politehnic și Pedagogic*. După transferarea la Iași în 1959 a *Facultății de Îmbunătățiri funciare și Organizarea teritoriului*, în același local s-a înființat *Institutul Pedagogic* cu cinci facultăți (Filologie, Matematică, Fizică – Chimie, Științe Naturale și Agricole, Educație fizică). Institutul a funcționat între 1959 și 1974 în paralel cu *Institutul Politehnic din Galați*.

În anul 1948 s-a înființat *Facultatea de Știința și Ingineria Alimentelor*, mai întâi ca *Institutul Alimentar București*, și a fost transferată la Galați în anul 1955, cu denumirea *Facultatea de Tehnologie Produselor Alimentare și Tehnică Piscicolă*, în cadrul *Institutului Tehnic*. Istoria *Facultății de Mecanică* începe în 1951, când se înființează la Galați *Institutul Mecano-Naval*, format din *Facultatea de Construcții Navale și Facultatea de Exploatarea Navelor și Porturilor*. În anul 1953, cele

două facultăți s-au unit sub denumirea de *Facultatea de Mecanică*. Activitatea didactică în *Facultatea de Mecanică* a început în fosta clădire a Pensionului *Notre Dame de Sion*.

Timpe de aproape jumătate de veac, centrul universitar Galați a pregătit specialiști cu studii superioare în șase domenii de interes național, unice până în 1990 în învățământul universitar românesc: *Îmbunătățiri Funciare, Măsurări Terestre, Construcții Navale, Industrii Alimentare, Piscicultură și Tehnică Piscicolă*, planurile de învățământ, cursurile și materialele de referință fiind în întregime concepute de corpul profesoral al universității gălățene. Prin Decretul nr. 105/20 martie 1974, *Institutele Pedagogic și Politehnic* au fost unificate în cadrul *Universității din Galați*, careia, în anul 1991, prin Ordin al Ministrului Învățământului și Științei, i-a fost schimbată denumirea în *Universitatea „Dunărea de Jos”, din Galați*.

Universitatea a avut la înființare trei facultăți: *Facultatea de Mecanică, Facultatea de Tehnologie și Chimia Produselor Alimentare și Tehnică Piscicolă și Facultatea de Învățământ Pedagogic*.

După 1990, din *Facultatea de Mecanică* s-au desprins *Facultatea de Nave și Inginerie Electrică, Facultatea de Metalurgie și Știința Materialelor, Facultatea de Inginerie de la Brăila*, iar secțiile aferente învățământului de subingineri zi și seral au trecut în cadrul *Colegiului Universitar Tehnic. Facultatea de Nave și Inginerie Electrică* a funcționat în această formă de organizare până în anul 2003, când s-a divizat din nou, apărând *Facultatea de Nave și, respectiv, Facultatea de Inginerie Electrică*. Din anul 2009, prin Hotărâre de Guvern, *Facultatea de Nave* și-a schimbat denumirea în *Facultatea de Arhitectură Navală*.

Actualmente, universitatea are în componență următoarele facultăți: *Facultatea de Inginerie, Facultatea de Arhitectură Navală, Facultatea de Știința și Ingineria Alimentelor, Facultatea de Automatică, Calculatoare, Inginerie Electrică și Electronică, Facultatea de Educație Fizică și Sport, Facultatea de Litere, Facultatea de Științe și Mediu, Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Facultatea de Inginerie și Agronomie din Brăila, Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, Facultatea de Științe Juridice, Sociale și Politice, Facultatea de Medicină și Farmacie, Facultatea de Arte, Facultatea transfrontalieră precum și o extensie a Facultății de medicină și farmacie în Enna – Italia, realizată cu sprijinul Universității „Kore” din Enna și a Fondului Proserpina.*

UDJ este cea mai importantă instituție de învățământ superior din sud-estul României.

Ca număr de studenți universitatea aduna în anul academic 2022/2023, 12770 studenți înscriși la licență, 3028 studenți înscriși la master și 464 de studenți înscriși la programe doctorale. În total, la UDJ studiază 3174 studenți străini, dintre care: an pregătitor și studii universitare de licență 2032 studenți; studii universitare de masterat 1071 studenți; studii universitare de doctorat 30 studenți; rezidențiat: 41 studenți.

Universitatea deține 3 campusuri universitare („A.I. Cuza”, „22 Decembrie” și campusul „Științei”) cu o capacitate de cazare de cel puțin 3.000 de locuri, o cantină restaurant, două săli de sport și un cabinet medical studentesc.

Este de menționat și faptul că Facultatea de Arhitectură Navală din cadrul Universității „Dunărea de Jos” prezintă un caracter unic în țară. În acest moment, Facultatea de Arhitectură Navală este singura din România care oferă diplome cu această calificare. Până acum, absolvenții programului de Master, unic în țară, erau încadrați la calificarea „ingineri navaliști”, fapt ce nu corespundea întru totul cu disciplinele studiate. În plus, s-a făcut corelarea cu clasificarea europeană a ocupațiilor, astfel că un absolvent de la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați poate profesa oriunde în lume ca arhitect naval.

Limba de predare în Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați este româna, dar se derulează și programe cu predare în limba engleză și franceză. Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați promovează gândirea liberă și este atașată principiilor universalității valorilor cunoașterii. Activitatea universității are la bază competența profesională și științifică a membrilor comunității academice. Un bogat program de schimburi internaționale realizate de Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați a contribuit la dezvoltarea acestei instituții în concordanță cu practicile și competențele europene și mondiale în domeniu.

Figura nr. 100. Fațada principală a clădirii Rectoratului Universității Dunărea de Jos (DJC Galați, arhiva instituției)

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați își asumă misiunea de a genera și de a transfera cunoaștere către societate prin formare inițială și formare continuă la nivel universitar și postuniversitar, în scopul dezvoltării personale, al inserției profesionale a individului și a satisfacerii nevoii de competență a mediului socio-economic prin cercetare științifică, dezvoltare, inovare și transfer tehnologic, prin creație individuală și colectivă, în domeniul științelor, al științelor ingineresti, al științelor economice, al artelor, al științelor socio-umane, al științelor medicale, al științelor juridice, prin asigurarea performanțelor și dezvoltării fizice și sportive, precum și valorificarea și diseminarea rezultatelor acestora.

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați oferă tuturor membrilor comunității condițiile necesare pentru valorificarea aptitudinilor personale prin învățământ, cercetare științifică și activități socio-culturale. Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați își asumă rolul de centru cultural și civic menit să contribuie la formarea și difuzarea valorilor culturale, la promovarea pluralismului opțiunilor și la dezvoltarea culturii politice și civice, precum și rolul de pol de creație științifică și tehnologică pentru sprijinirea tuturor unităților economice, de învățământ și sociale din regiune, având misiunea de promovare a valorilor culturii naționale și universale.

Figura nr. 11. Holul central al UDJ (DJC Galați, arhiva instituției)

Universitatea “Danubius” din municipiul Galați este o instituție de învățământ superior cu peste 20 de ani de activitate, fondată de către prof.univ.dr. Benone Pușcă, jurist. În anul academic 2018/2019, în cadrul acestei unități erau 2812 studenți. În structura sa sunt cuprinse: Facultatea de Drept, Facultatea de Științe Economice, Facultatea de Comunicare și Relații Internaționale, Facultatea de Științe Aplicate, Departamentul pentru Învățământ la Distanță și cu Frecvență Redusă, Colegiul Danubius, Danubius Foreign Language Centre - centru acreditat de testare ECL (European Consortium for Languages) și Departamentul pentru Pregătirea Personalului Didactic. Pe lângă acestea, universitatea deține o serie de structuri de cercetare științifică: Centrul de Cercetări privind Dinamica socio-economică în Dezvoltarea Durabilă (DiSEDD), Centrul de Studii și Cercetări Danubiene (CSCD) și Centrul de cercetare „Economie teoretică și aplicată”.

Universitatea pune la dispoziția studenților săi platforma iDanubius pentru accesarea informațiilor cu privire la situația școlară, 4 cercuri studențești științifice, precum și un Centrul de Consiliere și Orientare în Carieră.

Din păcate, în municipiul Galați nu există o cultură a unui oraș universitar, prezența celor două instituții de învățământ superior fiind insuficientă pentru afirmarea orașului la scară națională și europeană.

2. INSTITUȚII ȘI INFRASTRUCTURĂ CULTURALĂ

Infrastructura culturală a județului Galați este alcătuită din biblioteci, instituții sau companii de spectacole și concerte, cinematografe, muzee și colecții publice, case de cultură, cămine / centre culturale și culte. Potrivit bazei de date a Institutului Național de Statistică, în anul 2021 funcționau în județul Galați 219 de biblioteci, 2 cinematografe, 6 instituții și companii de spectacole / concerte, 13 muzee și colecții publice.

Din punctul de vedere al diversității ofertei, instituțiile și companiile private din județ care activează în domeniul culturii furnizează o gamă aproape completă de servicii. Însă distribuția spațială și capacitatea de deservire a locuitorilor, atractivitatea și vizibilitatea dotărilor sau starea fizică a acestora prezintă frecvente neajunsuri.

Căminele/centrelor culturale și casele de cultură reprezintă principala componentă de infrastructură utilizată la nivel local pentru desfășurarea activităților culturale. Casele de cultură și căminele culturale din UAT-uri servesc totodată pentru desfășurarea altor tipuri de activități dedicate comunității locale ori pentru organizarea întâlnirilor de ordin administrativ. De astfel de dotări dispun cele mai multe (64) dintre unitățile administrativ-teritoriale ale județului (65). În ultimii ani autoritățile locale au început să arate un interes crescut pentru sectorul cultural, derulând investiții direcționate către modernizarea și dotarea caselor de cultură și a căminelor culturale din unitățile administrativ-teritoriale. Casa Artelor din mun. Galați este exemplul peremptoriu în acest sens, vechiul sediu al Pârcălăbiei de Covurlui, transformat în Palat al Pionierilor în anii regimului comunist, fiind restaurată prin intermediul unui proiect cu fonduri europene.

Biblioteci. Infrastructura principală: Biblioteca Județeană "V. A. Urechia" din Galați, Biblioteca Centrală a Universității "Dunărea de Jos" din Galați, Biblioteca Municipală "Șt. Petică" din Tecuci, Biblioteca Muzeului de Istorie "Teodor Cincu" din Tecuci, Biblioteca Orășenească din Berești, Biblioteca Orășenească "Grigore Hagiu" din Târgu Bujor, Biblioteca Universității "Danubius" din Galați, 58 biblioteci comunale, 15 biblioteci școlare.

În anul 2021 au fost înregistrate în județ 219 de biblioteci, ceea ce reprezintă minimumul istoric al ultimilor trei decenii. Față de anul ultimei analize a domeniului (2018), se constată o scădere ușoară (-2,66%), care continuă în fapt tendința generală înregistrată după 1990. Afectate au fost bibliotecile școlare, municipale, orășenești și comunale. Singura categorie care a înregistrat o tendință pozitivă este aceea a bibliotecilor specializate, al căror număr s-a dublat în ultimii 4 ani.

Biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categoriile de biblioteci	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr			
		Număr	Număr	Număr	Număr
Total	TOTAL (național)	9.479	9.222	8.829	8.458
-	Galați	225	227	224	219
Ale instituțiilor de învățământ superior	TOTAL (național)	93	91	89	90
-	Galați	2	2	2	2
Specializate	TOTAL (național)	454	415	377	353
-	Galați	3	5	4	6
Școlare	TOTAL (național)	6.722	6.545	6.326	6.050
-	Galați	166	166	166	160
Publice	TOTAL (național)	2.207	2.168	2.034	1.962
-	Galați	54	54	52	51
Județene	TOTAL (național)	41	41	41	41
-	Galați	1	1	1	1
Municipale și orășenești	TOTAL (național)	254	250	246	246
-	Galați	3	2	2	2
Comunale	TOTAL (național)	1.912	1.877	1.747	1.675
-	Galați	50	51	49	48

Tabel nr. 3. Biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe; Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Numărul volumelor existente în biblioteci se află în scădere cu 4%, de la 3.724.981 volume în anul 2018, la 3.572.620 volume în anul 2021. Această tendință caracterizează majoritatea tipurilor de biblioteci din județ. În cazul celor municipale și orășenești tendința este una accentuată, numărul volumelor reducându-se în ultimii ani cu 14%, mai precis de la 165.165 volume în anul 2018, la 141.400 volume în anul 2021. Singura categorie care iese din această tendință este aceea a bibliotecilor specializate. Dacă în anul 2018 acestea din urmă dețineau 26.696 volume, în anul 2021 au ajuns la 39.077 volume, marcând astfel o creștere de ca 46%.

Voluma existente in biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categoriile de biblioteci	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr			
		Număr	Număr	Număr	Număr
Total	TOTAL (național)	162.843.615	160.853.941	158.358.593	155.733.495
-	Galați	3.724.981	3.719.081	3.678.115	3.572.620
Ale instituțiilor de învățământ superior	TOTAL (național)	26.319.226	26.115.308	26.167.361	26.538.869
-	Galați	508.085	511.500	499.800	465.098
Specializate	TOTAL (național)	7.982.439	7.524.485	7.070.537	6.223.570
-	Galați	26.696	28.830	28.350	39.077
Școlare	TOTAL (național)	61.721.738	61.174.231	601.40.216	58.575.087
-	Galați	1.594.792	1.587.304	1.589.519	1.531.145
Publice	TOTAL (național)	45.521.808	44.678.256	43.521.782	42.810.059
-	Galați	1.595.408	1.591.447	1.560.446	1.537.300
Județene	TOTAL (național)	18.011.078	17.646.653	17.646.558	17.542.159
-	Galați	887.805	897.802	881.244	871.213
Municipale și orășenești	TOTAL (național)	10.086.730	9.900.961	9.811.037	9.807.646
-	Galați	165.165	140.983	141.334	141.400
Comunale	TOTAL (național)	17.424.000	17.130.642	16.064.187	15.460.254
-	Galați	542.438	552.662	537.868	524.687

Tabel nr. 4. Volume existente in biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe
Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Numărul cititorilor activi înregistrați la bibliotecile județului se află în scădere cu 28%, de la 85.635 în anul 2018, la 61.345 în 2021. Media ascunde însă un ecartament foarte mare între situațiile aflate la extremități. La cea de jos se găsesc bibliotecile instituțiilor de învățământ superior (-36,5%) și Biblioteca Județeană "V. A Urechia" (-34,7%), în vreme ce la extremitatea opusă se află bibliotecile municipale și orășenești, cu o scădere de 4%. Singura categorie care iese din tendința negativă este din nou cea a bibliotecilor specializate. În cazul lor, numărul cititorilor a crescut cu ca 29%, de la 241 cititori în anul 2018, la 313 cititori în anul 2021.

Cititori activi la biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categorii de biblioteci	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr persoane			
		Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
Total	TOTAL (național)	3.131.978	3.101.970	2.504.032	2.127.183
-	Galați	85.635	84.100	65.899	61.345
Ale instituțiilor de învățământ superior	TOTAL (național)	26.8841	26.5474	18.0983	17.2812
-	Galați	9.128	9.102	4.911	5.793
Specializate	TOTAL (național)	54.439	128.749	113.353	32.136
-	Galați	241	453	189	313
Școlare	TOTAL (național)	1.608.842	1.571.408	1.437.269	1.119.027
-	Galați	43.429	42.073	38.244	30.756
Publice	TOTAL (național)	1.167.788	1.108.154	761.101	785.443
-	Galați	32.837	32.472	22.555	24.483
Județene	TOTAL (național)	407.077	367.693	231.988	258.767
-	Galați	11.185	11.055	5.720	7.302
Municipale și orășenești	TOTAL (național)	268.670	265.947	196.861	204.024
-	Galați	7.912	7.925	7.298	7.580
Comunale	TOTAL (național)	492.041	474.514	332.252	322.652
-	Galați	13.740	13.492	9.537	9.601

Tabel nr. 5. Cititori activi la biblioteci pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe
Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Pentru consumul de servicii furnizate de bibliotecile județului, relevant este, de asemenea numărul volumelor eliberate cititorilor. Dacă în anul 2018 acestea totalizau 1.268.343 volume, în anul 2021 acesta s-a redus până la 644.426, marcând o scădere dramatică de 49%. La extremitatea de jos se găsesc bibliotecile școlare (-56%) și urmate de Biblioteca Județeană "V. A. Urechia" (-54,7%) și bibliotecile universitare (-51,5%). Bibliotecile publice și cele comunale se poziționează la mijlocul clasamentului cu scăderi de 46%, în vreme ce la "extremitatea de sus" se află bibliotecile municipale și orașenești cu reduceri de 20% față de anul de referință, 2018. Singura tendință pozitivă este consemnată în dreptul bibliotecilor specializate, în cazul cărora numărul volumelor eliberate cititorilor proprii a crescut cu 25,7%.

Volumeliberate pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categoriide biblioteci	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr			
		Număr	Număr	Număr	Număr
Total	TOTAL (național)	34.228.395	33.264.231	20.574.194	16.338.508
-	Galați	1.268.343	1.134.199	697.284	644.426
Ale instituțiilor de învățământ superior	TOTAL (național)	4.582.347	4.154.657	1.572.759	1.551.292
-	Galați	28.332	24.157	11.661	13.741
Specializate	TOTAL (național)	455.595	1.040.090	765.925	199.382
-	Galați	2.091	1.365	2.523	2.629
Școlare	TOTAL (național)	12.691.632	12.369.318	9.535.438	5.498.638
-	Galați	348.471	323.976	252.594	151.965
Publice	TOTAL (național)	15.968.915	15.132.286	8.576.880	8.972.594
-	Galați	889.449	784.701	430.506	476.091
Județene	TOTAL (național)	8.107.066	7.667.914	4.247.718	4.444.939
-	Galați	547.808	460.124	222.118	247.822
Municipale și orașenești	TOTAL (național)	3.436.888	3.304.643	2.085.524	2.280.153
-	Galați	171.379	156.003	116.413	136.419
Comunale	TOTAL (național)	4.424.961	4.159.729	2.243.638	2.247.502
-	Galați	170.262	168.574	91.975	91.850

Tabel nr. 6. Volumeliberate pe categorii de biblioteci, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe
Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Tendențele negative înregistrate de majoritatea indicatorilor analizați au cauze multiple. Unele dintre acestea se manifestă pe durată lungă, altele sunt doar circumstanțiale. În prima categorie trebuie inclusă digitalizarea societății, fenomen de masă care mută interesul pentru informare/documentare către mediul online, mult mai ușor de accesat. Tot aici pot fi încadrate criteriile pe baza cărora se fac achizițiile de carte, criteriile care duc în final la structurarea unei oferte de titluri prea puțin atractive/utile pentru potențialii cititori. În fine, la categoria factorilor conjuncturali, trebuie menționată pandemia de Covid-19, împreună cu întreaga serie de restricții care au însoțit-o. Fără nici o îndoială, acestea din urmă sunt răspunzătoare în cea mai mare parte pentru scăderile dramatice înregistrate în ultimii ani, de indicatorii analizați.

Instituții de spectacol. Infrastructura principală: Centrul Cultural "Dunărea de Jos" din Galați, Cinematograful "Prof. Ioan Manole" (Casa de Cultură a Sindicatelor) din Galați, Cinematograful "Cinema City" (Shopping City) din Galați, Teatrul Dramatic "Fani Tardini" din Galați, Teatrul de Păpuși "Gulliver" din Galați, Teatrul Național de Operă și Operetă "Nae Leonard" din Galați.

În județul Galați funcționează doar două cinematografe, care însumează un număr de 1.903 locuri. Pandemia de Covid-19 a avut un puternic impact negativ asupra acestui domeniu, care s-a confruntat cu o reducere drastică a activității, reflectată în indicatorii de consum. Astfel, numărul spectacolelor cinematografice a scăzut de la 14.883 în anul 2018, până la 7.953 în anul 2021 (-46,5%), în vreme ce numărul spectatorilor s-a prăbușit de la 394.000 în anul 2018, la 113.000 în anul 2021 (-71%).

Cinematografe pe categorii de cinematografe					
Categorii de cinematografe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr			
		Număr	Număr	Număr	Număr
Cinematografe și instalații cinematografice - total	TOTAL (național)	95	97	94	89
-	Galați	2	2	2	2

Tabel nr. 7. Cinematografe pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe
Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Spectacole cinematografice pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categorii de cinematografe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr spectacole			
		Număr spectacole	Număr spectacole	Număr spectacole	Număr spectacole
Cinematografe și instalații cinematografice - total	TOTAL	624968	637716	208787	356454
-	Galați	14883	15171	5050	7953

Tabel nr. 8. Spectacole cinematografice pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe
Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Spectatori la cinematografe pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categorii de cinematografe	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Mii spectatori			
		Mii spectatori	Mii spectatori	Mii spectatori	Mii spectatori
Cinematografe și instalații cinematografice - total	TOTAL	13.283	13.076	3.280	4.632
-	Galați	394	349	86	113

Tabel nr. 9. Spectatori la cinematografe pe categorii de cinematografe, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe
Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Instituții și companii de spectacole sau concerte pe categorii de instituții, după felul instituțiilor și companiilor de spectacole sau concerte, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe						
Tipul instituțiilor și companiilor de spectacole sau concerte	Categoriile de instituții de spectacol	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
			Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
			UM: Număr			
			Număr	Număr	Număr	Număr
Total, din care:	Total	TOTAL (național)	248	242	235	229
-	-	Galați	6	6	6	6
-	Dramatice	TOTAL (național)	71	68	67	65
-	-	Galați	1	1	1	1
-	De păpuși și marionete	TOTAL (național)	28	28	28	25
-	-	Galați	1	1	1	1
-	Opere	TOTAL (național)	9	9	9	9
-	Muzicale de estrada și de opereta	TOTAL (național)	6	5	5	5
-	-	Galați	1	1	1	1
-	Filarmonica și orchestre simfonice	TOTAL (național)	25	23	23	25
-	Orchestre populare	TOTAL (național)	13	13	13	13
-	Alte tipuri de unități culturale	TOTAL (național)	93	94	88	85
-	-	Galați	3	3	3	3
-	Circ	TOTAL (național)	3	2	2	2

Tabel nr. 10. Instituții și companii de spectacole sau concerte pe categorii de instituții, după felul instituțiilor și companiilor de spectacole sau concerte, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe – Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Tendențe similare caracterizează activitățile celorlalte instituții și companii de spectacole. În ciuda faptului că atât numărul total al acestora, cât și numărul locurilor disponibile în sălile de spectacole au rămas constante, numărul spectatorilor și auditorilor la reprezentații artistice s-a redus cu 60%, de la 107.527 în anul 2018, la 42.775 în anul 2021.

Spectacole și concerte la instituțiile și companiile de spectacole sau concerte pe categorii de unități, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categoriile de instituții de spectacol	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr spectacole			
		Număr spectacole	Număr spectacole	Număr spectacole	Număr spectacole
Total	TOTAL (național)	26.214	26.422	10.009	14.492
-	Galați	444	513	223	251
Dramatice (inclusiv secțiile de teatru)	TOTAL (național)	12.366	12.648	4.851	6.865
-	Galați	118	117	63	60
De păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru)	TOTAL (național)	4.776	4.588	1.928	2.811
-	Galați	107	145	39	42
Opere	TOTAL (național)	1.321	1.309	511	726
Muzicale de estradă și de opereta	TOTAL (național)	436	382	186	230
-	Galați	112	126	49	53
Filarmonica și orchestre simfonice	TOTAL (național)	1.712	1.710	844	1.291
Orchestre populare	TOTAL (național)	378	466	111	135
Alte tipuri de unități culturale	TOTAL (național)	4.910	5.263	1.527	2.354
-	Galați	107	125	72	96
Circ	TOTAL (național)	315	56	51	80

Tabel nr. 11. Spectacole și concerte la instituțiile și companiile de spectacole sau concerte pe categorii de unități, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.inse.ro/>)

Spectatori și auditori la reprezentații artistice pe categorii de instituții și companii de spectacole sau concerte, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categoriile de instituții de spectacol	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr spectatori			
		Număr spectatori	Număr spectatori	Număr spectatori	Număr spectatori
Total	TOTAL (național)	7.920.508	8.074.487	1.506.244	1.940.084
-	Galați	107.527	113.473	25.893	42.775
Dramatice (inclusiv secțiunile de teatru)	TOTAL (național)	2.762.035	2.816.162	637.349	599.150
-	Galați	20.943	24.759	7.757	6.400
De păpuși și marionete (inclusiv secțiunile de teatru)	TOTAL (național)	676.103	669.856	155.493	231.869
-	Galați	22.074	26.561	4.534	6.364
Opere	TOTAL (național)	611.753	615.546	178.124	405.502
Muzicale de estradă și de opereta	TOTAL (național)	128.253	110.333	32.046	33.263
-	Galați	42.850	36.653	8.202	11.911
Filarmonica și orchestre simfonice	TOTAL (național)	509.028	507.965	156.792	185.969
Orchestre populare	TOTAL (național)	260.940	287.795	25.102	24.671
Alte tipuri de unități culturale	TOTAL (național)	2.850.266	3.005.073	310.852	447.819
-	Galați	21.660	25.500	5.400	18.100
Circ	TOTAL (național)	122.130	61.757	10.486	11.841

Tabel nr. 12. Spectatori și auditori la reprezentații artistice pe categorii de instituții și companii de spectacole sau concerte, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.inse.ro/>)

Locuri în sălile de spectacole și concerte, pe categorii de unități, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categoriile de instituții de spectacol	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Locuri			
		Locuri	Locuri	Locuri	Locuri
Total	TOTAL (național)	51.035	52.720	52.310	50.901
-	Galați	830	800	770	850
Dramatice (inclusiv secțiile de teatru)	TOTAL (național)	24.137	24.731	24.618	24.429
-	Galați	320	320	320	320
De păpuși și marionete (inclusiv secțiile de teatru)	TOTAL (național)	4.060	4.145	3.890	3.405
-	Galați	50	50	50	130
Opere	TOTAL (național)	3.079	3.077	3.077	3.042
Muzicale de estradă și de opereta	TOTAL (național)	1.588	1.678	2.174	2.071
-	Galați	410	400	400	400
Filarmonica și orchestre simfonice	TOTAL (național)	6.349	7.202	7.816	6.620
Alte tipuri de unități culturale	TOTAL (național)	9.122	10.087	8.935	9.434
-	Galați	50	30	:	:
Circ	TOTAL (național)	2.700	1.800	1.800	1.900

Tabel nr. 13. Locuri în sălile de spectacole și concerte, pe categorii de unități, macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Muzeu și colecții publice după felul muzeului/colecției publice pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe					
Categoriile de muzeu	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
		Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
		UM: Număr			
		Număr	Număr	Număr	Număr
Total, din care:	TOTAL (național)	787	791	763	759
-	Galați	10	12	13	13

Tabel nr. 14. Muzeu și colecții publice după felul muzeului/colecției publice pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

Muzeu și colecții publice. Infrastructura principală: Complexul Muzeal de Științe ale Naturii "Răsvan Angheluță" din Galați (cuprinzând secțiile Grădina Botanică, Grădina Zoologică, Planetariu-Observator Astronomic, Acvariu și Muzeu, precum și colecțiile de entomologie, osteologie și mineralogie), Muzeul de Istorie "Paul Păltănea" din Galați (cuprinzând secțiile: Casa "Hortensia Papadat Bengescu" din comuna Ivești, Casa Memorială "Costache Negri" din comuna Costache Negri, Casa Rurală "Ioan Avram Dunăreanu" din comuna Suhurlui, Muzeul "Casa Colecțiilor" din Galați, Muzeul "Casa Cuza Vodă" din Galați și Lapidarium din Galați), Colecția Muzeală a Bisericii "Adormirea Maicii Domnului" - Roșcani din comuna Băneasa, Colecția Muzeală a Bisericii "Sf. Nicolae" din orașul Berești, Colecția Muzeală a Mănăstirii Buciumeni din comuna Buciumeni, Colecția Muzeală a Mănăstirii Vladimirești din comuna Tudor Vladimirescu, Colecția Muzeală Odaia Manolache din comuna Vânători, Expoziția permanentă de sculptură în metal de pe faleza inferioară a Dunării din Galați, Galeria de Artă "N. Mantu", Muzeul Aviației - Expoziția permanentă Aeronautica Moldovei din Tecuci, Muzeul de Artă Vizuală din Galați, Muzeul de Istorie "Teodor Cincu" din Tecuci, Muzeul etnografic "Petre Caraman" din Pădurea Gârboavele, comuna Tulucești, Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos din Galați, Muzeul viu "Vatra cu Dor" din comuna Tulucești, Muzeul Zonei Pescărești din Pădurea Gârboavele, comuna Tulucești.

Vizitatori în muzeu și colecții publice, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe				
Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani			
	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021
	UM: Număr persoane			
	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
TOTAL (național)	17.610.029	18.197.586	7.939.266	11.405.458
Galați	432.994	395.442	228.551	194.167

Tabel nr. 15. Vizitatori în muzeu și colecții publice, pe macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe - Sursa: Institutul Național de Statistică (<http://statistici.insse.ro/>)

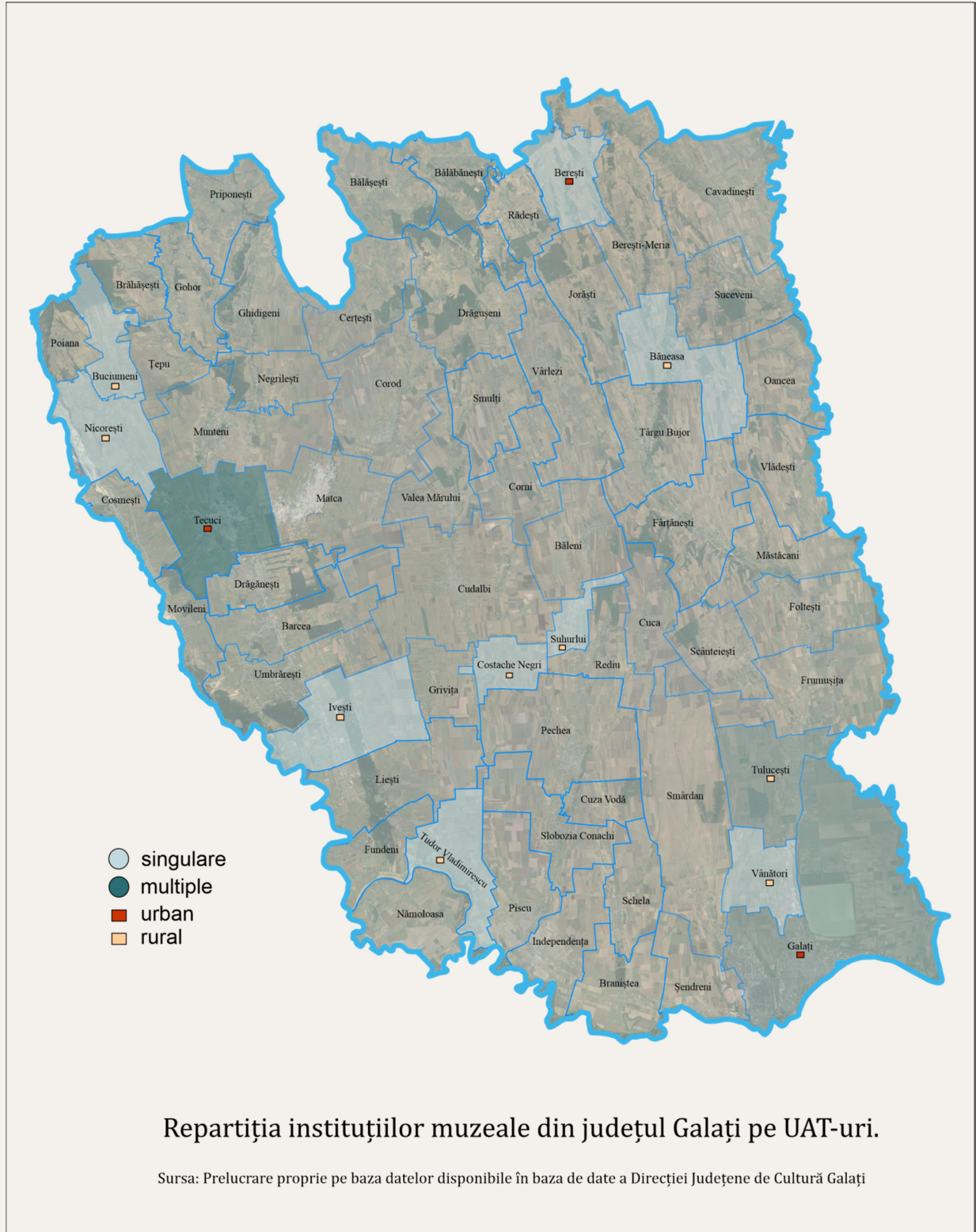

Figura nr. 12. Repartiția instituțiilor muzeale din județul Galați pe UAT-uri.

În anul 2021, județul dispunea de un număr de 13 muzee și colecții publice, în creștere cu 30% față de anul de referință 2018. Structura tematică a acestor instituții este una relativ variată, acoperind domenii culturale și științifice diverse: istorie, etnografie, artă modernă, literatură, artă religioasă, științe ale naturii, istoria tehnicii. Repartizarea teritorială a acestor facilități favorizează însă mediul urban, respectiv municipiile Galați și Tecuci, în care se concentrează 8 dintre cele 13 muzee și colecții publice ale județului.

Lăcașuri și edificii de cult. Județul Galați dispune de o rețea formată din aproximativ 350 biserici, mănăstiri, schituri, capele, case de rugăciune și temple, considerate a fi o componentă importantă a patrimoniului cultural local. Prin serviciile polivalente pe care le asigură comunităților locale (servicii de cult, servicii educative centrate pe valori societare, servicii de asistență socială), lăcașurile de cult și rugăciune joacă un rol esențial în menținerea coeziunii sociale. Din punct de vedere strict cultural, ele contribuie în mod decisiv la definirea identității județului. Totalizând aproximativ 170 lăcașuri de cult, confesiunea creștin-ortodoxă este cea mai răspândită și mai bine reprezentată. Pe lângă acestea, pe teritoriul județului funcționează un număr de lăcașuri de cult aparținând altor confesiuni creștine (Biserica Baptistă, Biserica Creștină după Evanghelie, Biserica Evanghelică Română, Biserica Greco-catolică, Biserica Ortodoxă de Stil Vechi, Biserica Reformată (calvină), Biserica Romano-catolică, Cultul Creștin Penticostal, Cultul "Martorii lui Iehova"), precum și cultului iudaic.

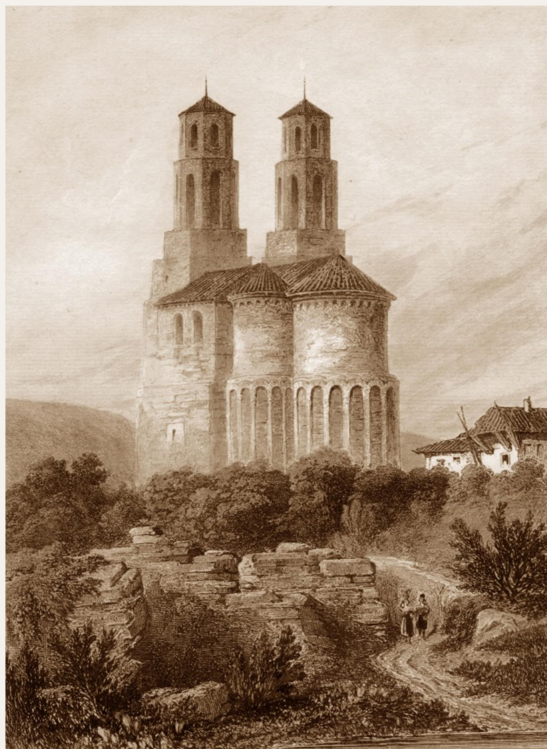

Figura nr. 13. Biserica Precista din Galați (DJC Galați, arhiva instituției)

Din punctul de vedere al repartizării teritoriale, lăcașurile sunt distribuite relativ uniform, acoperind întregul habitat al județului. Se constată totuși o concentrare mai mare în arealele care se suprapun peste cele mai vechi zone construite. Observația este valabilă atât pentru spațiile centrale ale orașelor, cât și pentru localitățile principale ale celorlalte unități administrativ teritoriale.

Lăcașurile de cult constituie în același timp o resursă turistică. Din această perspectivă, relevanța lor este una dublă. Pe de o parte, mănăstirile și lăcașurile lor de rugăciune pot să contribuie la dezvoltarea turismului ecumenic. Pe de altă parte, numeroase lăcașuri de cult din județ sunt clasate pe lista monumentelor istorice, ceea ce poate să alimenteze interesul față de turismul alternativ. Sunt în această situație: Biserica "Adormirea Maicii Domnului" - Serdaru din comuna Nicorești, Biserica "Adormirea Maicii Domnului" - Mavromol din Galați, Biserica armeană "Sf. Maria" din Galați, Biserica de lemn din comuna Cerțești, Biserica Greacă din Galați,

Biserica fortificată "Sfânta Precista" din Galați, Biserica "Sfântul Spiridon" din Galați, Biserica Romano-catolică "Nașterea Sf. Ioan Botezătorul" din Galați, Biserica "Vovidenia" din Galați, Catedrala Arhiepiscopală din Galați, Mănăstirea "Adormirea Maicii Domnului" - Adam din comuna Drăgușeni, Mănăstirea "Sfânta Treime" din comuna Buciumeni, Mănăstirea "Sfinții Arhangheli" - Metoc din Galați, Mănăstirea "Sfinții Martiri Brâncoveni" - Cârломănești din comuna Cerțești, Mănăstirea "Adormirea Maicii Domnului" - Vladimirești din comuna Tudor Vladimirescu, Templul Societății meseriașilor israeliți din Galați.

Monumente și atracții turistice. Infrastructura principală: Ansamblul palatului Crissoveloni din comuna Ghidigeni, Ansamblul conacului Nestor Cincu din comuna Munteni, Ansamblul urban "Str. Nicolae Bălcescu" din Galați, Ansamblul urban "Str. Domnească" din Galați, Ansamblul urban "Str. Eroilor" din Galați, Casa "Calistrat Hogaș" din Tecuci, Casa "Cavalioti" din Galați, Casa "Costache Negri" din Galați, Casa "Robescu" (azi Palatul Copiilor) din Galați, Casa "Cuza Vodă" din Galați, Casa "Gheorghiane" din Galați, Casa "Ioniță Hrisanti" din Tecuci, Casa "Jan Koppethki" din Tecuci, Casa "Lambrinidi" din Galați, Casa "Max Auschnitt" (fostul consulat italian), Casa "Macri" (fostul consulat portughez), Casa "Natalia Negru" din Tecuci, Casa "Stavru Mantu" din Galați, Casa "Theodor Cincu" din Tecuci, Casa "Tudor Pamfile" din Tecuci, Casa vornicului Dumitru Tiron din Tecuci, Conacul poetului Costache Conachi din comuna Munteni, Conacul "Tache Anastasiu" din comuna Grivița, Clădirea Primăriei Vechi (azi Casa de Cultură) din Tecuci, Fostul Tribunal Județean din Tecuci, Gara Fluvială - Palatul Navigației din Galați, Grădina Publică din Galați, Grădina Zoologică din Pădurea Gârboavele, comuna Tulucești, Institutul "Notre Dame de Sion" (azi Campusul Universității "Dunărea de Jos") din Galați, Monumentul Funerar al Generalului Alexander Wasilewich Gelhard din comuna Valea Mărului, Palatul Comisiei Europene a Dunării (azi Biblioteca Județeană "V. A. Urechia"), Palatul Administrativ (azi Prefectura județului) din Galați, Palatul de Justiție (azi Rectoratul Universității "Dunărea de Jos") din Galați, Palatul Episcopal al Dunării de Jos din Galați (azi Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos), Palatul Poștei din Galați, Parcul municipal "Mihai Eminescu" din Galați, Poarta de han turcesc din Galați, Situl arheologic "Piroboridava" din comuna Poiana, Situl arheologic "Cartierul Dunărea" din Galați, Situl arheologic de la Barboși - Galați, Sucursala Băncii Naționale a României din Galați, Valul lui Traian din comunele Șendreni, Braniștea, Smârdan și Tulucești.

Atracțiile turistice ale județului Galați sunt aparent numeroase, însă gradul lor de atractivitate este unul mai curând scăzut. Această judecată este cu atât mai valabilă cu cât zona de recrutare a potențialului public - țintă se îndepărtează de limitele teritoriale ale județului. Cele mai multe dintre monumentele sale istorice sunt relativ recente, datând din secolele XIX-XX. Din acest punct de vedere, județul Galați nu poate concura nici măcar cu celelalte județe ale Moldovei, care au conservat un patrimoniu vechi mai bogat și mai variat, care ilustrează mult mai bine etapele fundamentale ale istoriei și culturii locale și naționale. Nici sub aspectul disponibilității patrimoniului construit situația nu este mai bună. Multe dintre monumentele clasificate ca atare sunt puse în valoare exclusiv în scopuri științifice. Acestea nu sunt introduse în circuite turistice din diverse motive: unele se află în proprietate privată, altele servesc drept sedii pentru diverse instituții publice, în vreme ce siturilor arheologice le lipsesc facilitățile turistice minime. În aceste

condiții, potențialul monumentelor istorice din județul Galați se reduce la turismul urban de tip City-break, care poate pune în valoare în special zonele vechi, centrale, ale municipiilor Galați și Tecuci.

Distribuția teritorială a infrastructurii culturale județene

Distribuția a facilităților culturale existente la nivelul județului Galați indică faptul că cele mai multe funcționează în mediul urban. Orașele Galați, Tecuci și Berești dețin, fiecare, peste 20 de dotări, în vreme ce majoritatea UAT-urilor beneficiază de 1-5 dotări de bază.

Distribuția facilităților specializate arată o concentrare foarte mare la nivelul mun. Galați (7 din cele 13 muzee și colecții publice, toate cele 6 instituții și companii de spectacole, ambele cinematografe din județ). Această situație contrastează puternic cu cea înregistrată în celelalte UAT-uri, care dispun de un singur muzeu sau colecție publică (com. Ivești, Tudor Vladimirescu, Costache Negri, Vânători, Tulucești, Băneasa și Berești) sau, în varianta cea mai favorabilă, de două muzee sau colecții publice (mun. Tecuci).

În condițiile în care există doar trei UAT-uri care nu dispun de bibliotecă comunală și de casă de cultură / cămin cultural, distribuția facilităților de bază la nivelul județului poate fi considerată drept uniformă. Această situație explică de altfel ponderea mare pe care dotările de acest tip o au în cadrul infrastructurii județene. Având în vedere aceste realități, rezultă că accesul redus al comunităților locale la serviciile culturale este afectat de alți factori, precum: starea fizică a facilităților, eficiența echipamentelor tehnice, calitatea resursei umane, calitatea și diversitatea serviciilor prestate, bugetul redus de timp liber de care dispun locuitorii din mediul rural.

În mod teoretic, absența facilităților culturale specializate din mediul rural este compensată prin funcția suprateritorială pe care o au facilitățile specializate din mediul urban. Însă, în mod real, oferta culturală urbană este foarte rar accesată de locuitorii mediului rural. Pe lângă bugetul redus de timp liber, la acest rezultat negativ concură de asemenea nivelul ridicat al costurilor asociate cu deplasarea în mediul urban.

Figura nr. 14. Casa „Hortensia Papadat Bengescu”, com Ivești (DJC Galați, arhiva instituției)

3. PATRIMONIUL ISTORIC ȘI CULTURAL IMOBIL

Conform legislației în vigoare, patrimoniul cultural național este ansamblul bunurilor culturale și al elementelor culturale imateriale tradiționale, identificate ca atare, care reprezintă o mărturie a valorilor, credințelor, cunoștințelor și tradițiilor aflate în continuă evoluție, integrând elementele rezultate din interacțiunea dintre factorii umani, respectiv dintre cei umani și cei naturali, de-a lungul timpului.

În accepțiunea Ministerului Culturii, în categoria patrimoniul cultural național sunt incluse:

1

Patrimoniul arheologic (situri, vestigii, bunuri mobile descoperite în urma cercetărilor arheologice de specialitate sau întâmplătoare);

2

Patrimoniul construit/imobil (monumente, ansambluri, situri);

3

Patrimoniul mobil (muzee, arhive, colecții, etc.);

4

Patrimoniul imaterial/intangibil (meșteșuguri, jocuri, ritualuri, forme de exprimare verbală, etc.).

Patrimoniul imobil, sau construit, este alcătuit din totalitatea monumentelor istorice ce servesc ca amintiri tangibile ale trecutului nostru colectiv și au o importanță majoră în conservarea identității și moștenirii noastre culturale. Monumentele istorice reprezintă manifestări fizice ale tradițiilor, valorilor și realizărilor unei anumite societăți, au valoare educațională, estetică și simbolică. În cadrul acestei analize, vom aprofunda importanța monumentelor istorice în promovarea înțelegerii culturale și păstrarea istoriei locale.

Județul Galați are înscrise, în Lista monumentelor istorice publicată în anul 2015, ca anexă la Ordinul ministrului culturii nr. 2.828/2015, pentru modificarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului culturii și cultelor nr. 2.314/2004 privind aprobarea Listei monumentelor istorice, actualizată, un număr de 263 de monumente istorice ce se împart, potrivit legislației în vigoare, din punct de vedere structural/tipologic, în monumente de arheologie (situri arheologice), de arhitectură, de for public și monumente memoriale/funerare, în timp ce, din punct de vedere valoric, în grupa A sunt

încadrate monumentele istorice de valoare națională sau universală, iar în grupa B - monumentele istorice reprezentative pentru patrimoniul cultural local.

MONUMENTE ISTORICE

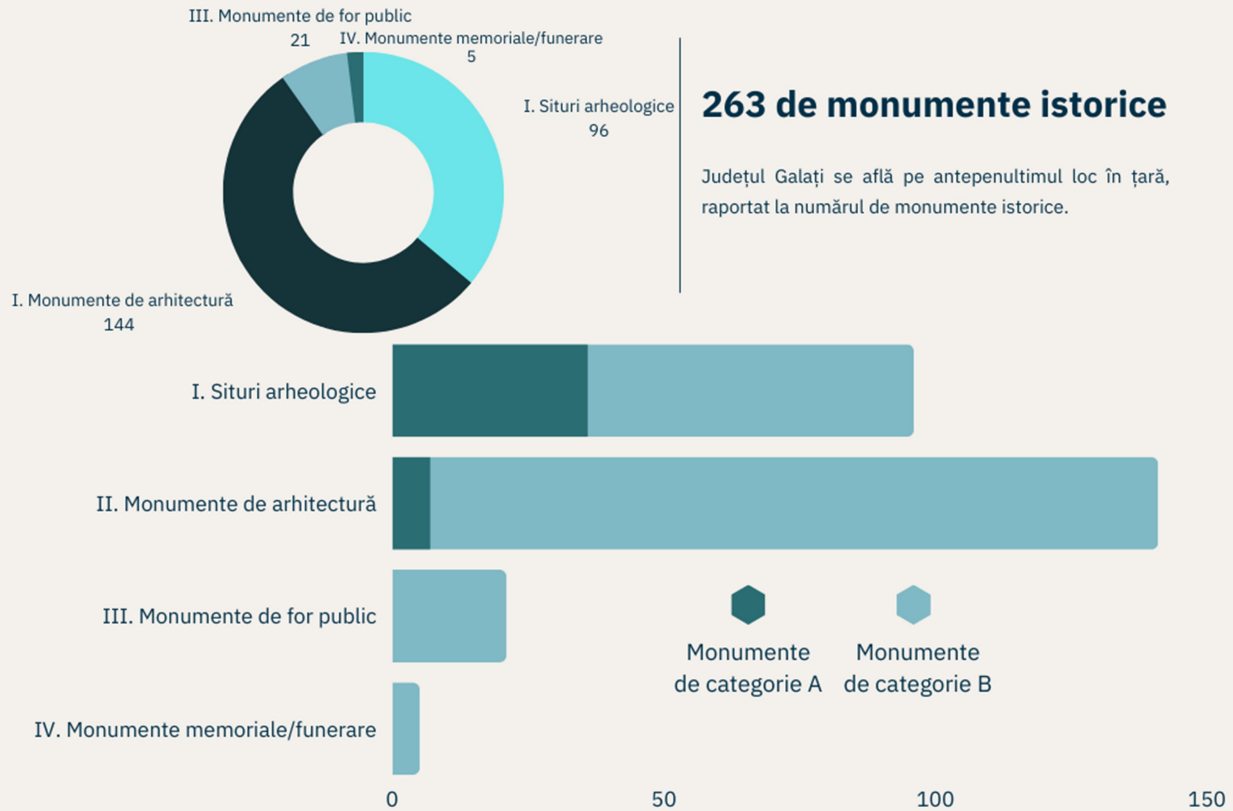

Figura nr. 15. Tipologizarea monumentelor istorice din județul Galați

Deși teritoriul județului Galați are o istorie bogată, ale cărei urme materiale par să origineze în Paleolitic, fapt demonstrat de siturile arheologice monument istoric „Dealul Taberei” din extravilanul orașului Berești sau "Poarta Bâzanului”, din satul Pleșa, com. Berești-Meria, trecând, apoi, prin toate etapele istorice, în concentrație diferită, este plasat, din păcate, pe antepenultimul loc în ceea ce privește numărul de monumente istorice înregistrate, surclasând, în această privință, doar județele Brăila și Ialomița.

Astfel, dintr-un număr de 263 de monumente, 43de monumente de importanță națională și 220 de monumente de importanță locală, sunt distribuite în cele 4 categorii după cum urmează: 96 de situri arheologice (I), 144 Monumente de arhitectură (II), 21 monumente de for public (III) și 5 monumente memoriale și funerare (IV). Se remarcă procentul mare de situri arheologice (mai mult de o treime din numărul total de monumente). La nivelul județului Galați arhitectura civilă, alcătuită

din clădiri rezidențiale, lăcașe de cult și instituții publice reprezintă un mozaic al stilurilor și curentelor arhitecturale reprezentative pentru sfârșitul sec. al XIX – începutul sec. XX, trecute prin filtrul culturii și tradiției locale. Astfel, regăsim numeroase clădiri exponente ale stilurilor neoromânesc (Casa Robescu, Palatul Administrativ – ambele proiectate de către arh. Ion Mincu, Palatul Simion Gheorghiu, Casa Damian Drăgănescu, Casa Auschnitt, Gara fluvială, Sucursala Galați a Băncii Naționale a României), neogotic (Cavoul Dr. Aristide Serfioti), neoclasic (Casa Teodor Cincu, Societatea Culturală V.A. Urechia, Casa Serfioti, Casa Zafiratos, Grand Hotel), eclectic (Casa Gheorghe Florea, Casa Helman, Casa Cavalioti) sau în stilul academismului francez (Casa Balș, Casa Bănică Drăgănescu). Acest mozaic este, în cea mai mare măsură, datorat moștenirii multietnice lăsate de numeroasele comunități ce au avut atât reprezentanțe consulare, legături cu Comisia Europeană a Dunării sau au avut proprietăți în zonă ca urmare a activităților comerciale pe care le aveau aici, printre altele.

Din punct de vedere al distribuției patrimoniului imobil în funcție de unitatea administrativ teritorială, un număr de 22 din totalul de 65 nu au clasat niciun obiectiv în Lista monumentelor istorice (Bălăbănești, Bălășești, Cosmești, Cuza-Vodă, Drăgănești, Fundeni, Gohor, Liești, Movileni, Nămolosa, Oancea, Pechea, Piscu, Priponești, Rădești, Schela, Slobozia Conachi, Smulți, Tg. Bujor, Tudor Vladimirescu, Vârlezi și Vlădești). La polul opus se află, bineînțeles, mun. Galați, pe al cărui teritoriu administrativ sunt înregistrate nu mai puțin de 112 monumente istorice, distribuite în toate cele patru tipologii.

Patrimoniul imobil din mediul urban al județului Galați, poate fi împărțit pe categorii, în funcție de caracterul funcțional pe care l-a avut/îl are, dar și de evoluția istorică a regiunii sau de legătura intrinsecă a acestui teritoriu cu fluviul Dunărea. Astfel, apare posibilitatea unei tipologizări locale specifice, prin împărțirea patrimoniului protejat în 12 categorii, după cum urmează:

- 1. Situri arheologice:** se observă o concentrare a siturilor arheologice din perioada romană și cea medievală, reprezentate prin Situl arheologic de la Galați - Cartierul Dunărea (Fortificație de pământ, Necropolă și Castellum de pământ, Necropola tumulară, Cavoul roman), Situl arheologic de la Galați - Promontoriul Precista (Așezare, Cuptoare medievale și Necropolă)..

- Situl arheologic de la Barboși-Galați (Castellum, Așezare geto-dacică, Așezare romană), cod LMI: GL-I-s-A-02971

Situl arheologic Barboși - Tirighina a fost inclus, datorită importanței sale, în Lista monumentelor istorice ca monument de categorie A, fiind recunoscut cu valoare atât națională, cât și internațională.

Figura nr. 16. Situl arheologic de la Barboși-Galați (Castellum) – Vedere spre râul Siret (DJC Galați, arhiva instituției)

Figura nr. 17. Situl arheologic de la Barboși-Galați (Castellum) – Vedere spre Gara Barboși (DJC Galați, arhiva instituției) (sus și jos)

Situl arheologic face parte dintr-un vast complex arheologic ce se întinde pe o suprafață de aproximativ 10 hectare. În urma săpăturilor efectuate, s-au descoperit vestigiile din diferite perioade istorice, printre care epoca bronzului, cultura Monteoru, vestigiile din Hallstatt-ul târziu, o așezare de tip davă geto-dacică, fortificată cu un val și palisadă din pământ. Această așezare a cunoscut trei niveluri de locuire, cuprinzând perioada de la sfârșitul secolului al II-lea î.Hr. până la sfârșitul secolului I d.Hr. Către începutul secolului al II-lea d.Hr., au fost suprapuse un castellum, o fortificație militară romană, inițial construită din pământ și mai târziu reconstruită din piatră. Din zidul de incintă al acestuia se mai păstrează în prezent o porțiune a laturii estice, inclusiv turnul din colțul de sud-est, precum și mici segmente pe celelalte laturi. Câțiva ani mai târziu, întrucât castellum-ul s-a dovedit a fi insuficient pentru nevoile garnizoanei romane de la gura Siretului, romanii au construit un nou *castrum*, de această dată din piatră și de formă dreptunghiulară, pentru a-și consolida prezența în zonă.

Deosebit de important, în acest sit a fost descoperit mormântul lui Innocens, primul mormânt al unui daco-roman creștinizat, datând din secolul al III-lea. La sfârșitul secolului al III-lea, situl arheologic a fost abandonat, iar elemente de zidărie provenind de la această fortăreață au fost refolosite în construcția altor edificii, inclusiv în Biserica Fortificată "Sfânta Precista," sau la Cetatea Brăilei.

2. Imobile cu caracter rezidențial: Casele vechi ale orașului Galați stau mărturie pentru bogata istorie și cultură locală, amintind despre farmecul și autenticitatea epocilor trecute. Casele sunt adevărate bijuterii arhitecturale, construite în diferite perioade și stiluri, precum ar fi stil neoclasic, o trăsătură comună a multor case vechi din România. Acestea au fațade grandioase, portice bogat ornamentate și elemente arhitecturale detaliate. Culorile principale sunt culori pastelate care subliniază frumusețea și eleganța clădirii. Pe lângă acestea, se remarcă și imobilele a căror arhitectură a fost influențată de stilurile *art nouveau* sau neoromânesc, reprezentând o combinație de tradiție și modernitate, precum ar fi Casa Gheorghe Florea, Casa Helman, Casa Cavalioti, Casa Balș, Casa Bănică Drăgănescu, Casa Teodor Cincu (Tecuci), Casa Gheorghide, Casa Georgel Plesnilă, etc.

Figura nr. 18. Casa Robescu – vedere din str. M. Bravu (stânga) și fațada sudică (DJC Galați, arhiva instituției)

- Casa Robescu, cod LMI: GL-II-m-A-03058

Imobilul a fost construit, între anii 1896-1897, după planurile arhitectului Ion Mincu pentru familia lui Gheorghe Constantin și a Ecaterinei Robescu, avocat și om politic local, cu care era înrudit. Casa, construită în stil neoromânesc, ornamentată cu elemente de ceramică policromă, inspirate din arta populară românească, împarte multe dintre caracteristici cu „Bufetul de la șosea”, din București. Are o suprafață de 460 m², două niveluri compuse din nu mai puțin de 41 de încăperi și două cerdace cu stâlpi de lemn sculpați.

Printre elementele decorative deosebite, amintim, spre exemplu, cele două medaliaoane ceramice inscripționate cu inițialele proprietarului, ce încadrează fereastra de pe latura sudică a edificiului. În timpul cât a aparținut familiei Robescu, imobilul a fost și reședința Reședinței Regale a Dunării de Jos. În anul 1945, Ecaterina Robescu o vinde Casei Centrale a Asigurărilor Sociale. Din 1948, imobilul a fost folosit de Ministerul de Interne; până în 1978 a fost sediul Filialei Galați a Arhivelor Statului, apoi a devenit "Casa pionierilor"; după 1989, "Clubul copiilor", astăzi „Palatul copiilor”.

3. Arhitectură ecleziasică: Biserica cu turn fortificat „Adormirea Maicii Domnului” Precista, Biserica „Sf. Arhangheli Mihail și Gavril”, Biserica „Adormirea Maicii Domnului” Mavromol, Biserica romano-catolică, Biserica "Sf. Nicolae”, etc.

Figura nr. 19. Catedrala Arhiepiscopală „Sf. Ierarh Nicolae și Sf. Andrei”, fațada principală și detaliu frontoane (DJC Galați, arhiva instituției)

- Catedrala Arhiepiscopală „Sf. Ierarh Nicolae și Sf. Andrei”, cod LMI: GL-II-m-B-03032

Catedrala episcopală de la Galați, edificată între anii 1906-1917, reprezintă o comoară arhitecturală și artistică, îmbinând elementele stilului neobizantin cu tradițiile arhitecturale moldovenești și brâncovenești. Împărțirea interioară constă într-un pridvor deschis pe coloane, pronaos, naos și altar, iar absidele laterale sunt integrate în grosimea zidurilor. La exterior, temelia se evidențiază prin blocuri de piatră cioplită.

Pridvorul deschis este susținut de coloane duble și arcuri trilobate, adăugând un farmec distinct clădirii. Biserica este împodobită cu un brâu casetat precum și un alt brâu, în torsadă, deasupra ferestrelor. O caracteristică notabilă este prezența a trei turle - una mare deasupra naosului și două mai mici deasupra pronaosului.

Interiorul impresionează prin pardoseala din dale de marmură albă și roșie de Carara, iar pereții sunt împodobiți cu fresce. Pictura originală a fost realizată de artistul Costin Petrescu. Catapeteasma, confecționată din cărămidă și decorată cu brâie de marmură de Carara, adaugă un aer solemn încăperii. Amvonul și policandrele sunt realizate din masiv de bronz, contribuind la decorul elegant al bisericii.

4. Ansambluri urbane: sunt zone construite protejate, parte a centrului vechi al orașului, ce au, în componența lor, cel mai mare număr de monumente istorice individuale și reprezintă, totodată, zone, cu un grad ridicat de coerență istorico-arhitecturală. Sunt formate din clădiri istorice ce au supraviețuit unor evenimente majore ce au afectat aspectul peisajului urban al municipiului

Galați, precum ar fi incendiul de proporții, bombardamente sau sistematizarea comunistă: Ansamblul urban str. Domnească, Ansamblul urban str. Mihai Bravu, Ansamblul urban str. Eroilor, Ansamblul urban str. Nicolae Bălcescu.

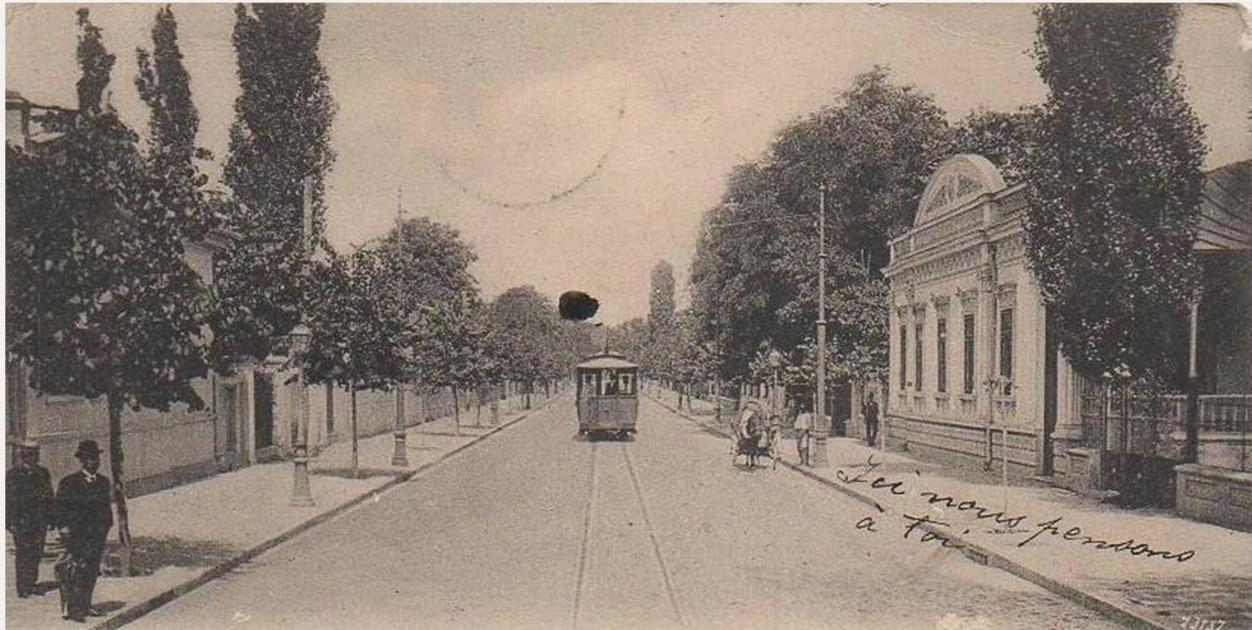

Figura nr. 20. „Strada Mihai Bravu spre Grădina Publică. Galați” (Galați în cărți poștale ilustrate, ed. C.D. Căldăraru, Galați, 2019, p. 167)

- Ansamblul urban str. Mihai Bravu, cod LMI: GL-II-a-B-03056

Strada Mihai Bravu este una din străzile istorice ale orașului Galați, ce și-a păstrat aspectul său tradițional până în zilele noastre. Aceasta este amplasată în partea de est a municipiului, formându-se pe o structură mai veche, medievală, existentă pe o a doua terasă a Dunării.

Aspectul său actual datează din 1836, când prin hrisovul prin care se acorda statutul de porto-franco târgului Galați, se înființa și Comisia emporicească pentru înfrumusețarea orașului care avea misiunea de luare a unor măsuri de ordin edilitar. Hrisovul prevedea trasarea unor „ulițe despărțitoare” în lățimea de 5 stânjeni (cca 12 m) și împărțirea de locuri cu o lățime de 5,7 și 10 stânjeni. Proprietarii erau obligați ca în termen de trei ani să-și construiască locuințe „din piatră și cărămidă și acoperite cu oale” și să paveze strada în dreptul proprietății cumpărate. Comisia primea, printre altele, și sarcina „a diosăbi locul îndăstulător pentru zidirile trebuitoare publicului, precum: patru piețe cvadrate sau rătunde în deosăbite locuri în mărime potrivită[...]”.

Aceasta este perioada când str. Mihai Bravu se constituie sub aspectul apropiat de cel actual. În capătul sudic al ei se găsea Biserica Catolică, iar capătul nordic debușa în satul Vadul Ungurului.

După 1836, această stradă, pe atunci uliță, devenise una a protipendadei gălățene, aici aflându-se nu numai locuințele celor din pătura avută a societății gălățene, unii dintre aceștia deținând funcții importante în administrație, ci și instituții importante în economia orașului din perioada de până la 1947. Dăm cu titlu de exemplu, pentru perioada 1837-1890: locuința avocatului H. Macri, astăzi dispărută, locuința comerciantului M. Mendl, locuința doctorului Aristide Serfioti, astăzi pe locul ei fiind strada Basarabiei, locuința prefectului C. Robescu, astăzi Palatul Copiilor, clasată ca monument istoric, locuința armatorului Zafiratos, astăzi monument istoric, locuința prefectului Anastasiu, astăzi dispărută prin extinderea Catedralei Ortodoxe „Sf. Ierarh Nicolae”, locuința primarului orașului Galați, Alexandru D. Moruzi, nepotul domnitorului fanariot Alexandru Moruzi, dispărută, casele lui Al. Guiller, cel care a fost printre fondatorii Șantierului Naval „Fernic” din Galați, astăzi monumente istorice. După 1890 și până în 1945, menționăm locuința primarului orașului Galați, Ștefan H. Ștefan, aflată astăzi pe strada Mihai Bravu nr.2, locuințele Mariei Mihăiescu, mai bine cunoscută ca Mița Biciclista, care a intrat în proprietatea caselor Guiller, în jurul anului 1931, astăzi monumente istorice situate pe strada Mihai Bravu la numerele 42 și 46. Dintre instituții amintim Seminarul „Sf. Andrei”, astăzi monument istoric, Corpul III de Armată și Tribunalul Militar, pe locul unde astăzi se află I.S.U. Grupul de Pompieri „General Ieremia Grigorescu” Galați, Palatul Comisiunii Europene a Dunării, clădirea fiind monument istoric, astăzi găzduind Biblioteca „V.A. Urechia”, consulatul Guatemalei, Consulatul Norvegian, Consulatul Poloniei, Școala Catehetică de băieți a Bisericii Catolice.

Primul Război Mondial determină o serie de dezastre în oraș, strada Mihai Bravu pe segmentul dintre str. Basarabiei și str. Gării suferind stricăciuni datorită bombardamentelor, fosta locuință a doctorului Aristide Serfioti și Palatul Comisiunii Europene a Dunării fiind distruse aproape în totalitate.

După terminarea Primului Război Mondial și până la 1947, strada Mihai Bravu se menține cu aspectul său tradițional. Acesta este dat de traseul străzii cu o lățime de 7 metri, pietruită, cu linie de tramvai pe mijloc, trotuare cu borduri de granit, cu tei și castani plantați la sfârșitul secolului al XIX-lea.

După 1947 și până în 1990, strada Mihai Bravu cunoaște o serie de transformări prin desființarea unor clădiri, construirea unor blocuri de locuințe, sau clădiri etajate pentru birouri, construirea unei clădiri cu destinația de sediu al Filarmonicii din Galați, viitorul Teatru Muzical „Nae Leonard”. Pe segmentul cuprins între strada Basarabiei și str. Gării, se construiesc trei clădiri multietajate: un bloc de locuințe, un hotel pentru sportivi și sediul unei întreprinderi, toate cu o arhitectură modernă, specifică anilor 1970-1980.

În anul 2014, strada Mihai Bravu, pe tronsonul cuprins între strada Basarabiei și strada Gării, a fost modernizată, primind avizul Direcției Județene pentru Cultură Galați. În acest sens, strada a fost lărgită, trotuarele au fost acoperite cu dale din granit artificial, stâlpii electrici au fost înlocuiți cu stâlpi de iluminat care imită stâlpii din perioada interbelică, iar carosabilul a fost asfaltat, pe

mijlocul acestuia păstrându-se ca martor, pe o lățime de 1,20 m, vechiul traseu al liniei de tramvai, reprezentat prin pavaj din piatră cubică de granit.

5. Imobile cu funcțiune culturală: Societatea Culturală V.A. Urechia (azi Teatrul Dramatic), Casa „Cuza Vodă”

Figura nr. 21. Muzeul „Casa Cuza Vodă” (DJC Galați, arhiva instituției)

• Muzeul „Casa Cuza Vodă”, cod LMI: GL-II-m-B-03007

Primele informații vin de la un călător francez Cochelet, care trece prin Galați, în 1834, și notează că era așezată „într-o poziție prea plăcută”. O altă informație interesantă legată de Casa Cuza vine de la un călător german care în anul 1835 afirma că era „singura clădire de zid”. În 1848, imobilul rămâne în grija văduvei, Sultana Cuza până în anul 1865, iar în 1884, moștenitoarea averii familiei Cuza, doamna Elena Cuza, vinde casa doctorului Dumitru Vizzu. Se pare că acesta a divorțat de soția sa (Pulcheria), și i-a lăsat casa moștenire, Casa Cuza. Astfel, în 1907, Pulcheria scoate la vânzare casa, dar nu reușește s-o vândă. În 1909, Pulcheria închiriaza casa lui Grigore Trancu-Iași, iar în 1913, casa este închiriată de către Școala secundară de fete din Galați.

În 1916, la intrarea României în război, Casa a devenit spital pentru răniți, iar în 1918, casa este din nou închiriată Școlii secundare de fete din Galați.

În anul 1920, Pulcheria Isvoranu reușește să vândă casa lui Adolf Theitler, ulterior, acesta, în 1921, vinde jumătate din casă Anei V. Iamandi. Abia în 1938, prin licitație, Asociația „Casa Cuza Vodă” reușește să achiziționeze casa de la urmașii lui Adolf Theitler. În analiza stării de conservare

a clădirii s-a observat că structura clădirii este extrem de șubredă, astfel că imobilul a fost dărâmat și pe același loc a fost ridicată clădirea actuală. În 1939, la 24 ianuarie, are loc festivitatea de inaugurare, instituția nou creată devenind Muzeul „Cuza Vodă”. Noul muzeu a fost organizat pe baza fondului de bunuri culturale donat de institutorii Paul și Ecaterina Pașa.

În Procesul-verbal cu nr. 16 din 9 mai 1953, Consiliul de Miniștri hotărăște completarea listei monumentelor istorice cu următoarele edificii din regiunea Galați: Casa Serfioti, Catedrala și Muzeul Regional – Palatul Cuza.

Acesta a funcționat ca muzeu mixt până în anul 1956, când s-au constituit muzeele gălățene de profil. Până în anul 1988 a adăpostit sediul Muzeului de Istorie Galați. Clădirea a suferit multiple distrugereri din cauza seismelor din anii 1940 și 1977, cât și a tasării terenului de sub clădire în urma umezirii acestuia. O primă consolidare s-a realizat după cutremurul din anul 1977, apoi o altă intervenție s-a realizat după anul 1990. Din acest moment și până la mutarea acestuia în edificiul din strada Mr. Iancu Fotea, clădirea a intrat, din nou într-un proces de consolidare, care a durat până în anul 1994. La 24 ianuarie 1995, a fost vernisată noua expoziție de bază care prezintă noua expoziție de bază, prin exponate reprezentative pentru epoca Unirii de la 1859, personalitatea domnitorului Alexandru I. Cuza și ambientul gălățean din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

În prezent, imobilul se află în proces de consolidare, restaurare și reamenajare expozițională, proiect realizat cu ajutorul unei finanțări europene nerambursabile, *Programul Operațional Regional 2014-2020, Axa prioritară 5 – Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, Prioritatea 5.1 - Conservarea, protejarea, promovarea și dezvoltarea patrimoniului natural și cultural.*

6. Imobile cu funcțiunea de educație: Liceul Israelit, Școala grecească, Școala tip "Spiru Haret", (azi Seminarul „Sf. Apostol Andrei”), Școala tip „Spiru Haret” – Colegiul „Vasile Alecsandri, Liceul Pedagogic, etc.

- Școala tip „Spiru Haret” – Colegiul „Costache Negri”, cod LMI: GL-II-m-B-03004

La 1 iunie 1877 a fost înființată la Ismail, în urma stăruințelor lui V.A. Urechia, atunci deputat de Ismail, Școala normală cu destinația de a forma învățători sătești; inaugurarea a avut loc la 26 octombrie același an. În urma războiului de independență 1877-1878, România ceda sudul Basarabiei Imperiului Țarist, astfel directorul școlii normale, profesorul Grigore Petrovanu a primit dispoziții din partea Ministerului, de a muta școala la Galați. În luna octombrie 1878, noua locație a Școlii era în Galați pe strada Mihai Bravu la numărul 48, fosta proprietate a lui Costache Negri. La începerea cursurilor în luna noiembrie 1878, școala avea 6 profesori: Gr. Petrovanu, preda istoria și geografia, C. Bărbescu, științele naturii și matematica, Ion Cotea, limba română, Theodor Pavel, caligrafia și desenul, C. Cuclin, muzica și I. Titorian, gimnastica. Între anii 1880-1881 și 1888-1889 școala a avut un număr de 100 de absolvenți.

În anul școlar 1887-1888 s-a înființat Școala de Aplicație pentru practica elevilor. La 25 august 1891, Dionisie Mardan, directorul școlii, propune Ministerului Instrucțiunii ca Școala Normală să poarte numele lui Gheorghe Asachi, dar Ministerul Instrucțiunii apreciază că era mai potrivit numele lui Costache Negri. Ministerul Cultelor și Instrucțiunii Publice informa Primăria orașului Galați că 10 hectare din moșia Țiglina ar fi de ajuns pentru construcția școlii, iar primarul C. Ținc informa că în ședință extraordinară din 8 iunie 1898, Consiliul Comunal acorda terenul cerut cu titlul gratuit Ministerului în valoare de 12.000 lei. Totodată se cerea modificarea regulamentului școlii în ceea ce privește admiterea elevilor în școală, astfel la concurs să fie admiși și un număr de 10 copii a orășenilor gălățeni care sunt agricultori, fiii preoților și ai dascălilor din acest oraș.

Construirea noului local al Școlii Normale de băieți „Costache Negri” s-a desfășurat pe parcursul anilor 1898-1902, iar în luna martie a anului 1902 a avut loc inaugurarea acestuia cu participarea Ministrului Cultelor și Instrucțiunii Publice, Spiru Haret.

La 4 ianuarie 1905, Școala Normală este desființată în urma ordinului ministrului Instrucțiunii, G. Vlădescu și s-a redeschis la 20 octombrie 1907, în prezența ministrului Spiru Haret. Cursurile se întrerup la începerea primului război mondial. În anul 1916 localul școlii devine spital, iar trupele rusești în retragere s-au adăpostit aici, unde în anul 1918 din neglijență au dat foc aripii stângi, stins de cercetașii gălățeni care efectuau paza localului. În același an 1918 directorul școlii N. Velichi, a obținut de la profesorul Simion Mehedinți, Ministrul Instrucțiunii, de la Prefectura județului și Primăria Municipiului, banii pentru repararea localului, unde s-au reînceput și cursurile.

În luna februarie a anului 1928, Comitetul școlar a hotărât construirea portalului principal al școlii și așezarea statuii lui Costache Negri pe cheia de boltă. La 10 noiembrie 1940, în urma cutremurului imobilul școlii a fost grav avariat, necesitând ample reparații pe parcursul anilor 1941-1942. La 1 aprilie 1944, școala se închide și se evacuează avutul și personalul, iar imobilul școlii va fi ocupat de către Armata a 3-a română.

În anul 1946 se alocă suma de 3.955.285 lei de către Ministerul Educației Naționale, pentru începerea reparațiilor, iar doi ani mai târziu se schimbă denumirea școlii în Școală Pedagogică. În anul 1954 are loc mixarea școlii și înființarea secției de educatoare, iar în anul 1957 se înființează învățământul postliceal pentru secțiile de învățători și educatoare, cursuri de zi. Se revine la vechea denumire de „Costache Negri” în anul 1959 și se înființează în anul 1961 învățământul postliceal, cursuri fără frecvență. În anul 1963 se schimbă denumirea în Școala medie numărul 7, cu secție de învățători și educatoare, iar patru ani mai târziu se va numi Liceul Pedagogic „Costache Negri”. În urma cutremurelor din anii 1977 și 1986 localul școlii a fost grav avariat.

În 1990 la vechea denumire Școala Normală „Costache Negri”. Între anii 1988-1992 se desfășoară lucrările de construcție la sala de educație fizică. În anul 1990 se școlarizează o clasă din Basarabia și Ucraina și se înființează o clasă postliceală cu dublă specializare. În anul 1994, în baza Hotărârii Guvernamentale numărul 135/1990 și a prevederilor Cartei pentru Școlile Asociate UNESCO, Școala Normală „Costache Negri” devine „Școală Asociată UNESCO”.

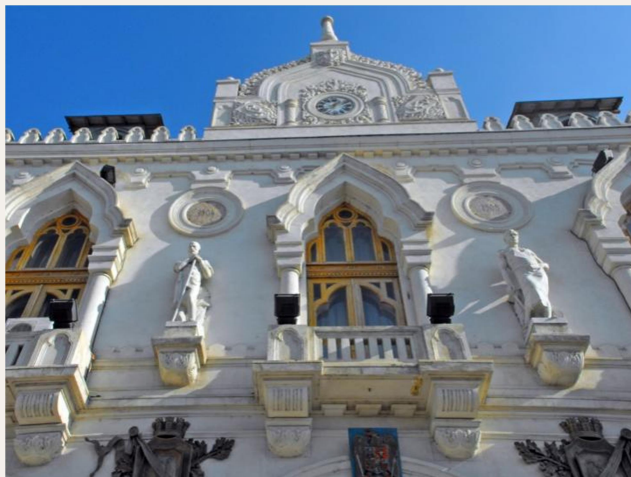

Figura nr. 23. Palatul Administrativ, fațada principală (DJC Galați, arhiva instituției)

7. Clădiri administrative: Palatul Administrativ, Palatul de Justiție (azi rectoratul Universității „Dunărea de Jos”), fostul Tribunal Județean Tecuci, etc.

• Palatul Administrativ, cod LMI: GL-II-m-A-03016

Palatul Administrativ al județului Covurlui a fost ridicat între anii 1904-1905 în stil neo-românesc după planurile marelui arhitect Ion Mincu.

Idea edificării unui palat care să deservească administrația județului a apărut la începutul anilor 80 ai sec. al XX-lea, dar procesul de proiectare propriu-zis a început în 1894. În cele din urmă, terenul pentru edificiu a fost achiziționat în 1898, ocupat anterior de un teatru privat, a cărei scenă a fost onorată de ilustra actrița de origine franceză, Sarah Bernhardt.

Anul 1904 a fost martorul unor ceremonii fastuoase care marcau începutul construcției palatului. Personalități distinse din sferele politicii, religiei și armatei, printre care premierul Dimitrie Sturdza și episcopul Pimen Georgescu al Eparhiei Dunării de Jos, au fost prezenți pentru a marca această ocazie importantă.

Palatul are o dispunere simetrică, cu un corp principal aliniat de-a lungul străzii Domnească și două aripi secundare, ceva mai mici ca dimensiuni și împodobite mai modest, închizând o curte interioară cu scop practic. Parterul și spațiile mezaninului constituie primul registru al corpului

principal, în timp ce al doilea registru cuprinde marile săli de recepție, camera de consiliu și birourile oficiale. Pe axul principal se regăsesc trei arcade romanice impunătoare. Ornamentația fațadei, cu deschideri înalte înguste, arcade ascuțite și coroana crenelată, evocă influențe arhitecturale venețiene.

Fațada principală a palatului administrativ este împodobită cu statui din marmură de Carrara, menite a întrupa Industria și Agricultură, realizate cu măiestrie de Frederick Störck, unul dintre cei mai apreciați artiști plastici de la începutul secolului XX.

Marea inaugurare a Palatului Administrativ a avut loc în 1906, cu prezența Principelui Moștenitor Ferdinand și a Principesei Maria, veniți, de asemenea, pentru a pune piatra de temelie la ceea ce urma să devină Catedrala Episcopală din Galați și a serba 50 de ani de la înființarea Comisiei Europene a Dunării. Orașul a fost frumos decorat pentru această ocazie specială, cu zecile de corăbii ancorate pe malurile Dunării iluminate feeric.

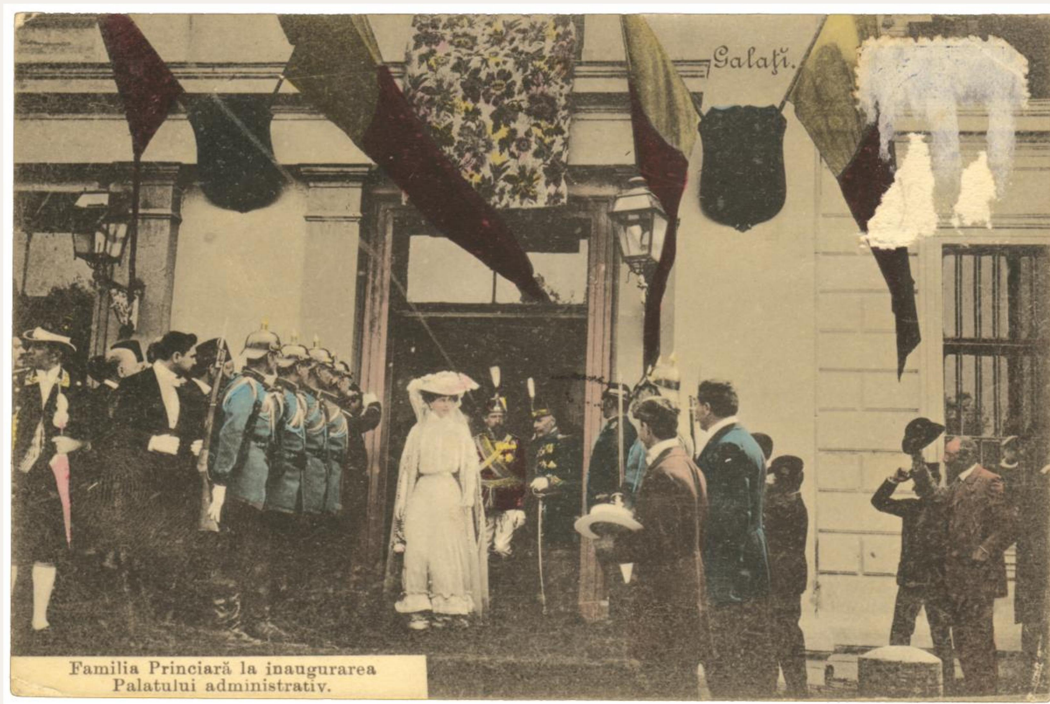

Figura nr. 24. „Familia Princiară la inaugurarea Palatului Administrativ” (Galați în cărți poștale ilustrate, ed. C.D. Căldăraru, Galați, 2019, p. 51)

În 1917, Palatul Administrativ a fost aproape de a fi distrus de bombele lansate de un zeppelin german. Din fericire, palatul nu a fost afectat, deoarece bombele au ratat marcajul.

La realizarea Palatului Administrativ s-au folosit o serie de materiale de construcție, inclusiv piatră de la Câmpulung, Rusciuc, Trieste și Vratza. La structura impresionantă a palatului au contribuit cărămizi din Buzău și Galați, gresie smălțuită, grinzi de brad și stejar, console de molid,

grinzi de fier dublu T, șuruburi de fier, gresie, pardoseală din mozaic, pardoseală de brad și scări de stejar. Tavanele și scara mare au fost împodobite cu mortar de ipsos. Învelitoarea a fost realizată din tablă de zinc, la fel și jgheaburi, burlane și elementele decorative de la nivelul coamei acoperișului, creând o notă de finisare rafinată.

Figura nr. 25. Spitalul „Elisabeta Doamna” vedere dinspre nord (Galați în cărți poștale ilustrate, ed. C.D. Căldăraru, Galați, 2019, p. 146)

8. Spitale: Spitalul Spiridoniei, Spitalul Militar Dr. Aristide Serfioti, Spitalul Municipal „Elisabeta Doamna” – Caritatea Gălățeană.

Spitalul Municipal „Elisabeta Doamna” – Caritatea Gălățeană, cod LMI: GL-II-s-B-03072

Spitalul „Elisabeta Doamna – Caritatea gălățeană”, cum era denumit în perioada respectivă, este unul din cele mai vechi stabilimente de acest tip din Galați și chiar din țară, cu o lungă perioadă de funcționare ca *spital municipal*. Actualul Spital de Psihiatrie „Elisabeta Doamna” a fost înființat în perioada 1877-1878, prin munca depusă de dr. Aristide Serfioti.

În zona care ne interesează, la nord de Piața Rizer, atât pe strada Traian, cât și pe Strada Lozoveni, dar și pe străzile învecinate erau foarte multe parcele libere în anul 1878. Astfel că, în cadrul extinderii spre nord a orașului, pe strada Traian, au fost edificate Spitalul Militar (1883-1884), Închisoarea (1894-1897) și Spitalul „Elisabeta Doamna-Caritatea gălățeană”, imobilul studiat, a cărei construcție începe în anul 1894. De altfel, în 1894, chiar Regele Carol I permitea comunei urbane Galați cedarea către spitalul mai sus menționat a terenului situat în „cartarul V,

intre stradele Trajan și Alexandru-cel-Bun, în suprafață de 34.935 m.p.”, prin promulgarea legii din 4 aprilie 1894.

Lucrările la clădirile spitalului au început, cel mai probabil, în anul următor. Activitatea în noua locație „a început, avându-se la dispoziție 5 pavilioane și 60 de paturi, cu un serviciu de chirurgie și unul de medicină, unde pacienții erau tratați pentru diferite boli infecțioase, dermatologice, psihiatrice ș.a.”. În acest context nu se cunoaște data finalizării lucrărilor de construcție a celor 5 pavilioane menționate mai sus, însă planul orașului de la 1897 figurează, pe noul amplasament, 3 pavilioane distincte. În final, trebuie să menționăm că spațiul amintit este folosit pentru dezvoltarea unui sistem pavilionar, o mare parte din clădiri fiind construite în perioada 1894-1900, respectiv: C13, C14, C5 cu actualul C6, C18 cu actualul C19, C20 și un alt pavilion care, în perioada actuală, este dispărut. Pavilioanele C17, C25 și Capela Mortuară au fost construite ulterior, până în anul 1920. Corpurile C16, C27 și C28, cel propus pentru reabilitare și extindere, sunt construite în perioada interbelică.

Modificări în planul acestui spațiu au fost observate pentru perioada 1966-1970, când a fost construit un nou bloc chirurgical și după 1990 când au fost edificate biserica și lumânărarul. Totuși, pe parcursul a celor aproximativ 126 de ani de existență a instituției din strada Traian, parcela și-a păstrat aproape în întregime, forma, dimensiunile și suprafața. De altfel, acest amplasament păstrează insulele proiectate la jumătatea secolului al XIX-lea de către inginerul I. Rizer.

Compoziția generală a amplasării clădirilor este una relativ simetrică, față de un ax principal orientat est-vest, determinat de corpul C14. Pavilioanele C5 și C18 sunt identice și amplasate în oglindă pe acest ax principal. Corpurile C20, C25 și un alt corp, care astăzi nu mai face parte din incinta spitalului, au fost amplasate pe latura de est a incintei, asimetric față de axul amintit. Celelalte clădiri anexă au fost construite din necesitate în spațiile rămase libere, pe laturile de sud și, mai târziu, de nord.

Figura nr. 26. Foișorul din Grădina Publică (DJC Galați, arhiva instituției)

Până în anul 2003 a funcționat ca spital municipal, când a fost transformat în spital de psihiatrie, cu denumirea de „Elisabeta Doamna”.

9. Parcuri: Grădina Publică, Parcul Municipal „Mihai Eminescu”.

- Grădina Publică, cod LMI: GL-II-s-B-03008

Este cel mai mare parc al orașului și este organizat după principii peisagistice care asigură vizitatorilor confort estetic iar locuitorilor din zonă

condiții de mediu prielnice.

Ideea autorităților locale de organizare a unui spațiu de recreere pentru gălățeni a apărut în anii 1840, dar a fost pusă în practică abia în anul 1864, când a fost amenajată o grădină publică prin plantarea de brazi și apariția unor sere pentru flori. În anul 1865 spațiul a fost îmbogățit prin construirea unui Pavilion-bufet și, mai apoi, un an mai târziu a unui Pavilion pentru muzică. În 1869 a fost realizată împrejmuirea grădinii, iar de atunci și până în 1890, s-a purces la realizarea consolidării taluzului dinspre malul lacului Brateș, a fost construită o fântână arteziană din pietre cu bazin de apă.

Amenajarea a continuat prin amplasarea, în 1923, în zona centrală a parcului, a unei fântâni arteziene, încadrată de două sarcofage romane descoperite întâmplător, în oraș, aflate, astăzi, în colecția Muzeului de Istorie „Paul Păltănea” Galați.

10. Autorități internaționale: Palatul Comisiunii Europene a Dunării, Fostul consulat italian, Fostul consulat spaniol, Fostul consulat portughez, Fostul consulat cehoslovac.

Figura nr. 27. Casa Macri, fațada din str. Domnească (DJC Galați, arhiva instituției)

- Casa Macri, fostul consulat portughez, cod LMI: GL-II-m-B-03027

Casa Macri de pe strada Domnească a fost achiziționată de către Dimitrie Climis de la generalul Alexandru Cernat, pe data de 11 aprilie 1880, în schimbul sumei de 29.000 de lei aur. La momentul respectiv, Dimitrie Climis era înregistrat ca proprietar, având domiciliul în cvartalul IV al străzii Domnească și un cens de 95 de lei. În alte surse, Dimitrie Climis este menționat ca fiind băcanul din Dogăriei și, de asemenea, ca proprietar al unor întinse moșii din fostul județ Covurlui.

În 1889, fiica lui Dimitrie Climis, Elena, s-a căsătorit cu doctorul Nicolae Macri și a primit ca zestre casa de pe strada Domnească. În timp ce Nicolae și Elena se aflau la Constantinopol, Dimitrie Climis a încheiat un contract cu antreprenorii italieni Felice Denardi și Francesco Butti, prin care s-a convenit ca imobilul de pe strada Domnească, numărul 174, să fie demolat și reconstruit conform planurilor arhitectului italian Loizo.

Pe data de 12 mai 1909, Serviciul Tehnic al Primăriei orașului Galați a eliberat autorizația de construcție pentru doctorul Nicolae Macri. Prin această autorizație, erau permise lucrările de construire a două clădiri, una la parter și alta la etaj. Documentul menționa explicit că doctorul Nicolae Macri intenționa să demoleze și să reconstruiască casele de pe strada Domnească, numărul 174, care aparțineau Elenei N. Macri, născută Climis. Finalizată în 1912, casa era alcătuită din trei corpuri: corpul principal, destinat locuinței, o anexă pentru centrala electrică și un garaj. Construită din cărămidă cu var tencuit și piatră măcinată, acoperită cu tablă și zinc, clădirea era una deosebit de impunătoare și rafinată.

Interiorul casei era luxos decorat cu piese de mobilier prețioase, achiziționate din orașe precum Viena sau Veneția, sau realizate la comandă. Unul dintre obiectele de valoare ale casei era o orgă construită special în anul 1910 în Germania de către E.F. Walcher. În mod particular, se menționa că casa era recunoscută pentru o oglindă de mari dimensiuni, din Murano, care era încadrată într-o ramă de lemn integrată în lambriurile holului. Totodată, casa se mândrea cu decoruri prețioase, lambriuri de jur împrejur și finisaje de cea mai înaltă calitate.

Referitor la familia Macri, se menționează că în anul 1862, doctorul Christofer Macri a fost numit medic primar la spitalul din Bârlad și ulterior, în 1866, a fost numit medic primar al județului Covurlui, fiind apreciat ca un medic de mare valoare în acea vreme. Un alt membru al familiei, medicul Hristodor Macri, a fost înregistrat ca lucrând la Spitalul Municipal din Galați începând cu anul 1865. Hristodor Macri s-a stabilit inițial la Galați după ce a venit de la Atena, iar apoi a urmat studii medicale la Paris. A fost căsătorit cu Elena Cuculi și au avut trei copii: Nicolae, Aristide și Cleopatra.

Doctorul Nicolae Macri, fiul lui Hristodor Macri, s-a căsătorit cu Elena Climis în 1889 și au avut doi copii: Alexandra și Christofer (sau Hristofor), născuți la Constantinopol. Fiica lor, Alexandra Macri, s-a căsătorit în 1921 cu Martinho Nobre De Mello, avocat și fost prim ministru de

justiție al Portugaliei. Christofer Macri a studiat științele fizico-chimice în Elveția și s-a căsătorit la Galați cu Carolina Johanna Anneliesel Ost.

În anul 1927, Christofer Macri a fost numit Consul Onor al Portugaliei la Galați, iar Consulatul Portughez a funcționat în imobilul de pe strada Domnească, numărul 112, până în 1948, când și-a încetat activitatea. În anul 1927, Christofer Macri a fost numit Consul Onor al Portugaliei la Galați, iar Consulatul Portughez a funcționat în imobilul de pe strada Domnească, numărul 112, până în 1948, când și-a încetat activitatea.

11. Monumente de for public și memoriale: Statuia lui Mihai Eminescu, Statuia lui Costache Negri, Statuia lui Ion C. Brătianu, etc.

- Statuia lui Mihai Eminescu, Cod LMI: GL-III-m-B-03132

Figura nr. 28. Statuia lui Mihai Eminescu, sculptor F. Storck, 1910 (DJC Galați, arhiva instituției)

Complexul statuar dedicat lui Mihai Eminescu, situat în Galați, a fost comandat de autoritățile locale în semn de omagiu adus marelui poet și gânditor român. Proiectul a fost încredințat sculptorului Frederik Storck, un important artist al epocii, cunoscut pentru creațiile sale deosebit de expresive. Lucrările la monument au început în anul 1910 și s-au finalizat în anul următor, când, la data de 16 octombrie 1911, a avut loc ceremonia solemnă de dezvelire a statuii. Evenimentul a adunat oameni de cultură, scriitori și reprezentanți ai elitei intelectuale din acea perioadă, printre care s-a aflat și Duiliu Zamfirescu, un important scriitor și președinte al Academiei Române.

Complexul statuar Mihai Eminescu din Galați a fost deosebit de semnificativ, reprezentând nu doar un monument fizic închinat poetului național, ci și o manifestare a aprecierii și respectului pentru contribuția acestuia la literatura și cultura românească. Prin ridicarea acestui monument, Galațiul a devenit unul dintre primele orașe din România care a marcat în mod oficial memoria lui Mihai Eminescu prin artă și arhitectură publică.

12. Arhitectură industrială: Pescăriile statului, Siloz pentru cereale.

Pescăriile statului, cod LMI: GL-II-m-B-03065

Parte a patrimoniului tehnic industrial, pescăriile, inaugurate în anul 1915, în vederea organizării optime a comerțului cu pește, investiția a constat în construirea unui complex ce cuprindea hale pentru desfacerea mărfii, pentru ambalaj și expediție, un frigider central, o piață pentru căruțe, depozite de gheață și o stație pentru încărcare a peștelui în vagoane. După primul război mondial, Halele au trecut în exploatarea Societății „Frigul”, iar odată cu instaurarea regimului comunist, complexul a fost transformat în Întreprinderea Piscicolă și au fost aduse modificări prin desființarea planșului dintre etaje, modificarea structurii de rezistență, demolarea coșului de la cazanul de aburi, dezafectarea liniei ferate și a rampei pentru bărci. Actualmente, spațiul este folosit ca depozit pentru fabrica S.C. Prutul S.A și este deținut, majoritar, de S.C. Helian Holding S.R.L.

Figura nr. 29. Pescăriile Statului (DJC Galați, arhiva instituției)

Monumente istorice						
Nr.	U.A.T. urban	Situri arheologice	Ansambluri	Monumente de arhitectură	Monumente de for public	Total
1.	Galați	GL-I-s-B-02969 GL-I-m-B-02969.01 GL-I-m-B-02969.02 GL-I-m-B-02969.03 GL-I-s-B-02970 GL-I-m-B-02970.01 GL-I-m-B-02970.02 GL-I-m-B-02970.03 GL-I-s-A-02971 GL-I-m-A-02971.01 GL-I-m-A-02971.02 GL-I-m-A-02971.03 GL-I-s-B-02972 GL-I-m-B-02973 GL-I-s-A-02974 GL-I-s-A-02975	GL-II-a-B-03000 GL-II-a-B-03010 GL-II-a-B-03040 GL-II-a-B-03055 GL-II-a-A-03066	GL-II-m-B-02999 GL-II-m-B-03001 GL-II-m-B-03002 GL-II-m-B-03003 GL-II-m-B-03004 GL-II-m-B-03005 GL-II-m-B-03006 GL-II-m-B-03007 GL-II-s-B-03008 GL-II-s-B-03009 GL-II-m-B-03011 GL-II-m-B-03012 GL-II-m-A-03013 GL-II-m-B-03014 GL-II-m-B-03015 GL-II-m-A-03016 GL-II-m-B-03017 GL-II-m-B-03018 GL-II-m-B-03019 GL-II-m-B-03020 GL-II-m-B-03021 GL-II-m-B-03022 GL-II-m-B-03023 GL-II-m-B-03024 GL-II-m-B-03025 GL-II-m-B-03026 GL-II-m-B-03027 GL-II-m-B-03028 GL-II-m-B-03029 GL-II-m-B-03030 GL-II-m-B-03031 GL-II-m-B-03032 GL-II-m-B-03033 GL-II-m-B-03034 GL-II-m-B-03035 GL-II-m-B-03036 GL-II-m-B-03037 GL-II-m-B-03038 GL-II-m-B-03039 GL-II-m-B-03041 GL-II-m-B-03042 GL-II-m-B-03043 GL-II-m-B-03044 GL-II-m-B-03045 GL-II-m-B-03046 GL-II-m-B-03047 GL-II-m-B-03048 GL-II-m-B-03049 GL-II-m-B-03050 GL-II-m-B-03051 GL-II-m-B-03052	GL-III-m-B-03125 GL-III-m-B-03126 GL-III-m-B-03127 GL-III-m-B-03128 GL-III-m-B-03129 GL-III-m-B-03130 GL-III-m-B-03131 GL-III-m-B-03132 GL-III-m-B-03133 GL-III-m-B-03135 GL-III-m-B-20174 GL-III-m-B-03136 GL-III-m-B-03137 GL-III-m-B-03138 GL-III-m-B-03139 GL-IV-m-B-03145 GL-IV-m-B-03146	112

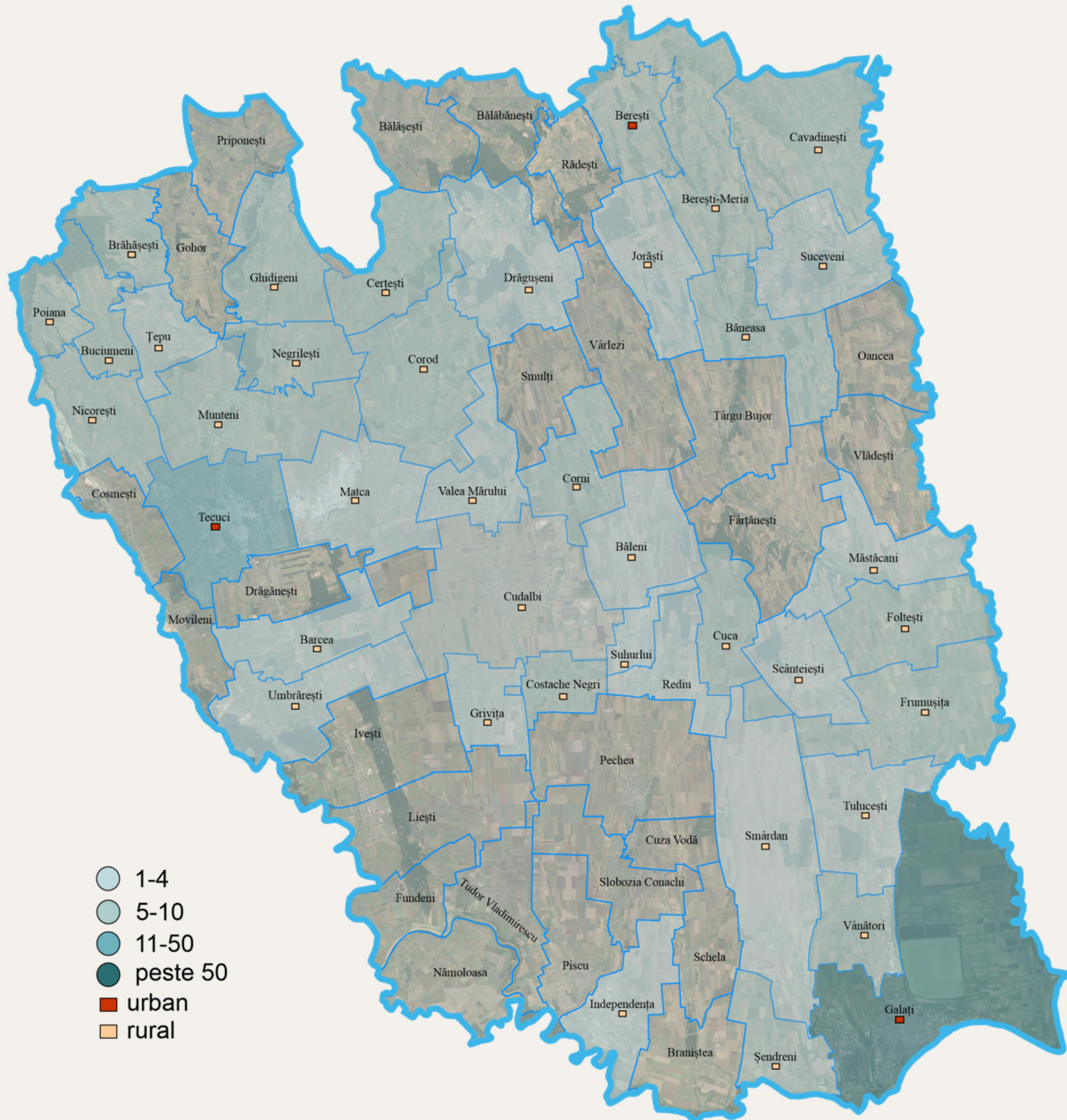
Monumente istorice						
Nr.	U.A.T. urban	Situri arheologice	Ansambluri	Monumente de arhitectură	Monumente de for public	Total
				GL-II-m-B-03053 GL-II-m-B-03054 GL-II-m-B03055.01 GL-II-m-B03055.02 GL-II-m-B-03057 GL-II-m-A-03058 GL-II-m-B-03059 GL-II-m-B-03060 GL-II-m-B-03061 GL-II-m-B-03062 GL-II-m-B-03063 GL-II-m-B-03064 GL-II-m-B-03065 GL-II-m-A03066.01 GL-II-m-A03066.02 GL-II-m-B-03067 GL-II-m-B-03068 GL-II-m-B-03069 GL-II-m-B-03070 GL-II-m-B-20172 GL-II-m-B-03071 GL-II-m-B-03072		
2.	Tecuci			GL-II-m-B-03090 GL-II-m-B-03091 GL-II-m-A-03092 GL-II-m-B-03093 GL-II-m-B-03094 GL-II-m-B-03095 GL-II-m-B-03096 GL-II-m-B-03097 GL-II-m-B-03098 GL-II-m-B-03099 GL-II-m-B-03100 GL-II-m-B-03101 GL-II-m-B-03102 GL-II-m-B-03103 GL-II-m-B-03104 GL-II-m-B-03105 GL-II-m-B-03106 GL-II-m-B-03107 GL-II-m-B-03109 GL-II-m-B-03108 GL-II-m-B-03110 GL-II-m-B-03111 GL-II-m-B-03112 GL-II-m-B-03113 GL-II-m-B-03114 GL-II-m-B-03115 GL-II-m-B-03116 GL-II-m-B-03117 GL-II-m-B-03118	GL-III-m-B-03142 GL-III-m-B-03143 GL-III-m-B-03144	36

Monumente istorice						
Nr.	U.A.T. urban	Situri arheologice	Ansambluri	Monumente de arhitectură	Monumente de for public	Total
				GL-II-m-B-03119 GL-II-m-B-03120 GL-II-m-B-03121 GL-II-m-B-03122		
3.	Berești		GL-I-s-B-02978 GL-I-s-B-02979 GL-I-m-B-02979.01 GL-I-m-B-02979.02 GL-I-m-B-02979.03 GL-I-s-B-02980 GL-I-m-B-02980.01 GL-I-m-B-02980.02			8
Total						156

Tabel nr. 16. Monumente istorie aflate în mediul urban al județului Galați

Prin analizarea datelor din Lista monumentelor istorice din 2015 reiese faptul că în mediul rural al județului există doar două monumente de for public (Statuia lui Ioan Vodă cel Viteaz din sat Roșcani, com. Băneasa și Bustul lui Costache Negri, com. Costache Negri) și un singur monument funerar (cel al lui Alexander Wasiliewich Gelhard din com. Valea Mărului), care sunt clasate. În schimb, se remarcă cu ușurință predominanța monumentelor de arheologie, în număr de 72 din totalul de 96 de situri arheologice – monument istoric fiind situate în mediul rural, cele mai multe dintre acestea fiind amplasate în extravilanul comunelor. Un număr de 29 de astfel de situri arheologice sunt monumente istorice clasate în categoria valorică A, majoritatea fiind segmente ale celor două mari valuri de pământ ce străbat teritoriul județului – Valul lui Traian și Valul lui Atanaric.

Repartiția numerică a monumentelor istorice din județul Galați pe UAT-uri și mediul acestora.

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor disponibile în baza de date a Direcției Județene de Cultură Galați

Figura nr. 30. Repartiția numerică a monumentelor istorice din județul Galați pe UAT-uri și mediul acestora

Monumente istorice					
Nr.	U.A.T. rural	Situri arheologice	Ansambluri	Monumente de arhitectură	Total
1.	Băleni	GL-I-m-A-02975.01			1
2.	Băneasa	GL-I-s-B-02977 GL-I-s-B-02977.01 GL-I-s-B-02977.02 GL-I-s-B-02977.03 GL-I-s-B-02977.04 GL-I-s-B-02977.05		GL-II-m-B-03089 GL-III-m-B-03141	8
3.	Barcea	GL-I-s-B-02976 GL-I-s-B-02976.01 GL-I-s-B-02976.02			3
4.	Berești-Meria	GL-I-s-B-02990 GL-I-m-B-02990.01 GL-I-s-B-02990.02			3
5.	Brăhășești	GL-I-s-B-02983		GL-II-m-B-03074	2
6.	Braniștea	GL-I-m-A-02974.04			1
7.	Buciumeni	GL-II-m-B-03075		GL-II-m-B-03074	2
8.	Cavadinești	GL-I-s-B-02981 GL-I-m-B-02981.01 GL-I-m-B-02981.02			3
9.	Cerțești			GL-II-m-B-03078	1
10.	Corni	GL-I-m-A-02975.09			1
11.	Corod	GL-I-m-A-02975.04			1
12.	Costache Negri			GL-III-m-B-03140 GL-IV-m-B-03147	2
13.	Cuca	GL-I-m-A-02975.05			1
14.	Cudalbi	GL-I-m-A-02975.06			1
15.	Drăgușeni	GL-I-s-B-02982		GL-II-m-B-03073	2
16.	Fărțânești			GL-II-m-B-03080	1
17.	Foltești	GL-I-s-A-02984 GL-I-m-A-02975.12 GL-I-s-A-02991 GL-I-s-A-02992 GL-I-m-A-02992.01 GL-I-m-A-02992.02			6

Monumente istorice					
Nr.	U.A.T. rural	Situri arheologice	Ansambluri	Monumente de arhitectură	Total
18.	Frumușița	GL-I-s-B-02986 GL-I-m-B-02986.01 GL-I-m-B-02986.02 GL-I-m-B-02986.03 GL-I-m-B-02986.04	GL-II-a-B-03081	GL-II-m-B-03081.01	7
19.	Ghidigeni	GL-I-s-B-02985	GL-II-a-B-03082		5
20.	Grivița			GL-II-m-B-03076 GL-II-m-B-03077	2
21.	Independența			GL-II-m-B-03084	1
22.	Jorăști	GL-I-s-B-02987		GL-II-m-B-03085	2
23.	Măstăcani			GL-II-m-B-03079	1
24.	Matca	GL-I-m-A-02975.08			1
25.	Munteni	GL-I-m-A-02975.15	GL-II-a-B-03124	GL-II-m-B-03123 GL-II-m-B-03124.01 GL-II-m-B-03124.02 GL-II-m-B-03124.03 GL-IV-m-B-03148	7
26.	Negrilești	GL-I-s-B-02988 GL-I-m-B-02988.01 GL-I-m-B-02988.02 GL-I-m-B-02988.03 GL-I-m-B-02988.04			5
27.	Nicorești		GL-II-a-B-03087 GL-II-a-B-03088	GL-II-m-B-03086 GL-II-m-B-03087.01 GL-II-m-B-03087.02 GL-II-m-B-03088.01 GL-II-m-B-03088.02	7
28.	Poiana	GL-I-s-A-02989 GL-I-m-A-02989.01 GL-I-m-A-02989.02- GL-I-m-A-02989.03 GL-I-m-A-02989.04			5
29.	Rediu	GL-I-m-A-02975.10			1
30.	Scânteiești	GL-I-m-A-02975.07 GL-I-m-A-02975.11			2
31.	Șendreni	GL-I-s-B-02994 GL-I-s-B-02995 GL-I-m-B-02995.01 GL-I-m-B-02995.02 GL-I-m-A-02974.03			5

Monumente istorice						
Nr.	U.A.T. urban	Situri arheologice	Ansambluri	Monumente de arhitectură	Monumente de for public	Total
				GL-II-m-B-03119 GL-II-m-B-03120 GL-II-m-B-03121 GL-II-m-B-03122		
3.	Berești		GL-I-s-B-02978 GL-I-s-B-02979 GL-I-m-B-02979.01 GL-I-m-B-02979.02 GL-I-m-B-02979.03 GL-I-s-B-02980 GL-I-m-B-02980.01 GL-I-m-B-02980.02			8
Total						156

Tabel nr. 17. Monumente istorice aflate în mediul rural al județului Galați

Un factor important de luat în considerare în ceea ce privește protejarea și punerea în valoare a monumentelor istorice este acela al determinării stării de conservare în care acestea se află, deoarece, în vederea integrării acestor elemente ale culturii materiale în circuite turistice, spre exemplu, este necesară cunoașterea condiției în care acestea se găsesc. Situația stării de conservare a monumentelor istorice din județul Galați este una relativ bună, din cele 263 de obiective clasate în lista publicată în anul 2015, doar un procent de 2% se află în stare de colaps, în timp ce 11% se află în stare de precolaps. Din cele 36 de monumente aflate în precolaps sau colaps, 27 sunt situri arheologice, 9 fiind construcții sau monumente comemorative, dar din nefericire, 18 dintre acestea fac parte din grupa valorică A, de importanță națională sau internațională. Defalcăt pe localități, concentrația cea mai mare de monumente aflate în pericol de dispariție o regăsim în mediul urban, municipiul Galați având un număr de patru obiective pe această listă, mai precis un sit arheologic și trei monumente de arhitectură, toate fiind de grupă B, în timp ce orașul Berești are alte 4 situri arheologice de grupă B.

Monumente istorice					
Nr.	Cod LMI	Denumire	Localitate/ adresă	Datare	Observații
1.	GL-I-s-B-02972	Necropolă tumulară	municipiul GALAȚI, Pe platoul Combinatului Siderurgic, la V de banda transportoare a Combinatului, la N de șoseaua Galați-Tecuci	sec. II – IV p. Chr. Epoca romană	Precolaps
2.	GL-I-s-A-02975	Valul lui Atanaric	Capătul de E în lunca Prutului de pe teritoriul com. Stoicani până în dreptul localităților Brăhășești-Toflea, pe malul stâng al Siretului, în partea NV a județului Galați	sec. II – IV p. Chr.	Precolaps
3.	GL-I-s-B-02979	Situl arheologic de la Berești, punct „La Bâzan”	Berești, „La Bâzan”, la 2 km V de oraș		Precolaps
4.	GL-I-m-B-02979.01	Așezare	„La Bâzan”, la 2 km V de oraș	Sec. XV-XVI	Precolaps
5.	GL-I-m-B-02979.02	Așezare	„La Bâzan”, la 2 km V de oraș	sec. IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Precolaps
6.	GL-I-m-B-02979.03	Așezare	„La Bâzan”, la 2 km V de oraș	mil. IV a. Chr. Eneolitic, cultura Cucuteni	Precolaps
7.	GL-I-m-A-02975.06	Valul lui Atanaric	sat CUDALBI; comuna CUDALBI	sec. II-IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Colaps
8.	GL-I-m-A-02975.07	Valul lui Atanaric	Sat FĂNTÂNELE; comuna SCÂNTEIEȘTI	sec. II-IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Precolaps
9.	GL-I-m-A-02975.08	Valul lui Atanaric	sat MATCA; comuna MATCA	sec. II-IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Precolaps
10.	GL-I-m-A-02975.09	Valul lui Atanaric	sat MĂCIȘENI; comuna CORNI	sec. II-IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Precolaps

Monumente istorice					
Nr.	Cod LMI	Denumire	Localitate/ adresă	Datare	Observații
11.	GL-I-s-A-02984	Așezare	Foltești, „La Ruptură”, în terasa Prutului, la 1,5 km S de sat	2500 – 1800 a. Chr. Epoca bronzului timpuriu, cultura Horodiștea-Foltești	Precolaps
12.	GL-I-s-B-02988	Situl arheologic de la Negrileşti	sat NEGRILEȘTI; comuna Negrileşti, în curtea școlii		Parțial distrus prin construirea de locuințe
13.	GL-I-m-A-02974.02	Valul lui Traian	sat ODAIA MANOLACHE; comuna VÂNĂTORI	sec.II-III p.Chr. Epoca romană	Precolaps
14.	GL-I-m-A-02975.06	Valul lui Atanaric	ssat PLEVNA; comuna REDIU	sec. II-IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Precolaps
15.	GL-I-s-A-02989	Situl arheologic de la Poiana, punct „Piroboridava”	sat POIANA; comuna POIANA, „Cetățuia de la mal”, „Piroboridava”		Precolaps
16.	GL-I-s-A-02989.01	Situl arheologic de la Poiana, punct „Piroboridava”	sat POIANA; comuna POIANA, „Cetățuia de la mal”, „Piroboridava”	sec.I-II p.Chr. Epoca romană	Precolaps
17.	GL-I-s-A-02989.02	Situl arheologic de la Poiana, punct „Piroboridava”	sat POIANA; comuna POIANA, „Cetățuia de la mal”, „Piroboridava”	sec. IV a. Chr.-I p. Chr. Laténe	Precolaps
18.	GL-I-s-A-02989.03	Situl arheologic de la Poiana, punct „Piroboridava”	sat POIANA; comuna POIANA, „Cetățuia de la mal”, „Piroboridava”	Hallstatt, cultura Basarabi	Precolaps
19.	GL-I-s-A-02989.04	Situl arheologic de la Poiana, punct „Piroboridava”	sat POIANA; comuna POIANA, „Cetățuia de la mal”, „Piroboridava”	1600 a.Chr. Epoca bronzului	Precolaps
20.	GL-I-m-A-02975.11	Valul lui Atanaric	sat SCÂNTEIEȘTI; comuna SCÂNTEIEȘTI	sec. II-IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Precolaps
21.	GL-I-m-A-02975.12	Valul lui Atanaric	sat STOICANI; comuna FOLTEȘTI	sec. II-IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Colaps
22.	GL-I-m-A-02975.13	Valul lui Atanaric	sat SUHURLUI; comuna Suhurlui	sec. II-IV p. Chr. Epoca migrațiilor	Colaps

Monumente istorice					
Nr.	Cod LMI	Denumire	Localitate/ adresă	Datare	Observații
22.	GL-I-s-B-02995	Situl arheologic de la Șendreni	sat ȘENDRENI; comuna ȘENDRENI, Lângă Fabrica de cherestea, pe malul stâng al Siretului		Precolaps
23.	GL-I-m-B-02995.01	Așezare	sat ȘENDRENI; comuna ȘENDRENI, Lângă Fabrica de cherestea, pe malul stâng al Siretului	sec.X-X I Epoca migrațiilor	Precolaps
24.	GL-I-m-B-02995.02	Așezare	sat ȘENDRENI; comuna ȘENDRENI, Lângă Fabrica de cherestea, pe malul stâng al Siretului	Epoca romană	Precolaps
25.	GL-I-m-A-02974.03	Valul lui Traian	sat ȘERBEȘTII VECHI; comuna ȘENDRENI	sec.II-III p.Chr. Epoca romană	Colaps
26.	GL-I-m-A-02975.16	Valul lui Atanaric	sat VALEA MĂRULUI; comuna VALEA MĂRULUI	sec.II- I V p.Chr. Epoca migrațiilor	Colaps
27.	GL-II-m-B-03011	Casa Simion Gheorghiu	municipiul GALAȚI, Str. Domnească 24	1923-1925	Precolaps
28.	GL-II-m-B-03081.01	Stație de călători-gară	Pe linia de cale ferată Galați-Bârlad km. 24+432	1909	Precolaps
29.	GL-II-m-B-03083	Cavoul familiei Crissoveloni	sat GHIDIGENI; comuna GHIDIGENI, Pe malul drept al râului Bârlad	sf. sec. XIX	Precolaps
30.	GL-II-m-B-03105	Casa Meran-Manoliu	municipiul TECUCI, Str. Galați 7	sf. sec. XIX	Precolaps
31.	GL-II-m-B-03123	Poarta conacului poetului Costache Conachi	sat ȚIGĂNEȘTI; comuna MUNTENI, La 1 km NE de conac Cincu	înc. sec. XIX	Precolaps
32.	GL-II-m-B-03123	Poarta conacului poetului Costache Conachi	sat ȚIGĂNEȘTI; comuna MUNTENI, Șos. Tecuci-Bârlad km. 7, vis- a-vis de gara Frunzeasca	sf. sec. XIX	Precolaps

Monumente istorice					
Nr.	Cod LMI	Denumire	Localitate/ adresă	Datare	Observații
33.	GL-IV-m-B-03145	Fosta școală bulgară	municipiul GALAȚI, Str. Bălcescu Nicolae 33	sf. sec. XIX	Precolaps
34.	GL-IV-m-B-03146	Casa memorială „Nicolae Mantu”	municipiul GALAȚI, Str. Cuza Alexandru Ioan 44	sf. sec. XIX	Precolaps
35.	GL-IV-m-B-20986	Monumentul funerar al generalului Alexander Wasiliewich Gelhard	Sat Valea Mărului, com.Valea Mărului, pe dealul „Sâlpului” la limita proprietăților cetățenilor Cristea Alecu și Anghelina Nafta	1770	Precolaps

Tabel nr. 18 Monumente istorice aflate în stare de precolaps și colaps

În ceea ce privește regimul de proprietate asupra monumentelor istorice existente pe teritoriul județului Galați, 93 sunt proprietate publică, 150 sunt proprietate privată, din care 27 aparțin cultelor religioase, în timp ce un număr de 20 se află în proprietate mixtă (public și privat).

REGIMUL DE PROPRIETATE ASUPRA MONUMENTELOR ISTORICE

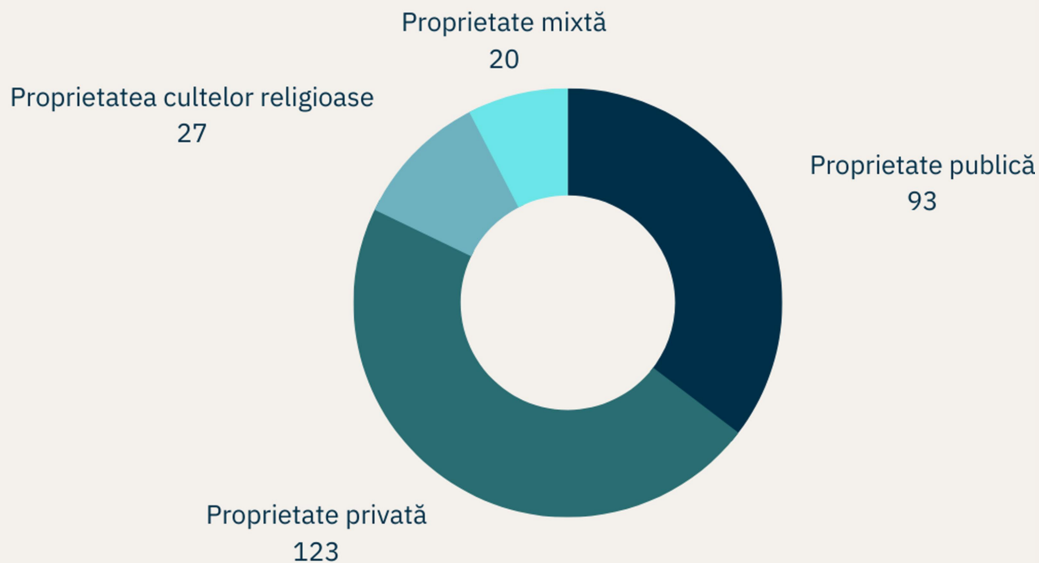

Figura nr. 31. Regimul de proprietate asupra monumentelor istorice

Monumentele istorice din județul Galați au supraviețuit trecerii populațiilor, timpului, războaielor, calamităților și neglijenței. Reabilitarea și punerea lor în valoare, includerea în economia turistică și în procesul educațional, reprezintă o investiție în potențialul lor de a aduce beneficii economice pe termen mediu și lung, dar și în revitalizarea standardului de viață și al vieții culturale a populației locale.

4. EVENIMENTE CULTURALE DESFĂȘURATE LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI

Accesibilitatea locuitorilor la evenimente culturale ar trebui să fie una din principalele teme ale instituțiilor din județul Galați, deoarece prin politicile promovate trebuie să includă un procent cât mai mare de cetățeni în viața culturală a comunității/comunităților. O definiție care să includă toate tipurile de evenimente nu a fost clar descrisă, însă, un singur lucru este cert, toate se conectează cu trăsăturile specifice. Unele dintre ele se centrează în jurul participanților, fără de care evenimentele nu pot avea loc, în timp ce altele se iau în considerare activitățile, impactul sau unicitatea. Astfel, chiar dacă este vorba despre un eveniment recurent, cu similarități din punct de vedere al designului, a formei sau al programului, fiecare dintre ele este unic și oferă o experiență diferită. Indiferent de desfășurător sau de locație, este imposibil să recreezi un eveniment deoarece trebuie întotdeauna puse în evidență atmosfera, așteptările, precum și atitudinile participanților și a invitaților, care sunt tot timpul diferite²⁵.

Date statistice privind vitalitatea culturală sunt disponibile doar pentru municipiul Galați, într-un studiu publicat în anul 2022, cu date din perioada 2019-2021 și în comparație cu alte 45 de orașe. Astfel, se poate observa că orașul Galați se află în jumătatea inferioară a clasamentului, cu o valoare totală a scorului de -0.10²⁶. Totuși, pentru prezentul subcapitol, important este *subindicele participării culturale*, care plasează municipiul Galați pe locul 8/46, cu o valoare totală a scorului de 0.33²⁷. Evoluția acestui indicator este una favorabilă și demonstrează un potențial cultural foarte mare al orașului și o bază importantă pentru dezvoltarea turistică și economică²⁸. Ceea ce este foarte interesant, însă, este faptul că scorul obținut se bazează pe vitalitatea instituțiilor teatrale muzicale și numărul mare al audienței prezentă la evenimentele organizate de acestea. Aceste date ne oferă o primă imagine despre apetența populației județului Galați pentru evenimentele culturale și a nivelului de activitate al orașului Galați.

Totuși, trebuie reținut faptul că existența unei infrastructuri culturale de bază (muzee, teatre) nu este de ajuns pentru creșterea nivelului de vitalitate culturală, și implicit pentru dezvoltarea economică și culturală a unui oraș, dacă nu implică un grad înalt de activitate culturală²⁹. Datele din anul 2016 evidențiau, din păcate, o preocupare redusă a comunității locale și administrative pentru prioritizarea dezvoltării culturale a orașului.

Un studiu sociologic realizat de IRES în perioada iulie 2016 ne arată că, la nivel național, 57% din respondenți spun că participă la evenimente culturale de orice tip în orașul în care trăiesc cel

²⁵ D. Getz, *Event Studies. Theory, Research and Policy for Planned Events*, Oxford, 2007, p. 18-19.

²⁶ C. Croitoru, A. Becuț Marinescu, Cr. Croitoru, C. Dărășteanu, V. Hampu, Ș. Matei, S.-R. Pavel, *Vitalitatea culturală a orașelor din România, ediția 2021*, coord. C. Croitoru, A. Becuț Marinescu, București, 2022, p. 19, harta 1.

²⁷ *Ibidem*, p. 53, harta 5.

²⁸ *Ibidem*, p. 55.

²⁹ I. Oană, G. Matu, V. Hampu și G. Dinu, *Vitalitatea culturală a orașelor din România, ediția 2018*, coord. C. Croitoru, A. Becuț Marinescu și I. Oană, București, 2019, p. 42.

puțin o dată pe an; 45% dintre aceștia deplasându-se și în alte localități din țară pentru a participa la activități culturale. Interesul pentru acest tip de activități este tot timpul în creștere, 7 din 10 respondenți dorind să facă acest lucru mai des³⁰. Cele mai populare evenimente par să fie sărbătorile locale și târgurile sau expozițiile de produse cu vânzare, la care participă 8 din 10 participanții la studiu.

Evoluția favorabilă a consumului cultural este, însă, clar vizibilă pentru perioada ulterioară și în anul 2018 a fost identificată o creștere cu 100.4% a numărului de participanți la activitățile culturale până la un număr total de 1.020.156 de participanți. De asemenea, a fost observată o creștere cu 53.8% a vizitatorilor din muzee, influențată, mai ales, de numărul mare de evenimente și expoziții temporare organizate de acestea. De asemenea, se pot identifica un număr mare de spectatori la principale instituții care organizează reprezentații artistice, cu o medie anuală de aproximativ 100.000 de persoane³¹.

În ceea ce privește analiza evenimentelor culturale trebuie, de la început, să menționăm că o mare parte din acestea au ca loc de desfășurare mediul urban. Conform datelor din Atlasul culturii, această situație se datorează, mai ales, resurselor financiare mai reduse. Încă din anul 2018 se observă o diferență mare între cheltuielile pentru cultură *per capita* urban/rural de 196 la 57 Lei *per capita*³². Zona rurală prezintă și un procent mai mic al cheltuielilor pentru cultură din totalul cheltuielilor de doar 4%, față de zonele urbane ale județului Galați, care au o medie de 10% din totalul cheltuielilor³³.

Datele statistice ne prezintă și o situație în ceea ce privește distribuția pe județul Galați a manifestărilor cultural-artistice, religioase din 2018 evidențiind un număr total de 120 de evenimente, dintre care 40 în mediul rural și dublu în mediul urban (80)³⁴. De altfel, față de mediul urban au fost identificați (conform Jandarmeriei Române) un număr total de 42.260 de participanți la evenimentele culturale organizate în mediul rural în anul 2018³⁵.

Oferta culturală este, însă, diversă și are conexiune cu toate sferile creative, informațiile fiind sintetizate în format Tabel, mai jos.

³⁰ Raport de cercetare. *Evenimente culturale în mediul urban. Percepții comportament, notorietate*, IRES, iulie 2016, <https://ires.ro/articol/333/evenimente-culturale-in-mediul-urban--percep%C8%9Bii.-comportament.-notorietate> accesat 14.07.2023; studiul pe un eșantion de 800 de indivizi cu vârsta între 16 și 50 de ani, care este multistratificat, probabilist și reprezentativ la nivel național, a fost realizat prin metoda CATI și are o marjă de eroare maximă de ±3.5%.

³¹ *Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028*, p. 392.

³² *Atlasul Culturii. Ediția 1. Așezăminte culturale în spațiul rural*, coord. C. Croitoru și Bogdan Pălici, INCF, București, 2020, p. 81, harta 2.

³³ *Ibidem*, p. 108, graficul 10.

³⁴ *Ibidem*, p. 292, graficul 2.

³⁵ *Ibidem*, p. 293, harta 1.

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022			
Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul
Galați	2018-2019 2022	Biblioteca „V.A. Urechia”	Festivalul Național al Cărții „Axis Libri”
	2018-2022		Noaptea în Bibliotecă la Galați
			Zilele Bibliotecii „V.A. Urechia”
			Ziua Internațională a Cărții
		Zilele Europene ale Patrimoniului	
	2018-2022	Centrul Cultural „Dunărea de Jos”	Festivalul internațional de fanfare „Iosif Ivanovici”
			Festivalul internațional de Folclor „Doina Covurluiului”
			Festivalul de muzică ușoară pentru copii „Ceata lui Pițigoi”
Festivalul „Perla Dunării” - concurs euroregional de muzică populară vocală și instrumentală pentru copii și tineri interpreți			
Festivalul „Ca la noi în Covurlui”			
Festivalul național de Arte Plastice „Nicolae Mantu”			
Festivalul de datini și obiceiuri de Crăciun și Anul Nou „Tudor Pamfile”			
Floriile, Sărbătoarea Scrumbiei			
Concursul național de interpretare – pian „Pianul Fermecat”			
Festivalul de Dans „Feeria Dansului”			
2022	Centrul Cultural „Dunărea de Jos”	Concert de Crăciun al Fanfarei Valurile Dunării	
		Ziua Mondială a Poeziei. Domnească 61 Poezie	
2018-2022	Cercul Militar Județean Galați	Festivalul Internațional de Literatură “Poezia Port la Dunăre”	
		Premiile Centrului Cultural “Dunărea de Jos”	
2018-2022	Clubul Studentilor Basarabeni și Bucovineni „Ștefan cel Mare și Sfânt”	Festivalul Iei la Galați	
		Festivalul „Zilele Basarabiei”	
2018-2022	Consiliul Județean Galați	1 Iunie-Ziua Copilului din tine	
		Concursul Național de Pescuit Sportiv pentru Nevăzători	
		Competiția sportivă „Cupa Danubius”	
2022	Consiliul Județean Galați	Proiectul „Muzele prin ochii copiilor”	

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022

Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul
Galați	2018	Direcția Județeană pentru Cultură Galați	Manifestarea Culturală „La pas prin Grădina Publică în Galații de altădată”
	2018-2022 2022		Festivalul de reconstituiri istorice „Antiquitas Rediviva”
			Ciclul de conferințe „Cum s-a creat România”
			Gala Culturii și Patrimoniului Gălățean
	2018-2022	Episcopia Dunării de Jos	Ziua Eroilor Ziua Copilului
	2018-2022	Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine la Dunărea de Jos	Noaptea Europeană a Muzeelor
	2022		Ziua Internațională a Iei
	2021-2022	Muzeul de Artă Vizuală	Bienala Națională „Camil Ressu”
	2018-2022		Noaptea Europeană a Muzeelor
	2022		Zilele Europene ale Patrimoniului
			Festivalul „KineDok”
2018-2022	Muzeul de Istorie „Paul Păltănea”	Noaptea Europeană a Muzeelor	
2019-2022		Ziua internațională a Muzeelor	
			Memoria „Apărătorilor Orașului Galați”
			Zilele Europene ale Patrimoniului
			Tur cu ghidaj al monumentelor istorice din municipiul Galați „Cu Bastonul prin Galatz”
2018-2022	Complexul Muzeal de Științele Naturii „Răsvan Angheluță”	Noaptea Europeană a Muzeelor Ziua Internațională a Astronomiei Ziua Mondială a Apei	
2018-2022	Primăria Municipiului Galați	Festivalul Folk la Dunăre Danube Rock Festival Street FOOD Festival Ziua Marinei Române/Ziua Gălățenilor de pretutindeni Ziua Dunării Ziua Culturii Naționale Festivalul Primăverii Zilele Municipiului Galați	

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022

Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul
Galați	2018-2022	Primăria Municipiului Galați	Festivalul „Serbările de Sfântul Andrei” Ziua Eroilor Ziua Copilului Festivalul Scrumbiei
	2022		Danube Jazz & Blues Festival
	2018-2022	Teatrul Dramatic „Fani Tardini”	Festivalul Național de Comedie
	2018-2022	Teatrul Național de Operă și Operetă „Nae Leonard”	Concertul „Magia Crăciunului”
	2018-2020, 2022	Teatrul pentru copii și tineret „Gulliver”	Festivalul Internațional de Animație „Gulliver”
	2018-2022	Transilvania International Film Festival	Caravana filmelor TIFF Unlimited
	2017, 2021	Universitatea Dunărea de Jos	Ugal Invent. Salonul Inovării și Cercetării Festivalul „Zilele Basarabiei”
	2018-2022		Conferința Internațională „History, Spirituality, Culture. Dialogue and Interactivity” Conferința Școlilor Doctorale Colocviile Internaționale „Andrei Grigor”
Galați-Brăila	2018-2022	Uniunea Scriitorilor din România-Filiala Sud-Est	Festivalul Internațional de Literatură „Serile de literatură ale Revistei Antares” Festivalul Internațional de literatură „Poezia-Port la Dunăre”
	2022		
Tecuci	2018-2022	Casa de Cultură a Municipiului Tecuci	Festivalul „Floarea de April” Festivalul „Cântă de răsuna lunca” Festivalul „Omătuța” Festivalul „Folk Minor” Ziua Copilului Ziua Internațională a Iei
	2018-2022	Primăria Municipiului Tecuci	Zilele Municipiului Tecuci Ziua Drapelului Național Ziua Copilului Ziua Cercetașului

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022

Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul	
Tecuci	2018-2022	Muzeul de Istorie „Teodor Cincu”	Noaptea Europeană a Muzeelor	
	2022		Ziua internațională a Muzeelor	
			Ciclul de evenimente „Movie night at the museum/Seară de film la muzeu”	
Tecuci	2018-2022	ARPIA-Filiala Tecuci	Ciclul de evenimente „Conferințele muzeului”	
	2018-2022		Festivalul Dacic "Piroboridava"	
			Miting Aviatic „Festivalul Smaranda Brăescu”	
Berești	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Noaptea Europeană a Muzeelor la Expoziția Permanentă „Aeronautica Moldovei”	
			InsulaFest	
			Festivalul „Insula Fest”	
Târgu Bujor	2018-2022	Centrul Cultural „Dunărea de Jos”	Sărbătoarea Salcâmului	
			Eparhia Dunării de Jos	Hramul Bisericii „Cuvioasa Parascheva”
				Hramul Bisericii „Sfinții Voievozi Mihail și Gavril”
Târgu Bujor	2018-2022	Primăria Târgu Bujor	Zilele Orașului Târgu Bujor	
Barcea	2018-2022	Primăria Comunei Barcea	Ziua Comunei Barcea	
Bălăbănești	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Sărbătoarea Bălăbăneștiului	
			Primăria Comunei Bălăbănești	Sărbătoarea „Rămas bun de vacanța mare”
				Hramul satului Bălăbănești – Sfinții „Împărați Constantin și Elena”
Băleni	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul satului Lungești – „Înălțarea Domnului”	
			Primăria Comunei Băleni	Hramul satului Bursucani – „Sfinții Voievozi Mihail și Garvilă”
				Ziua Comunei Băleni
Băneasa	2018-2022	Primăria Comunei Băneasa	Hramul Bisericii „Sfinții Împărați Constantin și Elena”	
			Centrul Cultural „Dunărea de Jos”	Sărbătoarea Bujorului
				Ziua Eroilor
Băneasa			Ziua Comunei Băneasa	

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022

Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul
Braniștea	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul Bisericii din Sat Vasile Alecsandri Hramul Bisericii din Sat Braniștea Hramul Bisericii din Sat Traian
Brăhășești	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul Mănăstiri Toflea „Sf. Trei Ierarhi” Hramul Mănăstirii Toflea „Sf. Voievod Ștefan cel Mare” Înălțarea Domnului – Ziua Eroilor Hramul Bisericii „Sf. Ioan Botezătorul” Hramul Bisericii „Sf. Cuvioasa Parascheva” Hramul Bisericii „Sf. Voievozi Mihail și Gavriil”
Cavadinești	2018-2022	Primăria Comunei Cavadinești	Zilele satului Gănești (14-15 august) Festivalul Horincean de cântece și dansuri populare
Cerțești	2018-2022	Primăria Comunei Cerțești Eparhia Dunării de Jos	Zilele Comunei Cerțești Hramul Bisericii de lemn – monument istoric din satul Cerțești Hramul Mănăstirii „Sf. Martiri Brâncoveni” din satul Cârломănești; expoziție de carte.
Corod	2018-2022	Primăria Comunei Corod Eparhia Dunării de Jos	Ziua Comunei Corod Ziua Europei Ziua Copilului Evenimentul Tradiții populare și colinde de Crăciun Sfântul Ștefan cel Mare – Hram Adormirea Maicii Domnului – Hram
Corni	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hram Biserica Sf. Gheorghe din satul Măcișeni Hram Biserica Mihail și Garvil din satul Corni Hram Biserica Sf. Nicolae din satul Urlești
Costache Negri	2018-2022	Primăria Comunei Costache Negri Muzeul de Istorie „Paul Păltănea”	Ziua Comunei Costache Negri Întâlnirile de la Mânjina Noaptea Europeană a Muzeelor la Casa Memorială „Costache Negri” Ziua Internațională a Muzeelor la Casa Memorială „Costache Negri”
Cuca	2018-2022	Primăria Comunei Cuca	Ziua Culturală a Comunei Cuca Zilele Comunei Cuca
Cudalbi	2018-2022	Primăria Comunei Cudalbi	Ziua localității Cudalbi

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022

Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul
Cuza Vodă	2018-2022	Primăria Comunei Cuza Vodă	Ziua Comunei Cuza Vodă Festivalul Județean al cântecului și jocului popular „CUZANCA”
Drăgănești	2018-2022	Primăria Comunei Drăgănești	Ziua Comunei Drăgănești
Drăgușeni	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul Mănăstirii Adam
Fârțănești	2018-2022	Primăria Comunei Fârțănești Eparhia Dunării de Jos	Ziua comunei Fârțănești, colaborare cu Centrul Cultural „Dunărea de Jos” Hramul bisericii din satul Viile – Sf. Mare Mucenic Gheorghe Hramul bisericii din satul Fârțănești – Adormirea Maicii Domnului
Frumușița	2018-2022	Primăria Comunei Frumușița Eparhia Dunării de Jos	Ziua Internațională a Rromilor Ziua Bibliotecarului Român Ziua Copilului Sânzienele și Drăgaica-Tradiții și Obiceiuri Hramurile satelor Frumușița și Tămăoani (23.04) Hramul satului Ijdileni (14.10)
Foltești	2018-2022	Primăria Comunei Foltești	Ziua Comunei Foltești
Ghidigeni	2018-2022	Primăria Comunei Ghidigeni	Ziua Comunei Ghidigeni
Gohor	2018-2022	Primăria Comunei Gohor	Ziua Comunei Gohor
Grivița	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul Bisericii „Sf. Dimitrie” din satul Călmățui Hramul Bisericii „Sf. Arhangheli Mihail și Gavriil” din satul Grivița
Ivești	2018-2022	Consiliul local al Comunei Ivești Muzeul de Istorie „Paul Păltănea”	Festivalul Vinului Ziua Internațională a Muzeelor la Casa „Hortensia Papadat Bengescu”

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022

Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul
Liești	2018-2022	Primăria Comunei Liești	Zilele Comunei Liești
Matca	2018-2022	Primăria Comunei Matca	Ziua Comunei Matca
Măstăcani	2018-2022	Primăria Comunei Măstăcani	Ziua Comunei Măstăcani
Movileni	2018-2022 2022	Primăria Comunei Movileni	Ziua internațională a Copilului Ziua Eroilor 394-398 ani de la prima atestare documentară a satului Movileni Festivalul Iei tradiționale
Munteni	2018-2022	Primăria Comunei Munteni	Zilele Comunei Munteni
Nămoloasa	2018-2022	Primăria Comunei Nămoloasa Eparhia Dunării de Jos	Ziua Comunei Nămoaloasa Parohia Nămoaloasa Sat – Hramul Pogorârea Duhului Sfânt Parohia Costieni – Hramul Sf. Treime Parohia Nămoaloasa Târg – Hramul Adormirea Maicii Domnului
Pechea	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul Bisericii Pechea I „Adormirea Maicii Domnului” Hramul Bisericii Pechea II „Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena” Hramul Bisericii Pechea III „Sfinții Mihail și Gavriil” Hramul Bisericii Pechea IV „Sfântul Mare Mc. și Tămăduitor Pantelimon”
Piscu	2018-2022	Primăria Comunei Piscu	Ziua Comunei Piscu Festivalul „Flori dalbe, flori de nea”
Rădești	2018-2022	Primăria Comunei Rădești Eparhia Dunării de Jos	Ziua Comunei Nămoaloasa Hramul satului Rădești Hramul satului Cruceanu

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022

Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul
Rediu	2018-2019	Primăria Comunei Rediu	Ziua Comunei Rediu
	2018-2022		Festivalul Bujorului
		Primăria Comunei Schela	Sărbătoarea Vârstei a 3-a Ziua Eroilor Ziua internațională a Copilului
Schela	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul Bisericii din satul Negrea- Adormirea Maicii Domnului Hramul Bisericii din satul Schela - Sf. Cuvioasa Parascheva
		Centrul Cultural „Dunărea de Ios”	Ziua comunei Schela
Scânteiești	2018-2022	Primăria Comunei Scânteiești	Ziua Copilului Ziua Culturii în comuna Scânteiești Festivalul „Bradul meu cel mai frumos”
Slobozia Conachi	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul Bisericii din Slobozia Conachi Pogorârea Sfântului Duh Hramul Bisericii din sat Izvoarele – Sfânta Cuvioasa Parascheva
Smârdan	2018-2022	Primăria Comunei Smârdan	Ziua Comunei Smârdan
Smulți	2018-2022	Primăria Comunei Smulți	Ziua Comunei Smulți
Suceveni	2018-2022	Eparhia Dunării de Jos	Hramul satului Suceveni-„Sfinții Împărați Constantin și Elena”
			Hramul satului Rogojeni-„Sfinții Mihail și Gavriil”
Suhurlui	2018-2022	Muzeul de Istorie „Paul Păltănea”	Ziua Internațională a Muzeelor la Casa Rurală „Ion Avram Dunăreanu” Sărbătorile Primăverii la Casa Rurală „Ion Avram Dunăreanu” Festivalul de datini și obiceiuri populare de sărbători „Sfânta Noapte de Crăciun” la Casa Rurală „Ion Avram Dunăreanu”
Șendreni	2018-2022	Primăria Comunei Șendreni	Ziua Copilului Zilele Tineretului Zilele Colindului

Evenimente culturale recurente la nivelul județului Galați în perioada 2018-2022			
Locație	Perioada/ anul	Organizator	Evenimentul
Tudor Vladimirescu	2018-2022	Primăria Comunei Tudor Vladimirescu	Ziua Comunei Tudor Vladimirescu Ziua internațională a copilului Ziua eroilor
Tulucești	2018-2022	Primăria Comunei Tulucești	Festivalul „Sărbătoare la Brateș” Evenimentul „Șivița-Vatră cu dor”
Țepu	2018-2022	Primăria Comunei Țepu	Ziua Comunei Țepu Festivalul „Datini și obiceiuri de iarnă”
Umbrărești	2018-2022	Primăria Comunei Umbrărești	Ziua Comunei Umbrărești
Valea Mărului	2018-2019	Primăria Comunei Valea Mărului	Ziua Comunei Valea Mărului
Vârlezi	2018-2022	Primăria Comunei Vârlezi	Ziua Comunei Vârlezi
Vlădești	2018-2022	Primăria Comunei Vlădești Eparhia Dunării de jos	Ziua Copilului Ziua Eroilor Hramul Bisericii Sfinții Mihail și Gavrilă din Brănești Hramul Bisericii Sf. Ion Gură de Aur din Vlădești Hramul Bisericii Sf. Nicolae din Vlădești

Tabel nr. 19. Evenimente culturale desfășurate în județul Galați în perioada 2018 - 2022

Pentru perioada analizată, 2018-2022, se poate observa o creștere susținută a evenimentelor artistice și culturale care au avut loc în județul Galați; fiind vorba despre 166 de evenimente culturale recurente, la care se adaugă un număr rezonabil de evenimente unice. Ceea ce este lesne de observat este faptul că cele mai multe evenimentele evidențiate mai sus au avut ca organizatori actori publici. Centrul Cultural „Dunărea de Jos” a fost actorul public cel mai prezent în organizarea de evenimente culturale, fiind implicat direct în organizarea a nu mai puțin de 18 astfel de evenimente, atât în mediul urban cât și în cel rural. De altfel, o mare parte a evenimentelor analizate, din punct de vedere al organizării, se leagă de instituțiile culturale subordonate Consiliului Județean Galați. În această zonă a organizatorilor de evenimente se poate observa o prezență destul de redusă a actorilor privați, dar și a organizațiilor non-guvernamentale.

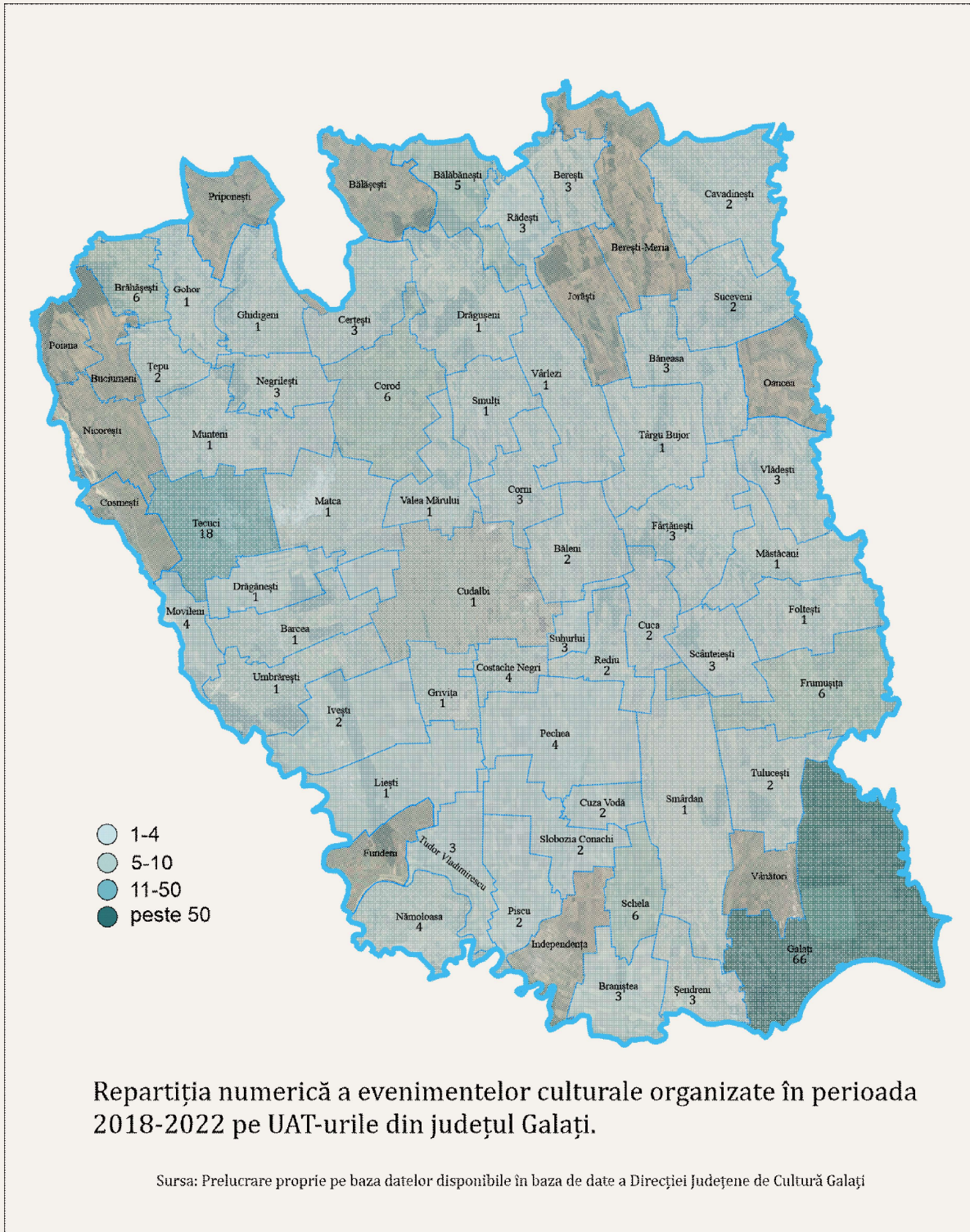

Figura nr. 32. Repartiția numerică a evenimentelor culturale organizate în perioada 2018 – 2022 pe UAT urile din județul Galați

Prezența constantă a instituțiilor publice în calitate de organizatori de evenimente artistice și culturale evidențiază atât „importanța inițiativei acestora pentru facilitarea accesului la cultură, cât și necesitatea existenței fondurilor publice pentru susținerea unor astfel de evenimente care nu aduc profit direct”³⁶. Activitățile artistico-culturale organizate de actori privați și organizații non-guvernamentale sunt încă la un nivel scăzut și ar fi necesară o mai bună integrare a acestora în creșterea vitalității culturale a județului Galați.

Din punctul de vedere al principalelor activități artistice este clară o preferință pentru muzică, fie că reprezintă principala atracție sau o parte din evenimentul cultural. Prezența numerică a spectacolelor de muzică este net superioară pentru toți cei cinci ani analizați. Artele vizuale, dansul și teatrul prezintă o creștere a prezenței în cadrul evenimentelor culturale desfășurate mai ales după anul 2020³⁷. De altfel, muzica și dansurile sunt piesele de bază ale majorității evenimentelor organizate în mediul rural.

Hramurile bisericilor din sate au devenit ocazii pentru sărbători anuale organizate la nivelul întregii comunități. De altfel, este evident faptul că o mare parte din ziua/zilele comunei coincide cu sau este organizată în preajma hramului bisericii satului reședință sau a mănăstirii din zona; a fost observat că peste 40% din evenimentele culturale evidențiate mai sus. Cea mai utilizată dată pentru Ziua/Zilele comunei pare să fie 15 august, Prăznuirea Adormirii Maicii Domnului. Data pare să fie în conexiune cu ideea „întâlnirii fiilor satului”, fapt ce nu se poate întâmpla decât în perioada în care cetățenii emigranți au concedii și se reîntorc pentru a-și revedea familia. Din punctul acesta de vedere, evenimentele culturale din zona rurală pot primi un rol de catalizator social, cu un accent pronunțat pe tema migrației și a combaterii înstrăinării de propria comunitate.

Cel mai răspândit eveniment cultural în mediul rural pare să fie Ziua/Zilele Comunei, fapt clar vizibil și în agenda culturală județeană. „Având un caracter repetitiv și fiind organizată ca o aniversare a comunității, ziua comunei include mai multe tipuri de activități: spectacole folclorice, concursuri de interpretare artistică, bâlciuri și târguri, lansări de carte, expoziții temporare sau activități recreative”³⁸. De asemenea, un alt eveniment observat sunt festivalurile de tradiții și obiceiuri populare focalizate pe specificul comunei/zonei. Astfel de evenimente par să fie organizat recurent în 10 din cele 60 de UAT-uri și în evenimente unice în majoritate comunelor din județul Galați.

Evenimentele culturale evidențiate în zona județului Galați au constant o organizare convențională ce implică un public pasiv, exclusiv receptor. Astfel, actorii publici, din mediul urban sau rural, ar trebui să includă și forme de implicare a comunităților ca părți active, strâns legate de evenimente. Lipssește, cu mici excepții, și caracteristica de catalizator social a evenimentelor

³⁶ *Cultura în Spațiul Public. Analiza Evenimentelor Culturale Desfășurate în București [2008]. Raport de cercetare*, INFCFC, București, 2009, p. 14.

³⁷ *Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028*, p. 394.

³⁸ *Atlasul Culturii. Ediția 1. Așezăminte culturale în spațiul rural*, coord. C. Croitoru și Bogdan Pălici, INFCFC, București, 2020, p. 292.

culturale, prevalând succesul de masă al evenimentelor. Este necesar un interes sporit pentru facilitarea dialogului comunitar prin accentuarea mesajului și rolului lor social.

Analiza evenimentelor culturale din județul Galați, în paralel cu analiza datelor furnizate de alte județe, din România sugerează, ca o concluzie de etapă, că este absolut necesară integrarea manifestărilor artistico-culturale în strategiile economice locale. De altfel, acestea trebuie să se constituie și ca o constantă în politicile de dezvoltare urbană.

5. OBICEIURI DE CONSUM CULTURAL

Orice strategie, chiar și în domeniul cultural, trebuie să aibă în vedere adaptarea serviciilor și produselor culturale la nevoile publicului. Majoritatea instituțiilor oferă produse culturale pentru „publicul larg”, fără a ține cont de anumite caracteristici ale acestuia. Există încă o discrepanță între numărul mare și diversitatea de produse culturale oferite și participarea scăzută a publicului la multe dintre acestea. În mod sigur ajustarea ofertei culturale la cerințele publicului, împărțit pe grupuri mult mai bine definite, ar duce la un consum cultural ridicat, mai mare decât cel înregistrat acum. Totodată, strategia ar trebuie să țină cont de cererea și oferta existentă în prezent la nivelul județului Galați dintre mediul urban și cel rural în chestiuni ce țin de practici de consum cultural.

Mutații complexe ale tiparului de consum cultural au fost produse între 2020-2022 la nivel internațional, implicit și în cazul României, de criza provocată de virusul Sars-Cov-2, efectele acestei crize răsfrângându-se și în domeniul cultural³⁹.

Instabilitatea și-a făcut simțită prezența și în consumul cultural al oamenilor. Unele produse culturale au reușit să se readapteze crizei pandemice și au avut de câștigat în detrimentul celorlalte. Îndeosebi, orice produs cultural al cărui mediu principal de difuzare a fost spațiul online a avut potențial de creștere (exemplu: filme și seriale pe platformele de online streaming). În schimb, alte produse culturale, ale mediului offline, au avut de suferit. Din cauza acestei situații, unii cercetători⁴⁰ au afirmat că sectorul cultural se află într-o situație paradoxală: deși cererea pentru conținutul cultural-creativ a crescut, sectorul cultural per ansamblu va fi unul dintre cele care își vor reveni cel mai greu. În ceea ce privește consumul cultural al perioadei pandemice, cele mai dezavantajate produse culturale au fost cele din categoria „artele spectacolului” (exemplu: spectacole de teatru, divertisment sau muzică), dependente de un spațiu fizic și o prezență, de asemenea fizică, a publicului.

Până la declanșarea crizei pandemice de la începutul anului 2020, consumul cultural la nivelul județului Galați a evoluat în funcție de infrastructura și oportunitățile de divertisment cultural oferite, de creșterea nivelului de trai înregistrat la nivelul județului și nu, în ultimul rând, de alți factori interni și externi⁴¹.

Obiceiurile de consum cultural la nivelul județului Galați pot fi analizate apelându-le la o serie de date anuale oficiale centralizate și oferite de Institutul Național de Statistică, prin intermediul Direcției Județene de Statistică Galați. Pentru a avea o imagine cât mai clară am analizat intervalul cronologic 2016-2021, care are avantajul de a analiza obiceiurile de consum cultural ale gălățenilor

³⁹ Vezi studiul „Tendențe ale consumului cultural în pandemie”, ediția II, coordonatori Carmen Croitoru și Anda Becuț Marinescu, Institutul Național pentru Cercetare și Formare Culturală

⁴⁰ Anne-Sophie V Radermecker, ‘Art and Culture in the COVID-19 Era: For a Consumer-Oriented Approach’, SN Business & Economics, 1/1 (2020), 4.

⁴¹ Vezi datele de pe INS Tempo Online, folosite și în realizarea statisticii privind consumul cultural înregistrat la nivelul județului Galați în perioada 2008-2018, *Strategia de dezvoltare a județului Galați 2021-2028*, figura 181, p. 433, <https://www.cjgalati.ro/images/stories/Comunicate21/03-strategia.pdf>

înainte de, cât și în timpul pandemiei. Din păcate, nu sunt disponibile încă date oficiale statistice pentru anul 2022, de aceea ultimul an luat în evidența noastră este 2021.

Potrivit acestor cifre statistice, cu excepția prezenței la spectacolele artistice, al cărui vârf de spectatori este atins în 2017 (139.859 persoane), nivelul de consum cultural cel mai ridicat la nivelul județului Galați a fost atins în anul 2018. În 2019 asistăm la un mic recul al nivelului de consum cultural, iar în 2020 și 2021, pe fondul restricțiilor pandemice, numărul participanților la activitățile culturale a scăzut substanțial⁴².

CONSUMUL CULTURAL LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (MII PERSOANE)

PERIOADA 2016-2021

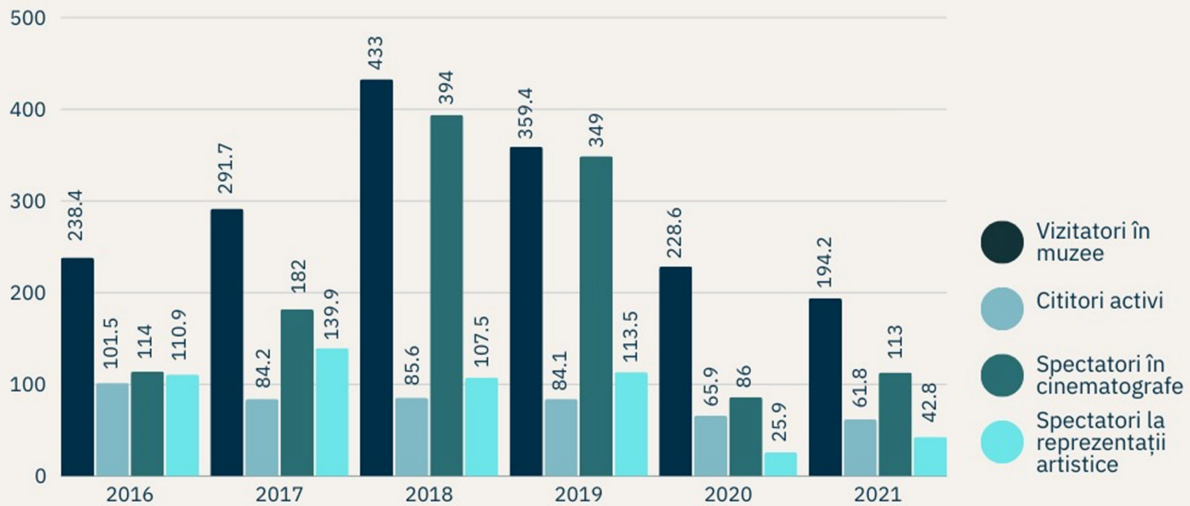

Figura nr. 32. Consumul cultural la nivelul județului Galați

⁴² Sursa: Anuarul statistic al județului GALAȚI - ediția 2022, <https://galati.insse.ro/wp-content/uploads/2023/04/ANUARUL-STATISTIC-AL-JUDETULUI-GALATI-EDITIA-2022.pdf>

PONDERI ÎN OBICEIURI DE CONSUM CULTURAL LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI

(PERIOADA 2016-2021)

- Vizitatori în muzee
- Cititori activi în biblioteci
- Spectatori în cinematografe
- Spectatori la reprezentații artistice

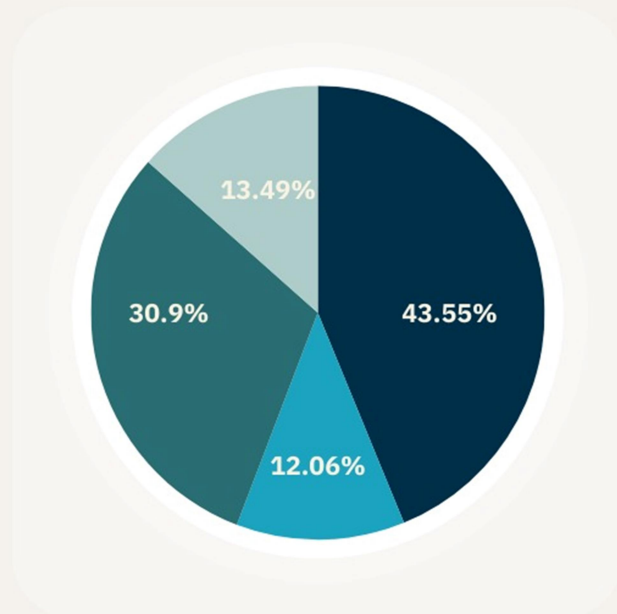

Figura nr. 33. Ponderi în obiceiuri de consum cultural la nivelul județului Galați

Municipiul Galați este bine reprezentat la categoria muzee. Pe raza municipiului activează o serie de instituții cu acest profil: Muzeul de Istorie „P. Pălănea” (pune la dispoziția publicului spre vizitare Sediul Central, Casa „Cuza Vodă” și Casa Colecțiilor), Complexul Muzeal de Științele Naturii „Răsvan Angheluț” (care are în subordine și Grădina Zoologică din pădurea Gârboavele, situată în apropierea orașului Galați, dar pe arealul comunei Tulucești), Muzeul de Artă Vizuală, Centrul Cultural Dunărea de Jos (prin Muzeul Satului „Petru Caraman” și Muzeul Zonei Pescărești, ambele situate în pădurea Gârboavele) și Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos. Cu excepția ultimului muzeu menționat, care este subordonat Arhiepiscopiei Dunării de Jos, restul instituțiilor se află sub autoritatea Consiliului Județean Galați. Toate aceste complexe muzeale participă anual la noaptea muzeelor și oferă periodic publicului noi expoziții, conferințe și expuneri, programe artistice, festivaluri etc.

Există, evident, o mare discrepanță între municipiul Galați și restul județului în privința instituțiilor cu profil muzeal, precum și al evenimentelor culturale desfășurate. Potrivit datelor existente în cadrul Institutului de Memorie Culturală (CIMEC), în afara municipiului Galați, mai

există complexe muzeale mari în orașul Tecuci – Muzeul de Istorie „Teodor Cincu” (domeniul arheologie și patrimoniu istoric) și Muzeul Aviației – Expoziția permanentă Aeronautica Moldovei (domeniu istorie militară), precum și alte spații cu profil muzeal în orașul Berești (Colecția muzeală a Bisericii Ortodoxe „Sf. Nicolae” – domeniu artă religioasă) și în comunele Buciumeni (Colecția Muzeală a Mănăstirii Buciumeni – domeniu artă religioasă); Băneasa (Colecția muzeală a Bisericii „Adormirea Maicii Domnului” din Roșcani – domeniu artă religioasă); Tudor Vladimirescu (Colecția muzeală a Mănăstirii Vladimirești – domeniu artă religioasă); Tuluțești (Muzeul-viu „Vatra cu Dor” din localitatea Șivița – domeniu etnografie); Reditu (Casa Rurală „Ioan Avram Dunăreanu” din Suhurlui – domeniu etnografie); Vânători (Colecția muzeală din localitatea Odaia Manolache – domeniu etnografie); Costache Negri (Casa Memorială „Costache Negri” – domeniu memoriale); Ivești (Casa „Hortensia Papadat Bengescu” – domeniu memoriale)⁴³.

VIZITATORI ÎN MUZEE LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (NR. PERSOANE)

PERIOADA 2016-2021

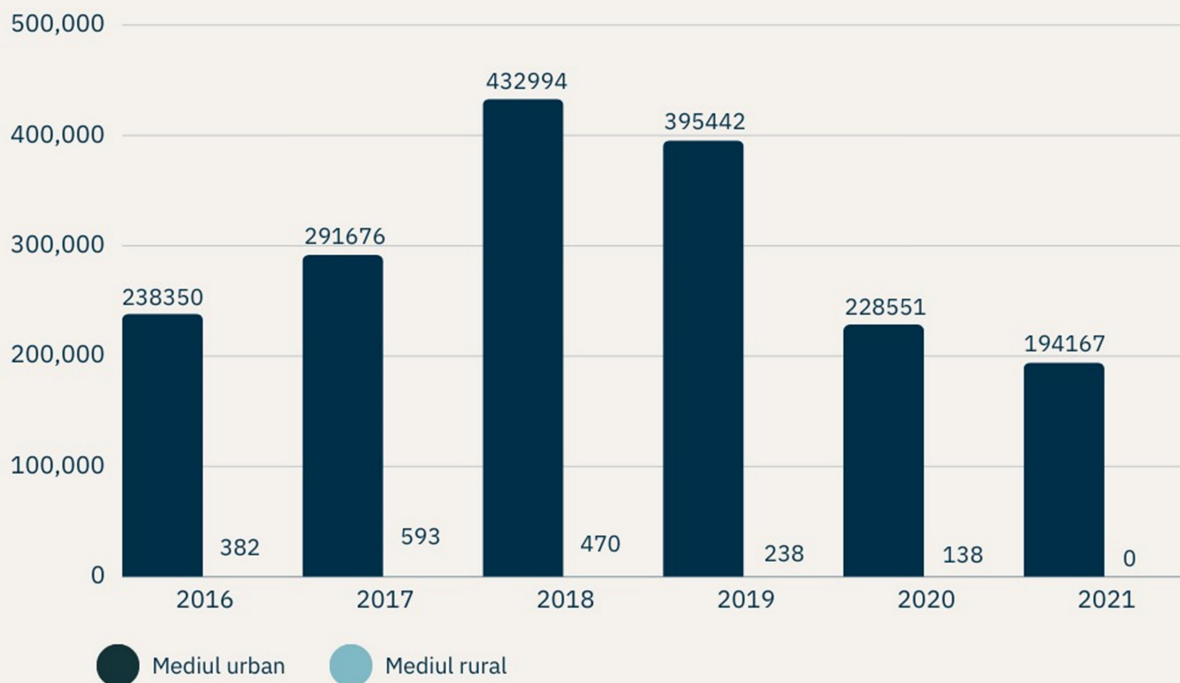

Figura nr. 34. Vizitatori în muzee la nivelul județului Galați

Este adevărat că și în mediul rural se desfășoară anual o serie de evenimente, unele cu profil cultural, care nu au fost contabilizate în cadrul acestor statistici. Pentru a se încuraja consumul

⁴³ <http://ghidulmuzeelor.cimec.ro/Filtru-Judete.asp?judet=Gala%C5%A3i>

cultural în mediul rural este necesară o mai bună folosire a căminelor culturale existente, multe dintre ele refăcute în ultimii ani.

În ansamblul ei, cinematografia a avut de câștigat, dar și de pierdut în anii pandemiei. În primul rând, cinematografia oferă un produs cultural care a putut fi cel mai ușor mutat în mediul online, de aici și marele potențial de creștere al filmelor și seriialelor difuzate pe platformele de streaming. De cealaltă parte, folosirea intensivă a mediului online a dus la scăderea numărului de spectatori în cinematografe. Nu dispunem în prezent de date statistice care să confirme sau infirme dacă schimbările petrecute în comportamentul utilizatorilor de cinematografie au fost doar temporare, dictate de acele necesități pandemice. Toți spectatorii, menționați în graficul de mai jos, au primit servicii de un asemenea tip în cadrul unui singur cinematograf de tip multiplex ce funcționează în cadrul unui centru comercial major din municipiul Galați.

SPECTATORI ÎN CINEMATOGRAFE LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (MII PERSOANE)

PERIOADA 2016-2021

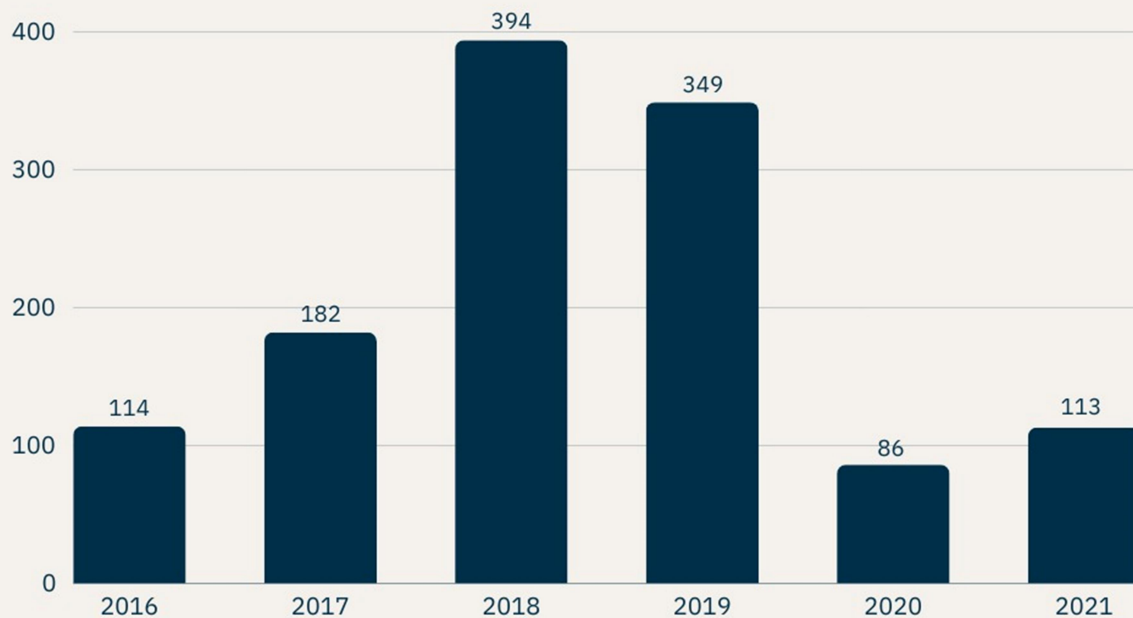

Figura nr. 35. Spectatori în cinematografe la nivelul județului Galați

La fel ca serviciile cinematografice, spectacolele artistice s-au desfășurat – cel puțin cele care au inclus numărul de spectatori în datele contabilizate de Institutul Național de Statistică – doar în orașul Galați. În această urbe își desfășoară în mod tradițional activitatea Teatrul Național de Operă și Operetă „Nae Leonard”, Teatrul Dramatic „Fani Tardini” și Teatrul pentru Copii și Tineret „Gulliver”. Totodată, în ultimii ani au existat unele inițiative de a deschide teatre mici private și periodic spațiul Casei de Cultură din Galați este folosit de companii din afara județului

pentru reprezentații teatrale și artistice. Revenirea la normalitate poate să ofere un nou avânt cinematografilei și spectacolelor artistice, consumul cultural, mai ales cel din domeniul artistic, putând fi și mai mult stimulat printr-o serie de spectacole itinerante ce ar putea să se desfășoare în spațiile căminelor culturale din celelalte orașe sau din mediul rural al județului.

Cele trei teatre tradiționale colaborează des și eficient cu autoritățile locale în vederea desfășurării anuale a unor evenimente artistice: Festivalul de Folk la Dunăre, Danube Rock Festival și Festivalul de Blues & Jazz la Dunăre – Teatrul Național de Operă și Operetă „Nae Leonard”; Festivalul Național de Comedie – Teatrul Dramatic „Fani Tardini”; Festivalul Gulliver - Teatrul pentru Copii și Tineret „Gulliver”. Totodată, pe lângă posibilitatea vizitării celor două spații cu profil muzeal din pădurea Gârboavele, Centrul Cultural Dunărea de Jos organizează anual o serie de evenimente culturale, precum Festivalul de fanfare „Iosif Ivanovici”, Festivalul de Folclor „Doina Covurluiului”, Festivalul de muzică ușoară pentru copii „Ceata lui Pițigoi”, Festivalul de muzică populară pentru copii „Perla Dunării”, Festivalul „Ca la noi în Covurlui” etc. La rândul ei, Primăria municipiului Galați organizează anual un concurs de proiecte pentru organizarea de evenimente culturale, în acest an 2023 obținând finanțare de la bugetul local următoarele evenimente: Parada uniformelor militare, Picnic urban în familie, Arcul istoric la Galați, Festival Internațional de Muzică Veche Tradițională, Street Food Festival, Danube Rock Sounds 2023.

SPECTATORI LA REPREZENTAȚII TEATRALE ȘI ARTISTICE LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (NUMĂR PERSOANE)

PERIOADA 2016-2021

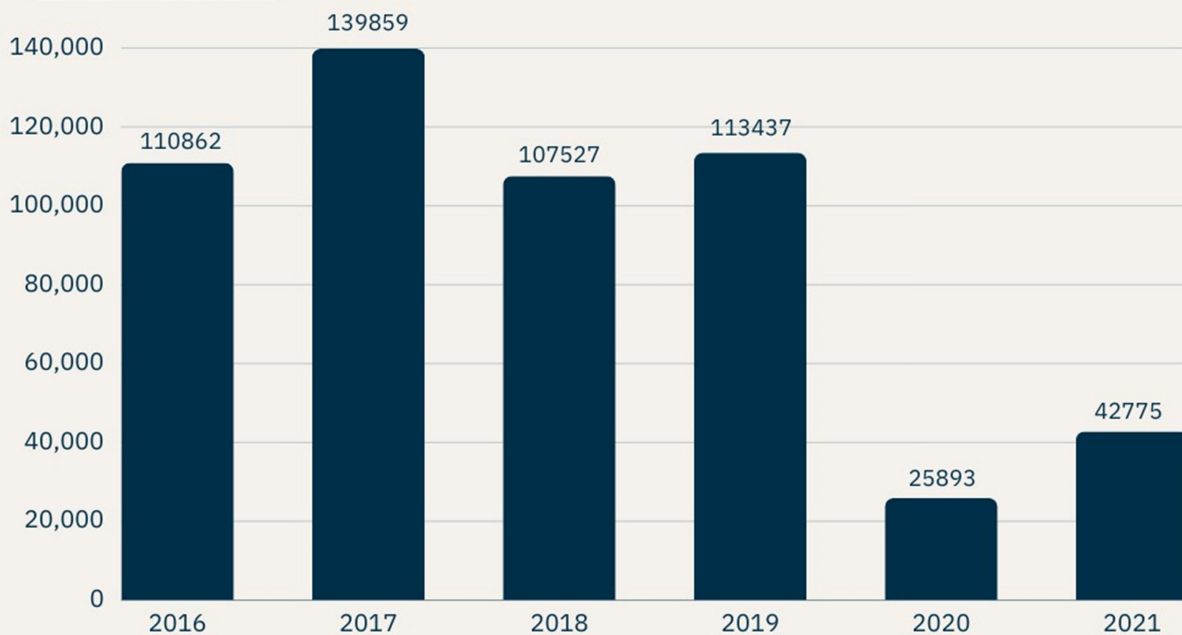

Figura nr. 36. Spectatori la reprezentații teatrale și artistice la nivelul județului Galați

Dacă muzeele, teatrele și cinematografia necesită o concentrare de resurse financiare, ce le aduc mai aproape de marile aglomerații urbane, bibliotecile și accesul la carte nu ar trebui să fie atât de discriminator în raportul dintre mediul urban și cel rural. Analizând statistic utilizatorii activi ai fondurilor de carte existente în cadrul bibliotecilor de pe raza județului Galați, îngrijorătoare este scăderea constantă a acestora, chiar dacă digitalizarea cărților și accesul tot mai facil al populației și, în special al tinerilor, către o astfel de formulă poate fi o posibilă explicație. Pandemia nu a făcut decât să încurajeze această tendință, iar bibliotecile ar trebui tot mai mult să dețină și să împrumute către public cărți în format digital, concomitent cu găsirea unor soluții (concursuri, porți deschise, colaborarea cu instituțiile de învățământ etc.) pentru a atrage publicul și tinerii. Observăm totuși o tendință de revenire dacă raportăm datele statistice din anul 2021 față de cele ale anului anterior (2020).

UTILIZATORI ACTIVI AI DIFERITELOR TIPURI DE BIBLIOTECI LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (NUMĂR PERSOANE)

PERIOADA 2016-2021

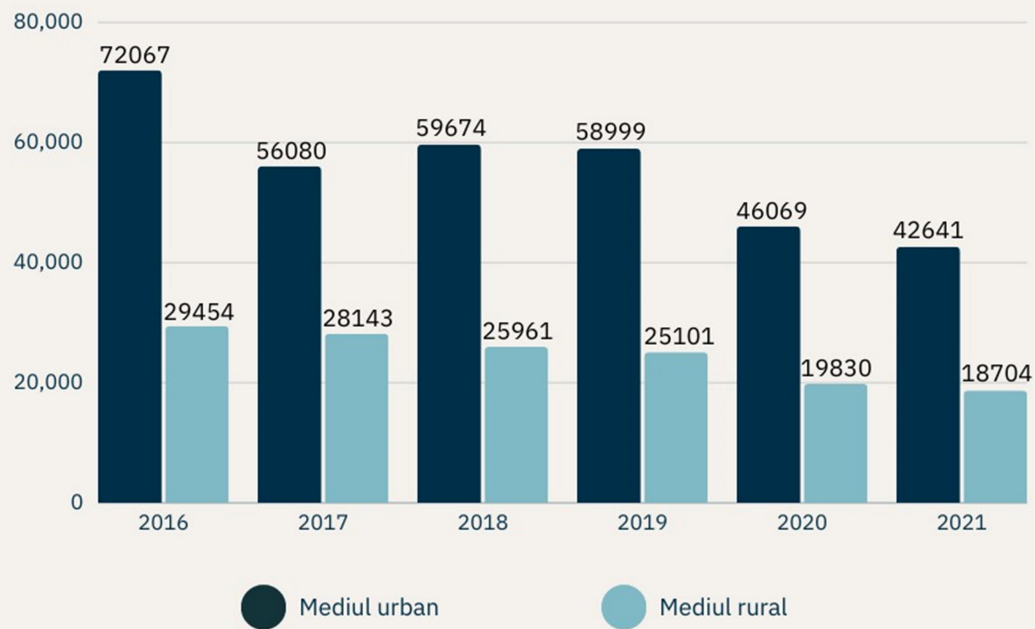

Figura nr. 37. Utilizatori activi ai diferitelor tipuri de biblioteci la nivelul județului Galați

Analizând diferențele înregistrate între mediul urban și cel rural, constatăm că în perioada studiată utilizatorii activi din mediul rural oscilează între o pondere minimă de 29,01% din masa totală în anul 2016 și una maximă de 33,41% înregistrată în anul următor (2017).

UTILIZATORI ACTIVI AI DIFERITELOR TIPURI DE BIBLIOTECI LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (MII PERSOANE)

PERIOADA 2016-2021

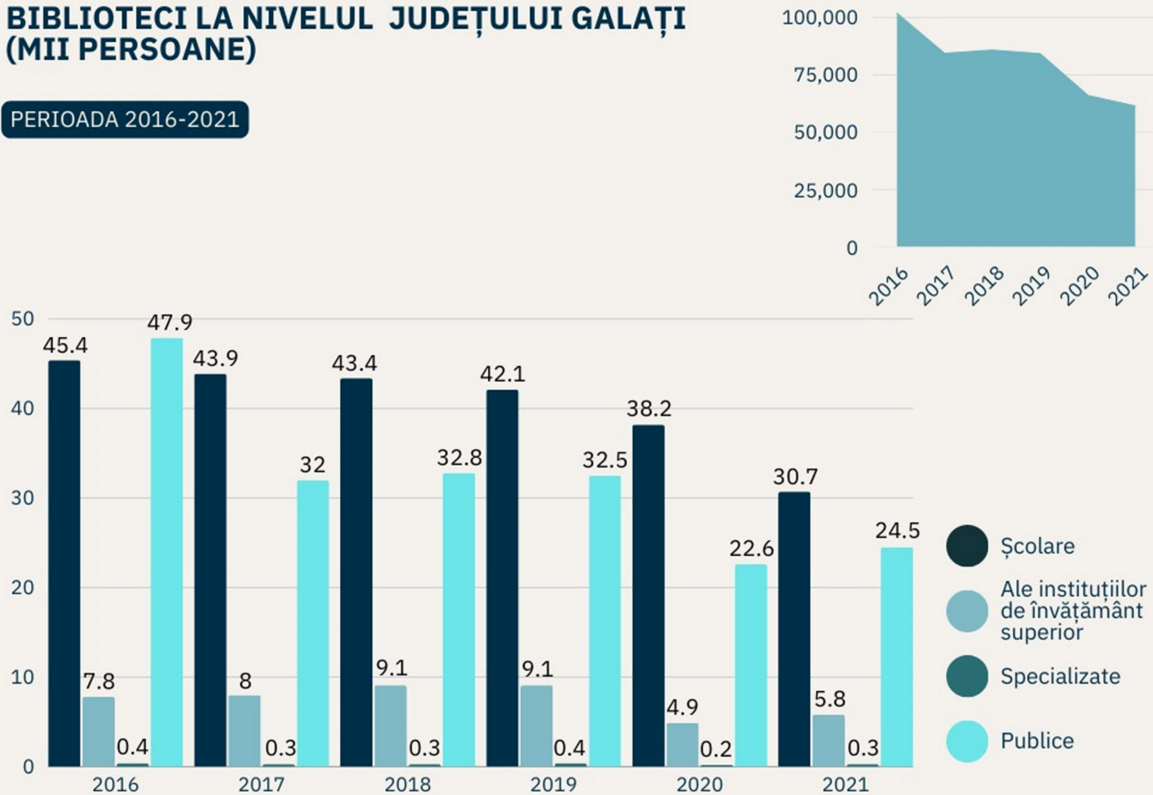

Figura nr. 38. Utilizatori activi ai diferitelor tipuri de biblioteci la nivelul județului Galați

În privința utilizatorilor activi ai diferitelor tipuri de biblioteci, deși tendința este relativ descrescătoare pe toate categoriile, observăm totuși că panta descreșterii este mai puțin pronunțată în cazul utilizării bibliotecilor școlare. Importanța lor este evidentă, îndeosebi în mediul rural, acolo unde tinerii, dar și celelalte categorii de vârstă, nu au sau au prea puține alternative. În acest sens, considerăm că ar fi oportună sprijinirea Bibliotecilor școlare din mediul rural cu fonduri noi de carte și transformarea/comasarea acestora în Biblioteci publice (în sensul găsirii unei formule care să permită utilizarea fondului de carte existent și de către alte categorii ale populației în afara celei școlare).

În concluzie, activitățile, evenimentele și serviciile culturale din județul Galați sunt caracterizate de numeroase aspecte pozitive, dar există o serie de discrepanțe dintre municipiile Galați și Tecuci, care dispun de o bună infrastructură culturală, și restul orașelor și comunelor din județ.

Este nevoie de o promovare mai accentuată a serviciilor oferite, mai ales în mediul online, pentru a atrage comunitatea locală și cea străină. Având în vedere interesul pentru facilitățile culturale specializate din categoria instituțiilor de spectacole, a cinematografelor și chiar a muzeelor, este necesară intervenția asupra acestor dotări prin sporirea numărului acestora,

inclusiv prin reînnoirea / regenerarea unor spații valoroase, care au un potențial pentru a atrage cât mai mulți utilizatori. Multe dintre echipamentele culturale din județ se confruntă cu o serie de provocări comune precum distribuția spațială și capacitatea de deservire a locuitorilor, vizibilitatea acestora, starea sau chiar atractivitatea. Toate acestea afectează gradul de atractivitate și imaginea de ansamblu a județului Galați, precum și capacitatea acestuia de a se remarca la nivel național și chiar internațional.

Consumul cultural din ultimii ani și oferta de evenimente culturale a avut de suferit din cauza pandemiei provocată de virusul Sars-Cov-2, iar revenirea la tendința de creștere din perioada anterioară crizei pandemice necesită stimularea consumului cultural. Printre posibilele inițiative: folosirea mai intensă a mediului online în vederea promovării instituțiilor și al evenimentelor culturale, prin dezvoltarea de pagini web, prin diverse proiecte specifice online etc.; digitalizarea unor resurse culturale care se pretează unui astfel de format – de exemplu folosirea unor coduri QR pentru o operă de artă, exponat sau chiar pentru instituțiile respective, care prin scanare cu smartphone-uri să le permită vizitatorilor obținerea de informații suplimentare în limba română și în alte limbi de circulație internațională despre obiectele/instituțiile respective; necesitatea diversificării activităților culturale din județ (mai ales a celor din mediul rural); folosirea căminelor culturale existente, precum și identificarea și valorificarea altor spații valoroase din perspectivă culturală; dezvoltarea unei agende culturale anuale la nivelul județului și promovarea ei intensă.

Promovarea și folosirea mai intensă a mediului online are și rolul de feedback, putând furniza instituțiilor culturale informații detaliate privind dinamica vizitatorilor și pot fi utilizate în scopul îmbunătățirii experienței vizitării muzeului / galeriei / bibliotecii pentru viitori vizitatori.

6. TURISM ȘI INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ

Pentru o comunitate bine încheată în jurul atuurilor și capacităților sale curente, cât și investită în construirea propriilor orizonturi de evoluare, turismul este o ramură esențială de dezvoltare economică și socială, care generează plus-valoare forte atunci când este exploatată strategic și asumat. Atunci când o comunitate caută să își organizeze (și) în perspectivă turistică mediul pe care îl locuiește și administrează, ea este avantajată sistemic, deoarece se află în situația de a-și evidenția instinctiv calitățile și a-și prefigura numerele în mod calculat potențialul polivalent. Identificarea și valorizarea turistică a resurselor de care dispun o localitate și regiunea ei înconjurătoare conduc la o tot mai bună cunoaștere a profilului care le este specific, inclusiv din punct de vedere identitar. Astfel, evidențierea resurselor materiale și imateriale care pot fi oferite înspre consum turistic, deopotrivă călătorilor și localnicilor, are nu numai rostul de a contribui la procesul de formare a unei imagini reprezentative în plan extra-comunitar, ci și acela de a sprijini (re)formularea ethos-ului intern, fapt care nu face decât să stimuleze energiile constructive, cele de protejare, punere în valoare și creștere comunitară.

Turismul este un domeniu social-economic deosebit de dinamic și elastic, în care există la fel de multe repere temporare precum dăinuitoare. Din acest motiv, el beneficiază de avantajul reinventării continue, dar este totodată presat de necesitatea ei, mai cu seamă în cazurile în care „produsele” nu îi sunt perene, adică nu au un statut deja validat de consumatori, într-un orizont temporal și calitativ suficient de vast. Astfel, el este un domeniu creativ, dar dependent de natura resorturilor pe care le are la dispoziție întru propria funcționalizare.

La nivel economic, atractivitatea și competitivitatea turismului se află în relație de interdependență cu procese precum dezvoltarea infrastructurală (transport, comunicații, energie, mediu, infrastructuri specifice domeniilor complementare turismului, precum cultura ori industriile sportiv-recreative) ori dezvoltarea afacerilor și a parteneriatelor în sectoarele public și privat. Astfel, rezultatele activităților desfășurate constructiv în jurul turismului au un impact important asupra economiilor naționale, regionale și locale, în final sprijinind procesul de creștere a calității vieții comunitare.

Deoarece este sensibil la condițiile socio-politico-economice care decid ritmurile de modificare a cererii de consum, turismul este o industrie foarte competitivă și instabilă, trebuind constant supravegheată și îngrijită, moral și material. Pentru a fi atractivă pentru consumatori, deci productivă economic, oferta turistică locală și regională trebuie să fie atent construită în jurul unei imagini specifice, al unui set de produse care să stimuleze interesul și aprecierea publicului-țintă, și mai ales în jurul unei infrastructuri funcționale. Astfel, coerența strategică, cantitatea și calitatea serviciilor sunt în mod egal importante pentru atragerea unui consum durabil, indiferent de ramura turistică în care el se dezvoltă.

Profilul turistic al județului | Județul Galați nu este receptat drept o destinație turistică ori culturală consacrată, această caracteristică proiectându-se prea puțin asupra imaginii sale externe

și chiar asupra propriei identități regionale. În parte, situația este cauzată de faptul că, deși în municipiu și județ există un patrimoniu (natural, material, imaterial) care oferă suficiente direcții de exploatare turistică activă, nici una dintre acestea nu s-a distins/nu a fost utilizată strategic în conturarea unui profil turistic vizibil, specific regiunii, care să poată fi recunoscut în mod spontan de călători și localnici deopotrivă. Precum se observă în *Strategia de Dezvoltare a Județului Galați pentru perioada 2021-2028* (p. 40), lipsa unei identități asumate, elaborate și exersate în mod coordonat, afectează ritmul de dezvoltare a turismului local și regional.

În condițiile în care necesitatea aplicării unei strategii coerente de dezvoltare și stimulare a turismului este subliniată structural în această *Strategie* generală curentă, este de remarcat faptul că subiectul turismului gălățean a fost tratat analitic în anul 2014, în cadrul unui studiu dedicat și amplu (145 pp) privind *Valorificarea elementelor de potențial turistic în scopul dezvoltării teritoriale a județului Galați prin conexiune la nivel regional*, însemnând prin legarea sa la resursele și circuitele celorlalte județe din cadrul Regiunii de dezvoltare Sud-Est⁴⁴.

În acest material extins, tema turismului local și regional a fost abordată explicativ în cadrul național al momentului, au fost urmărite elemente de dezvoltare teritorială integrată, prin planuri și servicii turistice, au fost prezentate formele de turism practicate în județul Galați (fiind identificate atât arealele cu potențial pe fiecare formă, cât și zonele având cel mai mare potențial general de dezvoltare turistică), au fost prezentate metode de investigare a domeniului privat/public privind potențialul turistic, a fost analizată dezvoltarea teritorială integrată, ca rezultată a dezvoltării formelor de turism în teritoriu (inclusiv identificarea ipotezelor de valorificare turistică pe areale, marketing-ul turistic specific județului Galați, implicarea administrației publice în dezvoltarea turismului județean ș.a.). Analiza a abordat inclusiv chestiunea creării unei identități turistice, puternice și clare atât la nivel regional cât și național, subliniind faptul că acest aspect este neglijat în promovarea turistică a județului Galați⁴⁵. În condițiile în care, fără a nesocoti pașii făcuți de-a lungul ultimului deceniu în direcția sprijinirii și dezvoltării conținuturilor de profil, analizele anului 2023 continuă să releve aceeași slăbiciune sistemică, devine deosebit de important ca faptul să fie abordat de factorii cu putere de decizie și implementare, iar ca intervențiile necesare să se planifice și să se facă în manieră coordonată, inter-instituțională, precum și într-un parteneriat funcțional între mediul public și cel privat.

Pentru județul Galați, procesul de particularizare turistică nu se poate concentra în jurul unui element singular ori guvernator, așa cum este cazul altor destinații naționale. În schimb, identitatea sa este compozită, construibilă în jurul mai multor direcții, care „contribuie mai mult sau mai puțin la conturarea unei imagini turistice de ansamblu”⁴⁶. Conform autorilor studiului din anul 2014, acestea ar fi identitatea urbană, mediul cultural-religios, peisajul natural, agrementul

⁴⁴ Disponibil la adresa cjalati.ro/images/stories/formulare/studiu-turistic-221014m.pdf (accesat 15.07.2023)

⁴⁵ *Valorificarea elementelor de potențial turistic în scopul dezvoltării teritoriale a județului Galați prin conexiune la nivel regional*, p. 104

⁴⁶ Ibidem, p. 105

(vânătoarea și pescuitul) și turismul rural/agroturismul. Alte forme, identificate fără a fi inițial incluse în „rețeaua identitară”, sunt turismul de croazieră și cel de afaceri, care pot fi însă puse în relație directă cu mediul municipiului Galați. Pentru ca domeniul turismului județean să se poată realmente extinde din punct de vedere organizatoric, infrastructural și economic este nevoie ca aceste caracteristici să fie asumate ca premise și operaționalizate strategic, astfel încât obiectivele, metodele și instrumentele de implementare ale unui plan de dezvoltare turistică să aibă coerență și șanse de reușită într-un orizont de timp calculabil.

Turismul gălățean în statistici (perioada 2016-2022) | Valorile diverselor elemente ilustrative pentru ritmul în care se desfășoară activitatea turistică în județul Galați au fost relativ stabile pe parcursul ultimilor ani, ceea ce înseamnă că, cel puțin în condițiile curente, domeniul s-a statornicit într-un echilibru funcțional între dimensiunile cererii și capacitatea de răspuns a ofertei. Principalul factor destabilizator s-a arătat a fi, așa cum a fost de așteptat, blocarea liberei circulații sociale și a tuturor activităților turistice, în primăvara anului 2020, pe fondul pandemiei cauzate de răspândirea virusului SARS-COV-2. Ulterior, revenirea treptată la obiceiurile comunitare, inclusiv la cele de consum turistic, au readus valorile afectate înspre niveluri pre-pandemice. Mai mult, în urma restricțiilor de lungă durată, care au lăsat impresii negative asupra mentalului public și au modificat natura și ritmul de urmărire a priorităților de consum, prezența anumitor tipuri de turiști a sporit și a îmbunătățit vizibil o serie de valori statistice județene.

Mersul turismului gălățean poate fi urmărit, în primul rând, după dinamica infrastructurii de cazare. În evoluțiile acesteia, salturi evidente s-au produs între anii 2010-2011 (de la 21 la 35 de unități, cu restrângere ulterioară), 2014-2015 (de la 32 la 40 de unități, urmat de creșteri minore și stabile)⁴⁷, 2019-2020 (de la 43 la 51 unități), cu scădere în 2021 (de la 51 la 48 unități, v. Tabel nr. 20). Se poate observa faptul că, înainte de anul pandemic, furnizorii de servicii de cazare estimaseră nevoia de suplimentare a ofertei de găzduire turistică, numai pentru ca încercările lor de mărire a activității să fie regresate prin restricțiile și perturbările specifice perioadei următoare. În 2021, după depășirea condițiilor speciale, numărul structurilor de primire turistică a scăzut, dar nu a dat complet înapoi la valorile anterioare (ale anului 2019), reușind să mențină peste 50% din avansul împlinit.

Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică (nr. unități) la nivelul județului Galați								
Tipuri de structuri de primire turistică	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani						
		Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
		UM: Numar						
		Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
		6946	7905	8453	8402	8610	9146	9120
-	Galați	40	42	43	43	51	48	48

Tabel nr. 20. Structuri de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică la nivelul județului Galați

⁴⁷ Direcția Județeană de Statistică Galați, galati.insse.ro/produse-si-servicii/statistici-judetene/turism/structurile-de-primire-turistica-cu-functiuni-de-cazare-turistica (accesat 17.07.2023)

Capacitatea propriu-zisă de cazare (calculată per persoană) a crescut simțitor în 2020, pe fondul măririi numărului unităților de primire, dar și al restructurărilor funcționale impuse de circumstanțele medico-sanitare, multe suplimentări venind în sprijinul nevoilor speciale de carantinare. În anul 2021 s-au impus micșorări vizibile, ca efect al scăderii încasărilor, a profiturilor și a puterii de întreținere. De notat este faptul că în 2022 cantitatea locurilor individuale de cazare a recăpătat suplimente consistente, fără a ajunge însă la nivelul din anul 2020 (maximul perioadei 2016-2022) și nici la cel al anului anterior, ci oprindu-se în jurul valorii din anul 2016 (v. Tabel nr. 21).

Capacitate de cazare (nr. persoane) la nivelul județului Galați								
Tipuri de structuri de primire turistica	Macroregiuni, regiuni de dezvoltare și județe	Ani						
		Anul 2016	Anul 2017	Anul 2018	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022
		UM: Locuri						
		Locuri	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri	Locuri
		328888	343720	353835	356562	358119	364507	367386
-	Galați	2074	2053	2067	2095	2196	1981	2076

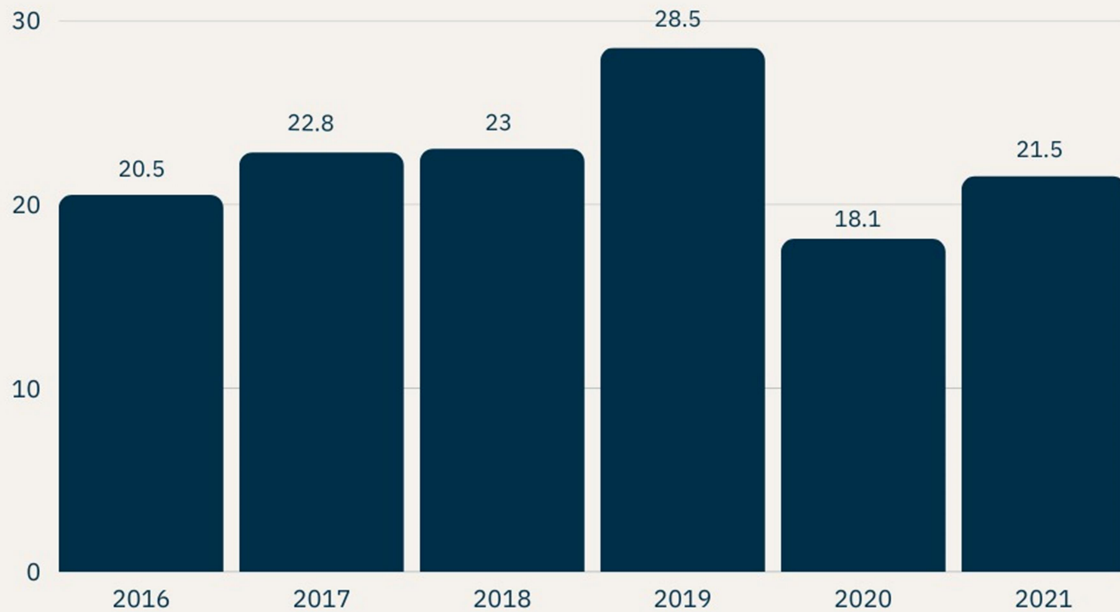
Tabel nr. 21. Capacitate de cazare (nr. persoane) la nivelul județului Galați

În anii 2016-2021, capacitatea de cazare a județului Galați a fost utilizată în proporțiile nete prevăzute în figura 40. Cifrele ilustrează un progres discret, dar continuu, în primii ani ai intervalului, cu o creștere vizibilă a gradului de ocupare în anul 2019 și o scădere pe măsură în anul următor, al restricțiilor de circulație și măsurilor de distanțare socială. În anul 2021, primul de revenire la o funcționare relativ normală, valorile de ocupare a locurilor de cazare au crescut înapoi, dar la media caracteristică anilor 2016-2017, rămânând, deci, la o valoare relativ mică – de numai 21,5% ocupare din total posibilităților de cazare. Faptul ilustrează gradul scăzut de interes turistic pe care îl atrage județul, posibila supradimensionare a ofertei de cazare în raport cu cererea momentului, repartizarea ineficientă a locurilor de cazare în zonele de necesitate ș.a.

INDICI DE UTILIZARE NETĂ A CAPACITĂȚII DE CAZARE TURISTICĂ ÎN FUNCȚIUNE LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (PROCENTE)

PERIOADA 2016-2021

48

Figura nr. 39. Indici de utilizare netă a capacității de cazare turistică în funcțiune la nivelul județului Galați

Numărul de persoane care s-au oprit, în scop turistic, în județul Galați a crescut constant între anii 2014 și 2017 (v. fig. 42) și, după un ușor regres în 2018, a atins un punct maxim în cuprinsul lui 2019. Condițiile nefavorabile ale anului pandemic au determinat scăderea la mai puțin de jumătate a numărului călătorilor din județ, pentru ca el să-și revină progresiv de-a lungul anului 2021 și să se ridice, în 2022, aproape de valorile anului 2017 (v. fig. nr. 41). Într-un clasament național aranjat în funcție de numărul anual de turiști pentru perioada 2016-2022, județul Galați a ocupat, în medie, locul 30 pe țară⁴⁹.

⁴⁸ DJS Galați, *Anuarul Statistic al Județului Galați*, ediția 2022, p. 244.

⁴⁹ statisticiromania.ro/clasamente (17.07.2023)

SOSIRI ALE TURIȘTILOR ÎN STRUCȚURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CĂZARE TURISTICĂ LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI

PERIOADA 2016-2021

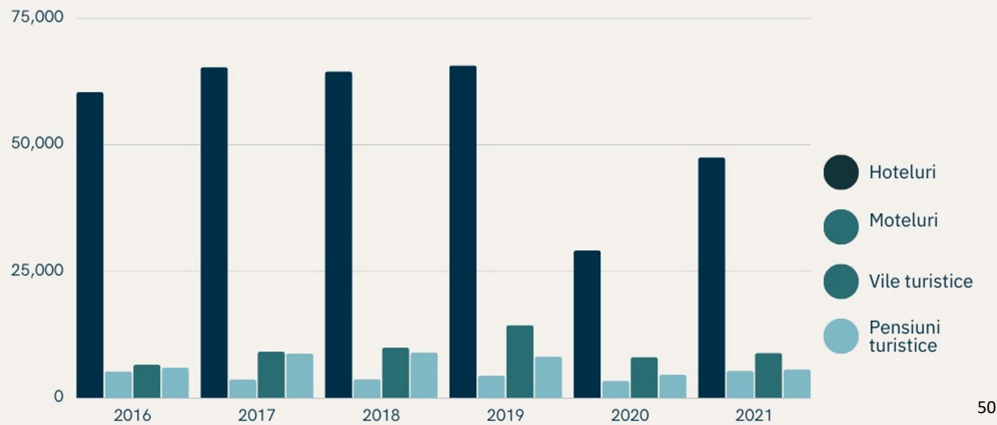

Figura nr. 40. Sosiri ale turiștilor în structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică

⁵¹Galațiul rămâne preferat de călătorii români, un segment mult prea mic dintre cei care îl vizitează venind din afara țării (v. fig. 43). În perioada 2016-2019, numărul turiștilor străini a crescut constant, situându-se între circa 12300 și aproape 14500 de persoane anual. În 2020, pe fondul contextului pandemic, numărul lor a scăzut drastic, cu circa 75%, la puțin peste 3500 de persoane (v. fig. nr. 44). Anul următor, prezența lor a început să se refacă, dar nu la un nivel comparabil cu cel pre-pandemic.

SOSIRI ANUALE ALE TURIȘTILOR LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (TIPURI DE TURIȘTI)

PERIOADA 2016-2021

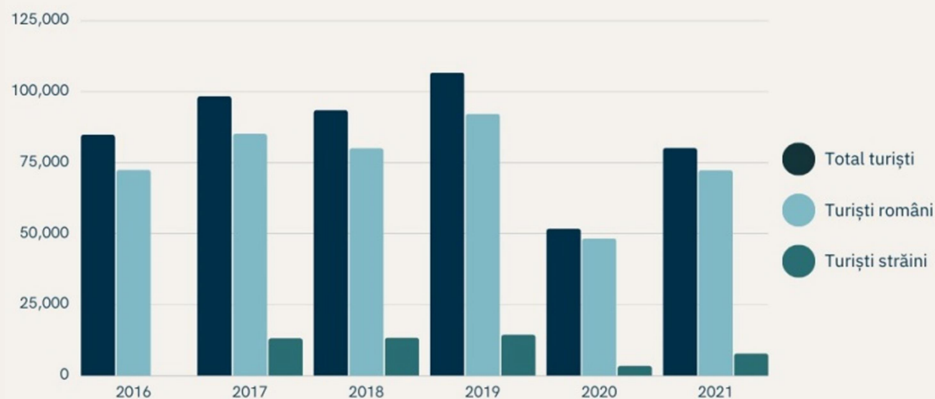

Figura nr. 41. Sosiri anuale ale turiștilor la nivelul județului Galați

⁵⁰ Sursa: statistici.insse.ro

⁵¹ Sursa: statistici.insse.ro

Privind în afara condițiilor speciale care au afectat temporar circulația turistică, mai cu seamă au blocat-o pe cea a vizitatorilor proveniți din afara județului sau a țării, slaba reprezentare a turiștilor străini în mediul gălățean este cel mai adesea pricinuită de lipsa de atractivitate a ofertei turistice, pe fondul slabei sale vizibilități în mediile de diseminare potrivite acestui segment de public, pe cel al lipsei de organizare unitară, coerentă, creativă și incitantă a obiectivelor turistice, dar și pe fondul accesibilității încă deficitară. Infrastructura terestră (rutieră și feroviară) este consumatoare de timp și rămâne limitată în a acoperi nevoile de transport specifice turismului de flux extern, care se bazează mai curând pe alte forme de călătorie. Totuși, este de așteptat ca recenta îmbunătățire a rețelei terestre, prin deschiderea podului rutier peste Dunăre în imediata vecinătate a municipiului Galați (oferind astfel o posibilitate de pătrundere mai rapidă dinspre Dobrogea, regiune cu vizibilitate turistică mai ridicată) să producă efecte benefice asupra dinamicii turistice locale și județene. Aceleași așteptări, întinse pe un orizont de timp mai vast, se leagă de proiectul construirii unui aeroport în apropierea municipiului Galați, fapt ce va rezolva o parte consistentă din problema accesibilității naționale și internaționale și va facilita atragerea turiștilor străini înspre județ. Cea de-a treia direcție esențială pentru operaționalizarea transportului turistic, în special a celui extern, în prezent extrem de slab valorificată în zona Galațiului, este calea navigabilă fluvială. Exploatarea corespunzătoare a acesteia – nu numai ca resursă locală pentru activități de agrement, ci ca mijloc de asigurare a deplasării persoanelor pe rute de distanță scurtă, medie și lungă –, prin asumarea dezvoltării unei infrastructuri și a unor servicii care să se concentreze realmente pe întregul potențial al Dunării, ar aduce avantaje incontestabile la nivelul economiei turistice și ar lega din nou Galațiul, moral și factual, la rețeaua europeană din care a făcut parte în secolele anterioare.

52

SOSIRI ALE TURIȘTILOR STRĂINI ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚIUNI DE CAZARE TURISTICĂ LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI

PERIOADA 2016-2021

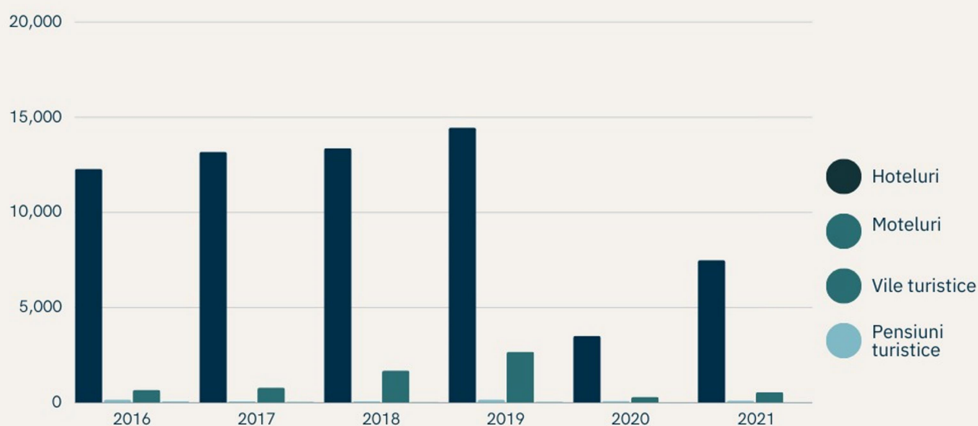

Figura nr. 42.
Sosiri ale turiștilor străini în structurile de primire cu funcțiuni de cazare turistică

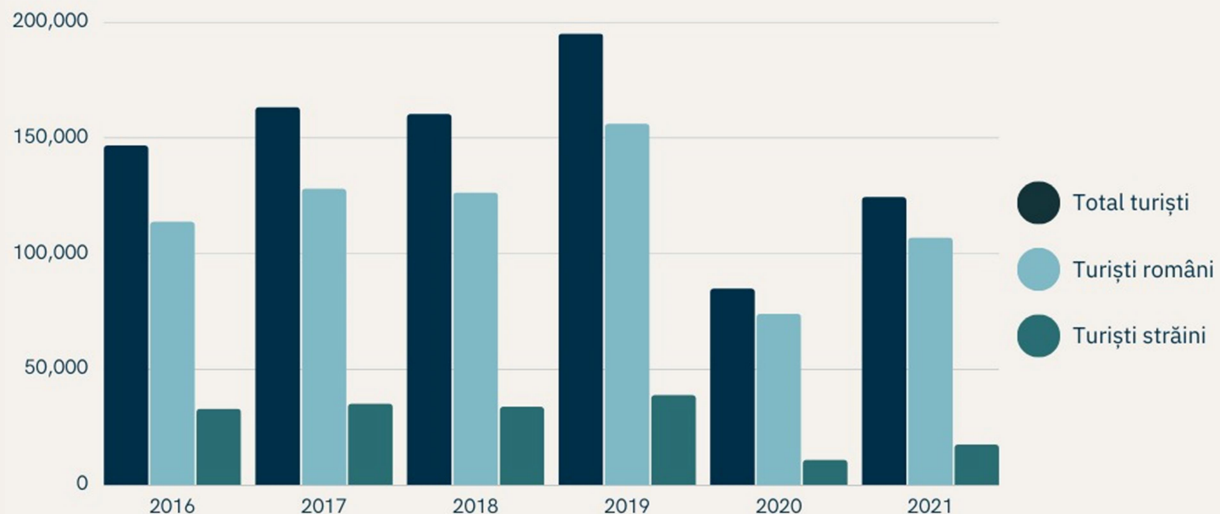
⁵² Sursa: statistici.insse.ro

Sosirea turiștilor în Galați este doar parțial ilustrativă pentru gradul în care aceștia „consumă” efectiv oferta de petrecere a timpului în plan local și județean. Complementare în acest sens sunt valorile privind înnoptările și durata ocupării spațiilor de cazare. Într-un clasament național compus pentru perioada 2016-2022, județul Galați s-a situat, în medie, pe locul 32, având valoarea cea mai bună în anul 2020 (locul 30) și pe cea mai slabă în anii 2021 și 2022 (locul 34 pe țară)⁵³. Poziția favorabilă din anul 2020 nu este reprezentativă pentru calculul real al consumului turistic, deoarece ea nu face decât să indice rezultatul îngreunării circulației și al necesității de respectare a condițiilor de staționare impusă și carantinare. În schimb, scăderea valorică din anii post-pandemici indică faptul că, sub posibilitatea reluării din plin a activităților turistice la nivel național și internațional, zona Galațiului s-a arătat neatractivă, aglomerările reconcentrându-se în regiunile cu identitate turistică tradițională. Evoluțiile nevoilor și interesului turiștilor (români) de a înnopta în județul Galați pot fi urmărite în graficul de mai jos:

ÎNNOPTĂRI ÎN STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICĂ CU FUNCȚII DE CAZARE TURISTICĂ LA NIVELUL JUDEȚULUI GALAȚI (TIPURI DE TURIȘTI)

PERIOADA 2016-2021

54

Figura nr. 43. Înnopțări în structurile de primire turistică cu funcții de cazare turistică la nivelul județului Galați

Important de considerat este faptul că, nefiind o destinație cu popularitate recunoscută, județul Galați nu poate întreține aceleași valori de ocupare și rentabilitate turistică pe cuprinsul

⁵³ statisticiromania.ro/clasamente (20.07.2023)

⁵⁴ Sursa: statistici.insse.ro

întregului an calendaristic. Acestea sunt variabile, cotele anumitor perioade fiind mai încurajatoare și mai exploatabile pentru dezvoltare. Rate mai bune de circulație și de ocupare se înregistrează, de pildă, în luna aprilie. Fiind mai populară ca perioadă de vizitare, ea poate fi folosită și pentru urmărirea dinamicii anuale a turismului din Galați.

Din perspectiva acestei luni de primăvară, cu condiții agreabile activității turistice, se poate observa cum, în general, interesul vizitatorilor a crescut de-a lungul ultimilor ani, și cum el și-a revenit în ritm susținut după regresul major cauzat de situația pandemică din anul 2020. Conform datelor statistice (v. Tabel nr. 6), prezența turiștilor în județul Galați, în luna aprilie, și-a revenit simțitor în anul 2021, pentru ca în 2022 să se afle deja la nivelurile pre-pandemice, iar în 2023 să atingă maximum ultimilor ani, cu o creștere de 17,7% față de perioada echivalentă anterioară. Astfel, în acest moment și din acest punct de vedere, locul județului în clasamentul național este mai favorabil, urcând la poziția 27. Ceea ce a rămas stabil în luna aprilie 2023 a fost interesul relativ scăzut al turiștilor de a înnopta în județul Galați, locul ocupat în topul național revenind la 30⁵⁵.

JUDEȚUL GALAȚI – NUMĂR DE TURIȘTI SOSIȚI

PERIOADA APRILIE 2017- APRILIE 2023

TURIȘTI STRĂINI

TURIȘTI ROMÂNI

APRILIE 2017	APRILIE 2018	APRILIE 2019	APRILIE 2020	APRILIE 2021	APRILIE 2022	APRILIE 2023
7380	7449	7516	612	4919	7446	8764

TOTAL SOSIRI

Figura nr. 44. Număr de turiști sosiți la nivelul județului Galați

⁵⁵ statisticiromania.ro/clasamente (21.07.2023)

⁵⁶ Sursa: statistici.insse.ro

Făcând un excurs analitic, vedem cum în anul 2018 turiștii sosiți/care au înoptat în județul Galați au preferat oprirea la hoteluri (cu o pondere de 68,5% în totalul opțiunilor privind unitățile de primire turistică, 80,2% dintre ei alegând structuri de primire de 3 stele). Dintre cei sosiți, 86,9% au fost români și doar 13,1% străini (totuși, numărul străinilor a crescut cu 1,6% comparativ cu aceeași lună a anului 2017). Durata medie a sejurului în luna aprilie 2018 a fost de 1,6 zile (1,5 zile la turiștii români și 2,4 zile la turiștii străini)⁵⁷. În anul următor, doar circa 63% dintre turiști au oprit la hoteluri. Dintre cei sosiți, 90% au fost români (o creștere de peste 3 procente) și doar 10% străini (o scădere echivalentă). Durata medie a sejurului în aprilie 2019 a fost de 1,9 zile (1,9 zile la turiștii români și 2,5 zile la turiștii străini)⁵⁸. În 2020, contextul pandemic și condițiile medico-sanitare speciale au modificat simțitor maniera de alegere a spațiului de primire. Doar 9,2% dintre persoanele sosite în județ au mai ales să se oprească la hoteluri, și numai 8,7% dintre ei au și înoptat. Preferate au fost în schimb vilele turistice, cu o rată de alegere de 46%. Dintre călători, 99,5% au fost români și doar 0,5% au mai putut fi străini. Durata medie a șederii a fost în luna aprilie 2020 de 1,8 zile (1,7 zile la români și 3,7 zile la străini)⁵⁹. În aprilie 2021, sub revenirea la condiții normale de funcționare turistică, sosirile în județul Galați au crescut cu 703,8%. Dintre acestea, 92,6% au fost ale turiștilor români, iar 61,4% au fost, din nou, opriri la hoteluri. Acestea au reținut 69,9% din totalul înoptărilor propriu-zise, având o creștere de 666,9% față de aceeași perioadă a anului anterior. Vilele turistice, poziționate secund în preferințe, au scăzut la numai 8,5% rată de alegere. Dintre înoptări, 87,2% au fost făcute de turiști români. Durata medie a sejurului în aprilie 2020 a revenit la niveluri pre-pandemice, de 1,7 zile (1,6 zile la turiștii români și 2,9 zile la turiștii străini)⁶⁰. În aprilie 2022, sosirile turistice în județul Galați au mai crescut cu 51,4%. Dintre sosiri, 88,6% au fost ale turiștilor români, iar opririle la hoteluri au reprezentat 70,2% din total. Pentru oprire au fost preferate unitățile de 3 stele, cu o rată de alegere de 74,9%. A crescut simțitor opțiunea pentru structurile de 4 stele, la 16,5%. Dintre înoptările propriu-zise, cele în hoteluri au reprezentat 70,4% din total, iar 87,5% din ocupări au fost făcute de români. Durata medie a șederii a fost de 1,5 zile (1,5 zile la turiștii români și 1,7 zile la turiștii străini, observându-se o scurtare vizibilă în cazul acestora)⁶¹. În aprilie 2023, sosirile în structuri de primire cu funcții de cazare turistică au crescut cu încă 11,2%. Cei mai numeroși au rămas turiștii români, cu 87,7% din totalul sosirilor în județ. Deși a reprezentat numai 12,3%, prezența turiștilor străini a avut totuși o creștere de 20,4% față de perioada anului anterior. Sosirile cele mai frecvente s-au menținut la hoteluri, cu o pondere de 66,7%, fiind preferate unitățile de 3 stele (78,7%), apoi cele de 4 stele (12,5%). Înoptările au avut o creștere de 7,6 procente, 86% dintre ele fiind ale turiștilor români, înregistrându-se deci o ușoară îmbunătățire a prezenței străinilor. Și anul acesta, preferate pentru înoptare au fost hotelurile (70%), apoi vilele turistice (8,5%), distingându-se însă

⁵⁷ galati.insse.ro/comunicate-de-presa/turismul-in-judetul-galati-in-luna-aprilie-2018/ (22.07.2023)

⁵⁸ galati.insse.ro/comunicate-de-presa/turismul-in-judetul-galati-luna-aprilie-2019/ (idem)

⁵⁹ galati.insse.ro/comunicate-de-presa/turismul-in-judetul-galati-luna-aprilie-2020/ (idem)

⁶⁰ galati.insse.ro/comunicate-de-presa/turismul-in-judetul-galati-luna-aprilie-2021/ (idem)

⁶¹ galati.insse.ro/comunicate-de-presa/turismul-in-judetul-galati-luna-aprilie-2022/ (idem)

și apartamentele și camerele de închiriat (6%). Durata medie de ședere a rămas de 1,5 zile, cu 1,4 zile la români și 1,6 zile la străini⁶².

Din toate datele extrase, se poate constata faptul că, fără a socoti afectările inevitabile produse de restricțiile anti-pandemice ale anului 2020 și de necesitatea de refacere cuprinsă în anul 2021, în intervalul 2016-2022/23 activitatea turistică din județul Galați a avut tendința de a-și îmbunătăți progresiv valorile globale. Aceasta nu a însemnat însă și evoluții remarcabile în indicii specifici de productivitate. Câștigurile constatate la nivelul prezenței călătorilor pot fi așezate mai curând în seama unor evoluții sociale și economice naturale și nu pot fi în mod cert considerate rezultatele unor eforturi concentrate de planificare turistică din punct de vedere infrastructural și organizatoric. Județul Galați rămâne o destinație cu potențial turistic, dar fără o exploatare unitară și operativă în acest sens, ceea ce îi răpește din atractivitate. Cifrele privind durata foarte scurtă de ședere a vizitatorilor în județ rămâne una dintre cele mai grăitoare mărturii ale acestui fapt.

Forme de turism și tipuri de atracții turistice | Județul Galați dispune de o multitudine și o diversitate de obiective, atât în perimetrul urban, peri-urban, cât și în cel rural, activitățile turistice diferențiindu-se în funcție de mediul desfășurării lor, dar și de tipologie. Astfel, pe teritoriul județean se disting, în linii mari, turismul urban, rural, turismul cultural, istoric, arhitectural, turismul de afaceri, de croazieră, turismul religios, turismul sportiv ș.a. Toate aceste forme s-au dezvoltat – și pot fi îmbunătățite cantitativ și calitativ – în jurul a două tipuri majore de atracții: cele **permanente** (obiectivele culturale fixe, precum atracțiile istorice, arhitecturale, religioase, instituții de artă și muzeistice, activități sportive și de agrement care se pot desfășura în orice anotimp etc.) și cele **sezoniere** ori **temporare** (activități de sport și agrement a căror desfășurare este dependentă de condițiile naturale ori de un program secvențial, evenimentele culturale cu statut extraordinar, festivalurile etc.).

În județul Galați, **turismul urban** poate fi practicat în municipiul-reședință și, cel mult, în orașul Tecuci, medii în care sunt concentrate cele mai importante elemente de interes social-cultural, profesional, economic, infrastructural. Cele două zone urbane cuprind și cea mai mare parte a formelor diverse de activitate cu profil/potențial turistic, dând ofertei locale o compoziție complexă și larg cuprinzătoare. Aceasta înseamnă că ele au posibilitatea de a se dezvolta în destinații atractive, mai cu seamă pentru forma de turism urban ce a prins în ultimii ani tot mai multă popularitate la nivel național: călătoriile de scurtă durată/de weekend, de tip City-break, în care este urmărită acumularea de experiențe multiple, active, variate în capacitatea lor de a ilustra trăsăturile mediului social-cultural local (istorie, artă, arhitectură, gastronomie, obiceiuri, sport și petrecere a timpului liber ș.a.) și care, prin reunire, exprimă spiritul comunitar propriu unei localități sau regiuni. Important de amintit este faptul că, potrivit statisticilor ultimilor ani (v. Tabel nr. 7), turismul din orașul Galați și din județ este deja caracterizat de această formă de ședere cu durată redusă. El nu este însă atât o exprimare a dinamismului turismului de tip City-break cât este ilustrarea fondului că, deocamdată, vizitele turistice desfășurate în zonele urbane ale Galațiului

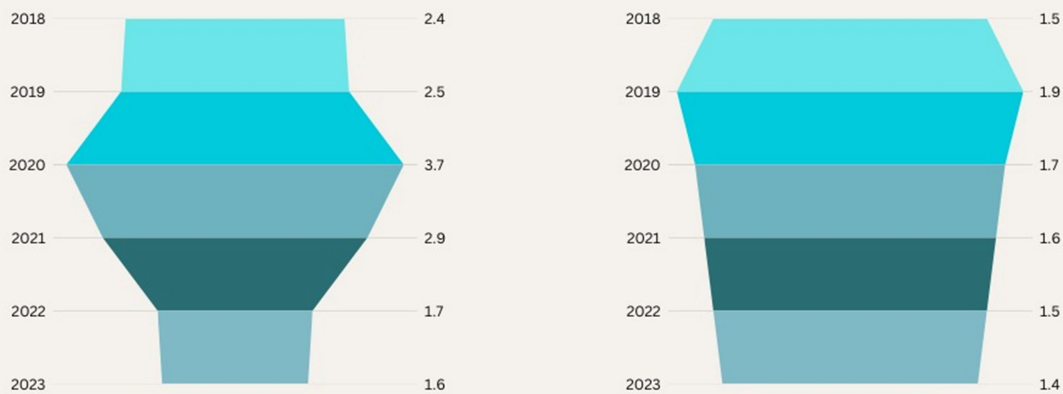
⁶² galati.insse.ro/comunicate-de-presa/turismul-in-judetul-galati-luna-aprilie-2023/ (idem)

rămân mai curând unele de conjunctură decât de selecție. Mai cu seamă în cazul persoanelor venite din exteriorul județului, activitatea turistică rămâne deseori predeterminată contextual, ca manifestare a unui interes de nișă (participare la evenimente de natură diversă ori la activități limitate sezonier) ori ca produs secundar al tranziturilor, al șederilor în interes profesional etc.

DURATA MEDIE A SEJURULUI ÎN JUDEȚUL GALAȚI (ZILE)

PERIOADA APRILIE 2017- APRILIE 2023

TURIȘTI STRĂINI

TURIȘTI ROMÂNI

APRILIE 2018	APRILIE 2019	APRILIE 2020	APRILIE 2021	APRILIE 2022	APRILIE 2023
1.6	1.9	1.8	1.7	1.5	1.5

DURATA MEDIE A SEJURULUI (ZILE)

63

Figura nr. 45. Durata medie a sejurului în județul Galați

O informație importantă este totuși aceea că, prin comparație cu perioadele anterioare, în anii 2020 se poate observa o ușoară îmbunătățire a prezenței turiștilor urbani, atât individuali cât și de grup, pe fondul unor noi tendințe de cerere și consum turistic, apărute în context post-pandemic, în urma evoluției nevoilor și gusturilor sociale, dar și a îmbunătățirii infrastructurii turistice naționale, regionale și locale. Pentru vizitatorii care călătoresc sub intenția / necesitatea unui tranzit rapid (turism de weekend, turism de tip City-break, turism determinat de călătoria de afaceri), obiectivele cele mai vizibile și mai accesibile rămân cele concentrate în mediul urban. În acest context, orașele Galați și Tecuci au șanse încurajatoare de a se dezvolta în atracții pentru șederi de tipul City-break-urilor planificate. Pentru aceasta este însă foarte importantă vitalizarea procesului de organizare asumată a ofertei turistice urbane și peri-urbane, care are nevoie să fie

⁶³ Sursa: statistici.insse.ro

unitară, coerentă, structurată tematic în jurul unor circuite funcționale și complementare, să fie însoțită de prezentarea completă și clară a serviciilor și facilităților aflate la dispoziția călătorilor, să aibă parte de o mediatizare solidă în spațiul național ș.a.m.d.

Dintre obiectivele urbane la care accesul turistic poate fi **permanent**, preferate sunt cele de natură **culturală**, cu organizare instituțională: Muzeul de Istorie „Paul Păltănea”, cu secțiile sale municipale (Casa Colecțiilor, Casa Cuza Vodă), Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine la Dunărea de Jos (cel mai mare muzeu de profil din țară), Muzeul de Artă Vizuală, Complexul Muzeal de Științe ale Naturii „Răsvan Angheluță”, cu secțiile sale, Muzeul de Istorie „Teodor Cincu” din Tecuci, Muzeul Aviației/Expoziția permanentă „Aeronautica Moldovei” din Tecuci, Teatrul Dramatic „Fani Tardini”, Teatrul Național de Operă și Operetă „Nae Leonard” (cele 2 din urmă fiind repere importante și în ceea ce privește atracțiile temporare, în lumina marilor evenimente naționale și internaționale pe care le organizează periodic).

O altă categorie esențială este cea a lăcașurilor de cult, cele de tradiție istorică și de mare însemnătate spirituală și socială: Catedrala Arhiepiscopală, Biserica Sf. Nicolae, Biserica Vovidenia, Biserica Mavromol, Biserica fortificată Sf. Precista, Biserica Trei Ierarhi, Biserica Sf. Spiridon, Mănăstirea Sf. Arhangheli Metoc, bisericile etniilor (armeană, greacă, bulgărească, lipovenească, romano-catolică, protestantă, Templul meseriașilor israeliți) în Galați, Biserica Sf. Gheorghe în Tecuci.

Din punct de vedere istoric, orașele Galați și Tecuci au potențial de interes turistic, fundamentat într-un patrimoniu material și imaterial în cuprinsul căruia se regăsesc elemente cu o largă întindere cronologică și tematică. Atunci când sunt rememorate obiectivele istorice urbane, și mai ales atunci când se caută optimizarea operaționalizării lor turistice, nu trebuie pierdut din vedere faptul că fondul istoric al județului – și mai ales cel al municipiului Galați – este unul larg, cu o anvergură temporală ce pornește încă din preistorie și atinge repere în antichitate, ev mediu, modernitate și contemporaneitate. Primele mărturii arheologice ale prezenței umane în locurile ocupate astăzi de mediul urban și peri-urban, organizarea comunitară sub prezența romană, apoi în timpurile tulburi ale epocii medievale și ale modernității timpurii, stabilizarea politică, economică și socială obținută treptat în modernitatea plină, dezvoltarea comunitară, cosmopolitismul și însemnătatea europeană a regiunii, apoi rolul celor două orașe și a zonelor lor înconjurătoare în timpul marilor evenimente ale epocii contemporane trebuie să fie legate logic și armonios între ele, prezentate coerent și atractiv, astfel încât rostul lor informativ să se poată dezvolta realmente într-un produs coeziv de natură turistică.

În spațiul urban și zonele limitrofe, tematica istorică începe de la obiective precum situl arheologic de la Tirighina-Barboși, cavoul roman descoperit în interiorul orașului Galați, biserica fortificată Sf. Precista, poarta de han turcesc. Cele mai multe repere se evidențiază apoi în cuprinsul epocilor contemporană și recentă, atracțiile fiind de asemenea natură încât interesul pentru cunoașterea istorică se poate îmbina armonios cu puțința de a explora elemente de interes social-cultural, precum trăsăturile și evoluțiile artei arhitecturale ori recompunerea ethos-ului comunitar

al timpurilor trecute. Drept astfel de atracții/posibile atracții se disting, în municipiul Galați, obiectivele cuprinse de ansamblurile urbane (străzile Domnească, Eroilor, Nicolae Bălcescu), de străzile istorice Al. I. Cuza și Mihai Bravu, dar și de zonele cele mai vechi ale așezării (Valea orașului, Portul), precum: casa familiei Fernic, casa Cavaliotti, Grand Hotel, casa Fanciotti (astăzi Librăria Humanitas), casele Macri (foste sedii pentru consulatele spaniol și portughez), casa Lambrinidi (sediul Regionalei CFR), casa Serfioti (Librăriile Alexandria), casa Bozini–Gheorghiev–Gheșov (Casa Artelor), casele Drăgănescu, casa Gheorghiadis (Centrul Cultural „Dunărea de Jos”), casele Doiciu, casa industriașului Max Auschnitt, casa Balș, casa Costache Negri, localul Seminarului Teologic Ortodox, localul Institutului catolic Notre Dame de Sion (parte a campusului universitar), sediul sucursalei Băncii Naționale a României, Palatul Cercului Militar, Palatul Poștelor, Palatul Navigației, Palatul Culturii (Teatrul Dramatic), Palatul Școlilor Comerciale (parte a campusului universitar), Palatul Simion Gheorghiu, Palatul Comisiei Europene a Dunării (Biblioteca Județeană „V. A. Urechia”), Palatul Robescu (Palatul Copiilor), Palatul Administrativ (Prefectura județului), Palatul de Justiție (Rectoratul Universității „Dunărea de Jos”), Palatul Episcopal al Dunării de Jos (Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine de la Dunărea de Jos). În orașul Tecuci, turismul de interes istoric și arhitectural se poate organiza în jurul unor obiective precum Primăria Veche (Casa de Cultură), fostul Tribunal județean, casa Calistrat Hogaș, casa Ioniță Hrisanti, casa Jan Koppethki, casa Natalia Negru, casa Theodor Cincu, casa Tudor Pamfile, casa vornicului Dumitru Tiron. Deja consistentă, lista enumerată este departe de a fi exhaustivă, multe alte obiective putând fi incluse în trasee tematice particularizate (pe criterii de felul perioadelor istorice, stilurilor arhitectonice, naturii și utilității clădirilor, apartenenței la comunitățile etno-confesionale ș.a.m.d.).

Lista atracțiilor urbane cu specific istoric și cultural se poate completa prin monumentele de for public, numeroase și diverse ca tematică, stilistică, unicitate, utilitate în evoluția morală și materială a comunităților locale. Printre acestea se regăsesc compoziții ilustrând elemente de interes particular, regional, dar și de interes național, personalități sau evenimente care au marcat maniera în care s-a alcătuit de-a lungul timpului viața politică, economică, socială. Printre ele atrag atenția piese speciale ori unice prin felurile lor de reprezentativitate (v. de pildă Monumentul Cercetașilor din Tecuci, bustul hatmanului Ivan Stepanovici Mazepa din Galați, statuia poetului Mihai Eminescu în fostul Parc Municipal al Galațiului, prima de felul său din țară, ș.a.). În cazul monumentelor de for public întâlnim și o desfășurare temporală interesantă, care actualizează diacronic formele de exprimare ale spiritului comunitar. În acest sens, un mare potențial de valorificare turistică îl au lucrările publice ridicate de generațiile recente, și care au un caracter special din punct de vedere social-cultural, precum operele de artă monumentală expuse în Galați, pe faleza Dunării, într-un veritabil muzeu de artă modernă în aer liber, unic în România.

Lista obiectivelor cultural-istorice întâlnite în mediul urban gălățean este vastă și prezintă o capacitate ridicată de exploatare turistică individuală, respectiv în asociere *intra* și *inter* județeană. Cel puțin în cazul municipiului-reședință, perspectiva maximizării atracțiilor istorico-culturale cu acces permanent este avantajată de proximitatea orașului Brăila, împreună cu care se pot construi circuite tematice, a căror valorificare să fie mutual benefică în creșterea ritmului și valorilor turismului local și regional. O analiză empirică constituită în jurul activității întreprinzătorilor

privăți (ghizi specializați) relevă faptul că acest parteneriat este deja funcțional la nivel informal, existând un interes activ al turiștilor (români și străini deopotrivă) pentru descoperirea îmbinată a obiectivelor culturale și istorice cuprinse în aglomerarea urbană Galați-Brăila. Valorificată în mod conștient și asumat, această cerere naturală poate fi stimulată la nivel local și poate contribui consistent la o mai bună închegare a prezenței turistice în zona municipiului nostru. Același principiu de organizare poate fi exersat în extinderea unei legături funcționale între orașele Galați și Tecuci, prin popularizarea unor oferte turistice urbane pre-construite sub formă tematică în jurul celor mai semnificative atracții locale.

În același orizont de interes social-cultural și istoric, în mediul urban gălățean este / poate fi valorificată turistic o serie de atracții **temporare** sau **sezoniere**, cele mai multe dintre ele luând forma festivalurilor tematice coordonate de marile instituții de cultură (Teatrul Dramatic „Fani Tardini”, Teatrul Național de Operă și Operetă „Nae Leonard”, Centrul Cultural „Dunărea de Jos”, Muzeul Istoriei, Culturii și Spiritualității Creștine ș.a.). De menționat aici sunt evenimente precum Festivalul Național de Comedie, Festivalul Internațional „Leonard”, Festivalul Danube Jazz & Blues, Festivalul Folk la Dunăre, Festivalul Danube Rock Sounds, Festivalul Internațional de Fanfare „Josif Ivanovici”, Festivalul de Folclor „Doina Covurluiului”, Festivalul de muzică veche „Dimitrie Cantemir”. Având deja o tradiție stabilă în urma lor, precum și conținuturi deosebite din punct de vedere calitativ, toate acestea sunt evenimente cu un renume bine construit pentru public. Cu o consistentă cerere locală și cu recunoaștere obținută la nivel național și internațional, ele pot fi optimizate drept momente de puternică atragere turistică la nivelul județelor înconjurătoare și al țării. De asemenea, evenimentele centrate pe muzică au un potențial crescut de atragere a unui public internațional, sub condiția extinderii numărului și varietății serviciilor oferite pe parcursul perioadei de desfășurare, a contractării unor seturi de artiști selectați după criterii valide de popularitate, și a unei popularizări accentuate în mediile de informare utilizate cel mai des de publicul-țintă.

Din direcția interesului turistic pentru istorie, este obligatoriu de atins subiectul festivalurilor de reconstituire istorică (reenactment) și a oportunităților majore pe care ele le deschid pentru integrarea zonelor urbane și peri-urbane gălățene în circuite tematice deja validate la nivelul publicului național. Putându-se construi în jurul resurselor materiale și imateriale ale oricărei epoci istorice, spectacolul de reconstituire istorică este flexibil, imaginativ și atractiv pentru spectatori, mai cu seamă când are caracter interactiv. Turismul de reconstituire istorică este un curent de mare succes în întreaga Europă, tot mai des și mai calitativ exploatat și în România, având posibilități clare de dezvoltare într-un brand local. Exemple grăitoare în acest sens sunt Festivalul DacFest (Măgura Uroiului/Simeria, județul Hunedoara), cel mai mare festival de reconstituire antică din România, în ediția din anul 2023 participând 14 trupe de reconstituire istorică și peste 300 de reenactori din Europa, Festivalul Cetăților Dacice (județul Alba), Festivalul Dacilor Liberi (Baia Mare), Festivalul Roman Apulum (Alba Iulia), Festivalul de reconstituire istorică de la Râșnov (județul Brașov), Festivalul de Jocuri și Reconstituiri Istorice DAPYX (Medgidia), Festivalul Dacic Petrodava (Piatra Neamț), lista putând continua înspre o componentă deosebit de consistentă. Prin prezența vestigiilor antice în zonele lor limitrofe sau în vecinătate

geografică, orașele Galați și Tecuci au o ocazie clară de a valorifica din plin acest tip de turism. De aceea, este deosebit de importantă continuarea, respectiv reluarea celor 2 festivaluri tematice – „Piroboridava” și „Antiquitas Rediviva” – precum și mediatizarea lor puternică la nivel regional și național.

O altă direcție valorificabilă în dezvoltarea turismului urban județean este cea a evenimentelor cu profil sportiv sau cu caracter apropiat acestuia. Organizate cu o periodicitate stabilă, ele oferă posibilitatea de atragere constantă a unui flux tot mai mare de vizitatori provenind din grupuri-țintă specifice. Chiar dacă limitată în timp și spațiu, fiind determinată de interesul aproape singular față de acțiuni cu caracter special, prezența acestora în mediul comunitar gălățean reprezintă totuși o ocazie favorabilă de diseminare a ofertei turistice și de creare a unui interes față de oportunitățile de petrecere a timpului în cele 2 orașe și în județ. Calculând în raport cu natura și mărimea lor, unele dintre cele mai relevante evenimente, din acest punct de vedere, ar fi Semi-maratonul Galați, meciurile pe teren propriu ale echipei de fotbal SC Oțelul Galați (mai ales luând în vedere vizibilitatea națională câștigată prin promovarea în Liga I), dar și evenimente precum mitingul aviatic din cadrul Festivalului „Smaranda Brăescu” de la Tecuci.

La nivelul **județului**, rețeaua cu potențial turistic dispune de linii culturale, istorice, religioase, de agrement și odihnă, ale căror elemente componente sunt exploatate independent și instinctiv de către public, cu o rată scăzută de rentabilitate la nivelul valorilor generale de referință.

Un patrimoniu bogat din punct de vedere material și moral este cel religios, lăcașurile de cult din județul Galați purtând o mare însemnătate spirituală și culturală pentru comunitatea stabilă, dar și una turistică, deoarece întrețin o dinamică vizibilă în ceea ce privește interesul asupra călătoriilor de nișă. Locuri bine-cunoscute și îndrăgite de pelerinaj religios sunt mănăstirile Vladimirești, Buciumeni și Adam, ale căror cadre de așezare și natură a activităților tradiționale le mențin deschise, drept medii de refugiu și recuperare sufletească, pe tot parcursul anului calendaristic. Turismul religios este de asemenea o punte de legătură către forme culturale și istorice de interes turistic, având în vedere faptul că o parte dintre bisericile și mănăstirile din județ sunt clasate pe lista monumentelor istorice ori dețin un patrimoniu care este valorificat muzeistic. În acest profil se înscriu cele trei mari mănăstiri numite, mănăstirea „Sfinții Martiri Brâncoveni” din Cârломănești, comuna Cerțești, și biserica sa de lemn (singura de felul ei din județul Galați, având și caracteristici structurale unice în țară), biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Serdaru, comuna Nicorești, biserica „Sf. Nicolae” din Berești-Meria, biserica „Adormirea Maicii Domnului” din Roșcani.

În plan cultural și istoric, cele mai vizibile obiective de pe cuprinsul județului sunt cele administrate instituțional: Casa Memorială „Costache Negri” din comuna omonimă, Casa „Hortensia Papadat Bengescu” din comuna Ivești, Casa Rurală „Ioan Avram Dunăreanu” din comuna Suhurlui, Colecția Muzeală Odaia Manolache din comuna Vânători, Muzeul etnografic „Petre Caraman” și Muzeul Zonei Pescărești din Pădurea Gârboavele, Muzeul viu „Vatra cu Dor” din comuna Șivița

(administrare privată în folos public)⁶⁴. Alte atracții de profil sunt ansamblul palatului Crissoveloni din comuna Ghidigeni (proprietate privată), ansamblul conacului Nestor Cincu din comuna Munteni, conacul poetului Costache Conachi din comuna Munteni și poarta sa în stil gotic, unică pentru această parte din țară (proprietate privată, aflată în stare avansată de degradare), conacul „Tache Anastasiu” din comuna Grivița, monumentul funerar al generalului Alexander Wasilewich Gelhard din comuna Valea Mărului. Precum se poate observa din notațiile individuale, o parte din aceste obiective prezintă probleme greoi de depășit în privința unei minime valorificări în circuit turistic.

În plan pur istoric, o posibilitate de valorificare turistică ar fi cea a patrimoniului arheologic, prin conectarea rețelistică a obiectivelor desfășurate pe teritoriul județean (situl Negrilești, situl Piroboridava, necropola birituală și situl de la Lunca, Valul lui Traian) cu punctele de interes prezente în interiorul și în jurul municipiului Galați (cavoul roman, castrul de la Tirighina-Barboși). Pentru acest lucru este însă necesară rezolvarea stării de conservare și punerea în valoare a siturilor urbane.

Spre deosebire de cele 2 orașe, în care aglomerarea teritorial-administrativă facilitează contactul vizitatorilor cu o mare parte din obiectivele ce desfășoară activități cu profil turistic – ori care au posibilitatea de a fi cât de puțin exploatate în acest sens –, în spațiul județean dinamica turistică întâmpină dificultăți specifice, vizavi de accesul la atracții (pe fondul răspândirii într-un areal fizic mai întins) ori operaționalizarea unora dintre obiective (pe fonduri diverse, precum natura proprietății asupra patrimoniului ori starea sa de întreținere).

În cuprinsul județului, rate mai bune de exploatare o pot avea formele de turism rural și de agrement, în lumina faptului că acestea presupun mai puțin parcurgerea unui circuit pentru vizitarea obiectivelor, și mai mult ideea de staționare într-un punct care oferă în mod concentrat servicii de nișă. Exemple în acest sens sunt participările la festivaluri și festivități (Festivalul Lavandei, Sărbătoarea Salcâmului – Berești, Sărbătoarea Bujorului – Băneasa, Reditu, Sânzienele și Drăgaica – Frumușița) și sejururile de agrement în zonele de apă și pădure: v. activitățile disponibile în cuprinsul Pădurii Gârboavele (parcul de aventură, Grădina Zoologică, Centrul de Echitație „Descoperim natura călare” etc.), vizitarea dunelor de nisip și a pădurii de la Hanu Conachi (rezervație de interes botanic și forestier, sit de importanță comunitară ca parte a rețelei ecologice europene Natura 2000⁶⁵), pescuitul la baza de agrement Zătun, complexul lacului Brateș, la Cotul Pisicii, etc.

În mediul urban și peri-urban, oportunitățile de dezvoltare a programelor și activităților cu profil turistic sunt numeroase și complexe, aici fiind concentrate cantitatea și varietatea obiectivelor de profil. În mod natural, această „aglomerare” produce și cea mai intensă activitate turistică de la nivelul județului. Totuși, valorificarea patrimoniului turistic așteaptă îmbunătățiri precise, deoarece întâlnește piedici concrete în încercarea de a se ridica constant la cote mai

⁶⁴ Ghidul muzeelor înregistrate de Institutul Național al Patrimoniului, ghidulmuzeelor.cimec.ro (10.07.2023)

⁶⁵ V. Ordinul Ministerului Mediului și Dezvoltării Durabile, nr. 1964/13 decembrie 2007.

ridicate în orizont cantitativ și calitativ. De pildă, se poate sublinia faptul că, dintre cele două categorii de atracții turistice menționate anterior (permanente și sezoniere/temporare), obiectivele fixe ridică deseori cele mai mari dileme de eficientizare, deoarece funcționalizarea lor se obține prin eforturi de termen lung, implicând navigarea unor obstacole legal-administrative și nevoia unor investiții materiale consistente și presante. Mai mult, în cazul obiectivelor cu caracter permanent, una dintre cele mai vizibile probleme este cea a infrastructurii sau a unei stări materiale care să le susțină exploatarea optimă. Exemple esențiale pot fi extrase din segmentele de interes ale turismului cultural ori sportiv, precum: starea de degradare a unor elemente de patrimoniu istoric (v. cavoul roman, poarta de han turcesc din Galați) și a multora dintre clădirile istorice regăsite pe străzile de referință ale municipiului Galați și orașului Tecuci, care altminteri ar putea servi drept obiective de interes în cadrul unor trasee tematice, bazate pe istorie locală și artă arhitecturală; limitările la care este supusă activitatea unora dintre marile instituții de cultură, din pricina lipsei unor sedii adecvate (v. Muzeul de Artă Vizuală, Teatrul Național de Operă și Operetă „Nae Leonard”, Teatrul de Păpuși „Gulliver”, inclusiv secțiile municipale ale Muzeului de Istorie „Paul Păltănea”, pe fondul întârzierii termenelor de repunere în circuit public, în așteptarea avansării proiectelor de reabilitare structurală); starea de degradare sau de funcționare sub-optimă a principalelor baze sportive, dar și lipsa în municipiul Galați a unui stadion central, de mare capacitate și multifuncțional, care să îndeplinească nevoile de găzduire pentru o varietate de evenimente social-culturale și sportive de anvergură (singurul stadion de mare dimensiune, *Dunărea*, cu capacitate de circa 24 000 de persoane, fiind scos din uz public); lipsa unui punct funcțional de debarcare a călătorilor de pe vasele de croazieră fluvială, ceea ce răpește o foarte mare parte din oportunitățile de atragere a turiștilor externi.

Tot din perspectiva infrastructurii materiale, activitatea turistică a mediului urban gălățean, cu extindere directă asupra capacității de valorificare a ofertei turistice din cuprinsul întregului județ, este dezavantajată de absența unor centre de informare și de ghidaj turistic, care să faciliteze accesul rapid și ordonat la informații de profil. Creșterea ratei și a vizibilității intervențiilor de informare publică este esențială pentru optimizarea nivelului de absorbție socială a cunoștințelor privind oportunitățile de desfășurare turistică în plan local și regional. În scopul unei mai bune popularizări a acestora, un folos suplimentar ar putea fi câștigat prin afișarea de info-grafice în zonele centrale ale orașelor Galați și Tecuci, pe rutele de circulație intensă și în vecinătatea celor mai importante spații de cazare turistică, sub forma unor panouri de mari dimensiuni care să ilustreze punctele și circuitele de interes local și județean, și care să facă trimitere către mediile de informare suplimentară. Pentru un acces modern, facil și mobil, prezentări extinse ale obiectivelor și traseelor, serviciilor și facilităților turistice pot fi încărcate în sistem electronic, pe platforma *Galați City App*, care să fie în mod obligatoriu menținută la zi, mai ales în ceea ce privește un calendar al evenimentelor din orașe și județ.

Din perspectiva infrastructurii imateriale, în plan organizatoric, activitatea turistică din mediul urban (cu aceeași extindere către întreaga situație județeană) este defavorizată de lipsa unor trasee tematice pre-formate, care să fie compuse din repere (istorice, culturale, de sport și agrement etc.) regăsite în plan local și regional.

03

C A P I T O L U L

ANALIZA SWOT PRIVIND
VALORIFICAREA CULTURII ȘI A
PATRIMONIULUI EXISTENT ÎN
JUDEȚUL GALAȚI

SWOT

DOMENIUL EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

P
U
N
C
T
E

T
A
R
I

- Existența a acel puțin unei grădinițe și a unei școli în fiecare UAT din județul Galați.
- Prezența instituțiilor liceale în UAT-uri rurale.
- Performanță la nivel național a unor licee teoretice din Galați.
- Existența unor specializări liceale ca industrie alimentară care pot fi oferite ca modele de bună practică în învățământul tehnic.
- Existența de parteneriate pentru învățământ dual și practica elevilor cu peste 50 de operatori economici.
- Existența programelor de formare continuă oferite de instituții publice.
- Prezența a două universități în municipiul Galați.

P
U
N
C
T
E

S
L
A
B
E

- În mediul rural, conform tendințelor din contextul suprateritorial, populația școlară și aparatul didactic sunt în scădere.
- Infrastructura școlară supraîncărcată, cu peste 30 de elevi pe sală de clasă.
- Laboratoarele școlare, atelierele, sălile și terenurile de sport lipsesc în multe comune din județ.
- Liceele tehnice și tehnologice au probleme de promovabilitate la examenele naționale.

O
P
O
R
T
U
N
I
T
Ă
Ț
I

- Existența fondurilor europene sau internaționale ce oferă finanțare pentru sprijinirea învățământului preșcolar, școlar, tehnic și vocațional și universitar.
- Dezvoltarea învățământului tehnic și dual de excelență.
- Județul Galați face parte din "Euroregiunea Dunărea de Jos", fapt ce reprezintă o oportunitate în atragerea de fonduri și în crearea de proiecte în domeniul educației cu impact major.

A
M
E
N
I
N
T
Ă
R
I

- Atractivitate mai mare pentru alte centre universitare, în rândul absolvenților de liceu.
- Imagine precară a învățământului tehnic la nivel național, acesta nefiind considerat o alternativă viabilă la învățământul teoretic.

SWOT

INSTITUȚII ȘI INFRASTRUCTURĂ CULTURALĂ

PUNCTE TĂRI

- Majoritatea covârșitoare a UAT-urilor din județ dispun de dotări culturale de bază (biblioteci publice și cămine culturale /case de cultură), precum și de dotări sportive.
- Din punctul de vedere al diversității ofertei, instituțiile și companiile private din județ care activează în domeniul culturii furnizează o gamă aproape completă de servicii.
- Autoritățile locale manifestă un interes în creștere față de dezvoltarea infrastructurii și a activităților culturale, sportive și de agrement, iar multe din dotările existente sunt în proces de reabilitare.
- Starea foarte bună a infrastructurii naționale de internet și generalizarea utilizării tehnologiilor smart (aplicații mobile, hărți interactive, tichet online etc.) pot fi folosite pentru a îmbunătăți accesibilitatea ofertei culturale și turistice.
- Pentru dezvoltarea și valorificarea resurselor culturale, sportive și turistice, comunitățile pot accesa surse de finanțare atât europene, cât și naționale.

PUNCTE SLABE

- Infrastructura culturală prezintă deficiențe majore și relativ numeroase; sunt necesare modernizarea și dotarea clădirilor existente, construirea unor spații noi și dotarea lor adecvată, dar și digitalizarea activităților culturale.
- Distribuția facilităților culturale specializate (muzee și colecții publice, instituții și companii de spectacole, cinematografe) este dezechilibrată, favorizând mun. Galați în raport cu toate celelalte UAT-uri ale județului (inclusiv orașele Tecuci, Berești și Târgu Bujor).
- Din motive de factură economică, facilitățile culturale specializate din mediul urban nu își împlinesc vocația/funcția supraterritorială în raport cu locuitorii din mediul rural.
- Multe dintre clădirile de patrimoniu existente în mediul urban se află în proprietate privată și nu sunt reabilite.
- Patrimoniul cultural din mediul rural nu beneficiază de o infrastructură care să îl facă accesibil turiștilor; lipsesc facilitățile locale de cazare, masă și transport.

OPORTUNITĂȚI

- Încadrarea în sistemul urban Brăila-Galați, una dintre cele mai mari aglomerări urbane ale țării (de aproximativ 700.000 de locuitori), poate facilita accesul la un bazin important de potențiali vizitatori.
- Potențial de includere a resurselor județului Galați în produse integrate la nivel supraterritorial, în cadrul sistemului urban Galați-Brăila, și potențialul de dezvoltare a arealului ca un pol de atracție la nivel regional pentru zona de est a țării.
- Existența stațiunii turistice Tulucești, prima localitate de interes turistic local din județul Galați, constituită conform H.G. nr. 852 / 13.08.2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, în urma actualizării din luna octombrie 2020.
- Construirea și darea în folosință a podului peste Dunăre poate atrage o serie de vizitatori în zonă.

AMENINȚĂRI

- În ciuda unei oferte diversificate de resurse culturale și turistice, județul Galați nu poate concura cu gradul ridicat de dotare și de atractivitate al unor destinații deja consacrate la nivel național și chiar internațional (București, Cluj, Constanța, Iași, Sibiu, Brașov etc.).
- Cel mai practicat tip de turism este cel de scurtă durată (durata medie de ședere a turiștilor este de sub 2 zile, iar indicele de utilizare a capacității turistice ajunge la ca 27%).
- Activitățile turistice din județ au un caracter relativ sezonier.
- Digitalizarea instituțiilor culturale este una relativă; site-urile acestora conțin informații limitate și neactualizate, iar arhitectura lor le face greu de utilizat.

SWOT

PATRIMONIUL CULTURAL IMOBIL

P
U
N
C
T
E
T
A
R
I

- Existența unor obiective de patrimoniu cultural și istoric de interes național (lăcașuri de cult, clădiri-monument, vestigii, etc.).
- Potențialul organizării unor circuite tematice care să includă și situri arheologice sau monumente istorice.
- Varietatea istorică, tipologică și culturală a patrimoniului local.
- Existența unor monumente încadrate în categoria valorică A, atât în ceea ce privește siturile arheologice, cât și în zonele de patrimoniu construit.
- Existența unui patrimoniu imaterial bine reprezentat (tradiții, obiceiuri, etc.).
- Existența unui PUZ - Zone construite protejate al municipiului Galați.
- Potențialul centrului vechi al municipiului Galați de a deveni muzeu în aer liber, datorită varietății de stiluri arhitectonice specifice secolelor XIX-XX.
- Restaurările de clădiri istorice realizate de autoritățile locale în ultima perioadă.
- Existența unei preocupări sporite a publicului și a organizațiilor non-guvernamentale pentru protejarea patrimoniului local.

P
U
N
C
T
E
S
L
A
B
E

- Majoritatea monumentelor istorice din județ se află într-o stare avansată de degradare și nu sunt valorificate corespunzător în scop turistic.
- Inserarea de clădiri moderne, ce nu respectă caracterul zonelor istorice sau a zonelor construite protejate.
- Lipsa însemnelor de monument și a semnalizării corespunzătoare a zonelor protejate.
- Accesul auto nesemnălit și neamenajat corespunzător către obiectivele de patrimoniu istoric și cultural.
- Lipsa unor programe de restaurare și reabilitare a monumentelor istorice.
- Acces limitat pentru persoanele cu dizabilități.
- Nerespectarea regulamentelor locale de urbanism în ceea ce privește zonele de protecție sau ansamblurile urbane.
- Lipsa unui PUZ - Zone construite protejate pentru centrul istoric al municipiului Tecuci.
- Numărul mic de obiective de patrimoniu înscrise în Lista Monumentelor Istorice.
- Lipsa interesului și/sau a fondurilor proprietarilor pentru reabilitarea clădirilor monument istoric.

O
P
O
R
T
U
N
I
T
Ă
T
I

- Valorificarea turistică a vestigiilor istorice din zona Galați, monumentele arhitectonice, casele memoriale, lăcașurile de cult, vestigiile romane.
- Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru realizarea de investiții în trasee turistice și reabilitare obiective istorice/ culturale.
- Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru realizarea de investiții dezvoltarea unei infrastructuri turistice locale.
- Disponibilitatea, interesul și implicarea societății civile (ONG-uri) în promovarea și dinamizarea turismului.
- Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru realizarea investițiilor necesare pentru aplicarea PUZ pentru zona construită protejată.
- Posibilitatea accesării de fonduri europene pentru realizarea investițiilor necesare pentru aplicarea PUZ pentru Faleza Dunării.

A
M
E
N
I
N
T
Ă
R
I

- Nerespectarea reglementărilor urbanistice ale zonei construite protejate ce pot duce la degradarea fondului construit și amenință integritatea vizuală a ansamblurilor urbane.
- Degradarea imobilelor de patrimoniu în lipsa investițiilor.
- Intervențiile neautorizate la imobile și proprietăți private care contribuie la degradarea monumentelor sau a unității ansamblurilor construite protejate.
- Degradarea siturilor arheologice situate în extravilanul localităților rurale prin realizarea de lucrări agricole intensive.
- Folosirea unor tehnici și materiale de construcție necorespunzătoare pentru realizarea lucrărilor de restaurare monumentelor istorice, fapt care poate provoca daune grave pe termen mediu și lung.
- Agresivitatea noilor proiecte de dezvoltare imobiliară din zona periurbană.

SWOT

EVENIMENTE CULTURALE

P
U
N
C
T
E
T
A
R
I

- Viața culturală intensă, activă, număr mare de operatori culturali.
- Densitate și diversitate mare de evenimente culturale.
- Scena instituțională este bine dezvoltată.
- Public receptiv, interesat.
- Tendință crescătoare de prezență a evenimentelor culturale și pe perioada verii (oferta culturală crește).
- Prezența universităților gălățene contribuie la creșterea profilului cultural al orașului – generează creatori și public.
- În ciuda crizei economice, sectorul cultural este în creștere – mai multe evenimente, un public mai mare.

P
U
N
C
T
E
S
L
A
B
E

- Lipsa unui calendar de evenimente și a unui sistem integrat de management al spațiilor/infrastructurii.
- Lipsa unei politici culturale locale coerente și asumate de toți factorii interesați – administrație, instituții, organizații culturale, mediul academic etc.
- Lipsa de cooperare/cooperarea scăzută între instituții și operatorii independenți;
- Slabă comunicare inter- și intra - instituțională.
- Cultura partenerială – nu se regăsește la nivel decizional – asumarea politică redusă.
- Modul de socializare și educare a tinerelor generații pentru cultură – nivelul scăzut de educație culturală, preferința pentru cultura de masă.
- Accesul la cultură este limitat atât fizic (centru-periferie, mobilitate urbană), cât și social (grupuri dezavantajate).
- Concentrarea evenimentelor culturale în centrul orașului/în oraș (accesibilitate redusă din zone limitrofe).
- Starea centrului orașului – preponderență magazine second hand, gambling/săli de jocuri și farmacii.
- Lipsa culturii spațiului public și a bunului comun, vandalizarea orașului în timpul evenimentelor.
- Slaba promovare a evenimentelor culturale la nivel național și internațional.

O
P
O
R
T
U
N
I
T
Ă
T
I

- Posibilitatea accesării fondurilor europene, exercițiul 2021-2027, de tipul Europa Creativă și fondurile structurale.
- Cultura voluntariatului este în creștere – implicarea mai multor generații.
- Interesul și practicile de inovație socială/creativitatea socială.
- Atitudinea de participare și responsabilitate civică.
- Activarea spațiilor publice (manual de utilizare a spațiului public).

A
M
E
N
I
T
Ă
R
I

- Infrastructura de acces terestră subdezvoltată – autostrada nefinalizată, calea ferată nemodernizată.
- Transformarea agendei culturale a orașului într-o continuă serie de festivaluri și mega-evenimente.
- Incoerența în implementarea politicilor culturale la nivel național și local, prin lipsa de coordonare a obiectivelor, indicatorilor de performanță și calendarelor de implementare.
- Pierderea oportunităților de a valorifica, pentru comunitate, spații reprezentative pentru experiența colectivă (situri memoriale).

SWOT

OBICEIURI DE CONSUM CULTURAL

P
U
N
C
T
E

T
A
R
I

- Municipiile Galați și Tecuci dispun de o bună infrastructură culturală, care poate să ofere servicii culturale de bună calitate.
- Existența unor spații valoroase (Căminele culturale) care pot fi valorificate prin spectacole artistice itinerante sau prin seri cinematografice de artă.

P
U
N
C
T
E

S
L
A
B
E

- Instabilitatea produsă în consumul cultural înregistrat pe fondul crizei pandemice cu virusul Sars-Cov-2.
- Discrepanța în ceea ce privește infrastructura culturală dintre municipiile Galați și Tecuci și restul județului.
- Lipsa unui brand local.

O
P
O
R
T
U
N
I
T
Ă
Ț
I

- Realizarea unor strategii/studii de piață ar putea duce la ajustarea ofertei culturale la cerințele publicului, împărțit pe grupuri mult mai bine definite, ceea ce ar duce la un consum cultural mai ridicat.
- Construirea și promovarea unui brand județean în concordanță cu oportunitățile culturale și turistice ale județului.

A
M
E
N
I
N
Ț
Ă
R
I

- Mutațiile complexe produse în tiparul de consum cultural provocate de criza pandemică de Sars-Cov-2.

SWOT

TURISM ȘI INFRASTRUCTURĂ TURISTICĂ

PUNCTE TĂRI

- Diversitatea obiectivelor care pot fi valorificate din punct de vedere turistic.
- Forme multiple de turism (urban, rural, cultural-istoric, religios), dezvoltate atât prin coordonare administrativă cât și prin inițiativă privată.
- Eforturile de potențare a impactului economic și social al turismului în cadrul vieții comunitare beneficiază de atenția și sprijinul mediilor publice și private.
- Infrastructura de primă necesitate (cazare, alimentație) este suficient dimensionată, în proporțicu încărcătura turistică a unităților.
- Infrastructura de specific turistic îmbunătățită prin (re)deschiderea unor zone de petrecere a timpului liber, în special în spațiu deschis.
- Structurile administrative județene derulează proiecte active de parteneriat în dezvoltarea domeniului turistic, inclusiv alături de entități asemănătoare din regiunea Dunării de Jos și a Mării Negre, ceea ce avantajează crearea și aplicarea unor strategii comune și coerente, care implică integrarea eficientă a potențialului turistic gălățean în structurile și practicile unui spațiu comunitar și economic mai extins.
- Județul Galați reține specialiști în domenii valorificabile pentru îmbunătățirea strategică și practică a intereselor de dezvoltare turistică.

PUNCTE SLABE

- Inexistența unor puncte de informare turistică, cu vizibilitate publică
- Formele și conținuturile turistice nu sunt structurate tematic și nu sunt puse la dispoziția publicului în mod concentrat, ca oferte abordabile de circuite și activități (situație aplicabilă mai cu seamă în cazul turismului istorico-cultural).
- Elemente esențiale ale identității istorico-culturale locale și regionale, precum siturile arheologice, nu sunt în întregime restaurate și nu creează împreună un circuit turistic unitar.
- Se remarcă încetarea organizării Festivalului Antiquitas Rediviva care, alăturat unui traseu arheologic (municipal și județean), ar fi avut șanse ridicate de atragere turistică, aceasta mai cu seamă în contextul creșterii vizibile a popularității naționale a manifestărilor de reconstituire istorică.
- Obiectivele de patrimoniu religios din județ nu sunt suficient mediatizate în rândul turiștilor.
- Elemente majore de infrastructură social-culturală locală se află în stare de nefuncționalitate (v. stadionul Dunărea).
- Obiective turistice importante (precum Pădurea Gârboavele, cu toate complementele sale, ori mănăstirile din județ) sunt greu accesibile pentru turiștii care nu beneficiază de transport auto propriu.

OPORTUNITĂȚI

- Mobilitatea crescândă a populației va aduce beneficii social-economice generale regiunii și situației turismului local.
- Acordurile de cooperare încheiate cu structurile naționale și internaționale, pot fi exersate activ în schimburi de cunoștințe, experiență și strategii în vederea urmării unor scopuri comune de dezvoltare a turismului.
- Organizarea unei structuri trans-județene pentru valorificarea potențialului turistic al Dunării maritime.
- Noile evoluții în domeniul sportului local pot fi utilizate pentru stimularea turismului de nișă și integrarea celor atrași de astfel de evenimente în activități de alte profiluri turistice.
- Diseminarea virtuală a Ghidurilor culturale și turistice elaborate local (precum ar fi Ghidul Escapeland).
- Centrele virtuale de informare și promovare turistică (de ex. Galați City App) pot fi dezvoltate și diseminate prioritar drept instrumente de comunicare informativă și de ghidaj turistic indirect.
- Informarea publică privind oferta turistică a Galațiului poate fi exersată și prin amplasarea de panouri infografice în zonele cele mai tranzitate din municipiu și județ.

AMENINȚĂRI

- Creșterea gradului de mobilitate interjudețeană, prin deschiderea podului peste Dunăre, poate determina creșterea cotelor de părăsire a județului Galați, inclusiv în ceea ce privește opțiunile de călătorie pentru desfășurarea activităților turistice și de loisir.
- Instrumentele de promovare online a ofertelor turistice specifice orașului și județului au deseori rate scăzute de vizualizare și utilizare practică.

04

CAPITOLUL

DIRECȚII STRATEGICE PRIVIND
VALORIFICAREA CULTURII ȘI A
PATRIMONIULUI EXISTENT ÎN
JUDEȚUL GALAȚI

CAPITOLUL IV. DIRECȚII STRATEGICE PRIVIND VALORIFICAREA CULTURII ȘI A PATRIMONIULUI EXISTENT ÎN JUDEȚUL GALAȚI

Strategia de dezvoltare a județului Galați pentru perioada 2021-2028 consideră că suma oportunităților de petrecere a timpului liber reprezintă unul dintre aspectele care influențează decisiv calitatea vieții și imaginea de ansamblu a județului Galați. Din acest motiv, unul dintre cele opt obiective strategice de dezvoltare a comunității gălățene țintește să îl transforme într-un ***județ vibrant, care se bucură de o atractivitate sporită atât pentru locuitori, cât și pentru vizitatori, prin diversitatea ofertei culturale, sportive și de petrecere a timpului liber (OS8)***. Obiectivul are drept scop principal modelarea județului într-un habitat caracterizat de vitalitate, care furnizează opțiuni de recreere variate (activități culturale, sportive sau de agrement) și suficient de numeroase pentru a satisface interesele individuale ale cetățenilor săi. În secundar, obiectivul urmărește valorificarea și promovarea adecvată a potențialului local, astfel încât județul Galați să devină unul atractiv pentru turiști, iar ponderea sectorului turistic în economia acestuia să crească în mod semnificativ.

Pentru concretizarea obiectivului strategic au fost definite cinci **obiective specifice**.

OS 8.1. Vitalitate culturală sporită. Obiectivul urmărește dezvoltarea și consolidarea județului Galați drept un important centru cultural la nivel național. În acest sens, proiectează intervenții în ceea ce privește infrastructura și agenda culturală a județului, promovarea ofertei culturale și a patrimoniului imaterial local. În același timp, își propune să sprijine actanții locali relevanți, care prezintă interes major pentru creșterea standardelor în acest domeniu de activitate.

OS 8.2. Patrimoniu construit protejat și valorificat într-o manieră sustenabilă. Obiectivul este definit prin două scopuri simultane. În primul rând urmărește protejarea monumentelor istorice care conturează și contribuie la promovarea identității județene. În mod subsecvent, urmărește valorificarea activă unui număr cât mai mare de obiective de patrimoniu construit (monumente istorice), pentru ca acestea din urmă să devină parte din oferta culturală a județului.

OS 8.3. Ofertă diversificată și accesibilă a activităților sportive. Obiectivul urmărește să încurajeze practicarea sportului de către locuitorii județului Galați, înțeles ca o componentă fundamentală a stilului de viață echilibrat și sănătos. Avute în vedere aici sunt atât sportul de masă, cât și cel de performanță. În acest sens, infrastructura sportivă și promovarea ofertei de activități sportive sunt folosite drept instrumente principale pentru atragerea spre acest tip de activitate a unui număr cât mai mare de gălățeni, atât din mediul urban, cât și din mediul rural.

OS 8.4. Ofertă diversificată și accesibilă a activităților de agrement și petrecerea timpului liber. Obiectivul urmărește să asigure acces echitabil la oportunitățile de petrecere a timpului liber pentru toții cetățenii săi (atât pentru cei din mediul urban, cât și pentru cei din mediul rural). În acest sens, își propune să pună în valoare atât calitatea de pol de dezvoltare la nivel național a

municipiului Galați, cât și poziția geografică a județului Galați, privilegiată prin varietatea elementelor pe care i le pune la dispoziție cadrul natural.

OS 8.5. Destinație turistică atractivă, de notorietate regională și națională. Obiectivul are drept scop dezvoltarea infrastructurii turistice din județul Galați. Într-o primă fază, își propune să definească identitatea turistică a județului, promovând potențialul său pentru practicarea turismului de tip City-break, a turismului de afaceri, a turismului de evenimente sau chiar a agroturismului. Într-o fază secundară, urmărește să dezvolte această identitate, astfel încât județul să devină o destinație turistică de interes regional și chiar național.

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 1 – DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII CULTURALE

Raportând starea infrastructurii culturale existente la obiectivele specifice ale strategiei se conturează concluzia că este necesară proiectarea și aplicarea unui plan de intervenții orientat către patru domenii prioritare:

- 1) modernizarea infrastructurii instituționale pentru activități culturale;
- 2) extinderea infrastructurii instituționale pentru activități culturale;
- 3) facilitarea accesibilității evenimentelor culturale;
- 4) dezvoltarea obiceiurilor de consum cultural.

Domeniul de intervenție 1.1. – Modernizarea infrastructurii instituționale pentru activități culturale

Programul operativ 1.1.1. Bază de date pentru infrastructura culturală județeană

Un prim pas în acest domeniu de intervenție trebuie să fie crearea unui instrument electronic de evidență (bază de date) dedicat exclusiv infrastructurii culturale județene. Aceasta trebuie să servească drept sursă principală de informații pentru întocmirea analizelor de oportunitate, proiectarea intervențiilor și monitorizarea progreselor realizate. Totodată, va scoate în evidență discrepanțele existente între infrastructurile UAT-urilor din județ, permițând prioritizarea intervențiilor către acelea dintre ele care prezintă nevoi imediate. Pentru a fi eficientă, baza de date trebuie să cuprindă toate obiectivele culturale de pe raza județului și să furnizeze informații despre localizare, datare, caracteristici, forma de proprietate, suprafață, starea imobilului, starea dotărilor, situația personalului etc. Baza de date poate îmbrăca forma unei hărți interactive care cuprinde UAT-urile județului, împreună cu obiectivele istorice și culturale aflate sub jurisdicția fiecăreia dintre ele. Baza va putea fi accesată public, pe pagina web a Consiliului Județean.

Programul operativ 1.1.2. Echiparea UAT-urilor cu dotările de bază

Pentru a atinge obiectivele OS8.1 și OS 8.4 este necesară echiparea tuturor UAT-urilor cu cel puțin două dotări de bază: cămin / centru cultural și bibliotecă. În acest sens, prioritate trebuie acordată dotării:

- UAT Suhurlui cu cămin cultural și bibliotecă comunală;
- UAT Negrilești cu bibliotecă comunală;
- UAT Poiana cu bibliotecă comunală.

Programul operativ 1.1.3. Achiziția de carte pentru biblioteci

O problemă cel puțin la fel de presantă care reclamă soluții rapide este achiziția de carte menită să reducă ori chiar să elimine deficitul instalat în ultimii ani. Pentru a crește apetența pentru lectură, este necesară adaptarea criteriilor de achiziție la nevoile și interesele cetățenilor din comunitățile locale. Obiectivul poate fi atins prin implementarea principiilor marketingului de bibliotecă, care asigură comunicarea eficientă între "cererea" consumatorilor (nevoile și preferințele de lectură ale potențialilor cititori) și "oferta" furnizorilor de servicii (biblioteci).

Programul operativ 1.1.4. Modernizarea căminelor/centrelor/caselor de cultură și a bibliotecilor

Cele mai multe dintre UAT-uri dispun de dotări de bază, însă starea lor fizică le face frecvent inoperabile. În consecință, este necesară reabilitarea și dotarea lor cu echipamente moderne (PC-uri, conexiune la internet, imprimante, copiatoare, videoproiectoare, aparate foto digitale, flipcharturi, ecrane mobile, aparatură multimedia). În privința căminelor / centrelor culturale comunitare, în perioada 2021-2028 sunt planificate astfel de intervenții după cum urmează:

- UAT Barcea - reabilitare, modernizare, extindere și dotare așezământ cultural;
- UAT Barcea - reabilitarea și modernizarea bibliotecii comunale;
- UAT Bălăbănești - modernizare cămine culturale;
- UAT Băleni - dotarea cu echipament informatic a centrului de informare (biblioteca comunală);
- UAT Băneasa - modernizare cămin cultural;
- UAT Berești - modernizare casa de cultură;
- UAT Costache Negri - modernizarea și dotarea bibliotecii comunale;

- UAT Grivița, sat Grivița - modernizare cămin cultural;
- UAT Independența - reabilitare cămin cultural;
- UAT Ivești, sat Bucești - reabilitare și dotare cămin cultural;
- UAT Jorăști - reabilitare, modernizare, extindere și dotare cămin cultural;
- UAT Pechea - consolidare, reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural;
- UAT Piscu, sat Vameș - reabilitare, modernizare și dotare cămin cultural;
- UAT Suceveni, sat Rogojeni - reabilitare cămin cultural;
- UAT Tecuci - reabilitarea și modernizarea bibliotecii municipale (monument istoric).

Intervenții similare se impun a fi făcute în privința căminelor/caselor de cultură din UAT Bălărești, UAT Braniștea, UAT Cosmești, UAT Fârțânești, UAT Ghidigeni, UAT Movileni, UAT Negrilești, UAT Priponești, UAT Smârdan, UAT Tecuci, UAT Tudor Vladimirescu, UAT Valea Mărului, precum și a bibliotecilor din UAT mun. Galați, UAT Cosmești și UAT Independența.

Programul operativ 1.1.5. Modernizarea muzeelor

Pentru atingerea obiectivelor OS 8.1, OS 8.4. și OS 8.5 este necesară modernizarea muzeelor existente și adaptarea lor pentru educația interactivă. În perioada 2021-2028 sunt planificate astfel de intervenții după cum urmează:

- UAT mun. Galați - modernizare, Observator Astronomic și Planetariu;
- UAT jud. Galați - restaurare, lucrări de conservare și dotare, Casa Memorială "Costache Negri";
- UAT Ivești - consolidare și modernizare, Casa "Hortensia Papadat-Bengescu";
- UAT Suhurlui - consolidare, modernizare și restaurare, Casa Rurală "Ion Avram Dunăreanu";
- UAT mun. Galați - consolidare, restaurare și amenajare, Muzeul "Casa Cuza Vodă";
- UAT mun. Galați - restaurare și amenajare, Muzeul „Casa Colecțiilor” (fosta Farmacie "Ținc");
- UAT mun. Galați - renovare energetică, Complexul Muzeal de Științele Naturii "Răsvan Angheluță" Galați - Corp 1.

Programul operativ 1.1.6. Reabilitarea și modernizarea obiectivelor culturale de utilitate suprateritorială

Infrastructura județului include alte câteva dotări nefuncționale care, prin reabilitare și modernizare, pot contribui la atingerea obiectivelor OS 8.1 și OS 8.4. Acestea nu fac parte din grupul dotărilor de bază, dar includerea lor printre priorități se justifică prin două atribute: pe de o parte prezintă utilitate / relevanță suprateritorială, pe de altă parte se află într-o stare avansată de degradare, care le periclitează însăși existența fizică. În această situație se găsesc "Grădina de vară" din Galați, "Teatrul de vară" din Tecuci și cinematograful "Arta" din același municipiu.

Domeniul de intervenție 1.2. - Extinderea infrastructurii instituționale pentru activități culturale

Reabilitarea și modernizarea infrastructurii culturale existente nu sunt suficiente pentru atingerea obiectivelor specifice OS 8.1, OS 8.2, OS 8.4 și OS 8.5. În consecință, infrastructura de care dispune județul trebuie extinsă. Pentru a rezolva această nevoie, comunitatea are la dispoziție două soluții practice. Cea dintâi presupune construirea unor clădiri noi, proiectate potrivit nevoilor specifice. Aceasta prezintă dezavantajul că reclamă eforturi financiare mari. Cea de-a doua implică utilizarea unor spații construite abandonate sau aflate în stare avansată de degradare. Costurile pentru reabilitarea și amenajarea acestora vor fi mai reduse decât în primul caz. Soluția prezintă însă și dezavantaje. În primul rând, astfel de spații nu se vor putea adecva decât parțial în raport cu necesitățile specifice ale obiectivelor culturale pe care le vor deservi. În al doilea rând, pentru implementarea acestei soluții este nevoie de parcurgerea unei etape preliminare, care constă din inventarierea spațiilor din județ care pot fi transformate în echipamente socio-culturale. În funcție de specificul fiecărei UAT, implementarea soluțiilor poate fi făcută atât în formulă exclusivă, cât și în formulă complementară.

Nevoile care vizează extinderea infrastructurii instituționale pentru activități culturale sunt numeroase și reclamă cheltuieli publice majore. În aceste condiții, se impune o abordare a proiectelor și investițiilor aferente bazată pe priorități. Criteriile pentru stabilirea priorităților trebuie să ia în calcul două elemente fundamentale: obiectivele specifice OS 8.1 – OS. 8.5 și gradul de utilitate publică pe care îl prezintă obiectivele de infrastructură culturală beneficiare. În acest sens, de prioritate se vor bucura proiectele de extindere a infrastructurii culturale care contribuie în mod simultan la îndeplinirea mai multor obiective specifice din strategia de dezvoltare a județului, precum și proiectele de care beneficiază instituțiile culturale cu utilitate / relevanță suprateritorială.

Programul operativ 1.2.1. Construirea de spații noi pentru instituțiile culturale

Programul se adresează instituțiilor care nu își pot continua activitatea în vechile sedii. Justificarea este aceea că spațiile pe care le dețin se află în stare avansată de degradare, au devenit insuficiente pentru atingerea obiectivelor proprii ori chiar au fost pierdute definitiv, în urma deciziilor judecătorești de retrocedare. Prioritate trebuie acordată instituțiilor muzeale și de

spectacol cu relevanță extrateritorială, care pot contribui la atragerea de turiști. Astfel de proiecte sunt planificate în:

- UAT mun. Galați - construirea și dotarea unui nou sediu pentru Muzeul de Artă Vizuală din Galați (sediul vechi a fost retrocedat).
- UAT mun. Galați – construirea unui nou sediu pentru Teatrul de Păpuși "Gulliver" din Galați, (sediul vechi nu mai poate fi utilizat). Soluția alternativă este relocarea.
- UAT mun. Galați – construirea unui sediu nou pentru Teatrului Național de Operă și Operetă "Nae Leonard" din Galați (clădirea actuală nu mai este adecvată spectacolelor prezentate). Soluția alternativă este relocarea.
- UAT mun. Galați –eficientizarea clădirii Bibliotecii Județene "V. A. Urechia" (în configurația actuală, sediul a devenit insuficient pentru toate tipurile de activități organizate).
- UAT mun. Galați - construirea și dotarea unui spațiu didactic destinat studierii plantelor tropicale în cadrul Complexul Muzeal de Științele Naturii "Răsvan Angheluță" (proiectul se află în derulare).
- UAT mun. Galați - construirea și dotarea unui nou spațiu pentru Muzeul de Istorie "Paul Păltănea" din Galați (serviciile administrative ocupă spațiul Secției Muzeale de Medalistică, Numismatică și Filatelie aflat în imobilul nr. 2 din Str. Cuza Vodă nr. 80, reducându-i astfel funcția muzeală).
- UAT mun. Galați - construirea unei săli multifuncționale care să permită organizarea unor evenimente de dimensiuni diferite; aceasta ar putea prelua în mod temporar spectacolele teatrelor care se confruntă cu lipsa unor sedii proprii, adecvate.

Programul operativ 1.2.2. Înființarea și dotarea unor instituții muzeale noi

Având în vedere număr mic al muzeelor existente în județ, înființarea și dotarea unor instituții muzeale noi va răspunde, în primul rând, obiectivelor specifice OS 8.1, OS 8.2 și OS 8.4. Modul în care trebuie prioritizată finanțarea acestora reiese în urma corelării lor cu OS 8.5. În consecință, de prioritate trebuie să se bucure muzeele care prezintă potențial pentru a deveni relevante la nivel național, întrucât pot contribui la impulsivarea turismului:

- UAT Galați - înființarea unui muzeu al navigației și pescuitului;
- UAT jud. Galați – înființarea unui muzeu al Liniei de Fortificații Focșani-Nămoloasa-Galați (valorificarea cazematelor din cele două războaie mondiale);
- UAT jud. Galați - înființarea Muzeului Cărții în mun. Tecuci;

- UAT jud. Galați – înființarea unui muzeu al sitului arheologic Piroboridava (Poiana com. Nicorești);
- UAT Negrileşti - înființarea unui muzeu al sitului arheologic Negrileşti;
- UAT Tulucești, sat Tulucești - construirea unui muzeu tematic "Valul lui Traian";
- UAT Buciumeni - construirea unei case memoriale "Smaranda Brăescu";
- UAT Costache Negri - construirea și dotarea muzeului satului;
- UAT Umbrărești, sat Siliștea - construirea unui muzeu;
- UAT Valea Mărului – construirea unui muzeu etnografic și istoric.

Programul operativ 1.2.3. Extinderea infrastructurii de bază

Programul are în vedere UAT-urile care dispun deja de cămine / centre culturale și biblioteci comunale și urmăresc să construiască astfel de facilități în unele dintre satele componente. De prioritate trebuie să se bucure UAT-urile cu număr mare de locuitori, precum și cele care includ sate poziționate la distanțe mari în raport cu centrul administrativ (în care se concentrează facilitățile de bază). Astfel de proiecte sunt planificate în:

- UAT Barcea, sat Podoleni - construirea unui centru multifuncțional;
- UAT Bălăbănești - înființarea unui cămin cultural;
- UAT Bălășești, sat Bălășești - construirea și dotarea unui cămin cultural;
- UAT Băneasa, sat Roșcani - construirea unui cămin cultural;
- UAT Berești-Meria, sat Pleșa - construirea și dotarea unei săli de manifestări social-culturale;
- UAT Braniștea, sat Traian - construirea unui cămin cultural;
- UAT Cuca - înființarea și dotarea unui cămin cultural;
- UAT Cuza Vodă - construirea unui centru cultural;
- UAT Movileni - construirea unui cămin cultural;
- UAT Rădești, sat Cruceanu - construirea unei săli de evenimente;

- UAT Smârdan - construirea unui centru cultural;
- UAT Valea Mărului - construirea și dotarea bibliotecii comunale;
- UAT Valea Mărului - construirea și dotarea unui cămin cultural.

Domeniul de intervenție 1.3. – Facilitarea accesibilității la evenimentele culturale

Obiectivele specifice asumate prin strategia de dezvoltare a județului vizează două categorii de beneficiari cu caracteristici diferite: cetățenii proprii și turiștii. În consecință, mecanismele de facilitare a accesului la serviciile culturale trebuie adaptate la specificul fiecăreia dintre ele.

Obiectivele specifice OS 8.1 și OS 8.4 îi au în vedere pe locuitorii județului. Pentru atingerea celor două obiective este nevoie de elaborarea unor studii periodice de marketing cultural, care să procedeze la investigarea pieței, a consumului de servicii culturale, a mediului economic și social. Rezultatele obținute vor permite planificarea și ajustarea politicilor culturale publice pe termen mediu și lung. Mai precis, serviciile culturale vor putea fi dimensionate în mod adecvat, atât în consens cu tendințele de consum ale beneficiarilor (nevoile, preferințele, așteptările, exigențele calitative), cât și cu dezideratele politicii culturale.

Obiectivul specific OS 8.5 se referă la potențialii turiști. Având în vedere numărul mic de turiști pe care îl înregistrează județul, posibilitatea investigării pieței în această privință este una destul de limitată. În consecință, utilizarea unui astfel de instrument are o relevanță redusă. În același timp, posibilitățile de intervenție ale autorității publice în dimensionarea ofertei de servicii sunt de asemenea limitate. Explicația este aceea că oferta turistică a județului este una relativ inelastică, cel puțin în privința potențialului pe care îl prezintă patrimoniul său istoric. Este motivul pentru care eforturile autorității publice trebuie să se îndrepte către: 1) valorificarea patrimoniului istoric existent cât mai aproape de potențialul său maxim (prin restaurare, conservare, dotarea cu facilități turistice); 2) diversificarea ofertei turistice, prin stimularea și valorificarea celorlalte tipuri de atracții turistice (entertainment, agrement, sportive); 3) promovarea ofertei turistice existente prin multiple canale de comunicare.

Cele două tipuri de obiective ajung pe teren comun atunci când se pune problema promovării paletelor de servicii culturale pe care le pune la dispoziție comunitatea gălățeană. În această privință, pot fi înaintate două seturi de propuneri care au potențialul să îmbunătățească accesul la aceste servicii pentru ambele categorii de beneficiari. Acestea vizează pe de o parte creșterea gradului de accesibilitate online a conținutului ofertelor culturale și turistice, iar pe de altă parte, creșterea gradului de accesibilitate fizică a aceluiași oferte.

Programul operativ 1.3.1. Creșterea gradului de accesibilitate online

- Dezvoltarea unei platforme online de promovare, care să integreze cel puțin două componente: oferta culturală și infrastructura turistică a județului. Scopul celei dintâi este să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda culturală a județului pe parcursul unui an. Scopul celei de-a doua este să integreze componenta culturală în oferta turistică a

județului. În acest sens, ar fi utilă întocmirea unei hărți turistice a județului, în care să se regăsească toate UAT-urile împreună cu informații despre atracțiile turistice locale (inclusiv obiectivele culturale), unități de cazare, restaurante, unități de alimentație publică, servicii medicale, servicii auto, ATM-uri, serviciul local de poliție etc. Este recomandat ca platforma să îmbrace și forma unei aplicații destinate telefoanelor mobile.

- Definirea unor trasee, circuite sau arii de interes special din punct de vedere turistic. Acestea trebuie organizate după un principiu tematic, astfel încât să concentreze multiple obiective cu semnificații similare și / sau complementare. Între acestea se pot regăsi teme care reunesc obiective de interes cultural (Drumul Viilor), istoric (Drumul Unirii), religios (circuit al mănăstirilor) sau recreative (circuit al pescăriilor). Definirea unui astfel de traseu trebuie însoțită de o descriere a beneficiilor pe care le-ar aduce parcurgerea sa, precum și de descrierea fiecărui obiectiv sau reper turistic care intră în componența sa. Prin integrarea circuitelor în platforma online de promovare a județului, se va asigura și accesul la celelalte informații relevante pentru turiști. Prin colaborare cu UAT-uri județene învecinate, astfel de trasee, circuite sau arii de interes special pot fi incluse într-o rețea de destinații promovată la nivel regional, care să atragă turiști din întreaga țară.
- Dezvoltarea paginilor web ale tuturor instituțiilor culturale și promovarea lor pe rețelele de socializare. Toate adresele trebuie integrate în platforma online de promovare a județului. Informațiile postate în mediul online trebuie să fie accesibile cel puțin într-o limbă străină (de preferat, limba engleză).
- Platforma online de promovare a județului și / sau paginile web ale instituțiilor culturale trebuie să conțină aplicații software care să permită achiziționarea online a biletelor de intrare la spectacole și expoziții ori pentru vizitarea monumentelor istorice etc.
- Asigurarea accesului la paginile web ale tuturor instituțiilor culturale pentru persoanele cu deficiențe de vedere (software text-to-speech).

Programul operativ 1.3.2. Creșterea gradului de accesibilitate fizică

- Înființarea unor puncte de informare turistică în municipiile Galați și Tecuci;
- Promovarea evenimentelor culturale locale prin intermediul televiziunii și Internetului;
- Organizarea evenimentelor culturale în spații alternative (piețe, străzi, gară, clădiri dezafectate, faleza Dunării);
- Colaborarea instituțiilor de cultură cu administrațiile publice locale și cu furnizorii de transport public în vederea adaptării traseelor și orarului de funcționare astfel încât aceștia din urmă să țină cont de poziționarea și de programul obiectivelor culturale;
- Organizarea periodică a unora dintre spectacole/evenimente, care să devină astfel tradiții locale, asigurându-le turiștilor posibilitatea de a-și programa participarea;

- Colaborarea operatorilor din turism (hoteluri/restaurante) cu organizatorii de evenimente pentru a furniza turiștilor pachete de servicii de tip cazare + bilet acces la spectacol;
- Organizarea unor spectacole cu artiști consacrați pe plan internațional, care să atragă atenția potențialilor turiști asupra județului;
- Colaborarea organizatorilor de evenimente cu lanțurile de magazine pentru distribuirea de bilete gratuite la evenimente, în cadrul campaniilor promoționale;
- Asigurarea accesului persoanelor cu dizabilități, prin adaptarea mediului fizic, utilizarea tehnologiilor de acces și a altor tipuri de măsuri necesare;
- Elaborarea de produse culturale în formate accesibile persoanelor cu dizabilități sau dotarea cu tehnologii de acces;
- Organizarea de activități educaționale și de spectacole itinerante în UAT-urile județului, respectiv susținerea ONG-urilor, organizațiilor studențești sau de tineret care inițiază astfel de activități.

Domeniul de intervenție 1.4. – Dezvoltarea obiceiurilor de consum cultural

Având în vedere situația consumului de servicii culturale în rândurile cetățenilor județului, se impun a fi luate măsuri pentru dezvoltarea obiceiurilor de consum cultural. În acest sens, direcțiile principale de acțiune trebuie să urmărească: 1) diversificarea și implicarea publicului în actul de cultură; 2) creșterea consumului cultural; 3) creșterea rolului culturii în educație. Instrumentele care pot fi folosite pentru atingerea acestor obiective sunt: 1) comunicarea mai bună cu publicul consumator; 2) promovarea țintită a produselor culturale; 3) dezvoltarea dimensiunilor participativă și interactivă a programelor și evenimentelor culturale.

Diversificarea și implicarea publicului consumator în actul de cultură reclamă implementarea unor programe și proiecte care pot să intensifice contactul dintre creatori și public sau îi oferă celui din urmă posibilitatea de a crea el însuși conținuturi culturale. În acest sens se poate apela la reutilizarea bunurilor culturale sau la susținerea practicilor de amatori. În ceea ce le privește, instituțiile culturale trebuie să țintească spre atragerea unui public nou, cât mai variat, motiv pentru care este necesar să își diversifice oferta și să și-o adapteze la așteptările cetățenilor. În aceste condiții, ele trebuie să își fundamenteze deciziile pe studii și cercetări de marketing cultural care iau în calcul obiceiurile de consum cultural ale diferitelor categorii de public.

Creșterea consumului cultural necesită mai mult decât dezvoltarea infrastructurii culturale. Este nevoie de asemenea de cooperare între mediul de afaceri, operatorii culturali și partenerii instituționali, iar autorităților publice le revine un rol "cheie" în susținerea acestei cooperări. În ceea ce le privește, instituțiile culturale trebuie să își centreze deciziile pe beneficiarul final, respectiv să utilizeze mass-media și noile tehnologii pentru a promova și pentru a permite accesul la produsele lor culturale. Creșterea consumului trebuie planificată la nivelul instituțiilor de cultură, iar planificările trebuie să aibă ritmicitate multianuală, atât în ceea ce privește structura ofertei

culturale, cât și în ceea ce privește promovarea și finanțarea. Oferta trebuie corelată cu practicile și preferințele de consum ale beneficiarului final, ceea ce reclamă o mai bună cunoaștere a publicului. În consecință, instituțiilor culturale le revine sarcina de a comunica mai eficient cu publicul, astfel încât să poată întocmi analize proprii ale modului în care acesta accesează și consumă produse culturale.

Pentru a crește rolul culturii în actul de educație, conținuturile și instrumentele de predare trebuie să fie corelate cu tendințele inovatoare și creative din domeniu. În acest fel elevilor le este facilitat accesul la conținuturi culturale, le este cultivată curiozitatea și creativitatea, le este indusă aprecierea patrimoniului cultural. Cadrele didactice care predau materii culturale, precum artele plastice, muzica, teatrul, dansul, arhitectura, trebuie să beneficieze de formare specifică. În același timp, trebuie încurajate acelea dintre ele care doresc să aplice metode noi de predare și învățare. Cooptarea artiștilor și a creatorilor în sistemul de învățământ trebuie de asemenea sprijinită, întrucât aceștia pot să împărtășească o experiență directă din domeniul artistic și cultural. Creșterea calității procesului educativ depinde și de instrumentele folosite, motiv pentru care este importantă încurajarea folosirii noilor tehnologii și a resurselor mass-media în învățământul artistic și în alte forme de învățământ.

Programul operativ 1.4.1. Diversificarea categoriilor de public al instituțiilor de cultură

- Realizarea de studii și analize cu privire la practicile de consum ale publicului, care să fundamenteze practici de management și marketing cultural, cu scopul diversificării publicului.
- Organizarea de evenimente dedicate unor categorii de public cât mai diverse.
- Dezvoltarea unor programe de atragere și fidelizare a diverselor categorii de public, inclusiv prin implicarea mediului de afaceri și a autorităților locale.
- Implicarea mediatorilor, educatorilor și facilitatorilor culturali în comunitate, pentru a atrage noi categorii de public și a facilita accesul acestora la actul de cultură.
- Dezvoltarea capacității angajaților din instituțiile publice de cultură de a atrage un public divers, prin includerea grupurilor vulnerabile și prin folosirea unor metode specifice intervenției culturale.
- Implicarea voluntarilor în activitățile instituțiilor de cultură.
- Includerea dezvoltării și diversificării publicului printre obiectivele prioritare ale proiectelor de management, indiferent de domeniul de activitate.

Programul operativ 1.4.2. Impulsionarea creșterii consumului cultural

- Utilizarea de canale alternative pentru difuzarea și distribuirea produselor culturale (platforme de streaming, Facebook).

- Dezvoltarea parteneriatelor public-privat care au drept efect creșterea numărului beneficiarilor care accesează oferta culturală a instituțiilor publice de cultură.
- Utilizarea parteneriatelor de tip public-privat pentru a facilita expunerea și circulația bunurilor culturale clasate aflate în proprietate privată.
- Elaborarea unor ghiduri de bune practici, în colaborare cu autoritățile de ordine publică și cu organizațiile reprezentative din industria spectacolului, pentru a crește siguranța participanților la evenimentele culturale.
- Adaptarea programelor de lucru ale instituțiilor publice de cultură la nevoile și timpul liber al publicului consumator.

Programul operativ 1.4.3. Creșterea rolului culturii în actul de educație

- Promovarea patrimoniului ca resursă pentru educație și educație pentru patrimoniu.
- Încheierea de parteneriate între operatorii culturali (publici și privați) și instituțiile de învățământ pentru a include în ariile curriculare mai multe discipline artistice apte să contribuie la educația estetică, la cultivarea talentelor și a creativității, la descoperirea și afirmarea vocației artistice. În acest sens trebuie sprijinite în special cursurile care urmăresc asimilarea de elemente de istoria artei și culturii, educația pentru patrimoniu cultural și educația artistică contemporană.
- Organizarea de activități culturale complementare formelor de învățământ artistic existente, precum atelierele de creație, de tehnici teatrale, de scriere creativă etc.
- Promovarea tuturor reglementărilor și practicilor care favorizează deplina cunoaștere și înțelegere a contextului cultural în care acestea au fost create.
- Dezvoltarea competențelor profesionale ale personalului din instituțiile publice de cultură în domeniul educației interculturale (organizarea de cursuri de formare continuă prin care să fie susținute principiile non-discriminării și ale egalității de șanse).

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 2 – DEZVOLTAREA RESURSELOR UMANE

Domeniul de intervenție 2.1. – Creșterea nivelului de pregătire în sectorul cultural

Creșterea calității angajaților din domeniul cultural este strâns legată de capacitatea operatorilor locali, dar și de schimbarea atitudinii politicianilor de la nivel local față de profesioniștii din domeniul cultural.

Demersul strategiei se centrează pe consolidarea competențelor personalului cultural și ale celui tehnic. Educația profesională alternativă și educația continuă vor completa lipsurile cu ajutorul pregătirii în toate domeniile necesare, de la managementul cultural și scrierea de proiecte la strângerea de fonduri, finanțare, PR, advocacy cultural și evaluare. Transferul de competențe ca rezultat al cooperării internaționale este unul dintre instrumentele strategice care vor fi folosite pentru a crește competențele și dinamica tuturor celor care lucrează în domeniile culturale și creative. În acest scop, alocarea unui buget public mai mare pentru activități culturale este insuficientă, dacă agenda culturală a orașului nu atrage operatori de calitate.

Este importantă presiunea pe care o exercită sectorul independent pentru exercitarea profesiei dobândite, dar și posibilitatea implicării resurselor umane din cultură, în activități complexe ale societății românești în ansamblul său. O altă oportunitate care ar nu ar trebui ratată (contribuind în mod major la îmbunătățirea calității profesionale a personalului care alcătuiește sectorul cultural) o reprezintă mobilitățile personalului din cultură, prin intermediul programelor Uniunii Europene.

Programul operativ 2.1.1. Dezvoltarea competențelor manageriale și de organizare ale personalului din sectorul cultural

- Dezvoltarea competențelor manageriale ale personalului cu funcții de conducere din sectorul cultural;
- Dezvoltarea cunoștințelor persoanelor care lucrează în sectorul cultural și au ca obiect de activitate derularea evenimentelor culturale;
- Îmbunătățirea cunoștințelor legate de monitorizarea și accesarea fondurilor ale personalului din sectorul cultural, în special ale artiștilor independenți sau ale grupărilor de artiști.

Programul operativ 2.1.2. Dezvoltarea cunoștințelor în domeniul marketingului și comunicării ale personalului din sectorul cultural

- Dezvoltarea cunoștințelor în domeniul marketingului și comunicării ale personalului din sectorul cultural;
- Organizarea unor cursuri de formare profesională / sprijinirea participării la programele de formare profesională a personalului de conducere și a celui din domeniul comunicării;

- Alocarea de la bugetul anual al instituțiilor culturale a unor fonduri destinate angajării unui specialist în comunicare;
- Elaborarea unui plan de comunicare și conexarea acestuia la prezentarea privind programul anual.

Programul operativ 2.1.3. Crearea oportunităților de dezvoltare profesională pentru creatori și artiști

- Crearea oportunităților de dezvoltare profesională pentru creatori și artiști;
- Organizarea unor cursuri de pedagogie muzeală, bibliotecar, curator, specialist în domeniul istoriei artei, ghid de specialitate;
- Sprijinirea organizării unor workshopuri, cursuri pentru artiști, instituirea unor burse pentru creatori;
- Înființarea unor grupări pentru apărarea intereselor artiștilor.

Domeniul de intervenție 2.2. – Programe educaționale artistice și culturale pentru dezvoltarea creativității

Studiile inițiate pentru alcătuirea strategiei culturale a județului Galați, în ceea ce privește activitatea organizațiilor culturale, s-au concentrat, în primul rând, pe oferta educațională a acestora, în măsura în care nu există posibilitatea de a se modifica curricula școlară actuală, stabilită la nivel central, prin adăugarea de noi materii și discipline. În același timp, nu putem neglija nici importanța cercurilor și activităților extra-școlare organizate în școlile primare și gimnaziale, cum ar fi cercurile de actorie, de literatură, programele și spectacolele derulate cu ocazia unor evenimente punctuale, cluburi de film, concursuri de istorie etc.

În orașul Galați funcționează, în prezent, Liceul de Artă „Dimitrie Cuclin”, în cadrul căruia sunt predate artele frumoase, muzica și teatrul. Ministerul Educației Naționale din România a introdus, la nivel național, începând cu anul 2012, programul „Școala altfel” care se derulează sub deviza „Să știi mai multe, să fii mai bun!”. Scopul acestui program este acela de a include în programa școlară anuală, în mod obligatoriu, o săptămână de educație non-formală, în cadrul căreia elevii „evadează” din sistemul învățământului clasic, și, sub îndrumarea învățătorilor și profesorilor, iau parte la activități extra-școlare care le dezvoltă creativitatea și competențele artistice. Ordinul emis de Ministerul Educației Naționale nu prevede, însă, și aspecte cu privire la finanțarea acestui program, astfel încât această săptămână „altfel” este suportată financiar de profesorii și părinții copiilor implicați, sau, în cele mai bune cazuri, este finanțată din bugetul școlii. Acest aspect financiar are, însă, un impact negativ asupra calității programelor care se derulează în această săptămână. Gândirea, planificarea și organizarea activităților din cadrul Săptămânii Altfel, cade în responsabilitatea instituțiilor școlare, depinzând în mare măsură de creativitatea, disponibilitatea, pricepera și energia cadrelor didactice. Din acest motiv aceste activități pot contribui semnificativ

la dezvoltarea competențelor elevilor sau se pot rezuma la o simplă vizită obligatorie a unei expoziții muzeale.

Organizațiile culturale fac tot posibilul de a contribui semnificativ la buna implementare a unor programe de educație artistică și culturală, dar aproape nici una dintre acestea nu are angajați specialiști în acest sens. De cele mai multe ori aceste programe sunt organizate de personalul responsabil de organizarea tuturor activităților și evenimentelor culturale, programele de educație artistică și culturală fiind rodul propriei lor creativități.

Palatul Copiilor din municipiul Galați acoperă o gamă mult mai variată de domenii, fără a se rezuma la cele artistice, adaptându-și oferta la nevoile constatate în anii anteriori și la rezultatele studiilor efectuate în școli. Ceea ce putem spune însă cu siguranță este faptul că toate aceste programe de educație artistică și culturală, organizate de instituții culturale sau de învățământ, nu au la bază o strategie bine pusă la punct, gândită și asumată. Ele s-au dezvoltat empiric, majoritatea dintre aceste proiecte neavând obiective formulate și declarate care să facă parte dintr-un scop educațional comun.

În urma acestor constatări strategia culturală a județului Galați va aborda separat relevanța învățământului și a educației, pe care își propune a le materializa prin următoarele programe operative:

Programul operativ 2.2.1. Dezvoltarea de programe de educație artistică și culturală cu impact și rezultate mai pregnante în cadrul organizațiilor de învățământ din orașul Galați

- Pregătire conștientă și orientată către obiective în cadrul programului Școala Altfel în cooperare cu cadrele didactice și elevii acestora;
- Oferirea de sprijin instituțional din partea administrației locale instituțiilor de învățământ în organizarea activităților artistice și culturale extra-școlare;
- Sprijinirea colaborării eficiente și planificate, pe termen lung, dintre instituțiile de învățământ și organizațiile culturale;
- Pregătirea de către organizațiile culturale de planuri anuale de activitate cu privire la dezvoltarea programelor de educație artistică și culturală;
- Realizarea unei strategii și a unui plan de activitate comune pentru Palatul copiilor și Liceul de Artă „Dimitrie Cuclin”, în vederea dezvoltării educației artistice și culturale la nivel local și județean.

Programul operativ 2.2.2. Dezvoltarea de programe educaționale artistice și culturale de cooperare la nivelul instituțiilor de învățământ din oraș

- Crearea cadrului necesar pentru generarea de idei comune și cooperare între instituțiile de învățământ din orașul și județul Galați;

- Promovarea metodelor alternative de educație în rândul cadrelor didactice (organizarea de zile metodice, cursuri, seminarii etc.);
- Asigurarea oportunităților de participare a cadrelor didactice la programe de formare continuă, conferințe, schimburi de experiență etc.

Domeniul de intervenție 2.3. – Implicarea tinerilor în activitatea de creație

Tinerii, ca și grup social bine definit, au ajuns în atenția politicilor publice europene în ultimii ani. Noile obiceiuri de consum formate ca urmare a globalizării, a existenței pieței europene și a dezvoltării rapide a inovațiilor tehnologice, au atras atenția asupra tineretului, căci acesta este grupul care poate reacționa cel mai repede la noile provocări ale lumii, tinerii sunt cei pe care îi numim „nativi digitali”, căci ei s-au născut deja în lumea digitală, astfel că statutul lor de utilizatori acoperă domeniul mai largi decât ale generațiilor precedente.

Tineretul, având în vedere definiția, a trecut prin diferite transformări, din punct de vedere legal, tinerii fiind incluși în categoria de vârstă cuprinsă între 18–35 de ani, dar literatura de specialitate desface această categorie, și include noțiunea de tânăr adult, care se referă la categoria de vârstă cuprinsă între 14–25 de ani, și „tânărul de vârstă medie” (*middle aged youth*), categorie care este reprezentată de cei cu vârsta cuprinsă între 26–35 de ani. Divizarea pe subcategorii este importantă și datorită faptului că problemele, obiceiurile, tendințele de alegere a carierei și locul ocupat în economie se schimbă în funcție de categoria din care fac parte, astfel că strategiile elaborate pentru aceștia trebuie să ia în considerare aceste diferențe. În timp ce cele mai importante probleme ale tinerilor din prima categorie sunt cele legate de trecerea, din băncile școlii, la viața activă, ruperea de familie, independența financiară și integrarea pe piața muncii, membrii celei de-a doua categorii se luptă cu problemele tineretului stăruitor, și cu amânarea responsabilităților existente în viața de adult. De asemenea, din punctul de vedere al consumului de cultură, se pot vedea obiceiuri diferite, prima categorie oferind cei mai activi consumatori de cultură, mai ales mulțumită timpului liber pe care-l au, și responsabilităților școlare, în timp ce, membrii celei de-a doua categorii, tocmai datorită lipsei de timp liber, nu ajung suficient la produsele culturale.

În urma cercetării realizate de Institutului Național pentru Cercetare și Formare Culturală, în anul 2014, „Barometrul de consum cultural” arată, per ansamblu, o tendință de scădere, în ultimii 10 ani, în România, a consumului cultural, chiar și în condițiile în care, pentru unele categorii s-au măsurat și variații și schimbări pozitive. Evoluția participării respondenților la artele spectacolului este una pozitivă, în schimb, spectacolele urmărite provin dintr-un cerc tematic extrem de restrâns, iar spectatorii nici nu sunt cu adevărat interesați de valoarea artistică a spectacolului. Din punctul de vedere al cercetătorilor, acest proces nu se referă atât de mult la câștigarea loialității publicului, ci mai degrabă despre semnificația includerii în lumea consumului cultural. 40% din tinerii cu vârsta sub 35 de ani sunt consumatori activi ai produselor culturale care aparțin de artele spectacolului, și totodată, conform datelor cercetării, creatorii artelor spectacolului nu pun niciun accent pe atragerea grupei de vârstă cuprinsă între 14–18 ani, care este considerată a fi o vârstă critică, din punctul de vedere al obiceiurilor de consum cultural.

O altă dată interesantă, din punct de vedere al obiceiurilor de consum cultural al tinerilor, este faptul că mare parte a tinerilor care merg la teatru provin din familiile în care venitul mediu lunar este sub 1250 lei, deci această informație dăruie mitul conform căruia artele spectacolului sunt accesibile celor cu venituri mari. Strategia EU2020 pune, de asemenea, un mare accent pe tineri, abordând din punctul de vedere al incluziunii pe piața muncii și al adaptabilității, dar subliniind faptul că inovația, creativitatea, abilitățile de creație și comunicare, munca în echipă și dezvoltarea capacității de adaptare sunt esențiale în ocuparea forței de muncă, și că tinerii care au aceste capacități reprezintă cea mai mare valoare adăugată la dezvoltarea economică. Uniunea Europeană a elaborat o Strategie de Dezvoltare pentru tineri pentru perioada 2010 – 2018, care are două obiective generale: asigurarea pentru tineri a șanselor egale și crearea unui număr mai mare de oportunități în domeniile educației și ocupării forței de muncă, cât și îmbunătățirea inserției lor sociale și o participare deplină în societate. Strategia dorește atingerea acestor obiective prin 8 direcții de acțiune, din care face parte creativitatea și cultura. Conform acesteia, Uniunea Europeană sprijină creativitatea tinerilor și activitățile lor inovatoare, prin faptul că le facilitează accesul la cultură și participarea activă în viața culturală.

În județul Galați, Casa de Cultură a Studenților din municipiul Galați a fost înființată în anul 1961, fiind un adevărat laborator pentru descoperirea, formarea și promovarea tinerelor talente în rândul studenților, adresându-se în general iubitorilor de frumos, dar și unei societăți tinere, doritoare de cunoașterea artei moderne. Totodată, Casa de Cultură a Studenților Galați își propune dezvoltarea unor colaborări cu organizațiile culturale și de tineret din plan local, național și internațional, încurajând astfel schimbul de experiență dintre diferite centre culturale.

Casa de Cultură a Studenților promovează și desfășoară activități culturale și artistice specifice, recreativ-distractive, inițiază și organizează cercuri artistice, cenacluri, cursuri teoretice și practice, training-uri, seminarii, conferințe, work-shop-uri.

Casa de Cultură a Studenților Galați este recunoscută pe plan local și național ca fiind locul unde studenții și tinerii în general, contribuie la dezvoltarea culturii românești și a culturii gălățene în special, lucru demonstrat prin personalitățile din diferite domenii care s-au format, au activat și s-au afirmat în cadrul acestei instituții de-a lungul timpului.

Programul operativ 2.3.1. Elaborarea unor programe de promovare a implicării tinerilor în viața culturală

- Atragerea tinerilor în procesul de creație: zile deschise la instituții culturale, practici profesionale, crearea posibilităților pentru feedback;
- Elaborarea unor sisteme de burse de creație și artistice, cât și a unor sisteme de concursuri pentru tinerii creatori;
- Inițierea tinerilor în specificul arheologiei experimentale - știință de mare perspectivă și de incontestabilă importanță, în ceea ce privește reconstituirea unor epoci istorice îndepărtate și a unor tipologii culturale originale;

- Elaborarea unor programe, în colaborare cu instituțiile de învățământ, pentru descoperirea de tinere talente în domeniul cultural și inovativ;
- Demararea, la nivelul orașelor Galați, Tecuci, Târgu Bujor și Berești, a unui program de voluntariat pentru organizarea de evenimente culturale;
- Creșterea numărului taberelor de creație și creativitate;
- Promovarea accesului la spații publice (convenționale și ne-convenționale) în care tinerii să-și poată exprima creativitatea și spiritul inovativ;
- Inițierea unor forumuri pentru tineret, în scopul asigurării liberei exprimări a tinerilor.

Programul operativ 2.3.2. Elaborarea unor programe pentru creșterea consumului cultural în viața tinerilor

- Dezvoltarea digitalizării resurselor culturale, crearea unui calendar online de evenimente culturale la nivelul orașelor din județul Galați, crearea de aplicații telefonice;
- Organizarea unor programe educaționale pentru facilitarea înțelegerii culturii, împreună cu instituții de învățământ, instituții culturale și organizații;
- Evaluarea nevoilor tinerilor cu privire la conținutul cultural și activitățile creative;
- Organizarea, în mod repetat, a întâlnirilor cu creatorii, și a atelierelor de creație, și includerea acestor evenimente în practica culturală;
- Realizarea de *Sneak-peek*-uri (incursiuni în faza de pregătire, realizarea de minivideo-uri de tip teaser etc.) pentru colocvii, expoziții, și alte produse culturale, în colaborare cu instituții și organisme culturale.

Domeniul de intervenție 2.4. – Consolidarea organizațiilor civile culturale și educaționale

Unul din instrumentele de măsură cele mai fiabile ale dezvoltării sociale este puterea și sfera de acțiune și eficiența societății civile în progresul social. În țările considerate a fi cele mai democratice din Europa, de zeci de decenii, este caracteristică existența societății civile puternice reprezentând un factor esențial în procesele decizionale, iar această tendință se face încet simțită și în blocul Central – Est European, ca urmare a aderării la Uniunea Europeană.

Organizațiile non-profit mediază între stat și cetățenii lui, cât și între puterea economică și cetățeni, iar astfel joacă un rol foarte important în societate. Ele joacă rolul de „instrument” în exprimarea unor nevoi sociale complexe, și managementul activ al acestora stimulează oamenii să se comporte ca adevărați cetățeni în toate domeniile vieții sociale, să nu se aplece în fața puterii statului, și să nu se încreadă în bunăvoința acestuia. Totodată, protejează și consolidează pluralismul și diversitatea socială, inclusiv conștiința identității culturale, etnice, religioase, de

limbă etc., oferind o alternativă mai flexibilă în comparație cu oferta publică centralizată de servicii. Aceste organizații creează mecanisme cu ajutorul cărora guvernul și reprezentanții statului pot fi controlați și trași la răspundere de către comunitate. Evident, experiența centralizării din ultimii ani a demonstrat în numeroase rânduri faptul că acest sistem nu este sustenabil, căci unitățile administrativ-teritoriale locale nu au o asemenea capacitate de a îndeplini aceste funcții la nivelul solicitat de gradul din ce în ce mai ridicat de nevoi al populației. Nici dotările infrastructurale, nici puterea financiară, și nici resursele umane nu au fost suficiente pentru a putea acoperi toate domeniile, astfel, practic acestea au ajuns în propriile capcane.

Conform noului tip de sistem principal de management, în această sferă, exercitarea parteneriatelor joacă rolul cel mai important. Economia socială, așa cum reiese și din denumire, presupune participarea activă a sferei civile, unde scopul este realizarea unei colaborări prin care administrația publică locală delegă o parte din responsabilitățile și rolurile asumate până atunci integral, sferei civile. Astfel, sfera civilă devine mai puternică, și drept urmare și societatea în sine, căci mare parte a sarcinilor din domeniul social, cultural, educațional și al sănătății ajunge în mâinile unor persoane și organe competente și dedicate, care, având în vedere natura activității lor, pot aloca mai mult timp, resurse umane semnificativ mai puternice și pot atrage finanțări mult mai mari în proiectele lor. Din punctul de vedere al dezvoltării, sectorul non-profit este unul din punctele cele mai sensibile ale Uniunii Europene. Scopul și rolul sferei civile umple acele goluri pe care administrația publică locală sau sectorul economic nu pot, își asumă servicii pentru care, în mod evident există cerere, dar oferirea acestora este deficitară.

Programul operativ 2.4.1. Crearea condițiilor „hard” necesare funcționării sferei civile culturale și de tineret

- Realizarea Casei Civile Culturale în municipiul Galați: un spațiu/imobil dotat cu infrastructura de bază, unde organizațiile civile pot funcționa;
- Generarea de parteneriate între organizațiile civile culturale;
- Realizarea unei baze de date și ofertă de programe unice pentru ONG-uri;
- Încurajarea proiectelor bazate pe colaborarea sferei civile, publice și private;
- Realizarea parteneriatelor între instituțiile culturale și organizațiile culturale.

Programul operativ 2.4.2. Crearea condițiilor „soft” necesare funcționării sferei civile culturale și de tineret

- Transformarea sistemului de proiecte culturale al administrației publice locale, sprijinirea programelor adaptate la obiectivele strategiei culturale;
- Pregătirea personalului din sfera civilă culturală pentru activitatea de *fundraising* profesional (strângere de fonduri), urmărirea proiectelor de finanțare și implementarea programelor bazate pe parteneriate;

- Creșterea cunoștințelor de comunicare și marketing ale organizațiilor civile, pentru a se putea adresa unei pături cât mai largi de consumatori;
- Pregătirea pentru utilizarea profesională a conținutului digital și a mass-mediei sociale;
- Realizarea bazei de date cu voluntarii mobilizați de sfera non-guvernamentală, sprijinirea de programe de voluntariat pentru organizațiile civile.

Domeniul de intervenție 2.5. – Consolidarea coeziunii sociale

Cultura este o modalitate importantă de a stabili noi spații sociale și de a dezvolta noi sensuri colective. Poate contribui la rezolvarea conflictelor, la consolidarea structurii sociale și la un nivel mai ridicat de reziliență la nivel de grupuri și comunități. Factorii culturali pot promova sau obstrucționa accesul și participarea la servicii publice precum sănătate, educație, incluziune socială și angajare. Factorii de decizie politici și personalul din cadrul serviciilor publice trebuie să caute să identifice și să atace discriminarea de orice fel în furnizarea și accesul la servicii publice, precum discriminarea pe criterii de gen sau etnie. Politicile și programele anti-discriminare trebuie să caute legături între chestiunile culturale și toate celelalte domenii ale acțiunii politice. Aceste procese necesită în general un angajament pe termen lung și metodologiile deschise, participative. Deși obiectivul este îmbunătățirea oportunităților de participare ale tuturor și promovarea spațiilor comune recunoscute de toți, trebuie avută atenție la libertatea individuală de alegere (inclusiv dreptul de a nu participa la activități culturale). Această libertate este un drept nou și necesar al cetățenilor, complementar dreptului lor de a fi diferiți.

Accesul grupurilor vulnerabile la practicile culturale poate fi evaluat prin gradul de participare al persoanelor cu venituri joase, posibilitatea grupurilor vulnerabile de a se angaja în activități culturale, la fel și cauzele care complică o astfel de participare. De asemenea este necesară și analiza politicilor de stat în facilitarea dezvoltării personale prin cultură. Cercetarea participării domeniului cultural în formarea coeziunii sociale, în conformitate cu recomandările Ghidului metodologic, este necesar de realizat prin determinarea impactului (numărul activităților culturale cu scop de integrare), stabilirea gradului de participare al populației la elaborarea și implementarea politicilor culturale (gradul de dezvoltare al sectorului asociativ cultural și al voluntariatului), precum și la protejarea și dezvoltarea patrimoniului cultural, istoric și natural (responsabilitatea populației), riscurile comercializării excesive a culturii (prezența emisiunilor culturale la nivel național și local). Următoarea etapă în determinarea aportului culturii la coeziunea socială se referă la locul și rolul domeniului în viața societății. Este necesar de stabilit care sunt așteptările și preferințele culturale ale populației și nivelul lor de satisfacere (prioritățile politicilor culturale), care sunt valorile promovate prin activitățile culturale, măsura în care cultura este recunoscută ca factor de încredere și contribuie la stabilirea relațiilor sociale și evitarea izolării.

Activitatea autorităților locale este evaluată prin aportul la protejarea patrimoniului cultural și artistic local, bugetul alocat pentru cultură, prezența culturii în strategiile de dezvoltare, susținerea activității colectivelor de amatori. Acțiunile businessului pot fi analizate prin abordarea față de patrimoniul cultural, prim mecanismele de sponsorizare și suma donațiilor pentru

susținerea activităților culturale. Iar activitatea sectorului neguvernamental - prin numărul de fundații și asociații culturale, cota-parte a organizațiilor care facilitează accesul la cultură pentru grupurile vulnerabile, precum și numărul personalului în aceste organizații (voluntari și angajați).

Participarea și practicarea, de către populație, a diferitor activități culturale are multiple efecte pozitive asupra coeziunii sociale, precum reducerea barierelor, atât de comunicare, cât și sociale, incluziunea socială a persoanelor defavorizate (migranți, refugiați, grupuri minoritare etc.), transformarea și creșterea bunăstării comunităților, îmbunătățirea calității vieții.

Patrimoniul are capacitatea de promovare a coeziunii și integrării sociale, oferă oportunități educaționale, atât pentru tineri, cât și pentru cei vârstnici, promovând dialogul între diferite culturi și generații. Pentru a face față provocărilor moderne sunt necesare nu intervenții punctuale, ci valorificarea patrimoniului prin planuri de dezvoltare pe termen lung, implicarea sectorului comercial prin parteneriate de tip public-privat, o abordare mai integrată a conservării, promovării și valorificării patrimoniului, pentru a se ține seama de multiplele contribuții ale acestuia la obiectivele sociale și economice, precum și de impactul acestuia asupra altor politici publice. O bună înțelegere a caracteristicilor sociale, economice și culturale ale regiunilor este o condiție necesară pentru implicarea activă a populației și a părților interesate. Regiunile de frontieră devin o punte de înțelegere și oferă oportunități promițătoare de dezvoltare. Acestea sunt capabile să aducă o contribuție importantă la dezvoltarea integrării europene, menținând în același timp diversitatea culturală bogată.

Nu în ultimul rând, colaborarea cu instituții și organizații din spațiul extracomunitar european, reprezintă o șansă suplimentară, în sensul lărgirii sferei de coeziune socială. (Cazurile Gruziei și Turciei sunt semnificative în această privință, asemenea contacte culturale, reprezentând deja o realitate pentru Județul Galați)

Programul operativ 2.5.1. Dezvoltarea rețelelor de cooperare europeană

- Dezvoltarea rețelelor de cooperare europeană;
- Dezvoltarea contactelor cu regiunile din Europa;
- Sprijinirea mobilității artiștilor din Europa, cât și a mobilității europene a artiștilor locali;
- Elaborarea unor programe de voluntariat la nivel european.
- Elaborarea unor contacte de natură culturală, cu regiuni din spațiul european extracomunitar. (Gruzia, Turcia, etc.).

Programul operativ 2.5.2. Dezvoltarea colaborărilor europene pentru promovarea incluziunii sociale

- Dezvoltarea colaborărilor europene pentru promovarea incluziunii sociale;

- Dezvoltarea unor programe pentru a sprijini acceptarea identităților individuale;
- Stabilirea unor strânse legături cu instituții de învățământ și organizații sociale;
- Aplicarea principiului egalității de șanse în perioada de pregătire și implementare.

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 3 – PROTEJAREA PATRIMONIULUI CULTURAL CONSTRUIT ȘI IMATERIAL

Domeniul de intervenție 3.1. – Protejarea și restaurarea patrimoniului construit și natural

Valoarea patrimoniului construit se extinde dincolo de semnificația sa culturală și istorică, având potențialul de a contribui la dezvoltarea turismului, a dezvoltării economice și la revitalizarea comunității. Zonele cu semnificație istorică bine conservate atrag vizitatori, generând beneficii economice pentru comunitățile locale. În plus, reutilizarea adaptivă a structurilor de patrimoniu poate contribui la dezvoltarea durabilă prin reducerea nevoii de a realiza proiecte noi de construire și conservarea energiei încorporate în clădirile existente.

Programul operativ 3.1.1. Protejarea patrimoniului imobil

În vederea atingerii OS 8.2 este necesară efectuarea unui studiu istorico-arhitectural cuprinzător și o documentare a patrimoniului construit, inclusiv clădiri, monumente, situri și structuri. Trebuie evaluată semnificația lor istorică, valoarea arhitecturală, starea și vulnerabilitatea la dezastre naturale, schimbări climatice sau activități umane, în vederea:

- Remedierea ambiguității în ceea ce privește denumirea unora dintre monumentele istorice clasate în LMI 2015 drept „Casă”, „Casă secol XIX”, „Casă început de secol XX” s.a., din municipiile Galați și Tecuci;
- Măsurile privind montarea de plăcuțe informative pentru identificarea tuturor monumentelor istorice din județ;
- Amplasarea de indicatoare rutiere pentru îndrumarea turiștilor ce vor să viziteze monumentele istorice din județ;
- Îmbogățirea patrimoniului cultural imobil prin clasarea ca monument istoric a următoarelor obiective:

I. Situri arheologice

- Movable funerare din zona de intravilan și extravilan a UAT Municipiul Galați;
- Movable funerare din zona de intravilan și extravilan a UAT Municipiul Tecuci;
- Movable funerare din zona de intravilan și extravilan a UAT Piscu;
- Movable funerare din zona de extravilan a UAT Șendreni;
- Movable funerare din zona de extravilan a UAT Smârdan;
- Movable funerare din zona de extravilan a UAT Branișteea;

- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Tulucești;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Slobozia Conachi;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Costache Negri;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Fundeni;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Cerțești;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Băneasa;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Suceveni;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Cavadinești;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Oancea;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Berești;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Jorăști;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Bălăbănești;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Vânători;
- Mobile funerare din zona de extravilan a UAT Schela;
- Vatra veche a satului Blehani, UAT Nămolosa;
- Vatra veche a satului Liești, UAT Liești;
- Vatra veche a satului Ivești, UAT Ivești;
- Elemente ale sistemului de fortificații Focșani-Nămolosa-Galați de pe teritoriul UAT-urilor: Galați, Șendreni, Piscu, Tudor Vladimirescu, Hanu Conachi și Nămolosa.

II. Monumente și ansambluri de arhitectură

- Biserica veche, Mănăstirea Adam – descoperită în 2002 și cercetată arheologic în 2004-2008;
- Cavoul Cantacuzinilor, ramura Băleni, cimitirul com. Băleni, jud. Galați;
- Casa dr. Aristide Serfioti, str. Domnească, nr. 52;
- Casă, fostul consulat german, str. N. Holban, nr.7;

- Clădirea Gării C.F.R. Vameș, jud. Galați;
- Biserica cu hramul „Adormirea Maicii Domnului”, Oancea, jud. Galați;
- Crearea Ansamblului urban str. Al. I. Cuza, partea de sus, din str. Gării, până în dreptul Casei Corpului Didactic, monument istoric;
- Crearea Ansamblului urban str. 1 Decembrie 1918, de la nr. 26 - 86
- Vadul Cărăbuș;
- Casă, str. Nicolae Bălcescu, colț cu str. Rubinelor;
- Casă în stil rural, str. Domnească aproape de Parc CFR, proprietatea părinților pictorului N. Einhorn;
- Casă, actualul sediu al Agenției pentru calitatea semințelor, vis-a-vis de Casa dr. N. Alexandrescu, str. N. Bălcescu;
- Casă, str. Gamulea, colț cu str. Logofăt Tăutu;
- Casă, din imediata vecinătate a casei Balș, monument istoric;
- Casa de pe str. M. Bravu, în care a locuit Ion Cetățianu, primul director al Liceului „Vasile Alecsandri”;
- Casa Ștefan H. Ștefan, str. Mercur, fostă Colonel Boyle;
- Biserica din Priponești de Sus, ctitorită sf. sec. al XVIII-lea;
- Una din bisericile ctitorite de familia Conachi de la Fundeanu, Țigănești;
- Conacul Rosetti și beciul, Valea Mărului, Galați;
- Casa Sturdza, str. Domnească, nr.77;
- Casă, str. Portului nr.8;
- Casă, str. Portului, nr.10;
- Casă, str. Portului, nr.12;
- Casă, str. Brăilei, nr.3

Programul operativ 3.1.2. Conservarea și restaurarea patrimoniului imobil

Conservarea și restaurarea patrimoniului construit este crucială pentru păstrarea moștenirii noastre culturale, istorice și arhitecturale. Cu toate acestea, patrimoniul construit se confruntă cu diverse provocări, inclusiv deteriorarea cauzată de acțiunea umană, dezastrele naturale, urbanizarea „sălbatică”, întreținerea inadecvată, și neglijența. Echilibrarea nevoii de dezvoltare și progres, păstrând, în același timp, patrimoniul construit, reprezintă o provocare continuă. Abordările durabile care integrează conservarea patrimoniului cu nevoile contemporane sunt esențiale pentru asigurarea protecției și stabilității pe termen lung a patrimoniului construit, precum ar fi:

- Asigurarea unui sistem de pază video centralizat a monumentelor istorice sau dezvoltarea unor sisteme de pază și protecție pentru acele obiective vulnerabile – situri arheologice, lăcașuri de cult aflate în zone mai puțin populate sau circulare etc., după caz.
- Utilizând datele obținute prin punerea în aplicare a obiectivului 3.1.1 se va realiza o listă cu monumentele istorice care au nevoie de intervenții de conservare și restaurare, prioritizându-le pe cele care se află în situația cea mai precară sau care ar putea aduce cele mai mari beneficii în ceea ce privește dezvoltarea turismului;
- Implementarea unui sistem de întreținere, inspecție și monitorizare regulată a structurilor de patrimoniu. Reparațiile la timp și măsurile preventive pot ajuta la evitarea daunelor majore și la asigurarea longevității patrimoniului construit.
- Oferirea unor stimulente financiare pentru a încuraja proprietarii și părțile interesate să investească în conservarea și restaurarea clădirilor de patrimoniu. Acestea pot include facilități fiscale, granturi, subvenții sau împrumuturi cu dobândă redusă, care să vizeze, în mod special, conservarea patrimoniului.
- Sprijinirea proprietarilor privați care întreprind pe cheltuiala proprie lucrări de conservare și restaurare a bunurilor din patrimoniul cultural național prin asigurarea, în baza documentelor justificative, a unor deduceri fiscale sau a unor altfel de stimulente;
- Promovarea reutilizării adaptive a clădirilor de patrimoniu prin încurajarea conversiei acestora în spații funcționale, cum ar fi muzee, galerii, centre culturale sau hoteluri. Evident, orice modificări sau renovări trebuie să respecte legislația în vigoare și principiile de conservare și să nu compromită integritatea istorică a structurii;
- Elaborarea și aprobarea unui plan urbanistic zonal Zone construite protejate pentru municipiul Tecuci (vezi PUZ-CP Municipiul Galați aprobat în anul 2015).

În final, trebuie luat în considerare faptul că fiecare obiectiv sau zonă protejată poate avea provocări și considerații unice. Este esențial să se adapteze abordarea la nevoile și caracteristicile specifice ale patrimoniului construit în cauză.

Programul operativ 3.1.3. Oameni pentru monumente

Creșterea gradului de conștientizare a publicului cu privire la importanța patrimoniului construit și conservarea acestuia prin :

- Realizarea unor campanii educaționale, organizarea unor prelegeri publice și implicarea școlilor și universităților pentru a insufla un sentiment de mândrie și responsabilitate în rândul comunității;
- Implicarea comunităților locale în procesul de conservare și restaurare, spre exemplu, după modelul oferit de Ambulanța monumentelor istorice. Încurajează implicarea comunității, voluntariatul și participarea la luarea deciziilor pentru a se asigura că eforturile de conservare a patrimoniului reflectă valorile și aspirațiile locale , atât în zona urbană, cât și, mai ales, în zona rurală.
- Cooptarea sectorului ONG în realizarea monitorizării și controlului intervențiilor asupra monumentelor istorice, a zonelor de protecție ale acestora și a zonelor construite protejate;
- Încurajarea parteneriatelor între organismele guvernamentale însărcinate cu protecția patrimoniului, entitățile din sectorul privat și comunitățile locale, în vederea atragerii resurselor documentare și financiare necesare pentru protecția și restaurarea patrimoniului construit;
- Expertiză profesională și consolidare a capacităților - Investiții în programe de formare și inițiative de consolidare a capacităților pentru arhitecți, ingineri, conservatori și meșteșugari specializați în conservarea patrimoniului. Încurajarea cercetării și schimbului de cunoștințe pentru a promova tehnicile și practicile de conservare;
- Cooperare internațională - Angajarea în cooperări internaționale și schimburi de cunoștințe privind conservarea patrimoniului. Necesitatea colaborării cu organizații internaționale, cum ar fi UNESCO, pentru a avea acces la bune practici și oportunități de finanțare.

Programul operativ 3.1.4. Protejarea patrimoniului natural

La nivelul județului Galați, în ceea ce privește ariile naturale protejate, vorbim despre 11 Situri de Importanță Comunitară SCI, 4 Situri de Importanță Specială Avifaunistică (SPA), 14 Rezervații Naturale și un Parc Natural. Întinderea siturilor de interes comunitar reprezintă 5% din teritoriul județului Galați, în timp ce suprafața totală a ariilor naturale de protecție specială avifaunistică este de 12,5% din suprafața județului.

Eforturile de protejare a patrimoniului natural implică diverse strategii, inclusiv înființarea de zone protejate, proiecte de conservare, inițiative de regenerare, practici de management durabil al terenurilor și promovarea ecoturismului. Colaborarea între instituțiile publice locale și naționale, organizațiile de conservare și comunitățile locale este crucială pentru a asigura conservarea și gestionarea durabilă a patrimoniului natural pentru generațiile viitoare. Protejarea patrimoniului

natural este esențială pentru păstrarea biodiversității, ecosistemelor și comorilor culturale ale Pământului pentru generațiile viitoare, precum ar fi:

- Promovarea unor practici durabile de gestionare a terenurilor care reduc la minimum impactul activităților umane asupra patrimoniului natural, dar și a celui arheologic, deopotrivă. Aceasta include agricultura durabilă, silvicultură responsabilă și evitarea distrugerii habitatelor prin urbanizare și dezvoltarea infrastructurii.
- Implementarea unor programe solide de monitorizare pentru a evalua sănătatea și starea ecosistemelor și a speciilor din zonele de patrimoniu natural. Monitorizarea ajută la identificarea amenințărilor, la măsurarea progresului și la informarea strategiilor de conservare.
- Dezvoltarea și implementarea unor programe de conservare țintite pentru speciile pe cale de dispariție sau amenințate. Acest lucru poate implica restaurarea habitatului, creșterea în captivitate și eforturi de reintroducere, măsuri împotriva braconajului și campanii de conștientizare a publicului.

Programul operativ 3.1.5. Oameni pentru mediul înconjurător

Siturile de patrimoniu natural oferă valoare științifică și educațională. Ele oferă oportunități pentru cercetarea științifică, studii ecologice și înțelegerea proceselor evolutive. Ele servesc, de asemenea, ca săli de clasă vii, oferind programe educaționale și creând conștientizarea cu privire la importanța conservării și a gestionării mediului.

- Promovarea programelor de educație și conștientizare asupra mediului înconjurător, pentru a promova o înțelegere și o apreciere mai profundă a patrimoniului natural. Educația reprezintă primul și cel mai important pas în responsabilizarea și încurajarea comportamentului responsabil față de mediu;
- Abordare multidisciplinară conservării cadrului natural existent dar și a anulării efectelor negative ale acțiunilor și agresiunilor umane asupra mediului, cu implicarea instituțiilor publice locale și naționale, comunităților, comunității științifice, a organizațiilor și indivizilor.

Programul operativ 3.1.6. Turism durabil

Siturile de patrimoniu natural posedă, adesea, valoare estetică și culturală. Aceste locuri ne inspiră și ne captivează cu peisajele lor uimitoare, minunile geologice și frumusețea extraordinară. Ele au o semnificație culturală și spirituală pentru comunitățile locale și reprezintă conexiunile dintre oameni și lumea naturală.

Provocările cu care se confruntă moștenirea naturală includ pierderea habitatelor, defrișările, poluarea, schimbările climatice, braconajul și speciile invazive. Echilibrarea nevoii de dezvoltare

durabilă și creștere economică, conservând în același timp moștenirea naturală, prin măsuri precum:

- Dezvoltarea și promovarea practicilor turistice durabile, care minimizează impactul negativ asupra patrimoniului natural. Turismul responsabil poate oferi beneficii economice comunităților locale în timp ce crește gradul de conștientizare și sprijin pentru eforturile de conservare.

Domeniul de intervenție 3.2 – Punerea în valoare și ocrotirea patrimoniului imaterial

Programul operativ 3.2.1. Protejarea, studierea și revitalizarea patrimoniului imaterial

Patrimoniul imaterial se referă la expresiile vii ale culturii care sunt transmise din generație în generație, inclusiv tradiții, ritualuri, arte spectacolului, practici sociale, sisteme de cunoaștere și tradiții orale. Acesta cuprinde aspectele intangibile ale creativității umane și ale diversității culturale. Protejarea și promovarea patrimoniului imaterial este esențială pentru menținerea identității culturale, promovarea coeziunii sociale și asigurarea vitalității continue a comunităților.

Moștenirea imaterială este adânc înrădăcinată în comunități și este adesea deținută în mod colectiv. Reprezintă un sentiment de identitate, apartenență și continuitate în cadrul unor grupuri culturale specifice, stimulând un sentiment de mândrie și coeziune culturală.

Patrimoniul imaterial este susceptibil la amenințări și riscuri, inclusiv globalizare, urbanizare, omogenizare culturală, dezastre naturale și schimbări sociale. Fără eforturi active de conservare și salvagardare, patrimoniul imaterial poate fi pierdut în timp.

Păstrarea patrimoniului imaterial este esențială pentru menținerea identității și diversității culturale, pentru promovarea dialogului intercultural și pentru asigurarea bunăstării comunităților. Este nevoie de o abordare participativă și incluzivă care să respecte drepturile și aspirațiile comunităților implicate, după cum urmează:

- **Documentare și inventariere** prin crearea unor inventare și baze de date cuprinzătoare ale elementelor de patrimoniu cultural imaterial în cadrul comunităților. Aceasta implică documentarea practicilor, ritualurilor, tradițiilor orale și sistemelor de cunoștințe prin interviuri, înregistrări audiovizuale și relatări scrise;
- **Colaborare interdisciplinară**, între diferite discipline, inclusiv antropologia, sociologia, arheologia și studiile culturale, pentru a aprofunda înțelegerea patrimoniului imaterial și a semnificației sale. Această abordare interdisciplinară ajută la informarea politicilor și practicilor pentru protejarea acesteia;
- **Măsuri de revitalizare și salvagardare** prin dezvoltarea de strategii și inițiative pentru revitalizarea elementele de patrimoniu imaterial aflate în pericol de dispariție. Aceasta poate implica sprijinirea practicienilor, promovarea festivalurilor și evenimentelor culturale și furnizarea de resurse pentru transmiterea și practicarea abilităților tradiționale;

- **Asigurarea drepturilor de proprietate intelectuală**, în vederea evitării furtului intelectual – Vezi cazul „This is Bihor, not Dior”, în care celebra casă de modă Christian Dior a copiat, fără a menționa originea, un model tradițional de joc din zona Beiuș.

Programul operativ 3.2.2. Popularizarea practicilor de patrimoniu imaterial

Moștenirea imaterială include adesea tradiții orale, povestiri, basme populare, cântece și practici lingvistice transmise de-a lungul generațiilor. Ea cuprinde cuvântul rostit și forme expresive de comunicare. De asemenea, poate cuprinde practici culturale, ritualuri și ceremonii care au loc în cadrul comunităților pentru a marca evenimente importante, tranziții sau pentru a exprima credințe religioase sau spirituale (ex. Caloianul). Aceste practici implică adesea muzică, dans, teatru și alte elemente de scena.

Aceasta este transmisă în primul rând prin interacțiuni sociale în cadrul comunităților. Se învață prin observație, participare și ucenicie, stimulând un sentiment de continuitate și cunoștințe împărtășite între membrii comunității. Popularizarea patrimoniului imaterial se poate realiza prin:

- **Transmiterea și educația**, realizate prin promovarea transferului de cunoștințe între generații prin organizarea de ateliere, programe de formare și ucenicie pentru a asigura continuitatea practicilor de patrimoniu imaterial. Încurajează implicarea tinerilor și oferă platforme pentru ca aceștia să învețe și să se implice cu moștenirea lor culturală;
- **Conștientizarea și aprecierea publicului** prin promovarea patrimoniului imaterial în rândul publicului larg prin expoziții, spectacole, festivaluri și evenimente culturale;
- **Implicarea comunității**, a grupurilor și indivizilor care sunt purtători ai patrimoniului imaterial. Încurajarea participării lor active la identificarea, protejarea și transmiterea expresiilor lor culturale.

Programul operativ 3.2.3. Promovarea practicilor de patrimoniu imaterial la nivel internațional

Moștenirea imaterială joacă un rol vital în coeziunea socială, identitatea comunității și dezvoltarea economică. Contribuie la turism, industriile creative și turismul cultural, oferind oportunități economice pentru comunități, păstrând în același timp moștenirea culturală. Promovarea ar trebui să depășească granițele României, prin:

- **Recunoaștere internațională**, prin sporirea eforturilor de cercetare etnografică în vederea descoperii, spre exemplu, a unor modele originale de iie din zona teritoriului actual al județului Galați, Covurlui sau Tecuci, mai ales datorită includerii, în Lista reprezentativă a Patrimoniului Cultural Imaterial al Umanității – UNESCO, a Cămășii cu alțiță, în anul 2022 . Această recunoaștere crește gradul de conștientizare și promovează cooperarea internațională în salvagardarea patrimoniului imaterial;

- **Cooperare internațională:** Promovarea cooperării internaționale și a schimbului de cunoștințe între țări și comunități, mai ales a celor vecine, sau a celor cu un bagaj de tradiții similare, în ceea ce privește conservarea și promovarea patrimoniului imaterial. Colaborarea permite schimbul de experiență, bune practici și cunoștințe în materie.

Domeniul de intervenție 3.3 – Digitalizarea patrimoniului material și imaterial și dezvoltarea accesibilității acestora

3.3.1 Digitalizarea patrimoniului material și imaterial

Digitalizarea patrimoniului material și imaterial reprezintă un proces important și benefic pentru conservarea și promovarea patrimoniului cultural al unei societăți. Digitalizarea implică transformarea obiectelor, documentelor, artefactelor și a altor elemente de patrimoniu în format digital, permițându-le să fie păstrate și distribuite într-un mod mai ușor și mai accesibil.

Digitizarea ajută la conservarea obiectelor de patrimoniu fragile și deteriorate prin crearea de copii digitale de înaltă rezoluție. Reduce nevoia de manipulare fizică și expunerea la lumină, umiditate și alți factori de mediu care pot provoca daune în timp. Copiile digitale acționează ca o rezervă, asigurând longevitatea și conservarea resurselor de patrimoniu.

De asemenea, permite documentarea și catalogarea detaliată a elementelor de patrimoniu. Prin capturarea de imagini, videoclipuri și metadate de înaltă calitate, înregistrarea detaliilor importante devine mai facilă, precum ar fi contextul istoric, dimensiunile fizice, materialele utilizate și proveniența. Aceste informații oferă material de cercetare valoros pentru personalul de specialitate din muzee sau universități.

Cu toate acestea, este important să luăm în considerare provocările și considerentele etice asociate cu digitalizarea patrimoniului. Acestea includ aspecte legate de drepturile de autor și de proprietate intelectuală, securitatea datelor și confidențialitatea, decalajul digital și potențiala pierdere de materialitate, precum și experiență senzorială pe care o oferă artefactele fizice. Este esențial să abordăm aceste preocupări, asigurând în același timp digitalizarea responsabilă și durabilă a resurselor de patrimoniu.

Există mai multe obiective standard pentru digitalizarea patrimoniului:

- **Conservarea:** Digitalizarea permite conservarea și protejarea obiectelor de patrimoniu într-un mod care reduce expunerea la deteriorare sau distrugere. Prin crearea de copii digitale, se poate asigura că informațiile și caracteristicile unice ale acestor obiecte sunt păstrate chiar și în cazul unor evenimente neașteptate, cum ar fi incendii sau dezastre naturale. Este, astfel, necesară dotarea instituțiilor de cultură și cercetare cu scannere 3D performante
- **Educația și cercetarea:** Digitalizarea patrimoniului oferă oportunități extinse pentru educație și cercetare. Studenții, cercetătorii și profesioniștii din diferite domenii pot accesa și analiza materialele digitale pentru a înțelege mai bine contextul și semnificația acestora.

De asemenea, se pot realiza studii comparative, analize tehnologice sau cercetări interdisciplinare. Ar trebui realizată o bază de date inter-instituțională care să poată fi accesată în cadrul instituțiilor de cultură din județul Galați.

- **Promovarea și valorificarea:** Digitalizarea patrimoniului permite promovarea și valorificarea acestuia într-un mod mai eficient. Prin distribuirea și partajarea materialelor digitale pe diverse platforme online, se poate spori vizibilitatea și conștientizarea patrimoniului în rândul publicului larg. De asemenea, se pot dezvolta aplicații, jocuri sau alte produse digitale interactive care să ofere o experiență captivantă și educațională pentru utilizatori. Prin achiziționarea unor imprimante 3D se pot realiza reproduceri după cele mai valoroase bunuri culturale, pentru a fi folosite în scopuri comerciale-suvernuri. Imprimantele 3D pot fi folosite și pentru restaurarea pieselor degradate cu adaosuri exacte.

3.3.2 Dezvoltarea accesibilității patrimoniului material și imaterial

Digitizarea patrimoniului îi îmbunătățește semnificativ accesibilitatea pentru un public mai larg. Colecțiile digitale pot fi disponibile online, permițând unei categorii mai largi de public, inclusiv din afara ariilor țării, spre exemplu, să studieze sau să valorifice moștenirea culturală. Acest lucru sporește implicarea publicului, educația și aprecierea diverselor tradiții culturale și evenimente istorice. Platformele digitale oferă, de asemenea, oportunități pentru expoziții virtuale, experiențe interactive și resurse educaționale.

Resursele de patrimoniu digital oferă un potențial imens pentru cercetare și analiză, deoarece este ușurat considerabil procesul de a studia și compara artefacte digitizate, se pot efectua extrageri și analize asupra datelor, utilizând tehnologii avansate, cum ar fi scanarea 3D sau imagistica multispectrală. Aceste instrumente digitale permit investigații aprofundate, noi descoperiri și colaborări interdisciplinare.

Materialele de patrimoniu digitalizate pot fi partajate cu ușurință între instituții, cercetători și organizații culturale interesate, promovându-se, astfel, colaborarea și schimbul de cunoștințe. Instituțiile pot colabora la proiecte comune de cercetare, pot crea arhive digitale și se pot implica în inițiative interculturale care favorizează o înțelegere și apreciere mai profundă a diferitelor moșteniri culturale.

Având în vedere progresele efectuate în ceea ce privește realitatea virtuală (VR) și cea augmentată (AR), moștenirea digitalizată poate fi prezentată în moduri imersive și interactive. Tehnologiile VR și AR permit utilizatorilor să exploreze virtual situri arheologice, să interacționeze cu artefacte virtuale și să experimenteze moștenirea culturală în moduri noi și captivante, oferind o experiență de învățare bogată și dinamică, adaptată la nevoile secolului XXI.

Pentru a dezvolta accesibilitatea patrimoniului material și imaterial digitalizat sunt necesare următoarele măsuri:

- **Infrastructură digitală** - Este nevoie de o infrastructură digitală robustă, inclusiv conexiuni la internet de înaltă viteză și platforme online stabile, pentru a permite o distribuție eficientă a materialelor digitale.
- **Colaborare între instituții** - Instituțiile culturale și de cercetare ar trebui să colaboreze în procesul de digitalizare și să împărtășească resursele digitale pentru a evita duplicarea eforturilor și pentru a construi o bază de date cuprinzătoare.
- **Standardizare și metadate** - Este important să existe standarde și practici comune pentru digitalizarea și catalogarea materialelor de patrimoniu. Metadatele precise și consistente vor facilita căutarea și organizarea acestor materiale și vor spori accesibilitatea lor.
- **Drepturi de autor și proprietate intelectuală** - În digitalizarea patrimoniului, este necesară o atenție deosebită acordată drepturilor de autor și proprietății intelectuale pentru a proteja interesele și drepturile creatorilor și posesorilor de patrimoniu.
- **Educație și conștientizare** - Este importantă educarea și sensibilizarea publicului cu privire la valoarea patrimoniului și la importanța digitalizării acestuia. Prin programe educaționale și activități de promovare, se poate spori interesul și angajamentul publicului în utilizarea și protejarea patrimoniului digitalizat.

În final, digitalizarea patrimoniului material și imaterial și dezvoltarea accesibilității acestora reprezintă un demers esențial în conservarea și transmiterea moștenirii culturale către generațiile viitoare. Prin tehnologie și colaborare, putem păstra și valorifica bogăția patrimoniului pentru a împărtăși și a înțelege mai bine identitatea și istoria noastră colectivă.

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 4 – INTEGRAREA CULTURII ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

Pentru a înțelege impactul culturii asupra dezvoltării economice a unei regiuni, este important să înțelegem ce este cultura: un sistem de valori și norme care sunt împărtășite între un grup de oameni și care, luate împreună, constituie un model de viață⁶⁶.

Cultura este preocupată de identitate, aspirații, schimburi simbolice, coordonare, precum și structuri și practici care servesc unor scopuri relaționale, cum ar fi ritualurile, moștenirea, cutumele, semnificațiile și credințele. Nu este un set de concepte primitive încorporate permanent în percepțe naționaliste, religioase sau de altă natură, ci mai degrabă un set de atribute dezbătute, în continuă schimbare, care modelează și sunt modelate de aspectele sociale și economice ale interacțiunii umane⁶⁷. Mai mult, este vorba despre modul în care oamenii trăiesc și despre modul în care calitatea vieții lor poate fi îmbunătățită. Ea modelează „modul în care se fac lucrurile” și înțelegerea noastră despre de ce ar trebui să fie așa.

În ultimele decenii cultura a început să fie tot mai des luată în considerare ca un factor care poate determina efecte în economie. Cultura pare să fie, mai nou, considerată un instrument strategic care poate influența atât inovația cât și creșterea economică⁶⁸. Un element foarte important în ceea ce privește rezultatele economice viitoare este procesul de evoluție simultană între instituții și cultură. Trebuie, astfel, subliniat că dezvoltarea și creșterea economică sunt posibile doar atunci când această evoluție simultană are o structură optimă⁶⁹. Teoriile mai noi presupun încorporarea industriilor creative în circuitul economic, fapt care ar crea un primul pasaj palpabil între oferta de servicii culturale considerată până acum a fi un lux, și lumea economică orientată spre profit. În acest sens, includerea, în sfera politicilor publice, a culturii, cu toate cadrele și segmentele ei, a devenit o directivă europeană⁷⁰. Rezultatul ar fi ca aceasta să ajungă de la periferie în centru, căci rolul pe care-l joacă în transformările sociale este la fel, dacă nu mai mare, ca cel al măsurilor de politică economică, de exemplu⁷¹.

„Cultura și turismul reprezintă o puternică forță motrice a activității economice. Orașele care investesc în cultură pot beneficia de recompense substanțiale, atrăgând mai multe locuri de muncă și mai mult capital uman decât alte orașe comparabile, după cum se arată în „Monitorul orașelor culturale și creative”, elaborat de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei. În zonele rurale, restaurarea și actualizarea patrimoniului cultural și natural contribuie la potențialul de creștere și

⁶⁶ C.W. Hill, *International business. Competing in the global market place*, Chicago, 1997, p. 67.

⁶⁷ P.M. Doney, J.P. Cannon, M.R. Mullen, *Understanding the Influence of National Culture on the Development of Trust*, *The Academy of Management Review*, 23/3, 1998, p. 607-608.

⁶⁸ P.C. Kostis, *Culture, innovation, and economic development*, *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, 10: 22, 2012, p. 1.

⁶⁹ Kafka, K. I., Kostis, P. C., & Petrakis, P. E. (2020). *Why coevolution of culture and institutions matters for economic development and growth?*, în R.M. Yonk, V. Bobek, *Perspectives on Economic Development - Public Policy, Culture, and Economic Development*, IntechOpen, 2020; <https://www.intechopen.com/chapters/70618> accesat în 15.07.2022.

⁷⁰ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. O nouă agendă europeană pentru cultură, CELEX 52018DC0267, 22-05-2018, p. 3.

⁷¹ *Ibidem*, p. 4.

la durabilitate. Gestionarea integrată a activelor culturale și naturale încurajează oamenii să le descopere și să participe la ambele”⁷².

„Subiectul interacțiunii dintre cultură și dezvoltarea economică nu este nou, însă, de obicei, economiștii trec cu vederea rolul culturii în dezvoltarea economică a statelor. Cultura generează bunuri cum ar fi produsele culturale – îndeletniciri, forme de expresie și idei, care contribuie la bunăstarea socială și economică a unei comunități. Valorile respectate de o societate afectează și eforturile de dezvoltare economică. Patrimoniul cultural este un important creator de locuri de muncă în toată Europa, acoperind o gamă largă de tipuri de locuri de muncă și niveluri de calificare: de la construcții - în legătură cu conservarea, la reparații și întreținere, continuând cu turismul cultural, la întreprinderi mici și mijlocii și start-up-uri, cel mai adesea din domeniul industriilor creative”⁷³.

Domeniu de intervenție 4.1. – Dezvoltarea turismului cultural

Programul operativ 4.1.1 Constituirea modelului de dezvoltare economică pe baza turismului cultural

Dezvoltarea turismului cultural presupune promovarea și îmbunătățirea moștenirii culturale unice și a experiențelor unei destinații pentru a atrage vizitatori. Aceasta implică prezentarea tradițiilor locale, artelor, istoriei, bucătăriei, festivalurilor și a altor aspecte care reflectă identitatea unei anumite comunități sau regiuni. Însă, anterior etapei de dezvoltare, trebuie constituite o serie de instrumente utile, după cum urmează:

- **Identificarea și păstrarea bunurilor culturale:** se începe prin identificarea bunurilor și a resurselor culturale din zona județului Galați. Acestea ar putea include situri istorice, muzee, galerii de artă, meșteșuguri tradiționale, arte spectacolului, festivaluri culturale, bucătărie locală și multe altele. Asigurați-vă că aceste bunuri sunt păstrate, întreținute și protejate.
- **Strategia de turism cultural:** Dezvoltarea unei strategii de turism cultural care să se alinieze cu obiectivele turistice generale ale județului Galați. Această strategie ar trebui să sublinieze obiective specifice, piețe-țintă, activități promoționale, cerințe de infrastructură și inițiative de consolidare a capacităților. De asemenea, trebuie avută în vedere includerea evenimentelor culturale din județul Galați în circuitul cultural european.
- **Interpretare și educație:** Furnizarea unor materiale educaționale și de interpretare a arealelor culturale pentru a ajuta vizitatorii să înțeleagă semnificația și contextul moștenirii culturale. Acestea pot include semnalizare, ghiduri audio, tururi ghidate și expoziții interactive care îmbunătățesc experiența vizitatorilor.
- **Colaborare cu părțile interesate:** Angajarea cu comunitățile locale, organizațiile culturale, consiliile de turism și alte părți interesate pentru a le implica în procesul de dezvoltare. Colaborarea este crucială pentru a asigura autenticitatea și pentru a obține sprijin și participare la nivel local.

⁷² *Ibidem*, p. 5.

⁷³ S. Roșca, *Cultura-factor de dezvoltare durabilă în Europa*, Relații Internaționale. Plus, 2, 2019, p. 47.

În județul Galați există mai multe posibilități de evoluție a strategiilor de turism cultural atât la nivelul Consiliului Județean, cât și la nivel autorităților publice locale care au în administrare diferite obiective de patrimoniu. Ar trebui să fie dezvoltat un program unitar de dezvoltare a unor strategii de turism sau măcar a unor ghiduri turistice mult mai detaliate.

Programul operativ 4.1.2 Extinderea infrastructurii și dezvoltarea capacităților de turism cultural

Turismul cultural nu numai că aduce beneficii turiștilor, ci contribuie și la conservarea și promovarea culturii și a patrimoniului local. Poate genera oportunități economice pentru comunitățile locale, poate sprijini dezvoltarea practicilor turistice durabile și poate stimula schimbul cultural și înțelegerea între diferitele societăți. De altfel, a fost observat la nivel european că persoanele care practică turismul cultural cheltuiesc în medie mai mult decât turiștii „standard”. Un obiectiv strategic este reprezentat de realizarea unor investiții în:

- **Dezvoltarea infrastructurii:** Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii pentru a sprijini turismul cultural. Aceasta ar putea include îmbunătățirea rețelelor de transport, crearea de centre pentru vizitatori și puncte de informare turistică, dezvoltarea facilităților de interpretare la siturile culturale și asigurarea disponibilității unor facilități precum locuri de cazare, restaurante și magazine.
- **Consolidarea capacităților:** Investiții în inițiative de consolidare a capacităților pentru comunitățile locale, organizațiile culturale și profesioniștii din turism. Aceasta ar putea implica programe de formare privind ospitalitatea, serviciul pentru clienți, ghidaj turistic, managementul evenimentelor și alte abilități relevante pentru a îmbunătăți calitatea experiențelor de turism cultural.

Programul operativ 4.1.3 Promovarea și diversificarea ofertelor de turismului cultural

Standardele din domeniu relevă că, pentru a promova turismul cultural, destinațiile trebuie să-și evidențieze constant bunurile și patrimoniul cultural unic prin campanii de marketing, dezvoltarea infrastructurii turistice, înființarea de centre culturale și muzee și organizarea de evenimente și festivaluri culturale.

Organizarea unor evenimente culturale și promovarea unor activități creative în cadrul zonelor aflate în stagnare sau decădere economică sunt măsuri extrem de utile pentru revitalizarea acestor areale și a vieții lor culturale.

Creșterea vizibilității ofertei de turism cultural a județului Galați se poate face prin:

- **Marketing și promovare:** Dezvoltarea unui plan cuprinzător de marketing și promovare pentru a crea conștientizarea ofertelor de turism cultural. Utilizarea diverselor canale, cum ar fi rețelele de socializare, site-uri web, publicații de călătorie și colaborări cu operatorii de turism și agențiile de turism pentru a ajunge la publicul țintă.

- **Experiențe autentice:** Oferirea unor experiențe culturale autentice vizitatorilor. Aceasta ar putea implica organizarea de festivaluri culturale, spectacole de muzică și dans tradițional, ateliere de meșteșuguri, sesiuni de povestiri, tururi culinare și tururi ghidate ale siturilor istorice. Încurajați interacțiunea dintre vizitatori și comunitățile locale pentru a crea conexiuni semnificative.
- **Rural-urban:** Trebuie inclus turismul rural în circuitul turismului cultural al Județului Galați.
- **Sustenabilitate și turism responsabil:** Asigurarea dezvoltării turismului cultural se realizează în mod durabil și responsabil. Trebuie minimizat impactul negativ asupra patrimoniului cultural și a mediului prin implementarea practicilor durabile, promovarea comportamentului responsabil al vizitatorilor și sprijinirea economiilor și comunităților locale.
- Monitorizare și evaluare în mod continuu a rezultatelor eforturilor de dezvoltare a turismului cultural. Colectarea feedback-ului de la vizitatori și populația locală, pentru a evalua eficacitatea strategiilor și pentru a identifica zonele de îmbunătățire.

Urmând acești pași, instituțiile județului Galați pot dezvolta eficient turismul cultural, își pot păstra moștenirea, pot stimula creșterea economică și, în final, pot crea un impact pozitiv asupra comunităților locale.

Domeniul de intervenție 4.2. – Extinderea ofertelor culturale inovatoare și creative

Industria culturale și creative au avut cea mai mare dinamică de creștere în rândul sectoarelor economice ale Uniunii Europene; generează prin companiile active în domeniu (11% din totalul companiilor din UE) o valoare adăugată de peste 600 miliarde de euro și locuri de muncă pentru 12 milioane de persoane. De asemenea, industriile culturale și creative reprezintă un sector cheie pentru competitivitatea Uniunii Europene, cu o cota de 40% din totalul acestui sector la nivel global. Puterea acestui sector la nivel european derivă din vasta sa diversitate și interconectarea cu celelalte ramuri ale economiei. Industria culturale și creative sunt rezultatul istoriei multimilenare a continentului nostru, dar și o soluție pentru numeroasele provocări societale ale zilelor noastre.

Studiile mai noi menționează apariția a două grupuri diferite în cadrul sectoarelor creative: un grup al industriilor creative tradiționale, predominant culturale, și un altul al celor non-tradiționale, bazate în bună măsură pe tehnologia informației⁷⁴. Pentru sectoarele creative non-tradiționale, sunt considerați angajații în domeniile CAEN specifice IT-ului propriu-zis: activități de editare a jocurilor de calculator; activități de editare a altor produse software; activități de realizare a soft-ului la comandă - software orientat client; activități de consultanță în tehnologia informației; activități de management - gestiune și exploatare - a mijloacelor de calcul; alte activități de servicii privind tehnologia informației; prelucrarea datelor, administrarea paginilor web și activități conexe și activități ale portalurilor; la aceste domenii au fost adăugați angajații din sectoarele cercetare-dezvoltare (cercetare-dezvoltare în alte științe naturale și inginerie; cercetare-dezvoltare în

⁷⁴ <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/despre-orasele-creative-ale-romaniei-ii--274247.html> accesat în data de 22.09.2023

biotehnologie) și activități ale agențiilor de publicitate⁷⁵. Pentru sectoarele creative tradiționale, este vorba despre angajații din următoarele domenii mari de activitate: tipărire și reproducerea pe suport a înregistrărilor; activități de producție cinematografică, video și de programe de televiziune; înregistrări audio și activități de editare muzicală; activități de difuzare și transmitere de programe; activități profesionale, științifice și tehnice; activități de spectacole, culturale și recreative⁷⁶.

Orașul Galați, din nefericire, în studiile din 2018 și 2019, privind vitalitatea culturală, la criteriul industriilor creative, nu are un loc prea bun, fiind în jumătatea inferioară a clasamentului, mai ales datorită unui număr mic de persoane angrenate⁷⁷. Pornim de la orașul Galați, deoarece, conform analizelor menționate anterior, o parte importantă a activităților realizate în cadrul sectoarelor culturale și creative tinde să se desfășoare în mediul urban⁷⁸. La nivel național, însă, industriile culturale și creative au văzut o creștere puternică în perioada 2019-2020 atât în ceea ce privește cifra de afaceri (+36%), cât și în ceea ce privește profitul net (+66%). Chiar dacă în 2020 a existat o reducere cu 2.4% a numărului de angajați ca urmare a pandemiei globale de COVID-19, se pare că datele multianuale indică o creștere de aproximativ 10% pe an (2017-2020)⁷⁹.

În județul Galați industriile creative angajează un număr total de peste 8600 de angajați⁸⁰, între care mare majoritate (89.9%) sunt legați de locuri de muncă din orașul Galați. Această situație se bazează pe involuția relativă a orașelor secundare pe care reședința de județ le folosește ca bază de alimentare cu viitori angajați; de altfel, municipiul Tecuci reușește să mențină doar 3.1% din numărul total de angajați din sectorul cultural creativ din județ. Această situație se continuă și în ceea ce privește cifra totală de afaceri (87.3%) și profitul total net (80.1%)⁸¹.

În ceea ce privește grupul domeniilor non-tradiționale, mai ales în ceea ce privește zona IT și cea de cercetare-dezvoltare, județul Galați se află în jumătatea superioară a clasamentului⁸², chiar în fața celui alt județ important din Regiunea Sud-Est, Constanța. Această situație pare să fie conectată mai ales cu instituțiile de învățământ superior din județ, care reprezintă poli de talente ce atrag companii cu un important necesar de forță de muncă înalt calificată; evident, trebuie să amintim și faptul că o mare parte din cei angajați în IT se conectează cu zona de outsourcing.

Județul Galați, ca și Regiunea Sud-Est în general, are o dinamică de dezvoltare mult sub media națională. Dacă la nivelul grupul domeniilor non-tradiționale este pe primul loc în regiunea sa, județul Galați se află pe locul al doilea la nivelul total al angajaților din industriile creative după

⁷⁵ *Ibidem*.

⁷⁶ *Ibidem*.

⁷⁷ I. Oană, G. Matu, V. Hampu și G. Dinu, *Vitalitatea culturală a orașelor din România, ediția 2018*, coord. C. Croitoru, A. Becuț Marinescu și I. Oană, București, 2019, p. 50, harta 6; C. Croitoru, A. Becuț Marinescu, Cr. Croitoru, C. Dărășteanu, V. Hampu, Ș. Matei, S.-R. Pavel, *Vitalitatea culturală a orașelor din România, ediția 2021*, coord. C. Croitoru, A. Becuț Marinescu, București, 2022, p. 59-60.

⁷⁸ C. Croitoru, A. Becuț Marinescu, Cr. Croitoru, C. Dărășteanu, V. Hampu, Ș. Matei, S.-R. Pavel, *op. cit.*, p. 59.

⁷⁹ *Ibidem*.

⁸⁰ Conform statistici din baza de date *TEMPO-INSSE* și din site-ul *listafirme.ro*, pentru anul 2021.

⁸¹ *Ibidem*.

⁸² <https://www.ziaruldeiasi.ro/stiri/despre-orasele-creative-ale-romaniei-iii--275181.html> accesat în data de 22.09.2023.

Constanța, mai ales datorită numărului foarte mic de persoane angrenate în sectoarele creative tradiționale. Industriile creative din Județul Galați reprezintă 1.8% din cifra totală de afaceri la nivel național⁸³.

Programul operativ 4.2.1 Reglementări și sprijin pentru industriile creative și întreprinderile culturale

Dezvoltarea industriilor creative și a întreprinderilor culturale înființate a devenit din ce în ce mai importantă în ultimii ani. Aceste sectoare cuprind o gamă largă de activități, inclusiv arte, design, media, divertisment, modă și tehnologie. Iată câteva aspecte cheie de luat în considerare atunci când discutăm despre dezvoltarea lor:

- **Cadre politice și de reglementare:** Instituțiile publice ar trebui să elaboreze politici de sprijin și cadre de reglementare pentru sectorul creativ. Aceasta include reducerea barierelor birocratice, oferirea de stimulente fiscale și simplificarea proceselor de înregistrare a afacerilor. În plus, angajarea în consultări cu părțile interesate din industrie poate asigura că politicile sunt relevante și abordează nevoile specifice ale antreprenorilor creativi.
- **Impactul social și cultural:** Recunoașterea impactului social și cultural al industriei creative este importantă. Întreprinderile culturale joacă adesea un rol semnificativ în conservarea moștenirii culturale, promovarea diversității și incluziunii și contribuția la dezvoltarea comunității. Administrațiile publice locale și organizațiile private pot sprijini inițiativele care acordă prioritate acestor aspecte pentru a crea un ecosistem creativ vibrant și incluziv.
- **Infrastructură și tehnologie:** Construirea unei infrastructuri de sprijin și valorificarea tehnologiei sunt cruciale pentru creșterea industriilor creative. Aceasta include oferirea de acces la facilități moderne, echipamente și platforme digitale. Îmbrățișarea instrumentelor digitale și a platformelor online poate ajuta întreprinderile creative să ajungă la un public global, să-și îmbunătățească vizibilitatea și să-și eficientizeze operațiunile.
- **Accesul la finanțare:** Accesul la finanțare este vital pentru start-up-urile și întreprinderile culturale pentru a-și dezvolta și extinde operațiunile. Instituțiile publice, investitorii privați și platformele de crowdfunding pot juca un rol important în furnizarea de sprijin financiar. Stabilirea de fonduri dedicate, granturi și programe de împrumut specifice sectorului creativ poate încuraja antreprenorialul și inovația.

Programul operativ 4.2.1 Resursele umane și evoluția industriilor creative

De altfel, la nivel național, se utilizează o definiție formulată în cadrul programului Europa Creativă (2011): „Industriile culturale și creative sunt acele industrii care produc și distribuie bunuri și servicii care, atunci când sunt create, sunt considerate ca având o caracteristică, utilizare

⁸³ Conform statistici din baza de date *TEMPO-INSSE* și din site-ul *listafirme.ro*, pentru anul 2021.

sau scop specific care materializează sau transmite expresii culturale, independent de valoarea comercială pe care o pot avea.”⁸⁴.

Termenul de „industrii” creative se referă la o gamă largă de activități economice care se bazează pe creativitate, expresie artistică și proprietate intelectuală. Aceste industrii cuprind diverse sectoare care implică crearea, producția și distribuția de produse, servicii și experiențe culturale și artistice. Industriile creative sunt de obicei caracterizate prin concentrarea lor asupra creativității individuale și colective, originalității și inovației. Evoluția lor se poate realiza prin:

- **Cultivarea talentului:** cultivarea și susținerea talentului este crucială pentru creșterea industriei creative și a întreprinderilor culturale înființate. Acest lucru se poate face prin programe educaționale, inițiative de formare, mentorat și oferirea accesului la resurse. Crearea unui mediu propice pentru creativitate și inovație ajută la atragerea și păstrarea persoanelor talentate.
- **Colaborare și creare de rețele:** încurajarea colaborării și a rețelei în cadrul industriei creative este esențială pentru schimbul de cunoștințe, parteneriate și polenizarea încrucișată a ideilor. Stabilirea de spații de lucru în comun, incubatoare și centre de inovare poate facilita interacțiunea între antreprenorii creativi, permițându-le să învețe unii de la alții și să creeze sinergii. Pentru județul Galați notăm existența a două asociații, Tehnopol Galați și Open Hub Galați, care ar putea constitui puncte de plecare în dezvoltarea unor rețele de suport și dezvoltare pentru întreprinzători, întreprinderi mici și mijlocii în zonă.
- **Internaționalizare și export:** extinderea industriei creative dincolo de piețele interne este un motor cheie pentru creștere. Guvernele și asociațiile industriale pot facilita misiunile comerciale internaționale, expozițiile și schimburile culturale pentru a promova exportul de bunuri și servicii creative. Acest lucru poate ajuta la crearea de noi piețe, la creșterea veniturilor și la promovarea diplomației culturale.

Una dintre măsurile absolut necesare în ceea ce privește industriile creative ar fi maparea principalelor unități locale din zona creativă și a ofertei acestora. Ulterior, este necesară expunerea publicului la această diversitate de produse culturale.

O altă formă de suport pentru industriile creative ar fi, după modelul implementat în regiunea nord-vest, dezvoltarea unor instrumente de tip *voucher de inovare*; de asemenea, pot fi implementate o serie de facilități fiscale sau chiar subvenții publice.

În general, dezvoltarea industriilor creative și a întreprinderilor culturale înființate necesită o abordare multifacetată, care implică colaborarea între instituții, părțile interesate din industrie și comunitatea creativă. Prin abordarea nevoilor și provocărilor specifice ale acestor sectoare, este posibilă stimularea inovației, creșterii economice și expresiei culturale.

⁸⁴ Comunicare a Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor. Europa Creativă – Un nou program-cadru pentru sectoarele culturale și creative (2014-2020), CELEX 52011DC0786, 23-11-2011.

Domeniul de intervenție 4.3. – Realizarea unei colaborări intersectoriale între sectorul cultural și sfera antreprenorială, în scopul creării unui mediu de afaceri inovativ

Programul operativ 4.3.1. Constituirea bazei de interese comune între sectorul cultural și sfera antreprenorială

Colaborarea intersectorială între sectorul cultural și sfera antreprenorială poate aduce numeroase beneficii și oportunități pentru ambele sectoare. Ea implică reunirea persoanelor, organizațiilor și resurselor din sectorul cultural, care include arte, patrimoniu, muzee, biblioteci și alte industrii creative, cu cele din sfera antreprenorială, care cuprinde întreprinderi, startup-uri, investitori și entități economice bazate pe inovare.

Sectorul cultural este cunoscut pentru inovație, expresie artistică și creativitate. Colaborând cu antreprenori, instituțiile culturale și artiștii pot valorifica gândirea antreprenorială, strategiile de afaceri și tehnologia pentru a dezvolta proiecte, produse și servicii inovatoare. Această colaborare poate duce la crearea de noi experiențe culturale, platforme digitale, instalații interactive și multe altele.

În general, colaborarea intersectorială între sectorul cultural și sfera antreprenorială poate stimula beneficii reciproce, stimulând inovarea, creșterea economică și impactul societal, asigurând în același timp păstrarea și promovarea patrimoniului cultural și a expresiei artistice.

O astfel de colaborare trebuie să pornească de la următoarele concepte cheie:

- **Identificarea obiectivelor comune:** Determinarea obiectivelor și a rezultatelor comune pe care atât sectorul cultural, cât și sfera antreprenorială doresc să le atingă. Aceasta ar putea include promovarea creativității, sprijinirea talentelor locale, stimularea dezvoltării economice sau îmbunătățirea experienței culturale în cadrul comunității de afaceri.
- **Promovarea dialogului și a înțelegerii:** Facilitarea conversațiilor și schimburilor între reprezentanții ambelor sectoare pentru a stimula înțelegerea reciprocă și pentru a construi relații. Aceasta ar putea implica găzduirea de evenimente de rețea, ateliere de lucru, conferințe sau chiar crearea de platforme online pentru colaborare și partajarea cunoștințelor.
- **Încurajarea parteneriatelor intersectoriale:** Încurajarea organizațiilor culturale și a antreprenorilor să formeze parteneriate și colaborări, care să fie benefice pentru ambele părți. De exemplu, antreprenorii se pot inspira din evenimente culturale sau pot colabora cu artiști pentru a dezvolta campanii de marketing inovatoare. De asemenea, organizațiile culturale pot beneficia de expertiză antreprenorială în domenii precum strategia de afaceri, marketingul și tehnologia.
- **Oferirea de resurse și sprijin:** Stabilirea unor inițiative și programe care oferă resurse și sprijin pentru a stimula colaborarea. Acestea ar putea include granturi, programe de mentorat, incubatoare sau centre de inovare care vizează în mod specific intersecția dintre sectoarele culturale și antreprenoriale.

- Promovarea antreprenoriatul în sectorul cultural: Încurajarea persoanelor și organizațiilor din sectorul cultural să adopte o mentalitate antreprenorială. Acest lucru ar putea implica furnizarea de formare, ateliere de lucru sau programe de mentorat care ajută artiștii și profesioniștii culturali să dezvolte abilități de afaceri și să învețe despre antreprenoriat.
- Dezvoltarea de clustere de inovare: Crearea unor spații fizice sau virtuale în care comunitățile culturale și antreprenoriale pot coexista și interacționa. Aceste spații pot acționa ca niște centre pentru inovare, creativitate și colaborare, unde indivizii din ambele sectoare se pot conecta, împărtăși idei și pot lucra împreună la proiecte.
- Utilizarea tehnologiei: Îmbrățișarea tuturor progreselor tehnologice pentru a reduce decalajul dintre sectorul cultural și sfera antreprenorială. Explorarea oportunităților în platforme digitale, comerț electronic, realitate virtuală, realitate augmentată și alte tehnologii emergente pentru a crea noi modele de afaceri și a îmbunătăți experiența culturală.
- Măsurarea și evaluarea impactul: Evaluarea în mod regulat a impactului și a eficacității eforturilor de colaborare. Acest lucru va ajuta la identificarea zonelor de succes, a zonelor de îmbunătățire și va furniza date pentru a sprijini continuarea și extinderea inițiativei.

Programul operativ 4.3.2. Crearea și dezvoltarea unui mediu de afaceri inovativ prin colaborarea dintre sectorul cultural și sfera antreprenorială

Colaborarea dintre sectorul cultural și sfera antreprenorială poate contribui la creșterea economică prin generarea de noi oportunități de afaceri, atragerea de investiții și crearea de locuri de muncă. Startup-urile și afacerile pot colabora cu organizații culturale pentru a dezvolta produse sau servicii comercializabile bazate pe bunuri culturale sau pot colabora la campanii de marketing care promovează atât cultura, cât și comerțul.

Sfera antreprenorială aduce adesea expertiză și resurse tehnologice absolut necesare oricăror industrii. Acest lucru poate ajuta sectorul cultural să se adapteze la era digitală, să îmbunătățească accesul la conținutul cultural și să exploreze noi căi de implicare a publicului. De exemplu, tehnologiile de realitate virtuală (VR) și realitate augmentată (AR) pot fi folosite pentru a crea experiențe culturale captivante, în timp ce platformele de comerț electronic pot facilita vânzarea de produse culturale.

De asemenea, aceste relații de colaborare pot avea un impact social pozitiv, abordând provocările societale și încurajând dezvoltarea comunității. De exemplu, inițiativele comune se pot concentra pe utilizarea artei și a culturii pentru a promova incluziunea socială, diversitatea și înțelegerea culturală. De asemenea, pot sprijini comunitățile locale prin revitalizarea spațiilor culturale, organizarea de evenimente și promovarea turismului cultural.

Expertiza antreprenorială poate ajuta sectorul cultural să acceseze modele alternative de finanțare și să diversifice fluxurile de venituri. Colaborând cu startup-uri sau afaceri, organizațiile culturale pot explora mecanisme inovatoare de finanțare, cum ar fi crowdfunding, sponsorizare sau investiții cu impact social. Acest lucru le poate spori sustenabilitatea financiară și le poate permite să își urmărească misiunile culturale mai eficient.

Prioritare dezvoltării mediului de afaceri din județul Galați, din prisma colaborării intersectoriale între sectorul cultural și sfera antreprenorială sunt următoarele:

- **Spații de lucru în comun:** organizații culturale care oferă spații de lucru comune pentru artiști, designeri și antreprenori, încurajând colaborarea și crearea de rețele intersectoriale.
- **Incubatoare și acceleratoare:** instituții culturale care colaborează cu incubatoare de afaceri sau acceleratoare pentru a sprijini startup-urile culturale și pentru a oferi mentorat, finanțare și resurse de dezvoltare a afacerilor.
- **Programe de antreprenariat cultural:** universități sau instituții culturale care oferă programe sau cursuri care combină cunoștințele culturale și abilitățile antreprenoriale pentru a cultiva antreprenorii creativi și pentru a reduce decalajul dintre artă și afaceri.
- **Centre creative:** spații de colaborare în care artiștii, designerii și antreprenorii lucrează cot la cot, încurajând schimbul de cunoștințe, colaborarea și inovația.
- **Festivaluri culturale și parteneriate de afaceri:** parteneriate între festivaluri culturale și afaceri pentru a promova artele și cultura locală, pentru a stimula turismul și pentru a oferi oportunități de sponsorizare.

Crearea unei colaborări intersectoriale între sectorul cultural și sfera antreprenorială poate fi o modalitate puternică de a stimula inovarea și de a crea un mediu de afaceri inovator. Prin valorificarea punctelor forte și a perspectivelor unice ale ambelor sectoare, se pot genera idei noi, debloca noi oportunități și stimula creșterea economică.

Construirea unei colaborări intersectoriale necesită timp, efort și angajament continuu. Prin promovarea relației dintre sectorul cultural și sfera antreprenorială, se poate crea un mediu de afaceri dinamic și inovator, care să beneficieze atât de sectoare, cât și de comunitatea mai largă.

DIRECȚIA DE ACȚIUNE 5 – DEZVOLTAREA NIVELULUI SOCIO-ECONOMIC PRIN INTERMEDIUL CULTURII

Calitatea de *persoană dezavantajată social-economic* are definiții diverse, în funcție de contextul în care este atribuită și utilizată. Conform legislației și practicii internaționale, unele dintre criteriile aplicate pentru a încadra o persoană în această categorie aparte sunt:

- Sexul → femei
- Vârsta → copii și persoane vârstnice aflate în risc de marginalizare sau izolare socială
- Etnia → rromi sau membrii altor etnii vulnerabile
- Starea de sănătate → persoane cu dizabilități, boli cronice sau alte afecțiuni care le limitează activitățile zilnice, inclusiv HIV/SIDA
- Localizarea geografică → rezidenți în zone vulnerabile din punct de vedere politic, economic, sau amenințate de calamități naturale
- Condițiile de locuire → persoane care trăiesc în spații supraaglomerate, care au nesiguranță locativă, care sunt lipsite de adăpost
- Nivelul de educație → persoane nealfabetizate sau cu un număr limitat de ani de școală (valoare variabilă)
- Gradul de încadrare pe piața formală a muncii → șomeri, lucrători cu forme nelegale sau incomplete
- Nivelul veniturilor
- Starea socială specială → persoane care au părăsit centrele de plasament ori de detenție, imigranți, refugiați, azilanți
- Vulnerabilitatea în fața situațiilor de risc ș.a.⁸⁵

Starea de dezavantajare comunitară este și auto-definită, în măsura în care persoanele percep că le este restricționat sau refuzat accesul la aceleași instrumente sociale care îi sunt asigurate majorității. Printre acestea se numără autonomia, stimularea, încurajarea, responsabilitatea, respectul de sine, educația, posibilitatea de ocupare a forței de muncă, accesul la capital și resurse, sprijinul oferit de comunitate și de sistem⁸⁶.

⁸⁵ fonduri-ue.ro (19.07.2023)

⁸⁶ Natalia Deliu, „Unele aspecte teoretice privind angajarea în câmpul muncii a persoanelor dezavantajate”, în *Tendențe contemporane ale dezvoltării științei: viziuni ale tinerilor cercetători*, ediția 6, vol. 2, Universitatea Academiei de Științe a Moldovei, 2017, p. 233.

Protejarea persoanelor dezavantajate și includerea acestora în viața comunitară este un subiect tot mai atent și mai profund abordat în societate. Interesul sporit pentru găsirea unor mecanisme sistemice de soluționare a problemelor ce împiedică anumite categorii de persoane să accedă la niveluri decente de calitate a vieții se datorează ponderii tot mai mari a acestora în cuprinsul comunității globale, precum și dorinței de respectare a principiilor de asigurare a demnității umane și a posibilității fiecărei persoane de a se auto-realiza⁸⁷.

La nivel național și mondial, structuri diverse se preocupă, în plan teoretic și strategic, de creșterea gradului de conștientizare socială privind dificultățile cu care se confruntă grupurile vulnerabile, apoi de căutarea soluțiilor prin care dezavantajele acestora să poată fi depășite în vederea unei mai bune incluziuni comunitare. În cadrul propunerilor complexe, de natură politică, economică, socială, una dintre direcțiile majore de intervenție pentru obținerea unor grade progresive de incluziune s-a stabilit a fi facilitarea accesului persoanelor dezavantajate la programe educaționale și culturale. Accesul la cultură este un drept formalizat prin Declarația Universală a Drepturilor Omului (art. 22). În România, accesul cetățenilor la cultură este garantat prin Constituție (art. 33, alin. 1). Pe aceste fundamente, consensul internațional este acela că administrațiile locale trebuie să înțeleagă și să dezvolte serviciile culturale ca drepturi elementare, acordate tuturor cetățenilor, în special grupurilor vulnerabile, în scopul garantării dezvoltării capacităților lor sociale⁸⁸.

Rolul universal al culturii este multivalent. Prin formele sale materiale, imateriale și morale, cultura creează liantul dintre trecutul, prezentul și viitorul comunităților și este unul dintre vectorii globali de desfășurare a progresului civilizațional. Ea consolidează legătura funcțională dintre toate celelalte domenii fundamentale ale vieții umane și contribuie la asigurarea stabilității și sustenabilității oricărui proces de dezvoltare a acesteia. Cultura este unul dintre cele mai propice medii de intermediere a cunoașterii între indivizi, servind în dificilul proces de dezamorsare a stereotipurilor și prejudecăților. Ea sprijină valorificarea fără constrângeri a resurselor spiritului și fructificarea potențialului natural al persoanei, dincolo de limitările sale lumești, sociale. Instrumentalizată transversal, cultura facilitează dezvoltarea comunitară din perspective multiple, inclusiv din punct de vedere economic, prin motivarea morală pe care o întreține, dar și prin faptul că oferă alternative și suplimente funcționale mecanismelor prin care se desfășoară pregătirea resursei umane. Ea este stimulentele procesului de depășire a condiției individului în mediul social, motiv pentru care poartă o semnificație operațională puternică, chiar dacă discretă, în programele menite să sprijine ridicarea acestuia din circumstanțe social-economice defavorabile.

Gradul de expunere la situații de risc care pot evolua în dezavantajarea ori excluziunea socială a unei persoane este mai puternic în zonele rurale și în zonele urbane de dimensiuni reduse. Acest fapt a fost observat statistic și la nivelul județului Galați.

⁸⁷ Natalia Deliu, art. cit., p. 234.

⁸⁸ *Culture 21: Acțiuni. Angajamente privind rolul culturii în orașele sustenabile*, program adoptat la Summit-ul Cultural al organizației internaționale Orașe și Guverne Locale Unite (UCLG), Bilbao, martie 2015, p. 19, accesat la agenda21culture.net (20.07.2023).

Localități rurale (unități SIRINF) cu zone marginalizate din Județul Galați

Sursa: Prelucrare proprie pe baza datelor din Atlasul Zonelor Rurale marginalizate și al dezvoltării umane locale din România, 2016, p. 91, harta 1.18

Figura nr. 46. Localități rurale cu zone marginalizate din județul Galați

Pe baza datelor recensământului general din anul 2011, cele mai recente aflate în uz public, în mediul urban al Galațiului 5,7% din populație era la acel moment afectată din cauza caracteristicilor spațiului său de locuire, 13,2% din cauza gradului de (ne)ocupare profesională, 8,8% pe criteriul capital uman (nivel de educație, stare de sănătate, mărimea și componența gospodăriei etc.) și 2,4% pe fondul rezidenței în zone marginalizate⁸⁹. Reluate după tipul ariei de rezidență, cifrele s-au schimbat în 6,75% populație afectată de zona sa de locuire, 9,97% de nivelul de ocupare în muncă, 5,28% din populație era dezavantajată pe criteriul capital uman, și 1,89% de rezidența în zone considerate marginalizate⁹⁰. Cifrele au fost mult mai mari în cazul orașelor de mici dimensiuni, Berești (15,81%) și Târgu-Bujor (12,32%), iar în mediul rural valorile au fost îngrijorătoare: 17 din 61 de comune aflate în județul Galați se confruntau cu probleme de marginalizare social-economică, 12 dintre ele înregistrând rate severe de marginalizare, și doar 5 așezări situându-se sub mediile statistice. Jumătatea nordică a județului s-a arătat cea mai vulnerabilă (v. hartă 1). La nivelul comunităților însele, 5,1% din populația aflată în zone rurale dezavantajate era de etnie rromă, 5,4% provenea din comunități non-rrome și 0,7% din comunități mixte⁹¹. Statistic, rata de marginalizare pentru populația rromă a fost considerată substanțială⁹².

Din acei ani până în prezent, în localitățile răspândite pe teritoriul Galațiului condițiile de viață comunitară au cunoscut îmbunătățiri firești, produse pe baza intervențiilor strategice coordonate de la nivelul centrului administrativ, dar și pe fondul evoluțiilor economice și sociale naturale. Totuși, regiunea rurală a județului rămâne vulnerabilă în fața circumstanțelor care produc sărăcire, și care determină împingerea constantă a unor segmente de populație în afara capacităților de menținere a unui nivel de trai decent. Susținerea coordonată a acestor comunități trebuie să continue să reprezinte un reper strategic în planificările administrative și financiare, iar intervențiile de evitare/combatere a excluziunii sociale trebuie să îmbine perspective, metode și instrumente din direcții complementare, astfel încât să poată acoperi motivele complexe aflate la baza inferiorității social-economice.

Rolul formativ și integrativ al culturii își reactivează astfel sensul, iar schițarea unei liste de priorități operaționale poate lua următoarea formă:

Domeniul de intervenție 5.1 - Programe educaționale și culturale menite să reducă dezavantajele sociale

Programul operativ 5.1.1. Dezvoltarea colaborării între instituțiile și organismele din domeniul cultural, de învățământ și educație, social, religios

- Analizarea interdisciplinară și revizuirea regulată a factorilor care determină vulnerabilitatea socială a anumitor persoane sau comunități

⁸⁹ Banca Mondială, *Atlasul zonelor urbane marginalizate din România*, Programul Operațional Regio, p. 266.

⁹⁰ Ibidem, p. 269.

⁹¹ Banca Mondială, *Atlasul zonelor rurale marginalizate și al Dezvoltării Umane Locale din România* (2014), p. 273.

⁹² Ibidem, p. 32.

- Elaborarea unei strategii inter-instituționale județene privind operaționalizarea bunurilor și instrumentelor culturale pentru stimularea procesului de incluziune socială a categoriilor defavorizate
- Organizarea unor consfătuiri inter-instituționale periodice, în vederea actualizării și îmbunătățirii strategiei comune
- Crearea și actualizarea unei baze de date județene privind programele culturale și educaționale de natură publică și privată, incluzând date despre operativitatea și rata lor de succes în relație cu publicul vizat
- Elaborarea unor programe de formare și perfecționare a personalului de specialitate, în vederea creșterii competențelor de elaborare și gestionare a proiectelor de incluziune culturală
- Dezvoltarea proiectelor cultural-educative inter-instituționale
- Organizarea de activități cultural-educative menite să dezvolte competențe și abilități care stau la baza reușitei școlare

Programul operativ 5.1.2. Creșterea gradului de conștientizare a problemei excluziunii sociale în rândul populației majoritare

- Organizarea unor campanii locale de informare, sensibilizare și educare privind nevoia comunitară de a proteja categoriile defavorizate
- Organizarea de evenimente comunitare, care să faciliteze contactul cultural dintre publicul general și persoane din categorii defavorizate
- Sprijinirea materială și morală a actorilor privați care dezvoltă proiecte publice de conștientizare asupra categoriilor defavorizate
- Dezvoltarea programelor de tutorat comunitar

Domeniul de intervenție 5.2. – Creșterea accesului la cultură al grupurilor dezavantajate

Programul operativ 5.2.1. Creșterea accesibilității la bunurile și evenimentele culturale

- Reducerea distanței fizice dintre individ/comunitate și instituția/actul cultural
- Stimularea mobilității locale și județene în scopuri culturale
- Utilizarea spațiilor alternative pentru desfășurarea activităților culturale
- Promovarea accentuată a bunurilor culturale în rândul categoriilor defavorizate și a oportunităților de dezvoltare personală prin valorificarea culturii

- Diversificarea bunurilor și evenimentelor culturale prin particularizare la caracteristicile și nevoile categoriilor defavorizate
- Dezvoltarea infrastructurii virtuale pentru digitalizarea bunurilor culturale
- Autonomizarea accesului la cultură prin programe de felul *KulturPass* (v. exemplul Germaniei) – tichete valorice de plată pentru bunuri și servicii culturale locale
- Aplicarea unui program de alfabetizare digitală pentru persoane aflate în categorii defavorizate (e-incluziune)
- Creșterea accesului adulților la instruire și activități cultural-educaționale – explorarea modului în care se poate consolida componenta culturală a procesului de învățare pe tot parcursul vieții

Programul operativ 5.2.2. Organizarea evenimentelor culturale interactive

- Prioritizarea strategică a activităților culturale interactive
- Organizarea de evenimente tematice, inclusiv cele de tipul „cunoașterea comunității” sau „construirea împreună a comunității” – ateliere de lucru
- Formarea de evenimente culturale în jurul nevoilor și cerințelor directe ale categoriilor defavorizate
- Organizarea de întruniri publice și interactive cu specialiști și personalități reprezentative pentru comunitățile defavorizate ori pentru dezvoltarea unor programe culturale dedicate acestora
- Organizarea de tabere și excursii tematice pentru copii și adulți din categorii defavorizate
- Facilitarea interacțiunilor inter-generaționale în context cultural dedicat categoriilor vulnerabile

Domeniul de intervenție 5.3. – Consolidarea ONG-urilor având ca obiect de activitate integrarea socială, în scopul dezvoltării programelor de incluziune socială

Programul operativ 5.3.1. Dezvoltarea cooperării între sectorul public și cel social neguvernamental

- Stimularea și prioritizarea colaborării între sectorul instituțional și cel privat
- Sprijinirea morală și materială a actorilor sociali care dezvoltă proiecte culturale publice pentru persoane defavorizate

- Sprijinirea și intermedierea finanțărilor speciale pentru proiecte culturale propuse din mediul social
- Valorificarea experienței de specialitate a actorilor sociali angrenați în proiecte dedicate persoanelor defavorizate, în scopul optimizării ofertei culturale menite acestora

Sprijinirea simplificării procedurale a parteneriatelor dintre sectorul public și privat în ceea ce privește colaborările pentru organizarea evenimentelor culturale dedicate persoanelor defavorizate